

GAD

GENÇLİK | araştırmaları d e r g i s i

JOURNAL OF YOUTH RESEARCHES

SAYI |
12 | Yıl:2017 Cilt:5

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI DERGİSİ / JOURNAL OF YOUTH RESEARCHES

Cilt/Volume: 5 • Sayı/Number: 12 Temmuz/July 2017

ISSN 2147-8473

Gençlik Araştırmaları Dergisi ulusal hakemli bir dergidir. Yayımlanan makalelerin sorumluluğu yazarına/yazarlarına aittir.

Journal of Youth Researches is the official peer-reviewed, national journal of the Ministry of Youth and Sports of Turkish Republic. Authors bear responsibility for the content of their published articles.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Gençlik Araştırmaları Dergisi Adına İmtiyaz Sahibi/Owner
Huzeyfe Yılmaz

Genel Koordinatör/General Coordinator
F. Cemal Sofuoğlu

Yazı İşleri Müdürü/General Publication Director
Suat Tayfun Topak

Baş Editör/Editor-in-Chief
Prof. Dr. E. Didem Evcı Kiraz

Yardımcı Editör/Co-Editor
Doç. Dr. Serdal Öğüt, Arş. Gör. Alper Kartal

İngilizce Editörü/English Language Editor
Dr. Emel Kökpınar Kaya

Yayın Kurulu/International Editorial Board*
Abdullah Topcuoğlu (Selçuk Üniversitesi)
Aylin Görgün Baran (Hacettepe Üniversitesi)
Besim Fatih Dellaloğlu (Sakarya Üniversitesi)
Ertan Özensel (Selçuk Üniversitesi)
Eugene Kennedy (Louisiana State University)
Hakan Dulkadiroğlu (Gençlik ve Spor Bakanlığı)
İhsan Sezal (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
İsmail Coşkun (İstanbul Üniversitesi)
Kadir Canatan (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi)
Mazhar Bağlı (Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi)
Mehmet Akif Aydın (İstanbul Medipol Üniversitesi)
Mehmet Eskin (Adnan Menderes Üniversitesi)
Süleyman Seyfi Öğün
Şeref Ateş (Sakarya Üniversitesi)
Yasin Aktay (TBMM)

*İsme göre alfabetik sırada/In alphabetical order by name

Hakem Kurulu/Board of Reviewing Editors*

Ahmet Taşğın (Necmettin Erbakan Üniversitesi), Alev Erkilet, Ali Fuat Arıcı (Yıldız Teknik Üniversitesi), Ali Tayfun Atay (Okan Üniversitesi), Aydın Aktay (Sakarya Üniversitesi), Bedrettin Kesgin (Yalova Üniversitesi), Birsen Şahin (Hacettepe Üniversitesi), Bülent Uçar (Universität Osnabrück), Cevriye Demir Güneş (Gazi Üniversitesi), Coşkun Taştan (Polis Akademisi), Erdoğan Erbay (Atatürk Üniversitesi), Esra Burcu Sağlam (Hacettepe Üniversitesi), Fahri Çakı (Balıkesir Üniversitesi), Faruk Taşçı (İstanbul Üniversitesi), Hakan Poyraz (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi), Halil Ekşi (Marmara Üniversitesi), Hamza Çakır (Erciyes Üniversitesi), Hasan Bozgeyikli (Erciyes Üniversitesi), Hatem Ete, Hayati Beşirli (Gazi Üniversitesi), Hüseyin Pala (RTÜK), İnci Erdem Artan (Marmara Üniversitesi), İsmail Barış (Üsküdar Üniversitesi), M. Fatih Aysan (İstanbul Şehir Üniversitesi), Mahmut Hakkı Akın (Necmettin Erbakan Üniversitesi), Mehmet Akif Özer (Gazi Üniversitesi), Mehmet Dinçer Bilgin (Adnan Menderes Üniversitesi), Mehmet Tayfun Amman (Sakarya Üniversitesi), Menderes Kabadayı (Ondokuz Mayıs Üniversitesi), Mete Çamdereli (İstanbul Ticaret Üniversitesi), Metin Pişkin (Ankara Üniversitesi), Muhammet Esat Altıntaş (Erciyes Üniversitesi), Muhammet Murat Özkul (Balıkesir Üniversitesi), Murat Şentuna (Adnan Menderes Üniversitesi), Murat Şentürk (İstanbul Üniversitesi), Murat Topbaş (Karadeniz Teknik Üniversitesi), Mustafa Altunoğlu (Anadolu Üniversitesi), Mustafa Orçan (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi), Mustafa Otrar (Marmara Üniversitesi), Mustafa Tekin (İstanbul Üniversitesi), Mutlu Türkmen (Bartın Üniversitesi), Orçun İmga (Polis Akademisi), Ömay Çokluk Bökeoğlu (Ankara Üniversitesi), Ömer Faruk Ocakoğlu (Kırklareli Üniversitesi), Ömer Muhammet Soysal (Louisiana State University), Özlem Yaşar Uğurlu (Gaziantep Üniversitesi) Ramazan Gözen (Marmara Üniversitesi), Ridvan Canım (Trakya Üniversitesi), S. Barbaros Yalçın (Necmettin Erbakan Üniversitesi), Seçil Özkan (Gazi Üniversitesi), Selahattin Güven (ASPB), Sıtkı Yıldız (Kırıkkale Üniversitesi), Susran Erkan Eroğlu (Selçuk Üniversitesi), Tefrik Erdem (Gazi Üniversitesi), Tuba Kancı Doğan (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi), Vefa Taşdelen (Yıldız Teknik Üniversitesi), Vehbi Bayhan (İnönü Üniversitesi), Yakup Bilgili (Florida State College), Yaşar Uğurlu (RTÜK), Zekeriya Mızrak (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

*İsme göre alfabetik sırada/In alphabetical order by name

Akademik İçerik Danışmanlığı/Content Advisor

Alban Tanıtım Ltd. Şti.

Tunalı Hilmi Cad. Büklüm Sokak No: 45/3 Kavaklıdere/Ankara Tel: 0.312 430 13 15

e-mail: alban@albantanim.com.tr web: www.albantanim.com.tr

Koordinatör/Coordinator: S. Bahar Alban

Tasarım ve Uygulama/Graphic Design: Alban Tanıtım Ltd. Şti.

Tashih/Proofreading: S. Bahar Alban

Baskı Öncesi Hazırlık/Prepress: Alban Tanıtım Ltd. Şti.

Kapak Fotoğrafı: <https://pixabay.com/tr/siluet-kafa-kitap>

Yayın Türü/Type of Publication Yerel Süreli Yayın

Yayın Periyodu/Publishing Period

Dört ayda bir (Nisan, Ağustos ve Aralık aylarında) yayımlanır/Three times a year (April, August & December)

Baskı ve Cilt/Press

Hermes Ofset Ltd. Şti.

Büyük Sanayi 1. Cadde No: 105 İskitler / ANKARA

Ankara - Temmuz 2017

Dergi Atf Adı: Gençlik Arş. Derg.

İletişim/Correspondence

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü

Örnek Mahallesi, Oruç Reis Caddesi No:13 Altındağ, Ankara Telefon: +90 (312) 596-6000

e-mail: genclikarastirmalari@gsb.gov.tr web: <http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr>

İçindekiler *Table of Contents*

	İNCELEME / ARAŞTIRMA	
Gençlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Yetenekleri ve E-Güvenlik Yaklaşımlarına Dair Bir Araştırma		05
<i>Research on Information and Communications Technology (ICT) Use Skills and E-Security Approaches of Youth</i>		23
	Aylin Görgün Baran & M.Tuğba Erdem	
	REVIEW	
Rethinking Youth Participation For Social Development and Community Strengthening		33
<i>Toplumsal Gelişme ve Toplumun Güçlendirilmesi Konusunda Gençliğin Katılımı Üzerine Yeniden Düşünmek</i>		34
	Angela S. Bushati	
	İNCELEME / ARAŞTIRMA	
Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından Yararlanan Kırıkkale Üniversitesi Öğrencilerinin Kültürel Etkileşim Bağlamındaki Düşünceleri		47
<i>The Thoughts of Kirikkale University Students in The Context of Cultural Interaction Under The European Union Education and Youth Programs</i>		60
	Sıtkı Yıldız & Erdem Yöntem	
	ANALYSIS / RESEARCH	
A Research About the Youngs' Voting Behavior in Local Elections: The Case of 2009, Ankara Metropolitan Municipality Election		69
<i>Yerel Seçimlerde Gençlerin Oy Verme Davranışlarına Yönelik Bir Araştırma: 2009 Ankara Büyükşehir Belediye Seçimleri Örneği</i>		70
	Murat Önder & Niyazi Karabulut	
	ANALYSIS / RESEARCH	
Africa's Reductive Images, Contesting the Sources, and New Generations as Passive Victims: A Reflection on Historical and Global Representational Practices		89
<i>Afrika'nın İndirgemeci İmajları, Kaynakları Sorgulamak ve Pasif Bir Kurban Olarak Yeni Kuşaklar: Tarihi ve Küresel Temsili Pratikler Üzerinde Bir Değerlendirme</i>		90
	Abdulaziz Dino Gidreta	
	TARAMA / DERLEME	
Özel Yetenekli Öğrencilerin Yeni Medya Kullanımları ve Akademik Başarılarına Etkisi		115
<i>The New Media Use of Gifted Students and Its Impact on Academic Achievement</i>		124
	Mehmet Güzel & Naif Kara	
	İNCELEME / ARAŞTIRMA	
Fransa'da Yurttaşlık Eğitimi ve Gençlik		129
<i>Education for Citizenship and Youth in France</i>		144
	Zeynep Demirci	
	İNCELEME / ARAŞTIRMA	
Vaka Temelli Rol Play Etkinliklerine Katılan ve Katılmayan Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeyi		153
<i>Emphatic Tendency Level of Participating and Non-Participating Nursing Students to Case Based Role Play Activities</i>		162
	Aylin Yalçın Irmak & Meryem Metinoğlu	
	İNCELEME / ARAŞTIRMA	
Yazarlara Notlar		168
<i>Notes for Contributors</i>		170

Copyright © 2017 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Temmuz 2017 • 5(12) • 5-22

ISSN 2147-8473
 Başvuru | 19 Haziran 2017
 Kabul | 02 Temmuz 2017

Gençlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Yetenekleri ve E-Güvenlik Yaklaşımlarına Dair Bir Araştırma

*Aylin Görgün Baran**

*M.Tuğba Erdem***

Öz

Günümüzde, ister “net kuşağı”(Tapscott, 1998) ister “dijital yerliler” (Prensky, 2001) olarak tanımlansın, gençlerin bilişim teknolojileri ile iç içe olmaları ve her birinin bu teknolojilerin birer uzmanı olma niteliğini taşıdığı varsayımı literatürde geniş yer tutmaktadır. Bu tür çalışmalar Türkiye’de çok az ve son dönemde yapılmaya başlanmıştır. Gençlerin %85’inin her gün internete bağlandığı dijital bir ortamda güvenlik tedbirlerini kullanılıp kullanılmadığı ise gelişen yetenekler değerlendirildiğinde önemsenmesi gereken bir konudur.

Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı, Türkiye genelinde gençlerin bilişim teknolojileri kullanım yeteneklerini ve elektronik güvenlik yaklaşımlarını ne olduğunu ve gençlerin dijital yerli tanımlamasına uygun olup olmadığının tespit edilmesidir. Bunun için 2016 yılı TÜİK Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması veri seti kullanılarak 16-25 yaş arası gençlere dair nicel veriler üzerinden bir çalışma yürütülmüş ve değişkenlerle ilgili ANOVA ve T-Testi analizleri yapılmıştır. Bu analizlerin sonuçları dört noktada toplanmıştır. Birincisi, 16-25 yaş gençlerin internet ve bilgisayar kullanım yeteneklerinin diğer yaş gruplarına göre anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İkincisi, gençlerin internet okuryazarlığı, bilgisayar kullanım yetenekleri ve e-güvenlik yaklaşımları arasında anlamlı bir ilişki vardır. Üçüncüsü, bu çalışmanın bulgularına göre gençlerin genel olarak bilişim teknolojileri kullanım yetenekleri, cinsiyet, eğitim seviyeleri, bilgisayar ve internet kullanım sıklıkları, cep telefonu kullanımı açısından anlamlıdır. Dördüncüsü, e-güvenlik yaklaşımları demografik bilgiler, bilgisayar ve internet kullanım sıklıkları ve detaylı kişisel bilgilerin paylaşımı açısından anlamlıdır. Son olarak, bu çalışmada gençlerin bilgisayar ve internet kullanımında “dijital yerli” olarak tanımlanmalarının yerinde olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda gençlerin yalnızca sosyal medyayı tüketmedikleri ama aynı zamanda üretici ve yaratıcı yönde de kullandıkları ve etkili oldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Bilişim Teknolojileri Kullanım Yetenekleri, E-Güvenlik.

* Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi Gençlik Araştırmaları ve Uygulama Merkezi Müdürü, Ankara, abaran@hacettepe.edu.tr

** Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Ankara, mth.oglu@yahoo.com

Abstract

At the present time, in the literature it is suggested to call youth as "net generation" (Tapscott, 1998) or "digital natives" (Prensky, 2001) which points out that each of them is an expert on these information technologies. In this context, previous studies in terms of youth's skills of information technologies are very few in Turkey and still developing. Whether privacy measures are used in a digital environment where 85% of young people are connected every day is an issue that should be considered when youth's net skills are evaluated.

The aim of this study is to investigate the skills of young people in use of information technologies and electronic security approaches in Turkey. In this context, a study was conducted on the quantitative data of the youth between the ages of 16-25 using the TUIK Household Information Technologies Usage Survey of 2016 and ANOVA and T-Test related to variables were carried out. The results of this analysis point out four findings. First, the internet and computer skills of 16-25 year-olds are meaningful compared to other age groups. Second, there is a significant relationship between young people's skills to use information technologies and e-security approaches. Third, according to the findings of this study, young people's digital skills and security approaches are significant in terms of gender, working status, education levels, computer and internet usage frequency. Fourth, e-security approaches are significant in terms of sharing demographic information, frequency of computer and internet usage, and detailed personal information. Finally, in this study, it is concluded that to define Turkish youth as "digital natives" would be proper in respect to ICT use skills and e-security approaches.

Keywords: Youth, Information Technologies Skills, Electronic Security, Privacy.

Giriş

Gerek küresel düzeyde gerekse yerel bağlamda gelişen iletişim teknolojileri toplumları ve bireyleri birbirine bağlı hale getirmiştir. Bu yüzden 21.yüzyılın bağlı çağ, insan ağı ve web toplumu olarak nitelenmesi boşuna değildir. Bu konuda "dünya hiçbir zaman bu kadar özgür olmamış olabilir ancak aynı zamanda hiç bu kadar karşılıklı bağımlı ve bağlı da olmamıştır" ifadesini kullanan Mulgan (Van Dijk, 2016, s. 12), bireysel düzeyde bu ağların kullanımının giderek daha çok yaşamımıza girdiğinin altını çizmektedir. Bireylerin sosyal paylaşımlarına bakıldığında sosyal paylaşım siteleri, sohbet odaları, e-posta yazışmaları, SMS olarak mesajlaşma, anlık mesajlaşma ve blog tutma üzerinden geçirilen zamanın gelişmiş toplumlarda ortalama 5-7 saat arasında değiştiği görülmektedir. Bu durum evlerimizde bireyselleşme ve teknolojiyle donatılmış olmasını ortaya çıkarmakla birlikte bizi diğerlerinden daha bağımsız yapmaya götürmüştür ancak bizleri daha az sosyal ilişkiler kurmaya itmemiştir. Böylece gelişmiş dünyada hemen hemen tüm kurumlar ve belli düzeyde bireyler telefon ve bilgisayar ağlarına tamamen bağımlı hale gelmiş durumdadır.

Bu noktada Bell'in sanayi sonrası enformasyon toplumu, Castells'in ağ toplumu ve Van Dijk'in dijital toplum kavramsallaştırmaları tam da networklerin giderek artmasına ve bireylerin bu ağlara takılmasını ifade eden yeni bir anlayışın varlığına işaret etmektedir. Castells'e (2008, s.620-625) göre, günümüz toplumlarına karakteristiğini veren temel unsurlar

bilgi teknolojisi, internet ve dünyayı kucaklayan bilişim ağlarıdır. Ağlar birbiriyle bağlantılı düğümler dizisi oluşturmakta ve her tür sınırlamaya karşı koyarak uzam içerisinde genişleyebilen yapılar yaratmaktadır. Bu anlayış iletişimde yapısal bir değişimin varlığını ortaya koymakta, zaman-uzam sıkışmasını doğurmakta ve yeni alışkanlıklar edinmemize yol açmaktadır (Görgün-Baran, 2016, s.300). 21. Yüzyılın bu yeni alışkanlıkları dijital kültür olarak devreye girmekte ve sınırsız seçenekler ortaya koyarak bireylerin yaratıcılığına hizmet edeceği ileri sürülmektedir. Bu durumda giderek başka insanların yarattığı araç ve mekanizmaları işlemeye ve üzerinde yeniden çalışarak belli konulara uyarlamaya çalışacağız (van Dijk, 2016, s. 294). Böylelikle Van Dijk'e göre, dijitalleşme enformasyon akışını ve iletişim sinyallerinin üretimini, yayılmasını ve tüketimini önemli ölçüde arttırarak hızlanmayı bir tür amaç haline getirmiştir. Bu kapsamda yaratıcılık, parçalanma ve kolaj, kullanıcı üretimi, hızlanma ve görselleştirme dijital kültürün ana parametreleri olmuştur (Van Dijk, 2016, s. 296).

Türkiye'de gençlerin bilgisayar ve internet kullanım durumlarına ilişkin yapılan araştırmalar çok kısıtlı olmakla birlikte, en kapsayıcı çalışmanın Gençlik ve Spor Bakanlığının İpsos'a 2013 yılında yaptırmış olduğu *Gençlik ve Sosyal Medya* araştırmasıdır. Söz konusu araştırmaya göre, Türkiye'de 15-29 yaş aralığındaki internet kullanıcısı gençlerin oranı %96,6'dır. Gençlerin %86'sı günde en az bir kere, %72'si ise her gün birkaç kez sosyal medya kullandığını belirtmiştir. Sosyal medya ile internet kullanımı işleminin aynı anlama geldiği dikkate alınırsa gençlerin en çok (%89) Facebook'u, %57 oranı ile Youtube ve Instagram'ı kullandıkları görülmüştür. Twitter kullanan gençlerin oranı %41'dir. Gençlerin birinci sırada eğlence (%60) ikinci sırada bilgi almak (%56) amacıyla sosyal medyayı kullandıkları görülmüştür. Bunları sırasıyla %54 oranında serbest zaman geçirmek, %53'ü iletişim kurma, %51'i gündemi takip etme, %47'si eğitim-öğretim-araştırma amacıyla sosyal medyayı kullandıkları takip etmektedir. Gençler sosyal medyayı, özgürlük (%37), güvenilirlik (%34), dürüstlük (%32), ve paylaşımcılık (%30) olarak gördüklerini ifade etmişlerdir (Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2013, s.17-18). Zamanlarının büyük bir çoğunluğunu sosyal medya bağlamında internette geçiren gençlerin bilgisayar ve internet kullanım yeteneklerinin de aynı ölçüde geliştiği söylenebilir. Öte yandan internet kullanıcılarının ürettikleri tüm iletilerin kayıt altına alınması, "dijital ayak izi" kavramsallaştırması getirmekte ve gençlerin sosyal medyada izlerini sürmenin gelecek açısından belli riskler taşıyacağı üzerinde durulmaktadır (Erkul, 2016, s. 255). Gelecekte bu durumun alacağı biçimi şimdiden kestirmek bakımından konunun önemi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'de internet kullanım oranlarının giderek artması karşısında bu konuda araştırmaların da artması, ihtiyaçların tespiti ve sosyal politikaların geliştirilmesi bakımından kaçınılmaz görünmektedir.

Bu çalışmada, gençlerin sosyal medya olarak nitelenen bilgisayar ve interneti kullanım sıklıkları ile e-güvenlik yaklaşımları konu edilmiştir. Bunun için TÜİK'in (Türkiye İstatistik Kurumunu) Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmasının (2016) verileri kullanılmıştır. TÜİK'in araştırmasında kısıtlı verilere ulaşılmış olsa da Türkiye genelinde bu kapsamda önemli bir verinin bulunması araştırmamızı kısmi ölçüde kolaylaştırmıştır. TÜİK'in 2016 Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması çerçevesinde 16-25 yaş katego-

risindeki geçlere yönelik üç temel sorudan hareket edilmiştir: 1)Gençlerin internet ve bilgisayar kullanım yetenekleri ve elektronik güvenlik yaklaşımları diğer yaş gruplarına göre farklılaşmakta mıdır? 2) Gençlerin internet ve bilgisayar kullanım yetenekleri ve elektronik güvenlik yaklaşımları arasında bir bağlantı kurulabilir mi? 3) Gençlerin internet okur-yazarlığı ve bilgisayar kullanım yetenekleri ve elektronik güvenlik yaklaşımlarını demografik etmenler, bilgisayar okuryazarlığı ve internet kullanım sıklığı nasıl etkilemektedir? Bu üç temel sorunun yanıtı TÜİK'in araştırması kapsamında birincil analizlerle ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla çalışmada, sanayi sonrası enformasyon toplumu, dijital toplum ve ağ toplumu kavramları üzerinden gidilerek, bu konudaki literatürle bağlantı kurulmuş "net kuşağı" ve "dijital yerli" kavramlarının Türkiye'de gençlerin tanımlanabilmesi açısından interneti kullanım yetenekleri ve e-güvenlik yaklaşımları bağlamında incelenmiştir.

Günümüzde yüksek kullanım sıklığına sahip 'dijital nesil' olarak tanımlanan gençlerin bilişim teknolojileri kullanım yetenekleri ve güvenlik önemleri anlayışlarına dair bir tartışma açmak ve gelecek çalışmalara zemin oluşturmak bu çalışmanın temel hedefleri arasındadır. Ayrıca, çalışmaya dahil edilen gençlerin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerine dair nesnel verilerin eksikliği bu çalışmanın önemli bir kısıtlılığıdır. Sosyolojik bir araştırma sosyo-ekonomik statü ve kültürel sermaye verileri temel düzeyde önemli olmakla birlikte henüz bu verilere ilişkin bilgiler mevcut değildir. TÜİK'in Türkiye çapında gelecekte yapılacak anket çalışmalarına hane ve bireylerin öncelikle nesnel sonrasında öznel olarak sosyo-ekonomik ve kültürel verilerinin dahil edilmesi bulgular açısından daha zengin ve çarpıcı çalışmaların üretimine katkıda bulunacaktır.

Bu çalışmada öncelikle gençlerin bilişim teknolojilerini kullanımları ve e-güvenlik yaklaşımları, ilgili literatür üzerinden tartışılmakta ve daha sonra araştırmanın yönteminden söz edilerek TÜİK'in araştırmasının birincil analize tabi tutulan bulguları verilmektedir. Değerlendirme ve sonuç kısmında ise bu çalışmanın bulguları ilgili teorik çerçeve ile literatür üzerinden araştırmamızın bulguları arasında bağlantı kurularak öneriler sunulmaktadır.

Gençlerin Bilişim Teknolojileri Kullanım Yetenekleri

Gençler, gerek teknolojinin hayatlarındaki yeri gerek teknoloji bağlamında yetenekleri değerlendirildiğinde literatürde "net kuşağı" (*net generation*) (Tapscott, 1998) ya da "dijital yerliler" (*digital natives*) (Prensky, 2001a) olarak tanımlanmaktadır. Bunun temel nedeni özellikle 1980 sonrası doğan kuşağın bilişim teknolojilerine yatkınlıkları ve bağımlılıklarıdır (Bennett, Maton & Kervin, 2008, s. 775). Günümüzün dijital yerlileri teknolojiye bağlı hayatları vasıtasıyla "bilgisayarlar, video-oyunları, dijital müzik çalarlar, kameralar, cep telefonları ve dijital devrin tüm araçları ve oyuncakları tarafından kuşatılmıştır" (Prensky, 2001a, s.1). Bilişim teknolojilerinin gerektirdiği yetileri içinde yaşadıkları dünyada teknolojiye yoğun derecede maruz kalmaları ile birlikte yetişen gençler aynı zamanda bu teknolojilerin dilindeki akıcı ve sofistike bilgisine sahip oldukları için "dijital yerliler" olarak tanımlanmaktadır (Bennett, Maton & Kervin, 2008, s.778).

Teknoloji, net kuşağının büyüdüğü ortamın doğal bir parçası olmakta, öyle ki "dijital olarak büyümüş" bütün bir nesli içermektedir (Tapscott, 1998, s. 2). Günümüzde 11-31 yaş arasındaki her birey herhangi bir cep telefonu ya da bilgisayarla iletişim kurmakta, elektronik postalarını kontrol etmekte, müzik indirmekte, film izlemekte, alışveriş yapmakta veya sosyal medya hesabında zaman geçirmektedir (Tapscott, 1998, s. 9). Ancak gençler tüm bu etkinlikleri yerine getirebilmek adına doğal olarak çok yönlü teknolojik yetilere sahiptirler. Onlar doğası gereği iletişim kurmayı, anlamayı, öğrenmeyi, amaç odaklı aramayı ve yorumlamayı becerebilen bir nesli ifade etmektedir (Tapscott, 1998, s. 9). Ayrıca tüm bunlar net kuşağının sadece bilişim teknolojileri yetenekleriyle kısıtlı değil, düşünce tarzları, yaklaşımları ve hatta beyinlerinin çalışmasına dahi etki etmektedir (Tapscott, 1998). Dahası, Tapscott'a göre kuşaklararası farklılıkta ilk kez net kuşağı bir önceki nesilden daha fazla bilgiye ve yetiye sahip olarak büyümekte ve bu kültürünü de toplumun geri kalanına ister istemez dayatmaktadır. Net kuşağı daha akıllı, pratik ve toplumsal çeşitliliğe karşı daha hoşgörülü olmakla birlikte modern hayatın tüm kurumlarını da yeni bir anlayışla bir dönüşüme götürmektedir (Tapscott, 1998, s. 6). Tapscott'un bu savı Bell'in post-endüstriyel toplumu kuramsallaştırması ile örtüşür niteliktedir. Bilgi toplumu tanımı, icat ve inovasyonların temelinde bilginin yer almasından gelmektedir. Post-endüstriyel toplumların en önemli özelliklerinin başında eğitim ve bilişim teknolojilerini kullanım yetenekleri gelmektedir. Ancak teknoloji ve entelektüel teknoloji arasındaki farkın altını çizmekte fayda vardır. Tek başına teknoloji makinelerle işaret ederken, üretimde bilgisayar destekli tasarımın ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile algoritmalar, programlama, simülasyon ve benzeri ileri teknoloji yöntemleri ise entelektüel teknolojiyi ifade etmektedir (Bell, 1997, s. 34). Sosyal değişimin, yani sosyo-ekonomik ve kültürel örgütlenmenin değişiminde rol oynayan başlıca etmenin bilgi toplumunda ya da entelektüel teknolojinin gelişiminde yatmaktadır, denilebilir. Dolayısıyla bilgi toplumunun ve entelektüel teknolojinin içinde doğup büyüyen günümüz gençliğinin bilgisayar ve internet kullanımının yanı sıra bilişim teknolojilerini kullanım yeteneklerinin derecesi de önemli hale gelmektedir.

Diğer bir ifadeyle "online uzmanların" (Livingstone & Helsper, 2007), bilişim teknolojileri yeteneklerinin homojen şekilde dağıldığını iddia etmek doğru olmayacaktır. Her ne kadar dijital yerliler olarak tanımlansalar da, gençlerin bu teknolojilere erişimi, kullanım sıklıkları, şekilleri ve yetenekleri birçok toplumsal duruma göre değişmektedir. Örneğin, Lee'nin (2005) çalışmasına göre, ergenlerin internet kullanım yeteneklerinin gelişimi evde veya okulda internete erişimine göre değişmektedir. Benzer şekilde başka bir çalışmaya göre, insanların interneti nasıl kullandıkları sadece onların erişime sahip olmaları ya da olmamalarına göre değil; kullanım sıklıkları, nette geçirilen zaman, kullanım şekilleri, ihtiyaçları ve uzmanlıklarına göre yeteneklerin geliştirilmesiyle şekillenmektedir (Livingstone & Helsper, 2007, s. 4). Dolayısıyla gençliğin teknolojik yetenekleri ve tecrübesi tüm kuşağa dair genellenebilir bir olgu değildir (Bennett, Maton & Kervin, 2008, s. 778; Hargittai & Hinnant, 2008, s. 602).

Gençlerin teknolojik yeteneklerine dair yapılan ampirik çalışmalarda bilişim teknolojileriyle yakından ilgili gençlerin araştırmalara dahil edilmesi gerektiği vurgulanmıştır (Bennett,

Maton & Kervin, 2008, s. 779). Gençlerin bilişim teknolojilerine erişmesi ya da erişememesinin nedenleri daha çok katılım ya da dışlanma çerçevesinde 'ikinci derece dijital uçurum' (*second level digital divide*) ya da 'dijital eşitsizlik' (*digital inequality*) bağlamında incelenmektedir (Hargittai, 2002; Hargittai & Hinnan, 2008; Hargittai, 2010; Livingstone & Helsper, 2007). Bu bağlamda yapılan çoğu çalışma internete erişimi olan/olmayan ya da bilgisayar ve interneti kullanan/kullanmayanlar arasındaki farklılıkları incelemeye odaklanmıştır (Hargittai, 2002). Örneğin, Selwyn (2006) çalışmasında, 'dijital uçurumun' günümüzün geçerli bir sorunu olmaya devam ettiğini savunmuş ve bireylerin bilgisayar kullanımından ne derecede uzakta olduklarını ve bazılarının da gündelik hayatlarında bilgisayar kullanmama nedenlerini araştırmıştır. Ancak onun bulgularına göre, yaş, sosyo-ekonomik statü, eğitim, aile, cinsiyet gibi demografik faktörler "kimin nete gireceğini"; diğer bir deyişle kimin sosyal olduğu kadar "dijital olarak dışlandığını" da belirlemektedir (Selwyn, 2006, s. 274).

Öyle ki, dijital eşitsizlik sadece bilgisayar kullanma/kullanmama veya internete erişme/erişememe dikotomik yaklaşımıyla değil (Selwyn, 2006), aynı zamanda cinsiyet, yaş (Loges & Jung, 2001), eğitim düzeyi ve sosyo-ekonomik statü (Facer & Furlong, 2001) gibi toplumsal özelliklerle de ortaya çıkabilir. Bu daha çok gençlerin bilgisayar kullanımları ve internete erişimlerini sağlayan kaynakların belirlenmesiyle ilgilidir. Ayrıca kimlerin internet ya da bilgisayar kullanıp kullanmadığından çok bireylerin farklılaşan kullanım yeteneklerinin de incelenmesi gereklidir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde evde erişime sahip olan, internette daha uzun zaman geçiren, interneti daha çok kullanan çocuk ve gençlerin bilişim teknolojilerini kullanım yetenekleri daha çok artmaktadır (Livingstone & Helsper, 2007, s. 10). Dahası, gençler arasında bu yeteneklere sahip olmada düşük de olsa cinsiyet farkının olduğu (Hargittai & Shafer, 2006; Livingstone & Helsper, 2007; Weiser, 2000); ve sosyo-ekonomik statünün gençlerin erişimine direkt etki ettiği vurgulanmaktadır (Livingstone & Helsper, 2009, s. 311).

Bireylerin bilişim teknolojilerini verimli bir şekilde kullanmalarına olanak sağlayan kullanım yetenekleri, literatürde 'dijital okuryazarlık' ya da 'bilgi okuryazarlığı' ve 'bilişim teknolojileri yetenekleri' olarak tanımlanmıştır (Eisenberg, 2010; Liu & Ko, 2016). Bu bağlamda dijital okur-yazarlık konusundaki araştırmaların, internete bağlanma gibi temel yeteneklere odaklanan çalışmalar ve internette bir hedefe yönelik bilgiyi bulma, üretme, analiz etme ve yorumlamaya dayalı uzmanlık gerektiren yeteneklere odaklanan çalışmalar olmak üzere ikiye ayrıldığı söylenmektedir (Livingstone & Helsper, 2009, s. 312). Yapılan çalışmaların sonuçlarına göre dijital okur-yazarlık arttıkça yetenekler de artmaktadır (Livingstone & Helsper, 2007, s. 5).

Bu çalışma bağlamında ise gençlerin bilişim teknolojileri kullanım yetenekleri, internet okuryazarlığı ve bilgisayar kullanım sıklığı, internete bağlanma araçları ve internet kullanımı ile demografik durum arasındaki ilişkiler incelenmektedir. Yukarıda bahsedildiği gibi gençlerin bilişim teknolojilerine dair 'yetenekleri' genellenebilir olmadığından dijital eşitsizlikler ortaya çıkabilir. Tablo.1'de gençlerin mensubu olduğu hanelerin bilgisayar, laptop ve akıllı telefon sahipliği, bilgisayar ve internet kullanımı ve internete bağlanılan cihazların özellik-

leri verilmiştir. Dijital okur-yazarlık ve bilişim teknolojileri okur-yazarlığının farklı kavramlar olduğu vurgulanarak, internete dair geliştirilen yeteneklerin bilgisayar kullanım yetenekleri ile doğru orantılı olmayacağı ifade edilmelidir. Nitekim hanelerde bulunan masaüstü bilgisayar (%21,6), laptop (%33,5) ve tablet (%28,25) sahipliği cep telefonu ve akıllı telefon sahipliğine (%96.6) göre dikkat çekici derecede düşük orandadır. Ayrıca hanede bilgisayar kullanımının da yarıya yarıya olduğu görülmektedir. Dolayısıyla çoğu bireyin hane dışında yani okulda, iş yerinde, kafe veya kütüphanede bilgisayar kullandığı öne sürülebilir. Hatta Selwyn'in çalışmasında bulguladığı gibi evinde bilgisayar kullanmayan bireyler arkadaşının bilgisayarından yararlanıyor olabilirler (2006, s. 285). Hanede internet erişiminin %71, ancak internet kullanımının %95 olması bu savı destekler niteliktedir. İnternete bağlanılan cihazlara bakıldığında ise en az masaüstü bilgisayar ile olmak üzere (%20), tablet (%27, 46) ve taşınabilir cihaz ile (%38,8) internete bağlanılırken, en yüksek düzeyde cep telefonu ile internete bağlanıldığı (%97,1) görülmektedir. Bu oranlar cihazların sahipliği ile paralel şekildedir. Bu nedenle, gençlerin büyük bir çoğunluğunun cep telefonları ile internete bağlandığı anlaşılmaktadır. Öyle ki, bunun bilişim teknolojileri kullanım yeteneklerine etkisinin olup olmadığı araştırma açısından ilgi çekicidir. Ayrıca yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyi gibi faktörlerin de dijital eşitsizlik bağlamında etkisi olacağı düşünülmektedir.

Tablo.1. Hanehalkı Temel Bilgileri

	f	%	N
Masaüstü bilgisayar	2436	21.60	11.276
Laptop	3777	33.50	11.276
Tablet	3185	28.25	11.276
Cep telefonu/Akıllı telefon	10896	96.63	11.276
Hanede bilgisayar kullanımı	5280	46.83	11.276
Hanede internet erişimi	8081	71.67	11.276
İnternet Kullanım	7693	95.20	8.081
Masaüstü bilgisayar ile internete bağlanma	1620	20.05	8.081
Taşınabilir cihaz ile internete bağlanma	3138	38.83	8.081
Tablet ile internete bağlanma	2219	27.46	8.081
Cep telefonu ile internete bağlanma	7847	97.10	8.081

Gençlerin Elektronik Güvenlik (E-Güvenlik) Yaklaşımları

Net kuşağının bilişim teknolojilerinin kullanımı açısından sahip olduğu avantajların yanında Tapscott'ın da altını çizdiği üzere maruz kalabileceği olumsuzluklar da bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi sosyal ağlar dahil dijital ortamda kişisel bilgilerini kolayca paylaşmaları, dolayısıyla mahremiyet yaklaşımlarının risk oluşturmasıdır (Tapscott, 1998, s. 8). Tapscott, teknolojinin içinde büyümelerinin getirdiği bir risk olarak mahremiyet anlayışının şimdi her ne kadar "umurlarında olmadığını" belirtse de ileride onların pişman olabile-

cekleri sonuçlara yol açabileceğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda gençlerin internetteki mahremiyet anlayışına karşın birçok ampirik çalışma yürütülmüştür (Livingstone, 2008; Moscardelli & Divine, 2007; Park, 2013; Patchin & Hinduja, 2010; Youn, 2009). Örneğin Moscardelli ve Divine (2007), gençlerin internet ortamında mahremiyet yaklaşımlarını etkileyen faktörleri incelemiştir. Onlara göre gençlerin bilgisayar ve interneti sadece uzun saatler boyunca kullanmasından öte geniş bir yelpazede bir kullanımın söz konusu olduğu değerlendirildiğinde, mahremiyet yaklaşımı gelişmediğinde birçok riske karşı daha açık ve savunmasız hale geldikleri değerlendirilmektedir. Bu kapsamda araştırmalarına göre üç risk faktörü öne çıkmaktadır; profillemeye, kimlik sahtekarlığı ve cinsel istismar (Moscardelli & Divine, 2007, s. 233). Profillemeye, özellikle belirli firmalar tarafından internetteki karakteristik ve davranışsal bilgilerin sistematik bir şekilde toplanmasını kapsarken; kimlik sahtekarlığı kendi kimlik bilgilerini gizleyerek ya da çarpıtarak kişisel bilginin hırsızlığına karşılık gelmektedir. Ayrıca internette kendilerini anonim ve güvenli bir ortamda olduklarını düşünseler de, gençler sosyal medya grupları ve benzeri şekilde istismara açıktır (Moscardelli & Divine, 2007, s. 234). Bu risklerden ve geliştirilen mahremiyet konusunda bilinçlendirme programları ve kuruluşlarının yaklaşımlarından yola çıkarak Moscardelli ve Divine'in araştırma bulgularına göre, gençlerin mahremiyet yaklaşımları internette geçirdikleri zaman, ailelerinin iletişim tarzı ve yaşlılarından etkilenme dereceleri ile pozitif yönde ilişkilidir. Ayrıca, çalışmanın bulgularında cinsiyet farklılığı öne çıkmakta ve kadın katılımcıların erkeklere göre mahremiyet konusunda daha duyarlı olduğu görülmektedir. Buna ek, elektronik posta adresine sahip olan gençler olmayanlara göre internet ortamında mahremiyetine daha çok önem vermektedir. Son olarak gençlerin mahremiyet konusunda endişeleri artması doğru olmayan bilgi sunma ve listelerden kaldırılma isteği olmak üzere iki farklı önlem almaları olasılığını artırmaktadır. Ancak, Moscardelli ve Divine'in çalışmasında mahremiyet açısından gençlerin yetişkinlerden daha umursamaz olduğu çıkarılmasının tam tersi bir sonuç ortaya konmuştur. Hoofnagle vd. (2010) aynı şekilde araştırmasıyla bu iddiayı destekler nitelikte bir sonuca varmıştır. Onlara göre internette geçirdikleri zaman ayırt edici düzeyde farklılaşmasına rağmen genç bireyler yetişkinler gibi mahremiyetin korunması adına bir motivasyona sahiptir (2010, s. 20). Diğer bir farklılaşma noktası ise gençlerin internette mahremiyet ve kişisel bilgi güvenliklerinin hukuksal olarak sağlandığı varsayımdır. Toplumsal bütünleşmenin bir yolu olarak dijital ortamda uzun süre bulunma sonucunda gençlerin mahremiyetin güvenliği konusunda her ne kadar umursamaz davranmadıkları bilimsel olarak gösterilmiş olsa da bu güvenliğin nasıl sağlandığı, hatta sağlanıp sağlanmadığı bilgisi açısından yaklaşımları yetişkinlere göre farklı olmaktadır.

Benzer şekilde profillemeye sorunundan yola çıkan Youn (2009) genç ergenlerin internetteki mahremiyet yaklaşımlarını belirleyen etmenler ve mahremiyet¹¹ koruma (güvenlik) davranışlarına etkilerini araştırmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, bilginin ifşasına dair risk algısı mahremiyet yaklaşımında pozitif yönde bir etkide bulunurken, bilgiyi paylaşmanın faydalarına yönelik algının ise negatif yönde etki ettiği anlaşılmıştır. Moscardelli ve Divine'in bulgularıyla uyumlu şekilde Youn da mahremiyet açısından alınan önlemlerin kişisel

¹ Bu çalışma bağlamında araştırma konusu gereğince İngilizce literatürde yaygın olarak kullanılan *privacy* kelimesinin karşılığı olarak mahremiyet yerine (*elektronik*) *güvenlik* olarak yer verilmiştir.

bilgileri paylaşmamanın yanında yanlış bilgilerin verilmesinin bir başa çıkma strateji olarak kullanıldığına dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra gençler tarafından detaylı bilgi talep eden internet sitelerinin tercih edilmemesi de literatüre önemli bir katkı oluşturmuştur.

Dahası, Peter ve Valkenburg (2011) gençler tarafından yaygın olarak kullanılan sosyal medya teknolojileri bağlamında onların mahremiyet ile ilgili konularla nasıl başa çıktıklarını araştırmıştır. Araştırma sorunları yukarıda kısaca verilen çalışmalarda da genel olarak bahsedilen ‘mahremiyet paradoksu’ (Barnes, 2006), yani yetişkinlerin mahremiyetlerinin ihlal edileceğine dair endişelerine karşın gençlerin kişisel bilgilerini çoğunlukla daha kolay paylaşabildikleri argümanına dayanmaktadır. Diğer ampirik çalışmalardan farklı olarak Peter ve Valkenburg gençlerin mahremiyet duygularıyla ilgili teorik bir altyapı çalışması oluşturmayı amaçlamıştır. Peter ve Valkenburg mahremiyetin birçok tanımı içerisinde Westin’in “bireylerin, grupların veya kurumların kendileri hakkında ne zaman, nasıl ve ne ölçüde bilgi verdiklerini belirleme hakkı” tanımını temel olarak tercih etmiştir (2011, s. 222). Westin’in tanımı bilgi mahremiyetine dayalı olması nedeniyle gençlerin kişisel bilgilerini internette paylaşma konusunda açıklayıcı olacaktır (Peter & Valkenburg, 2011, s. 222). Aynı şekilde bu çalışmada da yer verilen gençlerin elektronik güvenlik (e-güvenlik) yaklaşımı Westin’in mahremiyet tanımı üzerinden gençlerin yaklaşımları açısından önemlidir. Peter ve Valkenburg, gençlerin internet sosyal ağ platformlarında kendi kişisel bilgileri üzerine tercih ve kontrollerini geliştirdiklerini öne sürmektedir (2011, s. 231). Mahremiyet paradoksunun da ortaya koyduğu üzere gençler sürekli riskler ve fırsatlar arasında muhakeme etmek durumunda kalmakta ve mahremiyet/e-güvenlik yaklaşımlarını da bu doğrultuda belirlemektedirler (Peter & Valkenburg, 2011). Ayrıca yetişkinlerin mahremiyet ihlali olarak algıladıkları bilgiler ile gençlerin hangi kişisel bilgileri mahremiyet kapsamında değerlendirdiğinin değişebileceği kabul edilmelidir. Örneğin, Livingstone (2008)’un çalışmasının sonuçlarına göre yaş, ilişki durumu veya cinsel eğilim gençler için mahrem bilgi olarak algılanmamaktadır. Son olarak Tapscott ile benzer endişeleri taşıyan Peter ve Valkenburg gençlerin gelecekteki ilişkileri veya iş başvuruları açısından internet mahremiyetinin riskli yönlerinin farkında olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda daha önce değinilen “dijital ayak izi” konusu önem taşımaktadır.

Türkiye’de ise ‘dijital’ mahremiyet ve güvenlik çerçevesinde yapılan çalışmalar kısıtlı olmakla birlikte (Kezer vd., 2016), genellikle sosyal medya üzerine odaklanmıştır. Örneğin Kezer vd. (2016) Facebook sitesinde mahremiyet tutumlarının, okuryazarlığının ve mahremiyet yönetiminin yaş aralıklarına göre nasıl değiştiğini araştırmıştır. 18-40, 41-65 ve 65 yaş üzeri olmak üzere 518 katılımcıyı üç yaş grubu altında analiz eden Kezer vd. gençlerin sosyal medyayı diğer yaş gruplarına göre daha çok kullandıklarını ve özellikle Facebook’u sosyal etkileşim amaçlı olarak kullandıklarını göstermiştir. Ortalama 8.26 yıldır internet kullanıcıları olan gençler hafta içi günde 4.49 saat, hafta sonu ise günde 5.18 saatini internette geçirmektedir (Kezer vd., 2016). Facebook kullanımının ise günde ortalama 4.29 saate denk gelmesi gençlerin neredeyse internette geçirdikleri tüm zamanı bu sosyal medya paylaşım sitesine ayırdığının tespit edilmesi önemli olmuştur. Dahası, genel literatür ile uyumlu bir şekilde gençlerin Facebook kapsamında kendini ifade etmek adına bilgilerini paylaşmaya daha yatkın olduğu ve mahremiyetinin güvenliği için daha az önlem aldığı

bulgulamıştır. Mahremiyet tutumu açısından daha yaşlı olan grupların daha hassas olduğunu da altı çizilmiştir (Kezer vd., 2016).

Yöntem

Bu çalışma için TÜİK'in 16-74 yaş kategorisine ilişkin Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması verileri resmi bir yazı ile elde edilmiştir. Çalışma kapsamında 2016 yılı TÜİK Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması veri seti kullanılarak birincil analiz yapılmıştır. TÜİK araştırması Türkiye'nin yedi farklı bölgesinde kent ve kırsal alanda olmak üzere 16-74 yaş aralığında toplam 28.353 kişiyle hane ve fert bilgileri, bilgisayar ve internet kullanım şekilleri ve sıklığı, internete bağlanılan cihazlar ve ağlar, bilişim sistemleri kullanım yetenekleri, güvenlik önlemleri gibi alanlarda sorular ile yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleştirilmiştir. Buna göre TÜİK örnekleminin %22'sini oluşturan 16-25 yaş aralığındaki toplam 5.597 gençten 3.718'i çalışma kapsamına dahil edilmiştir (16-25 yaş, $N=3.718$). Her ne kadar TÜİK veri seti ulusal düzeyde temsili örneklem sunuyor olsa da TÜİK anketinin gençlik özelinde bir araştırma tasarımına sahip olmaması nedeniyle bu çalışma ele alınan yaş grubunun temsili olmadığı bilincinde yürütülmüştür.

Bu çerçevede çalışmamızın yöntem kısmı ile ilgili olarak bağımlı ve bağımsız değişkenlere ilişkin bilgiler ve hipotezler sunulmuştur.

Bağımlı Değişkenler

Bu çalışmada bağımlı değişkenler bilgisayar okuryazarlığı ve internet kullanım yetenekleri olmak üzere gençlerin bilişim kullanım yetenekleri ve e-güvenlik yaklaşımları olmaktadır. Dolayısıyla gençlerin bilgisayar okuryazarlığı ve internet kullanım yetenekleri ve e-güvenlik yaklaşımları derecelendirilerek yeteneklerinin seviyesi belirlenmiştir. Bu noktada bireylerin bilgisayar kullanım yetenekleri ölçeği; *bilgisayar ve diğer cihazlardan dosya aktarma, yazılım veya uygulama yükleme, işletim sistemi değiştirme, dosya/klasör kopyalama, Word vb. yazılım kullanma, sunum hazırlama, Excel vd. program kullanma, gelişmiş fonksiyonları kullanma, yazılım kullanarak yönetme ve kod yazma* olmak üzere oluşturulmuştur ($\alpha=0.88$). Gençlerin yeteneklerinin derecelerine göre yetenekleri sınıflandırılmıştır.²² Buna göre birinci aşamada birincil kullanım; *bilgisayar ve diğer cihazlardan dosya aktarma, yazılım veya uygulama yükleme, işletim sistemi değiştirme, dosya/klasör kopyalama* çerçevesinde 1-4 arası yetenekleri olanlar olarak birleştirilmiştir. Bu kitle yaklaşık %80'e karşılık gelmektedir. Daha sonra ikincil kullanım; *Word vb. yazılım kullanma, sunum hazırlama, Excel vd. program kullanma* yeteneklerini sahip olanlar şeklinde kodlanmıştır (%66,3). Son olarak üçüncül kullanım; *gelişmiş fonksiyonları kullanma, yazılım kullanarak yönetme ve kod yazma* yetenekleri altında sınıflandırılmıştır (%39, 5). Dolayısıyla bu sınıflama ile gençlerin yeteneklerinin seviyelerinin ölçülmesi amaçlanmıştır.

²² Bu sınıflandırma yapılırken Livingstone ve Helsper (2007)'den yararlanılmıştır.

Gençlerin internet okuryazarlığı ölçeği; *e-posta kullanma, internet üzerinden görüşme, sosyal medya profili kullanma, haber sitelerini gezme, mal ile ilgili bilgi arama, oyun indirme/oyunama, müzik dinleme, video izleme ücretsiz, metin/fotoğraf/müzik vs. oluşturma, web sitesi oluşturma, internet bankacılığı kullanma* olmak üzere belirlenmiştir ($\alpha=0.79$). Bilgisayar okuryazarlığı yeteneklerinin derecesini ölçmek adına birincil kullanım; *e-posta kullanma* ve *internet üzerinden görüşme* olarak sınıflandırılmıştır. İkincil kullanım ise, *sosyal medya profili kullanma, haber sitelerini gezme* ve *mal ile ilgili bilgi arama* şeklinde kodlanmıştır. Son olarak üçüncül kullanıcılar; *oyun indirme/oyunama, müzik dinleme, video izleme ücretsiz, metin/fotoğraf/müzik vs. oluşturma, web sitesi oluşturma, ve internet bankacılığı kullanma* olarak kodlanmıştır. Bu sınıflama çerçevesinde gençlerin bilgisayar okuryazarlığının dereceleri ölçülmesi amaçlanmıştır.

E-güvenlik yaklaşımı ölçeği ise; *gizlilik politikasına ilişkin bilgi edinme, coğrafi konum erişimi sınırlama, profil ve içerik erişimi engelleme, kişisel bilgilerin reklam amaçlı kullanılmasına izin vermeme, sertifika sorma, kişisel bilgilerin silinmesi için web hizmeti kullanma* olmak üzere oluşturulmuştur ($\alpha=0.78$). Bağımlı değişkenler arasında korelasyona bakıldığında anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0.001$).

Bağımsız Değişkenler

Bu araştırma kapsamında yaş, cinsiyet, eğitim durumu, bilgisayar kullanım sıklığı, internet kullanım sıklığı, cepten internet kullanımı, bulut sistemi kullanımı, internette kişisel bilgi, adres bilgisi ve ödeme bilgileri paylaşımı değişkenleri bağımsız değişken olarak alınmıştır. Değişkenler arasında korelasyona bakıldığında tüm değişkenlerin anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0.001$).

Hipotezler

Bilişim teknolojileri kullanım yeteneklerine dair hipotezler:

H_{a1} : İnternet okuryazarlığı yaş gruplarına göre anlamlıdır.

H_{a2} : Bilgisayar kullanım yetenekleri yaş gruplarına göre anlamlıdır.

H_{a3} : İnternet okuryazarlığı cinsiyet durumuna göre anlamlıdır.

H_{a4} : Bilgisayar kullanım yetenekleri cinsiyet durumuna göre anlamlıdır.

H_{a5} : İnternet okuryazarlığı eğitim durumuna göre anlamlıdır.

H_{a6} : Bilgisayar kullanım yetenekleri eğitim durumuna göre anlamlıdır.

H_{a7} : İnternet okuryazarlığı birincil, ikincil ve üçüncül kullanım internet kullanım sıklığına göre anlamlıdır.

H_{a8} : İnternet okuryazarlığı bilgisayar kullanım sıklığına göre anlamlıdır.

H_{a9} : Bilgisayar kullanım yetenekleri birincil, ikincil ve üçüncül kullanım bilgisayar kullanım sıklığına göre anlamlıdır.

H_{a10}: Bilgisayar kullanım yetenekleri internet kullanım sıklığına göre anlamlıdır.

H_{a11}: İnternet okuryazarlığı cepten internet kullanımına göre anlamlıdır.

H_{a12}: Bilgisayar kullanım yetenekleri cepten internet kullanımına göre anlamlıdır.

Elektronik güvenlik yaklaşımlarına dair hipotezler:

H_{b1}: E-güvenlik yaklaşımları yaş gruplarına göre anlamlıdır.

H_{b2}: E-güvenlik yaklaşımları cinsiyet durumuna göre anlamlıdır.

H_{b3}: E-güvenlik yaklaşımları eğitim durumuna göre anlamlıdır.

H_{b4}: E-güvenlik yaklaşımları internet kullanım sıklığına göre anlamlıdır.

H_{b5}: E-güvenlik yaklaşımları bilgisayar kullanım sıklığına göre anlamlıdır.

H_{b6}: E-güvenlik yaklaşımları cepten internet kullanımına göre anlamlıdır.

H_{b7}: E-güvenlik yaklaşımları internette kişisel bilgi paylaşımına göre anlamlıdır.

H_{b8}: E-güvenlik yaklaşımları internette adres bilgileri paylaşımına göre anlamlıdır.

H_{b9}: E-güvenlik yaklaşımları internette ödeme bilgileri paylaşımına göre anlamlıdır.

H_{b10}: E-güvenlik yaklaşımları bulut depo kullanımına göre anlamlıdır.

Hipotezlerin analizine ilişkin bilgiler bulgular kısmında detaylı olarak verilmektedir.

Araştırmanın Bulguları

Bu kapsamda araştırmamızın bulguları kısmında, öncelikle çalışmanın örneklem grubunun sosyo-demografik özellikleri, gençlerin internet ve bilgisayar kullanma sıklıkları ve hipotezlerin analizi başlıkları altında verilmektedir.

Gençlerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Bu çalışmanın örneklemini 16-25 yaş aralığındaki toplam 3.718 genci kapsamaktadır. Bu örneklemin yarısı kadın (%50,83) katılımcılardan oluşmaktadır. Gençlerin yüzde 45,7'si 16-19 yaş grubundayken, yüzde 54,3'ü 20-25 yaş aralığındadır. Bu anlamda yaş gruplarına göre dengeli bir dağılım olduğu görülebilir. Örnekleme dair dikkat çekici bir özellik ise gençlerin %6,45'inin bir okul diplomasına sahip olmamasıdır. Dahası ilkokul ve ortaokul mezunlarının da oranın oldukça yüksek olduğu görülmektedir (%53,52). İlköğretim mezunlarının yanında lise ve dengi seviyede öğrenim gören gençlerin oranı %34,4 olurken, yalnızca çok düşük oranda bir kesim lisans ve/veya lisansüstü eğitim almıştır (%5,62). Gençlerin %69'u işgücüne dahil değildir. Bunun %58'i eğitimine devam ettiği içindir. Geriye kalan %30 ise çoğu ücretli olmak üzere (%84,4) bir işte çalışmaktadır. Tablo.2'de yüzdeler detaylı bir şekilde verilmiştir.

Tablo.2. Gençlerin Tanımlayıcı Bilgileri

	<i>f</i>	%
Kadın	2845	50,83
Erkek	2752	49,17
Yaş		
16-19	2558	45,71
20-25	3039	54,3
Eğitim durumu		
Bir okul bitirmede	289	6,45
İlkokul	157	3,51
İlköğretim/Ortaokul ve dengi	2240	50,01
Lise ve dengi	1541	34,41
Yüksekokul, fakülte ve daha üstü	252	5,62
İşgücü durumu		
İşgücüne dahil olanlar	1360	30,36
Ücretli, maaşlı veya yevmiyeli	1171	84,43
İşveren	10	0,72
Kendi hesabına çalışan	53	3,82
Ücretsiz aile işçisi	153	11,03
İşsiz	3.119	69,64
İşgücüne dahil olmayanlar		
Eğitim/Öğretime devam ediyor	1812	58,60

Gençlerin İnternet ve Bilgisayar Kullanma Sıklıkları

Bu çalışma açısından önemli olan konulardan birincisi gençlerin bilgisayar kullanım sıklığı iken, ikincisi internet kullanım sıklığı olmaktadır. Kadınların %65,75'i, erkeklerin %67,26'sı bilgisayarı hemen her gün kullanırken, azımsanamayacak bir kesim ise haftada bir kere (kadın=%19,45 ve erkek=%17,29) veya birden daha az kullanmaktadır. 16-19 yaş aralığındaki gençlerin %60'ı, 20-25 yaş gençlerin ise %71,63'ü bilgisayarı hemen her gün, geriye kalanı ise hafta bir veya birden daha az kullanmaktadır. 16-19 yaş aralığındaki gençlerin %80'nin hemen her gün internete girdiği, %17,05'nin ise haftada bir defa, %2 gibi az oranda bir kesimin ise haftada bir defadan az internete eriştiği görülmektedir. Hanelerin %21'inde masaüstü bilgisayar, %33'ünde ise laptop olduğu değerlendirildiğinde bilgisayar kullanımının hemen her gün oranlarında internet kullanımına göre daha düşük olması daha anlaşılabilir hale gelmektedir. Bu argümanı internet kullanım oranının %95, cep telefonu ile internete erişimin (%97) bilgisayar ile internete erişimden (%20) dikkat

çekici derecede yüksek olması destekler niteliktedir. Dolayısıyla Türkiye'deki 16-25 yaş aralığındaki gençlerin taşınabilir cihazlar ile internete erişim sağladığı görülmektedir. Ayrıca eğitim durumu yükseldikçe hem bilgisayar kullanımının hem de internet kullanımının giderek arttığı dikkat çekmektedir.

Tablo.3. Gençlerin Bilgisayar ve İnternet Kullanım Sıklıkları

	Bilgisayar Kullanım Sıklığı			İnternet Kullanım Sıklığı		
	Hemen her gün	Haftada 1 defa	Haftada 1 defadan az	Hemen her gün	Haftada 1 defa	Haftada 1 defadan az
Kadın	65,75	19,45	14,80	83,71	13,24	3,05
Erkek	67,26	17,29	15,46	86,77	10,68	3,05
Yaş						
16-19	60,61	21,43	17,97	80,92	17,05	2,03
20-25	71,63	15,64	12,73	88,63	7,98	3,39
Eğitim Durumu						
Bir okul bitirmede	35,71	28,57	35,71	57,35	26,47	16,18
İlkokul	53,33	35,56	11,11	70,45	21,59	7,95
İlköğretim/Ortaokul ve dengi	59,28	21,95	18,77	80,03	16,72	3,25
Lise ve dengi	72,21	15,31	12,48	92,15	6,28	1,57
Yüksekokul, fakülte ve daha üstü	84,65	8,71	6,64	96,39	2,41	1,20

Tüm bu gençlerin (16-25, N=3.718) temel verilere dayanarak üç ana araştırma sorusu ortaya konmaktadır: 1) Gençlerin internet ve bilgisayar kullanım yetenekleri ve elektronik güvenlik yaklaşımları diğer yaş gruplarına göre farklılaşmakta mıdır? 2) Gençlerin internet ve bilgisayar kullanım yetenekleri ve elektronik güvenlik yaklaşımları arasında bir bağlantı kurulabilir mi? 3) Gençlerin internet okuryazarlığı ve bilgisayar kullanım yetenekleri ve elektronik güvenlik yaklaşımlarını demografik etmenler ve bilgisayar okuryazarlığı ve internet kullanım sıklığı nasıl etkilemektedir? Bu doğrultuda yetenekler ve e-güvenlik ve bunları etkileyen faktörler sistematik olarak incelenmiştir.

Hipotezlerin Analizi

Demografik değişkenlerin internet ve bilgisayar kullanımı yetenekleri açısından önemli olduğu değerlendirilmiştir (Livingstone & Helsper, 2007, s. 9). Gençlerin bilgisayar kullanım yetenekleri ve internet okuryazarlığının internet ve bilgisayar kullanım sıklığı ile iliş-

kili olduğu saptanmıştır. Yine gençler arasında cep telefonu sahipliğinin diğer cihazlara göre yüksek olması ve internete erişimin cep telefonu üzerinden sağlandığı değerlendirildiğinde bilgisayar kullanım yetenekleri ve internet okuryazarlığı açısından etkili olduğu düşünülmektedir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde yapılan t-testi analizlerinin sonuçlarına göre bilişim teknolojileri kullanım yeteneklerine dair hipotezlerden H_{a1} , H_{a2} , H_{a3} , H_{a4} , H_{a6} , H_{a7} , H_{a8} , H_{a9} , H_{a10} , H_{a11} ve H_{a12} hipotezleri kabul edilmiştir. Buna göre hem internet okuryazarlığı hem de bilgisayar kullanım yetenekleri diğer yaş gruplarına göre gençler için anlamlıdır. İnternet okuryazarlığı ile cinsiyet ($p<0.05$), bilgisayar kullanım sıklığı ($p<0.001$), internet kullanım sıklığı ($p<0.05$) ve cepten internet kullanımı ($p<0.001$) arasında anlamlı bir ilişki vardır. Yapılan ANOVA testi sonucuna göre, internet okuryazarlığı ve eğitim seviyesi arasında anlamlı bir ilişki görülmektedir ($p<0.05$). Ayrıca bilgisayar kullanım yetenekleri ile cinsiyet ($p<0.001$), bilgisayar kullanım sıklığı ($p<0.001$), internet kullanım sıklığı ($p<0.001$) ve cepten internet kullanımı ($p<0.001$) arasında anlamlı bir ilişki vardır. ANOVA analizi sonucuna göre, bilgisayar kullanım yetenekleri ve eğitim seviyesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Birincil ($x_2=210.42$, $p<0.001$), ikincil ($x_2=163.79$, $p<0.001$) ve üçüncül ($x_2=236.97$, $p<0.001$) internet okuryazarlığı her gün internet kullananlar açısından anlamlıdır. Buna göre üçüncül kullanım yani oyun oynama/indirme, müzik dinleme, metin, fotoğraf ya da web sitesi oluşturma gibi ileri seviye yetenekler ile her gün internet kullanma arasında orta seviye ilişki vardır (Cramer's $V=0.25$). Dahası birincil ($x_2=14.20$, $p<0.001$), ikincil ($x_2=96.76$, $p<0.001$) ve üçüncül ($x_2=61.26$, $p<0.001$) bilgisayar kullanım yetenekleri her gün bilgisayar kullananlar açısından anlamlıdır. İkincil kullanım, öyle ki Word, Excell ve Powerpoint programları ile belge oluşturma ve bilgisayar kullanım sıklığı her gün olanlar arasında düşük de olsa diğer yetenek derecelerine göre anlamlı bir ilişkinin olması önemli görülmüştür (Cramer's $V=0.18$).

Elektronik güvenlik yaklaşımları açısından ilk olarak demografik özelliklerin belirleyici olacağı değerlendirilmiştir. Daha sonra internet ve bilgisayar kullanım sıklıklarının etkisi olacağı düşünülmüştür. Son olarak internette kişisel bilgi, iletişim bilgileri ve ödeme bilgileri olmak üzere gençlerin hangi bilgilerini paylaştıklarının e-güvenlik yaklaşımına etkisi olacağı değerlendirilmiştir. Ayrıca özellikle dokümanların, fotoğrafların, videoların paylaşılmasına olanak sağlayan bulut depo kullanımı ile e-güvenlik yaklaşımının ilişkisi incelenmiştir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde e-güvenlik yaklaşımı hipotezlerinden H_{b1} , H_{b2} , H_{b4} , H_{b5} , H_{b6} , H_{b7} , H_{b8} , H_{b9} , H_{b10} hipotezleri kabul edilmiştir. Buna göre e-güvenlik yaklaşımı yaş gruplarına göre anlamlıdır. Öyle ki, gençlerin e-güvenlik yaklaşımının daha yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca e-güvenlik yaklaşımı ile cinsiyet ($p<0.001$), cepten internete bağlanma ($p<0.001$), bilgisayar kullanım sıklığı ($p<0.001$), internet kullanım sıklığı ($p<0.001$), kişisel bilgi paylaşımı ($p<0.001$), iletişim bilgilerinin paylaşımı ($p<0.001$), ödeme bilgilerinin paylaşımı ($p<0.001$) ve bulut depo kullanımı ($p<0.001$) ile arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. ANOVA testi sonucuna göre e-güvenlik yaklaşımı ile eğitim seviyesi arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p<0.001$).

Tüm bu bulgular, Türkiye’de gençlerin giderek internet ve bilgisayar kullanımlarının artacağını göstermekle birlikte birincil, ikincil ve üçüncül düzeydeki internet kullanımlarının da hızla giderek artacağı tahminini kuvvetlendirmektedir.

Değerlendirme ve Sonuç

Bu çalışmada dijital toplum, ağ toplumu ve sanayi sonrası enformasyon toplumu kavramlarından hareket edilmiştir. Günümüz bilişim teknolojilerinin hızla yenilikler de katarak gelişmesi yeni bir kültür anlayışını ortaya çıkarmaktadır. Bu kültüre Van Dijk dijital kültür adını vermekte, Castells ise ağ toplumu kavramsallaştırması üzerinden bireylerin, toplumların ve ekonomilerin birbirine bağlı ve bağımlı hale geldiklerinden söz etmektedir. Bell ise post endüstriyel toplum kavramsallaştırmasıyla, entelektüel teknolojilerin gelişiminde bireylerin bilgisayar ve internet kullanım yeteneklerinin etkili olduğunun önemini vurgulamaktadır. Bu açıklamalar göre, bilişim teknolojilerinin gelişiminde bireysel yetenekler önemli olduğu kadar aynı zamanda hükümetlerin ve kurumların bu yeteneklerin geliştirilmesi için kaynak ayırmalarının ve bilinçli hareket etmelerinin şart olduğu da ifade edilmektedir.

İnternet ağlarının dünya çapında kurulması, yayılması ve işlerin bu ağlar üzerinden yürütülmesi karşısında günümüzde bilgisayar ve internet kullanımı zorunlu hale gelmiştir. Bu zorunluluk gençlerin bir önceki kuşakla aralarında dijital bir uçurumun doğmasına ve kendilerinin net kuşağı olarak adlandırılmalarına yol açmıştır. Böylece anne-babalarından daha fazla bilgiye sahip olmaları ebeveynlerin otoritelerinin sarsılmasına fakat gençlerin de prestijlerinin yükselmesine neden olmaktadır. Bu durumda yetişkinlerin gençlerin hızına yetişmeleri beklenmektedir. Yoksa gençlerin “dijital yerli” yetişkinlerin ise “dijital göçmen” olarak tanımlanması söz konusu olacaktır.

Türkiye’de tüm gençlerin bilgisayara ve internet kullanma olanaklarına sahip olduğu söylenemez. Bu konuda dijital eşitsizliğin olduğunu kabul etmemiz gerekir. Günümüzde gençlerin net kuşağı ve/veya dijital yerli olarak nitelendirilmesi internet kullanma konusuna hakim olmalarından kaynaklanmaktadır. Ağlar üzerinden hızla kurulan bağlantılar aracılığı ile gençler hem kendi akranları arasında hem de kendi istekleri doğrultusunda istedikleri ortamlarla iletişime geçme imkanına sahip olabilmektedirler.

Dolayısıyla bu çalışmanın konusu, Türkiye’de 16-25 yaş aralığındaki gençlerin bilgisayar ve internet kullanma yetenekleri ve e-güvenlik yaklaşımları oluşturmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, bilgisayar ve internet kullanımları yoluyla gençlerin ne kadar dijital yerli oldukları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bakımdan TÜİK’in 2016 yılında yapmış olduğu Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması veri seti kullanılarak birincil analiz yapılmış ve bu analizler sonucunda gençlerin bilgisayar ve internet kullanımına önemli ölçüde hakim oldukları ortaya konulmuştur.

Bu kapsamda bulgular kısmında da ifade edildiği üzere, tüm değişkenler arasındaki korelasyon; bilişim teknolojileri kullanım yetenekleri, e-güvenlik yaklaşımı ile demografik de-

ğışkenler, internet ve bilgisayar kullanım sıklığı, cepten internet kullanımı, bulut sistemi kullanımı, internette kişisel bilgi, adres bilgisi ve ödeme bilgileri paylaşımı değişkenleri arasında anlamlı ilişkilere işaret etmektedir. Literatürde de görüldüğü üzere yaş, cinsiyet ve eğitim seviyesi ile bilişim teknolojileri kullanım yetenekleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bilişim teknolojileri kapsamında internet okur-yazarlığının derecesi, internetin her gün ya da bir veya daha çok haftada kullanıma göre belirlenebilir. Benzer şekilde Livingstone ve Helsper'in çalışma bulgularından yola çıkılarak interneti her gün kullanan gençlerin interneti daha çok oyun indirme/oyunama, müzik dinleme, video izleme ücretsiz, metin/fotoğraf/müzik vs. oluşturma, web sitesi oluşturma, ve internet bankacılığı amaçlı kullandığı belirlenmiştir (2009, s. 318). Demografik bilgiler açısından değerlendirildiğinde ise üçüncül derece kullanımında cinsiyet açısından çoğunlukla gençlerin erkek olma, yaşın daha genç olması ve lise seviyesinde eğitim görmesi önemli bulunmuştur. Bilgisayar kullanım yetenekleri derecelerine göre değerlendirildiğinde, bilgisayarı her gün kullanan gençlerin daha ağırlıklı olarak Word, Excell ve Powerpoint sunusu hazırlama amaçlı kullandığı yapılan analizler sonucunda ortaya çıkmıştır. Buna göre cinsiyetin önemli bir etkisinin olmadığı iddia edilebilir. Gençlerin %97'sinin cep ve akıllı telefon üzerinden internete erişimi değerlendirildiğinde bilişim teknolojileri kullanım yeteneklerinin gelişimi açısından katkıda bulunduğu yapılan analizler sonucunda gösterilmiştir. Bu durumda Türkiye'de araştırma kapsamına giren gençlerin dijital yerli oldukları ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma kapsamında gençlerin e-güvenlik yaklaşımlarının demografik özellikler de olmak üzere özellikle kişisel bilgi, iletişim ve ödeme bilgileri paylaşımı noktasında Tapscott'ın savının aksine tedbirli yaklaştıkları bu çalışmada da literatürle örtüşür şekilde kanıtlanmıştır (Hoofnagle, 2010; Moscardelli & Divine, 2010; Youn, 2009). Westin'in bilgi mahremiyetine dayalı tanımı kapsamında gençlerin seçici olduğu görülmektedir. Ayrıca gençlerin bilişim teknolojileri kullanım yeteneklerinin gelişmesinin aynı zamanda e-güvenlik yaklaşımlarını da olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Öyle ki özellikle internet okuryazarlığının derecesinin artmasının kişisel, iletişim ve ödeme bilgilerinin paylaşımına olumlu etki edeceği değerlendirilebilir. Diğer bir nokta ise internet ortamında ve bilgisayar başında geçirilen zamanın eğitim ile artması değerlendirildiğinde, bulut depo kullanımının da gittikçe artmaya başladığı bu dönemde gençlerin e-güvenlik yaklaşımları ile bulut depo kullanımı arasında anlamlı ilişkinin bulunması gelecek çalışmalar açısından önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre, gençlerin bilgisayar ve internet kullanımlarının kendilerini geliştirici yönde olmasına dikkat edilmeli, ailelerin bu konuda daha kontrollü bir şekilde onların yeteneklerinin geliştirmesine olanak sunması önerilmektedir. Ancak gençlerin tüm sorumluluklarından uzaklaşarak yalnızca bilgisayar ve internet kullanmalarına kendilerini adanmalarının da onların geleceği açısından sıkıntılar doğurabileceği noktası göz önünde bulundurulmalıdır. Artık çağımız internet çağı olduğuna göre, gerek ebeveynlerin gerekse okul yöneticilerinin bu araçların kullanımını kısıtlamak ve yasaklamak yerine, gençlerin bu konuda yeteneklerini geliştirebilecekleri bilinciyle hareket etmelerine olanak tanıyacak

düşünce ve uygulamalara öncülük etmeleri sağlanmalıdır. Bunun için gençlerin hem kendini geliştirici hem de diğer sorumluluklarını ihmal etmemek üzere uygun araçlarla bir yaşam planı ve politikası geliştirmelerine (Görgün-Baran, 2016a) ve gençlerin kendine özgü bireysel becerilerinin desteklenmesinde ailenin, eğitim ve siyaset kurumlarının öncü ve yardımcı olması gerekmektedir.

Öte yandan Türkiye’de bilgisayar ve internet bağlamında sosyal medya kullanımının her geçen gün artacağı gerçeği dikkate alarak ve yabancı ülkelerdeki verilerle karşılaştırmanın sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için geniş çaplı ulusal verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu konuda ulusal istatistiklerin tutulması ve gençlere yönelik politikaların geliştirilmesi bakımından TÜİK başta olmak üzere Gençlik ve Spor Bakanlığında bir veri bankasının oluşturulması, verilerin güncellenmesi ve bu bankalardan araştırmacıların yararlanması acil ihtiyaç olarak karşımızda durmaktadır.

EXTENDED ABSTRACT

Research on Information and Communications Technology (ICT) Use Skills and E-Security Approaches of Youth

*Aylin Görgün Baran**
*M.Tuğba Erdem***

Introduction

Societies and individuals have been interconnected by information and communication technologies (ICTs), both at the global level and in the local context. Therefore, the 21st century is considered as a connected age, human network and web society. At this point, Bell's post-industrial information society, Castells' network society and Van Dijk's conceptions of digital society point out the very existence of a new understanding of the emergent networks and connected individuals. According to Castells (2008, pp. 620-625), key elements that characterize today's society are information technology, Internet and information networks that embrace the world. Multiple nodes linked to each other form networks which create constructs expanding in space without being subject to any restrictions. This understanding leads to a structural change in communication and a

* Prof. Dr., Hacettepe University, Director of the Center for Youth Research and Implementation, Ankara, abaran@hacettepe.edu.tr

** PhD Candidate, Hacettepe University, Faculty of Literature, Department of Sociology, Ankara, mth.oglu@yahoo.com

time-space jam which induces new habits. It is mainly argued that these new habits of the 21st century are engaged in digital culture and serve to the creativity of the individuals by offering unlimited choices. Thus, according to van Dijk (2016, pp. 296), main objective of digitization has become the acceleration of information flows and enhancement of the production, spread and consumption of communications signals. In this context, creativity, fragmentation and collage, user production, acceleration and visualization have become the main parameters of digital culture.

For the empirical analysis presented in this study, 16-74 age category dataset of TURKSTAT Household Information Technologies Usage Survey is obtained with an official request. Despite of the limits of household data of TURKSTAT dataset, it is important to have access to a nation-wide survey. Within the framework of this questionnaire survey provided by the TURKSTAT, this study intends to analyze skills of information technologies use and e-security approaches of 16-25 years old youth - so-called "net generation" (Tapscott, 1998) or "digital natives" (Premsky, 2001a) - in terms of post-industrial information society, digital society and network society.

The main aim of this paper is to open up a discussion for future studies in Turkish literature about ICT skills and e-security approaches of 'digital generation' acknowledged today's highest usage frequency. Moreover, the lack of empirical data on social, economic and cultural characteristics of young people involved in this study constitutes the major limitation. In terms of sociological research, socio-economic status and cultural capital are of fundamental importance. The inclusion of further objective and subjective data in TURKSTAT dataset will contribute to the production of richer and more striking findings for future research.

ICT Use Skills of Youth

Today's so-called digital natives are "surrounded by and using computers, videogames, digital music players, video cams, cell phones, and all the other toys and tools of the digital age" (Premsky, 2001a, pp.1). Young people who are brought up in an environment with intense exposure to technology are required to be fluent and sophisticated in the language of these technologies (Bennett, Maton & Kervin, 2008, pp. 778). This generation refers to 11-31 years old age group in which each individual communicates, checks on e-mails, downloads music, shops online either with a mobile phone or a laptop (Tapscott, 1998, pp.9). As Tapscott expresses, for the first time in generational differences, net generation grows up more diligent and has more capacity than the previous generation, and this culture is inevitably imposed on the rest of the society. The net generation is to become more intelligent, practical and more tolerant to multicultural society, leading to a transformation in all of the institutions of modern life (Tapscott, 1998, pp. 6). Similarly, Bell suggests that post-industrial societies give priority to education and use skills of

ICTs which happen to be the transformative force of social change, where especially intellectual technology should have a special attention. In this respect, information society highlights wider computer and Internet use as well as ICT use skills for youth growing up with intellectual technology opportunities.

On the other hand, it is also important to emphasize the inequalities in developing skills of adolescents in contemporary societies. Despite their common attribution of “digital natives”; adolescents are not equal in their access, use, needs and skills. For example, Lee (2005) found that adolescents’ level of Internet use skills depends on whether their access is at home or at school. Previous research on these problems of unequal access and uneven development of skills are conceptualized as ‘digital divide’, ‘digital gap’ or ‘digital inequality’ (Hargittai, 2002; Hargittai & Hinnan, 2008; Hargittai, 2010; Livingstone & Helsper, 2007). Digital inequality research includes studies focusing on underlying socio-demographic, economic and cultural factors in the divisions of computer users/non-users (Sewlyn, 2006), access/lack of access of Internet (Loges & Jung, 2001), etc. (Facer & Furlong, 2001). Notably, computer use skills and Internet literacy (Eisenberg, 2010; Liu & Ko, 2016) become important aspects in the inquiry of equality/inequality of ICT access and use among young people. According to previous studies, literacy and skills are positively correlated (Livingstone & Helsper, 2007, pp. 5) and these both constitute the main object of analysis in this study.

In this context, for the analysis of digital inequality, Turkish dataset puts that only 21,6 percent of households have computer, 33,5 percent laptop and 28, 25 percent pads. However, 97 percent of households have mobile phones, where individuals use these to access Internet (95 %) (for further information see Table.1.). Accordingly, these findings may influence the ICT use skills of youth.

Privacy and E-Security Approaches of the Youth

Tapscott suggests that in addition to the advantages that net generation has in terms of the use of ICT technologies there are also drawbacks. The most important of these is that young people easily share their personal information in the digital environment, including social networks, thus creating a risk for their privacy (Tapscott, 1998, pp. 8). Tapscott emphasizes that even if youth claims that they do not care about privacy issues, in this technological world this problem may lead to conditions that they may regret in the future. Accordingly, many studies have been published whether agreeing or disagreeing with Tapscott’s argument on youth’s disregard of Internet privacy (Livingstone, 2008; Moscardelli & Divine, 2007; Park, 2013; Patchin & Hinduja, 2010; Youn, 2009). Tapscott’s concerns are shared and validated by some researchers (Pater and Valkenburg, 2011; Kezer et al. 2016). For example, in their research on social media privacy behavior of Turkish youth, Kezer et al. found that younger people were more willing to share personal

information on social media accounts and care less about protecting privacy. Despite of Tapscott, some others (Moscardelli & Divine, 2007; Hoofnagle, 2009) discussed that youth feels a concern for their privacy, however their concern differentiate from the concern that adults hold. For example, Moscardelli and Divine found that youth protects their privacy in two ways; providing inaccurate personal information and request of removal of lists. In this study, privacy approaches of young people will be examined and conceptualized as electronic security (e-security) approaches in respect that its Turkish translation may mislead the understanding of this concept.

Socio-demographic Characteristics of Research Group

3,718 out of a total of 5.597 young people (16-25 years old, $N = 3,718$) were included in the study, accounting for 22% of the TURKSTAT sample. Almost half of this sample consists of female participants (50.83%). While 45.7% of the youth is composed of 16-19 years old adolescents and 54.3% is in the age range of 20-25 years. This can be evaluated as a balanced distribution among age groups. A striking feature of sampling is that 6.45 percent of young people do not have a school diploma. Moreover, it is presented that the ratio of primary and secondary school graduates is very high (53.52%). The percentage of primary school graduates and lower secondary school is in total 34.4 percent, whereas graduates who has a bachelor and / or graduate diploma applies to 5.6 percent. 69 percent of young people are not included in the workforce; which the reason of not-including in workforce is because of continuing education (%58).

Internet and Computer Use Frequencies of Youth

The first of the important issues in this study is the frequency of computer use by young people and the second is the frequency of Internet use. 65,75% of females and 67,26% of males use the computer almost every day while the least is able to use once a week (female = 19,45% and male = 17,29%) or few than once. 60% of young people between the ages of 16-19 and 71.63% of the 20-25 year-olds use the computer almost every day while the remaining ones use one or few times a week. It is revealed that 80% of the young people aged 16-19 use Internet almost every day, 17.05% once a week, and 2% few times a week. When it is considered that households with a desktop computer at home are about 21% and laptop about 33%, it is more understandable that the use of computers is lower in Internet use almost every day. This argument supports the fact that 95% of Internet use rate is the highest at mobile phone Internet access (97%) than computer Internet access (20%). Therefore, it is clear that 16-25 year-olds in Turkey are providing access to the Internet with portable devices. Moreover, it is noteworthy that both the use of frequency of computers and the Internet increases steadily as education increases.

Dependent Variables

A computer use skills index was composed of *transferring files from computer and other devices, installing software or application, changing operating system, copying files / folders* (grouped also as primary use), *using software such as Word, Excel etc., preparing presentations using advanced functions and folders* (grouped also as secondary use), *managing using software and writing code skills* (grouped also as tertiary use) (Cronbach alpha=0.88).

Internet literacy index was formed consisting of *text / photo / music etc, using e-mail, Internet conversation* (grouped also as primary use), *using social media profile, browsing news sites, searching for information about goods*(grouped also as secondary use), *downloading games, listening to music, watching videos. creating, creating a website, using Internet banking* (grouped also as tertiary use) skills (Cronbach alpha=0.79).

E-security approach index consists of; *using a web service to obtain information about privacy policy, restricting geographical location access, blocking profile and content access, not allowing personal information to be used for advertising, asking for a certificate, deleting personal information* (Cronbach alpha=0.78). The correlation between the dependent variables are significant ($p < 0.001$).

Independent Variables

In this research, variables such as age, gender, educational status, the frequency of computer use, the frequency of Internet use, the use of mobile Internet, the use of cloud system, providing personal information on the Internet, addressing information and sharing payment information variables are taken as independent variables. The correlation between the variables are significant ($p < 0.001$).

Hypotheses

Hypotheses on ICT use skills:

- H_{a1}:: There is a significant relationship between Internet literacy and age groups.
- H_{a2}: There is a significant relationship between computer use skills and age groups.
- H_{a3}: There is a significant relationship between Internet literacy and gender.
- H_{a4}: There is a significant relationship between computer use skills and gender.
- H_{a5}: There is a significant relationship between Internet literacy and education.
- H_{a6}: There is a significant relationship between computer use skills and education.

H_{a7}: There is a significant relationship between primary, secondary and tertiary Internet literacy and Internet use frequency.

H_{a8}: There is a significant relationship between Internet literacy and computer use frequency.

H_{a9}: There is a significant relationship between between primary, secondary and tertiary computer use skills and computer use frequency.

H_{a10}: There is a significant relationship between computer use skills and computer use frequency.

H_{a11}: There is a significant relationship between Internet literacy and mobile phone Internet usage.

H_{a12}: There is a significant relationship between computer use skills and mobile phone Internet usage.

Hypotheses on e-security approaches:

H_{b1}: There is significant relationship between e-security approaches and age groups.

H_{b2}: There is significant relationship between e-security approaches and gender.

H_{b3}: There is significant relationship between e-security approaches and education.

H_{b4}: There is significant relationship between e-security approaches and Internet use frequency.

H_{b5}: There is significant relationship between e-security approaches and computer use frequency.

H_{b6}: There is significant relationship between e-security approaches and mobile phone Internet usage.

H_{b7}: There is significant relationship between e-security approaches and providing of personal information on the Internet.

H_{b8}: There is significant relationship between e-security approaches and providing of address on the Internet.

H_{b9}: There is significant relationship between e-security approaches and providing of account information on the Internet.

H_{b10}: There is significant relationship between e-security approaches and cloud storage use.

Findings

Demographic variables are considered to be the predecessors of youth's ability to use the Internet and computers (Livingstone & Helsper, 2007, p.). Computer use abilities and internet literacy are related to internet and computer usage frequency. It is evaluated that mobile phone ownership among young people is higher than other devices and it is considered that internet access is provided via mobile phone, thus affects computer use skills and internet literacy. According to the results of the t-test analysis, H_{a1} , H_{a2} , H_{a3} , H_{a4} , H_{a6} , H_{a7} , H_{a8} , H_{a9} , H_{a10} , H_{a11} and H_{a12} hypotheses are accepted. There is a significant relationship between internet literacy and gender ($p < 0.05$), computer use frequency ($p < 0.001$), internet use frequency ($p < 0.05$) and internet use ($p < 0.001$). According to the ANOVA test result, there is a significant relationship between internet literacy and education level ($p < 0.05$). In addition, there is a significant relationship between computer use abilities and gender ($p < 0.001$), computer use frequency ($p < 0.001$), internet use frequency ($p < 0.001$) and mobile internet use ($p < 0.001$). According to ANOVA analysis, there is a significant relationship between computer use abilities and education level ($p < 0.001$). Internet literacy is significant in terms of internet users every day, primary ($x^2 = 210.42$, $p < 0.001$), secondary ($x^2 = 163.79$, $p < 0.001$) and tertiary ($x^2 = 236.97$, $p < 0.001$). Accordingly, there is a moderate relationship between tertiary use, for instance playing / downloading, listening to music, advanced skills such as creating text, photos or websites, and using the internet every day (Cramer's $V = 0.25$). Moreover, the computer use abilities of the primary ($x^2 = 14.20$, $p < 0.001$), secondary ($x^2 = 96.76$, $p < 0.001$) and tertiary skills ($x^2 = 61.26$, $p < 0.001$) are significant for computer users every day. The secondary use of Word, Excel and Powerpoint programs have a significant relationship with frequency computer use every day, but it is important to underline that it also has a meaningful relationship with other skill grades (Cramer's $V = 0.18$).

In terms of electronic security approaches, H_{b1} , H_{b2} , H_{b4} , H_{b5} , H_{b6} , H_{b7} , H_{b8} , H_{b9} , H_{b10} hypotheses have been accepted. There is a significant relationship with e-security approaches and internet usage frequency ($p < 0.001$), personal information sharing ($p < 0.001$), internet use frequency ($p < 0.001$) ($P < 0.001$), sharing of payment information ($p < 0.001$) and cloud storage use ($p < 0.001$). According to ANOVA test result, there is a significant relationship between e-security approach and education level ($p < 0.001$).

All these findings show that ICT use skills in the primary, secondary and tertiary level correlates with the frequency of Internet and computer use of youth in Turkey. Additionally, Turkish youth happens to be concerned about their privacy in the digital world and takes action with certain security measures.

Conclusion

According to the results of this research, it is important that youth in Turkey uses computer and Internet to improve themselves, and in this regard, it is suggested that families should be able to develop their skills in a more controlled way. However, it is important to consider the point that adolescents may be distracted from their responsibilities and their self-dedication on ICT which causes certain troubles in the future. Now that we are an internet age, we are expected to act with the awareness that youth can develop their skills, thereby we can protect them by informing about the uses of these tools instead of limiting and prohibiting Internet. This requires that institutions of education and politics have to support the youth to develop themselves in life prospects and policy with appropriate means so as not to neglect the self-development and other responsibilities.

Kaynakça/References

- Barnes, SB. (2006). A privacy paradox: social networking in the United States. *First Monday*, 11 (9).
- Bell, D. (1997). *The Coming of Post-Industrial Society: A Venture in Social Forecasting*. New York: Basic Books.
- Bennet, S., Kervin, L., Maton, K. (2008). The 'digital natives' debate: A critical review of the evidence. *British Journal of Educational Technology*, 39 (5), 775-786.
- Boschele Aydoğan, F. (2013). Internet Practices of Turkish Youth. *Journal of Educational and Social Research*, 3 (7), 374-8.
- Castells, M. (2008). *Enformasyon çağ: ekonomi toplum, kültür, ağ toplumunun yükselişi*. Birinci Cilt, (E. Kılıç Çev.), İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Eisenberg, M. B. (2010). Information literacy: essential skills for the information age. *Journal of Library & Information Technology*, 28(2), 39-47.
- Erkul, E. (2016). Sosyal Medyanın Gençlere Yönelik Psiko-Sosyal Etkileri, Aylin G. Baran-Mehmet Çakır (Ed). *Gençlerin Umudu, Toplumun Beklentileri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Facer, K., Furlong, R. (2001). Beyond the myth of the 'cyberkid': Young people at the margins of the information revolution. *Journal of Youth Studies*, 4(4): 451-469.
- Hargittai, E. (2002). Second level digital divide: Differences in people's online skills. *First Monday*, 7(4).
- Hargittai, E., Shafer, S. (2006). Differences in actual and perceived online skills: the role of gender. *Social Science Quarterly*, 87 (2), 432-448.
- Hargittai, E., Hinnant, A. (2008). Digital inequality, Differences in young adults' use of the internet. *Communication Research*, 35 (5), 602-621.
- Hargittai, E. (2010). Digital Na(t)ives? Variation in Internet Skills and Uses among Members of the "Net Generation". *Sociological Inquiry*, 80 (1), 92-113.
- Hinduja, S., Patchin, JW. (2008). Personal information of adolescents on the Internet: a quantitative content analysis of MySpace. *Journal of Adolescence*, 31, 125-146.

- Hoofnagle, C., King, J., Li, S., & Turow, J. (2010). How different are young adults from older adults when it comes to information privacy attitudes & policies.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı (2013). *Gençlik ve sosyal medya araştırma raporu*. İpsos Araştırması, (Akademik Danışman Doç. Dr. Levent Eraslan), ISBN: 978-605-4858-03-3, Gençlik Araştırmaları Yayın No: 4.
- Görgün-Baran, A. (2016). Gençlik Araştırmalarında Çağdaş Kuramlar: İlişkisel Sosyoloji Bağlamında Sosyal Sermaye Kuramı. *Gençlerin umudu, toplumun beklentileri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, ISBN No: 978-975-491-437-5, 299-324.
- Görgün-Baran, A. (2016a). Yaşam politikası bağlamında gençliğin yeniden inşası. Aylin G. Baran-Mehmet Çakır (Ed). *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, 4 (9), 5-30.
- Jensen, J. L., & Sørensen, A. S. (2013). Nobody has 257 Friends. *Nordicom Review*, 34(1), 49-62.
- Kezer, M., Sevi, B., Cemacılar, Z., ve Baruh, L. (2016). Age differences in privacy attitudes, literacy and privacy management on Facebook. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 10(1), article 2.
- Korkut, E., Akkoyunlu, B. (2008). Yabancı dil öğretmen adaylarının bilgi ve bilgisayar okuryazarlık öz-yeterlilikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 178-188.
- Liu, IF., Ko, HW., (2016). The relationship among ICT skills, traditional reading skills and online reading ability, 13th International Conference on Cognition and Exploratory Learning in Digital Age (CELDA 2016).
- Livingstone, S., Helsper, E.J. (2007). Gradations in digital inclusion: children, young people and the digital divide. *New media & society*, 9 (4), 671-696.
- Livingstone, S. (2008). Taking risky opportunities in youthful content creation: teenagers' use of social networking sites for intimacy, privacy and self-expression. *New Media Society*, 10, 393-411.
- Livingstone, S., Helsper, E.J. (2010). Balancing opportunities and risks in teenagers' use of the internet: the role of online skills and internet self-efficacy. *New Media Society*, 12 (2), 309-329.
- Livingstone, S., Ólafsson, K., Staksrud, E. (2011). *Social networking, age and privacy*. EU Kids Online, London, UK. <http://eprints.lse.ac.uk/35849/>(Son erişim tarihi: 10.06.2017).
- Loges, W. E., Jung, J. Y. (2001). Exploring the digital divide - Internet connectedness and age. *Communication Research*, 28(4), 536-562.
- Moscardelli, D., Divine, R. (2007). Adolescents' concern for privacy when using the internet: an empirical analysis of predictors and relationships with privacy-protecting behaviors. *Family Consumer Science Research Journal*, 35, 232-252.
- Özbay, M., Özdemir, O. (2014). Türkçe öğretim programı için bir öneri:dijital okuryazarlığa yönelik amaç ve kazanımlar. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 2 (2), 31-40.
- Park, Y. J. (2011). Digital literacy and privacy behavior online. *Communication Research*, 40, 215-236.
- Patchin, JW., Hinduja, S. (2010). Changes in adolescent online social networking behaviors from 2006 to 2009. *Computers in Human Behaviour*, 26, 1818-1821.
- Peter, J., & Valkenburg, P. (2011). Adolescents' online privacy: Toward a developmental perspective. In S. Trepte & L. Reinecke (Eds.), *Privacy online* (sf. 221-234). Heidelberg: Springer.
- Prenksy, M. (2001a). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Prenksy, M. (2001b). Digital natives, digital immigrants, part II. Do they really think differently?. *On the Horizon*, 9(6), 1-6.
- Selwyn, N. (2006). Digital division or digital decision? A study of non-users and low-users of computers. *Poetics*, 34, 273-292.

- Tapscott, D. (1998). *Growing up digital: the rise of the Net generation*. New York: McGraw-Hill.
- TÜİK. (2016). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.
- Walrave, M., Vanwesenbeeck, I., Heirman, W. (2012). Connecting and protecting? Comparing predictors of self-disclosure and privacy settings use between adolescents and adults. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 6(1), article 3.
- Weiser, E.B. (2000). Gender Differences in Internet Use Patterns and Internet Application Preferences: A Two-Sample Comparison. *Cyberpsychology & Behavior*, 3 (2), 167-178.
- Van Dijk, (2016). *Ağ toplumu*. Kafka Yayınevi.
- Yanık, C. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar okuryazarlık algıları ile internet kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişki, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, 371-382.
- Youn, S. (2009). Determinants of online privacy concern and its influence on privacy protection behaviors among young adolescents. *Journal of Consumer Affairs*, 43, 389-418.

Copyright © 2017 **Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports**

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Researches • July 2017 • 5(12) • 33-46

ISSN 2147-8473

Received | 11 June 2017

Accepted | 19 June 2017

Rethinking Youth Participation For Social Development and Community Strengthening

Angela S. Bushati*

Abstract

Youth participation constitutes an essential process for promoting access to citizenship rights and particularly in terms of community development. So far, there has been little study in terms of youth participation in different matters and dimensions. Building on the notion of youth participation and empowerment, this paper tries to argue on the importance of youth involvement in the process of decision making regarding issues that affect their life. Young people are particularly capable of engaging in decision making processes, but this ability is often denied from parents, teachers, stakeholders or other adults because they often do not consider youth as being capable enough to be able to make decisions or take responsibility. One of the main objectives of this paper is to show how such conceptualizations towards youth participation can be very frustrating or detrimental towards their individuality. The paper proposes a few recommendations in regards to youth participation especially focusing on community engagement. In addition, social awareness, education and strengthening youth /adult relationships are central in the process of overcoming the imbalance of power and promoting agency.

Keywords: Youth Participation, Empowerment, Social Awareness, Education, Agency, Adult/Youth Relationship, Community Development

* Freie Universität, Fachbereich Erziehungswissenschaft und Psychologie (Faculty of Educational Sciences and Psychologie), Berlin, Germany, Angela_Angelica_Bushati@hotmail.com

Copyright © 2017 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/
Gençlik Araştırmaları Dergisi • Temmuz 2017 • 5(12) • 34-46

ISSN 2147-8473
Başvuru | 11 Haziran 2017
Kabul | 19 Haziran 2017

TARAMA/DERLEME

Toplumsal Gelişme ve Toplumun Güçlendirilmesi Konusunda Gençliğin Katılımı Üzerine Yeniden Düşünmek

Angela S. Bushati*

Öz

Gençlik katılımı toplumun gelişmesi ve vatandaşlık haklarının kullanımı bakımından önemli süreçlerdir. Bugüne kadar gençlik katılımının farklı konuları ve boyutları ile ilgili çok az çalışma yapılmıştır. Gençlik katılımı ve güçlendirilmesi kavramı üzerine değinen bu çalışma gençliğin hayatlarını etkileyecek konularda karar verme mekanizmalarına katılımının önemini tartışmaktadır. Gençlik karar verme mekanizmalarına katılabilme yetkinliğine sahiptir ve bu yetkinlik sıklıkla ebeveynler, öğretmenler ve diğer yetişkinler tarafından karar verme ve sorumluluk alma konularında yeterince yetkin olmadıkları gerekçesiyle reddedilmektedir. Bu çalışmanın amaçlarından biri gençlik katılımına yönelik bu kavram-sallaştırmaların gençliğin bireyselliği için nasıl hayal kırıklığı yaratıcı olduğunu göstermektir. Çalışma gençlik katılımı konusunda bazı öneriler sunmaktadır. Bunlara ek olarak, toplumsal bilinç, eğitim, genç-yetişkin ilişkisinin güçlendirilmesi kavramlarının toplumsal kılıcılığın gelişmesi ve gücün denge-lenmesi için temel süreçler olduğu belirtilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Katılımı, Güçlendirme, Toplumsal Bilinç, Eğitim, Kılıcılık, Yetişkin/Genç İlişkisi, Toplumun Gelişimi

* Freie Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü, Berlin, Almanya, Angela_Angelica_Bushati@hotmail.com

Introduction

In the last decades, there has been a greater focus on the notion of “youth” and as a result, new ways have emerged towards conceptualizing of what “youth” means and how its role can be redefined within the structures of the society. Perceptions towards young people and their involvement in the society has evolved throughout history. Youth has been problematized and been identified as both “the cause and victims of various social problems, ranging from ‘spiraling’ juvenile crime to economic crises, to ‘epidemic of delinquency’ ” (Bessant, 2003: 88) and in addition youth has also been designated as a “as a key solution to an array of problems and have thus figured prominently in proposals for remedial action and reform policies” (Hendrick, 1990, cited in Bessant, 2003:88). In the recent decades, however, youth has been the centre of a new emerging discourse on “youth at risk” and such rhetoric focuses on identifying behavioural factors that put young people in a determined state of risk, as well as proposing preventive interventions. Such risk situations include drug abuse, HIV exposure, violence, poverty etc. Duhn (2006:28) argues how the notion of ‘risk’ has become one of the truths of contemporary western societies and “the regimes of truths that surround ‘risk’ dominate global and national politics as well as everyday practices.” In this sense, youth has been affected by political rationalities, but at the same time functions as a technology of government, as Foucault would argue (see Foucault 1988, 1994a). Recent approaches towards ‘youth at risk’ have been recognizing the positive outcomes of youth participation, as an intervention strategy towards reducing risk factors for young people, as well as a way to empower and integrate youth within the nucleus of the society. It should be nevertheless mentioned that participation of children and young people in the process of decision-making is relatively new.

Youth is often denominated as the time when an individual is young, as well as the time between childhood and adulthood. Nevertheless, there is no specific definition of timing or age when youth is supposed to start or end and its consideration or approach towards it can vary according to different cultural and contextual perspectives across the globe. According to the United Nations, one general definition denominates “youth” as individuals between the age of 15 and 24 and this definition is mostly done for statistical purposes. On another level, according to the Convention on the Rights of the Child (1989), every individual under the age of 18 years of age is considered as a child. The UN at the same time recognises that there exist multiple definitions within the UN bodies and that youth remains a concept that is followed by several definitions, which are also depending on culture, gender, etc. The place that young people and the category of youth in general occupies in the society can be regarded as a sort of mirror of the conceptualizations, social constructions and social policies that are being implemented towards youth. On

the other hand, and what is often failed to acknowledge, is the fact that youth occupies an important social role in the society in terms of exercising active citizenship and social equity in terms of participatory rights, and therefore, active youth participation needs to be better promoted. Having said all this, the paper will focus on the notion of participation, particularly referring to the ways how youth empowerment and youth participation contributes to community empowerment and well-being.

Youth Development and Participation

With the emergence of the children's rights movement as well as more specifically youth rights movements, a much greater attention has been dedicated to the category of "adolescents" and "youth". The vision and vocabulary used towards youth have evolved on multiple levels that encircle the developmental system. Lerner et al. (2005:20) articulate on how "developmental systems theory stresses the inherent plasticity of human development, that is, the potential for systematic change throughout development". Such potential is hammered and constructed through mutual relationships between the developing individual and his nucleus, comprising the biological, psychological, ecological and historical level. When the interplays between the individual and environmental context result in mutually beneficial outcomes, this occurs as a result of adaptive developmental regulations that support such positive outcomes (Lerner et al, 2005:20). When the environment contributes to positive development, the individual is likely to develop a better set of assets and therefore, the society in general benefits as well. Bronfenbrenner (2005) argues about the bioecological theory of human development, where individuals and environments interact with each other contributing to development. The bioecological theory presents how "human development is defined as the phenomenon of continuity and change in the biopsychological characteristics of human beings, both as individuals and as groups" (Bronfenbrenner, 2005: xxviii). The human characteristics get shaped and moulded in interaction with the inputs given from the environment, it is a mutual give and take relationship. The environment plays an important role starting early childhood and it impacts their development till they reach youth and adulthood. Lately, there has been evidenced that the way how young people might spend their time outside the frames of formal schooling might affect their development and specifically speaking about their interest in organised activities or youth organisations, which recently have been promoted in different pedagogical settings. Youth engagement and participation in extracurricular activities can result to be very beneficial on the developmental level. As Mahoney et al. (2006:3) argues how "research on organised activities has shown positive consequences of participation for academic, educational, social civic and physical development". In addition, research also shows that participation can be used as a strong tool to empower

and engage socially marginalized youth who is also often considered also at risk. As Yee (2008) argues, “youth organising has proven particularly effective at engaging diverse youth, particularly youth of color” (cited in Christens & Dolan, 2011: 529). Organised activities give often the chance to young people to express their opinions about important matters, as well as make them active in decision making processes. As a result, young people get to exercise power and agency and at the same time challenge other sources of power in order to make an impact and change realities in their communities or even larger scale. Such organisations, which focus their efforts for example on environmental, political, economic matters etc. can be of different nature. In the 21st century there is especially a great deal of effort needed in terms of environmental issues and the youth is central in such topics, since they are going to be the next generation that is going to take care of the planet. Environmental youth organisations have produced so far a great deal of positive effort towards ameliorating the situation of the environment as well as sensitising people from all age groups towards recycling or ecology.

Nevertheless, there seems to be also concern associated with youth that engages in organised activities, since a lot of parents or teachers fear that this might “overwhelm” young people and make them under feel under pressure or somehow inhibit their achieving abilities. On the other hand, a major concern refers to “over-scheduling”, which is designated as coming from adults’ general pressure in order to achieve good results in schools and attain long-term educational and career goals (Mahoney et al, 2002:3). On another level, especially referring to children and young people below the age of 18 years old, there is often the assumption that they are incapable of making their own decisions and judging according to their best interest and well-being. This argument is often used to prevent children or youth to take part in important issues that concern them directly and their participation rights are often denied. This aspect is particularly serious since it inhibits the ability of youth to be taken seriously when expressing ideas and trying to be part of important matters.

Turning to an important point, the right to participation is one of the main elements of taking part in decision making and be an active citizen who exercises rights. With the rise of the notion of youth rights, a bigger importance has been given to the participation of youth in the society. Participation constitutes an important basis regarding the creation of a democratic and tolerant society. In addition, it contributes to the youth well-being by taking in consideration their opinions and needs expressed in a direct way. Nevertheless, it can be stated that in most of the cases, the ideas and opinions of youth are rarely taken seriously in consideration. A lot of young people are barely asked regarding their daily routine, school work etc. and about what affects them. They are generally not involved enough or at all in the process of decision making and this starts since the early ages,

while they are children and continues till they reach the so called “phase of adulthood”. Before reaching this time, parents or adults are mainly those who take these decisions for them. This kind of approach can lead to neglecting the opinions of young people as well as how they perceive their reality.

The particular conditions, in which children live, especially in the public sector, are not taken into consideration, and this makes it impossible for their rights to be fulfilled” (Liebel, 2007: 59). Without children’s participation everything depends on adults decisions. Since these decisions concern the children’s interests and needs the first who should worry and take part in the decision making should be the children themselves. Furthermore, through participation people achieve their freedom of expression, and it also permits them to express their opinion openly without hesitation or concern. During the process of participation children gain experience, knowledge and self-involvement in the social world. Everyone should have the chance of expression and involvement with others. The opinions of young people should be taken under consideration when it comes to decision making for the improvement of the conditions that have to do with the environment or their personal lives.

There is often the idea that if you allow children to participate, adults will not be able to control them anymore. Permitting the child or adolescents to express himself/herself does not mean that the child will be deciding on everything and respectively leading to the loss of adult power. It is important that young people as well as children participate in the process of decision making and the decisions are taken in cooperation between the child and the parent. During the last few decades, a lot of schools have started to implement children’s participation through school councils and teachers try to bring information, also in accordance with the school curriculum, regarding children’s rights and youth rights in general. There is a general acknowledgement that participation helps in terms of development, but nevertheless, a lot of schools, media or the society in general lacks a deeper understanding of the right to participation. Nowadays, still many parents and adults in general do not give enough attention and space to the needs or opinions of young people and rather do what they think it is best for them.

The right to participation is a fundamental part of the Convention on the Rights of the Child (CRC) (1989) and the UN in general, and stands at the core of human rights fulfillment, and as such, it requires a bigger emphasis and also a bigger commitment in order that a significant change takes place in terms of promoting youth agency and participation in decision making. Allowing children to participate is the first step to contributing to a general culture that promotes participation of all individuals in all phases of life, and such “participation rituals” should continue during youth as well. “It was for this rea-

son that the Committee on the Rights of the Child identified the right to participation as one of the guiding principles of the Convention. Participation is an underlying value that needs to guide the way each individual right is ensured and respected..." (UNICEF, 2013). Starting to invest on the right to participation since early ages constitutes an important milestone towards achieving human rights fulfillment in general and proper development on all levels.

Youth Participation for Community Empowerment

Community strengthening requires the participation of all its members, both adults and young people. A commonly used definition of youth organisation is, "an innovative youth development and social justice strategy that trains young people in community organising and advocacy, and assists them in employing these skills to alter power relations and create meaningful institutional change in their communities" (Funders' Collaborative on Youth Organising [FCYO], 2009 ; cited in Christens & Dolan, 2011: 529). Collaboration between different age groups is quite beneficial seen from an educational perspective as well as from a developmental point of view. Building community youth groups and social organisations can contribute to positive change in many ways, especially if considering youth development and collaboration between its members for a better environment. Nonetheless, a lot of current policies all over the world do not seem to support enough structures within communities in order to facilitate participation and change. "The failure of current policy to address important quality of life issues for urban youth remains a substantial barrier to civic participation, educational equity, and healthy adulthood" (Ginwright et al., 2006). A major concern resides in the fact that a lot of young people do not find a lot of possibilities to express themselves in different social settings, such as the school environment which should be the first institution to promote and support youth participation.

The lack of access to express their opinions starts in the nucleus of the family and continues in the school environment. Skivenes & Strandbu (2006: 1-3) argue that for example children's capacities to make decisions are somehow not fully developed or encouraged from their environment. As a result, they depend on parents and also on the state which takes the decisions for them and decides what is best for them. The authors emphasise that it is important to consider the child as an active agent, as being and not becoming. Children are often viewed with a futuristic perceptivity. It is often the case that children are not considered mature enough like adults to express opinions or take decisions. Their voices are heard only once they are thought to have reached the state of adulthood. The same principles apply also to adolescents or young people in general, since they are still viewed as being still not yet ready for many important decisions. On the other hand, age

can be very relative when it comes to notions of maturity and responsibility. There are a lot of individuals that achieve maturity before the prescribed age, as there are also adults who do not fulfill the requirements of adulthood. There are often blurred lines between youth and adulthood which often cause frustration among youngsters, since their opinions are taken less under consideration than those of adults. The relation between young people and adults is framed with age segregation which “is extensive enough to deprive youth and adults to effective contact with another, yet not complete enough so that the young are required to establish institutions and activities to serve their own needs” (Coleman, 1974: 6). Children as well face the same age-segregation as youth. Lansdown (2001: V) argues that children have not been considered seriously and their voices have not been heard enough when thinking how society is organised or in the inter-personal relationships. What can be in general evidenced, especially in school environments, is this lack of consideration towards participation which is superficially understood.

The importance of youth participation for the development of communities and cities in general is much underestimated or ignored. Young people have the capacity to change their realities and exercise agency within their habitats and surroundings. Youth is encapsulated by a certain “elan” which often adults lack of and it is precisely this feature, making youth capable of changing things. They can be very zealous, enthusiastic and full of motivation to accomplish something that could be improving the society. Participating in substantial community matters and taking part in the process of problem solving helps young people develop better strategies and develop their critical thinking abilities. Incorporating participatory structures inside the educational environments is necessary, but these structures need to be present also outside the school walls, where young people can get to interact and get experienced in real life settings. Such settings can be community centers, sports centers, cinemas, libraries as well as other environments that encourage cooperation among youth. In addition, youth participation also contributes to well-being and as also argued by Park (2004: 26), the importance of positive well-being for mental health has long been recognised and it is related to healthy youth development. Strengthening youth participation means empowering the community where they live. The school needs to act as a sort of “agent” for the young people in favor of their interests and connecting them with other structures of the community.

Furthermore, the time accorded in schools for studying and learning needs to be balanced also with time that young people have the possibility to dedicate ideas and efforts to make their realities better for themselves, as well as for other members of their communities. There can be evidenced that with the emergence of youth organisations, as well as the empowerment of youth voices, an important shift occurs especially in the direction of young people constructing their own identities and experiences.

There exist certain rights of passage and transition from youth to adulthood, which include the progression from partial dependence from adults to being independent and capable of self-reliance. Nevertheless, nowadays the road to independence has become a little more complicated than previous generations and often young people do not easily find jobs that can sustain them fully and as a result they tend to also focus more on qualifications and getting a good education which will help them get access to opportunities. On the other hand, for many this is translated as a delayed access to adulthood. As Irwin argues, positioning the notion of youth between dichotomies becomes a “post hoc affair”. The author continues by arguing that “the difficulties of locating youth and transition in relation to general social arrangements have not been tackled head on” (Irwin, 2013: 3). The clash with adulthood often makes young people seem like they do not possess the capabilities that adults have already acquired. A lot of young people face difficulties especially in decision making since it is seen as a task which only adults should perform. This not only undermines young people but it also hinders the process of acquiring passage to adulthood and it inhibits their agency.

Youth should be the epitome of social change, but quite on the opposite, young people are often being portrayed as problematic or as sources of trouble. Adolescence is not even clear for many adults and it is often denominated as an “elusive period” in a life of an individual. The media, as well as schools, plays an important role in such portrayals and also inflicts a certain way of thinking or mindset. Although youth can be “ostracized” from adulthood, it does not mean that young people cannot perform important and serious tasks which require adult characteristics and maturity. Changing realities often means changing mindsets. Changing stereotypes towards youth and strengthening social structures that promote youth empowerment also means creating an environment for future generations not just as a future investment, but it means also treating youth as present beings instead of just seeing them as adult-becomings. Policy makers as well as stakeholders have an important role to play when it comes to creating the right environment and circumstances for young people to exercise agency and improve realities. Youth involvement in the cultural, economic, social etc. spheres is crucial for accessing new knowledge and personal development. But the conditions for participation are not always easy to be attained since everything depends on the context.

In addition, in order to promote participation and youth development, there needs to be initiatives which do not just promote a superficial form of participation, but instead a kind of participation which results as truly beneficial in terms of encouraging participants to change things around them and make them feel motivated for intergenerational and cultural exchange. Christens & Dolan (2011: 528) notes that “community organising groups that have built coalitions for local change over the past few decades are now involving

young people as leaders in efforts to improve quality of life". Moreover, the authors elaborate how their study shows how community organising groups are effective and how they produce impacts on multiple levels: youth and community development make an impact on the social aspect by producing change and it is all interwoven in a unified way (Christens & Dolan, 2011: 528-530). Engaging youth in civil society matters not only should be a priority in terms of youth policies but it should start first of all within the embryo of the family where adults and young people exchange their opinions. On another level, schools catalyse social change as well as institutions and therefore a major mentality shift towards youth participation is necessary in order to fulfill the needs of the 21st century which involves building creative new solutions for communities all together, especially by including young people in decision making.

Discussion

The right to participation constitutes the basis for healthy democratic societies, where everyone is able to contribute with ideas and collectively build better solutions for our environments. It is important to understand that children are not born with participation skills, but they will learn it through a gradual and systemic system which evolves through the process of socializing. Shier (2009: 35) notes that the individual acquires the capacity to participate in early years and particularly referring to contexts such as family and school. The author writes that "as adults, we must facilitate conditions so that these capacities and competences are developed: self-expression, opinion, communication, access to information and knowledge, decision-making. Thus participation is an educational process." Therefore, promoting awareness and information towards children's rights as well as youth rights is a key factor that helps in the implementation process of children's rights but also of human rights in general.

In addition, it is important to understand that the hearing of children and youth voices is beneficial for their wellbeing and has positive consequences for later years. The voices of young people should be heard, and this has to happen in a dynamic process of dialogue and exchange between both the actors. Hearing young people's voices and respecting what they have to say contribute to the increasing of their agency, as well as encourage them to be active citizens. In this process, young people socialise and learn the essentials of decision making, which are such an essential component for a well-functioning society. Moreover, "the well-being of youth who do not participate in organised activities is reliably less positive compared to youth who do participate" (Mahoney et al. 2002:3).

Although often treated with superficiality and as an underestimated subject, the right to participation is one of the most important rights that guide all other human rights. Without

the participation of youth in the process of decision making, there would be a lack of understanding towards young people's inner world and their experiences or subjectivities. There are a variety of ways how youth can participate in the community and contribute to its development. One example would be to use the "Photovoice" strategy through which young people take photographs and engage in community issues through critical dialogue and discussions through photographs (Wang, 2006:147). This method is particularly beneficial in terms of promoting community well-being as well as youth participation. In addition, young people can learn to identify new issues which are often not visible and help find solutions in collaboration with adults of the community or stakeholders in order to make a difference in their environment. Involving young people by including them in local and community initiatives contributes to their empowerment and in addition it "can create feelings of solidarity and respect for the environment, for public institutions, and for the public authorities that run and serve them" (Driskell, 2002:14). "Creating Better Cities with Children and Youth" from David Driskell (2002) provides substantial research on the importance of involving young people in decision making and it can be used as a tool for participatory projects through the help of children and youth for community development.

There are also other forms of youth organisations which serve different scopes, such as involving youth in environmental projects for example, that promote awareness and allow young people to discuss and find solutions with stakeholders and execute real life projects. Other initiatives could help young people of disadvantaged neighborhoods or communities to build sustainable solutions in terms of infrastructure, helping people in need or other forms of community services which face problems. Participating and having goals for a common cause has a positive affect and might also bring life satisfaction for young people and as shown by research this could "mitigate the negative effects of stressful life events and work against the development of psychological and behavioral problems among youth. Supportive parenting, engagement in challenging activities, positive life events, and high-quality interactions with significant others contribute to the development of life satisfaction". (Park, 2004:25). Moreover, getting involved in community issues not only boost self-esteem or satisfaction but also contributes to empowerment. Following Paulo Freire's philosophy, education and "the participation of people in group actions and dialogue efforts directed at community targets enhances control and beliefs in ability to change people's own lives" (Wallerstein & Bernstein, 1988: 379).

It could be concluded that there is a need for a better understanding of the practices in schools regarding youth rights and what happens regarding participation in general. Of particular interest would be also interviewing in the future teachers or parents views regarding their thinking towards youth's ability to participate or contribute meaningfully in

decision making and how they help youth in order to promote youth participation and agency. Moreover, it would be interesting to question youth opinions and experiences and especially from youth who do not come from privileged circumstances or youth belonging to specific communities such as Roma Youth. Social factors such as gender, ethnicity, class etc. play an important role also in different degrees that youth might exercise their rights or have knowledge more specifically about participation. In some regions, where income is very small and patriarchal forms of family are still existent, possibilities for youth to participate still remain very limited. On the other hand, it should be mentioned that although the notion of participation seems quite ubiquitous and it appears on all levels of concern from most policy makers and stake holders, it should not be forgotten that the way it is implemented and put to life on the ground, is really what makes the difference. Therefore, youth participation should not just be considered but also practiced through youth directly, by giving them access to resources and be granted a “carte blanche”, as well as power to act.

Conclusion

The UN does indeed take under consideration youth participation, but nevertheless better attention should be provided by state parties and stakeholders towards the enforcement and the promotion of young people’s right to participation. As all other youth rights, the right to participation is crucial and should not be ignored, since this right is deeply related and works along with all other rights. If the right to participation is not taken under consideration, the voice of youth will not be heard and the opportunity to understand their needs and their best interest will not be put to life. In addition, it should be well considered that adults needs to learn how to leave space and cooperate more closely with young people in order to allow them to change their realities and make an impact in their environments. Youth organisations are a good form of youth participation since they allow young spirits to discover new solutions in a creative and collaborative way and achieve new skills and knowledge by exercising practical participation in decision making processes.

In conclusion, what should be considered the most, is the lack of knowledge and information given to youth in general regarding their rights and how they can bring change into their realities. This needs to be improved, probably by better training of both parents and teachers, but also a greater awareness of the right to participation in the society in general.

Kaynakça/References

- Bessant, J. (2003). Youth participation: a new mode of government. *Policy studies*, 24(2-3), 87-100.
- Bronfenbrenner, U. (2005). *Making human beings human: Bioecological perspectives on human development*. Sage.
- Coleman, J. S. (1974). Youth: Transition to adulthood. *NASSP Bulletin*, 58(385), 4-11.
- Christens, B. D., & Dolan, T. (2011). Interweaving youth development, community development, and social change through youth organising. *Youth & Society*, 43(2), 528-548.
- Driskell, D. (2002). *Creating Better Cities with Children and Youth: A Manual for Participation*. Stylus Publishing, 22883 Quicksilver Drive, Sterling, VA 20166-2012.
- Duhn, I. (2006). *Cartographies of childhood: Mapping the modern/global child* (Doctoral dissertation, ResearchSpace@ Auckland).
- Foucault, M. (1988). Technologies of the self. In L. H. Martin, H. Gutman & P. H. Hutton (Eds.), *Technologies of the self: a seminar with Michel Foucault* (pp. 16-49). Amherst: University of Massachusetts Press.
- Foucault, M. (1994a). Governmentality. In J. Faubion (Ed.), *Michel Foucault: power. Essential works of Foucault 1954 - 1984*(pp. 201-222). London: Penguin Books.
- Ginwright, S., Cammarota, J., & Noguera, P. (2006). *Beyond resistance!*. Routledge Taylor & Francis Group.
- Irwin, S. (2013). *Rights of passage: Social change and the transition from youth to adulthood* (Vol. 4). Routledge.
- Lansdown, G. (2001). Promoting children's participation in democratic decision-making. Florence, Italy: Innocenti Research Center, UNICEF.
- Lerner, R. M., Lerner, J. V., Almerigi, J. B., Theokas, C., Phelps, E., Gestsdottir, S., ... & Smith, L. M. (2005). Positive youth development, participation in community youth development programs, and community contributions of fifth-grade adolescents: Findings from the first wave of the 4-H study of positive youth development. *The Journal of Early Adolescence*, 25(1), 17-71.
- Liebel, M. (2007). Paternalism, participation and children's protagonism. *Children, Youth and Environments* 17(2): 56-73.
- Mahoney, J. L., Harris, A. L., & Eccles, J. S. (2006). Organised Activity Participation, Positive Youth Development, and the Over-Scheduling Hypothesis. Social Policy Report. Volume 20, Number 4. *Society for Research in Child Development*.
- Park, N. (2004). The role of subjective well-being in positive youth development. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 591(1), 25-39.
- Shier, H. (2009) 'Children as Public Actors: Navigating the Tensions'. *Children and Society* (online early view, published January 2009)(Last accessed 25 June, 2009).
- Skivenes, M. and Strandbu, A. (2006). A child perspective and children's participation. *Children, Youth and Environments*, 16(2): 10-27.
- Wallerstein, N., & Bernstein, E. (1988). Empowerment education: Freire's ideas adapted to health education. *Health Education & Behavior*, 15(4), 379-394.

- Wang, C. C. (2006). Youth participation in photovoice as a strategy for community change. *Journal of community practice*, 14(1-2), 147-161.
- **Other resources**
- Convention on the Rights of the Child (CRC) (1989). <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx> Consulted on 13.05.2017
- What do we mean by youth? Learning to live together - UNESCO <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/youth/youth-definition/> Consulted on 13.05.2017
- UNICEF. (2003). *For Every Child Health, Education, Equality, Protection*. UNICEF report. <https://www.unicef.org/sowc03/contents/pdf/SOWC03-eng.pdf> Consulted on 13.05.2017

Copyright © 2017 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Temmuz 2017 • 5(12) • 47-59

ISSN 2147-8473
 Başvuru | 29 Haziran 2017
 Kabul | 03 Temmuz 2017

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından Yararlanan Kırıkkale Üniversitesi Öğrencilerinin Kültürel Etkileşim Bağlamındaki Düşünceleri

Sıtkı Yıldız*
Erdem Yöntem**

Öz

Bu çalışmanın amacı, Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Erasmus+ Üniversite Beyannamesi'ne sahip Kırıkkale Üniversitesi'nde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Erasmus+ KA103 Yükseköğretimde Bireylerin Öğrenme Hareketliliği, Öğrenim ve Staj Hareketliliği programı kapsamında yurt dışında öğrenim gören veya staj yapan öğrencilerin kültürel etkileşim hakkındaki düşüncelerini tespit etmektir.

Araştırmanın evreni Kırıkkale Üniversitesi'nde öğrenim gören ve 2015-2016 akademik yılında Erasmus+ Öğrenim veya Staj Programından faydalanan 68 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma evreni ulaşılabilir nitelikte olduğundan tam örnekleme yöntemi ile evrendeki 68 öğrenciye ulaşılmış ancak 42 geri dönüt alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Veri toplama aracı elektronik ortamda öğrencilere e-posta ile iletilmiştir ve online olarak anketin doldurulması sağlanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan ölçme aracı Likert tipi 5'li ölçek şeklindedir.

Araştırma sonuçlarına göre; öğrencilerin büyük bir bölümü, Erasmus+ Programının kendilerine kültürel etkileşim konusunda önemli katkılar sağladığını düşünmektedirler. Ayrıca öğrencilerin küresel iletişim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olduğu ve bu yetkinlikleri ilerleyen eğitim dönemlerinde etkin olarak kullanılabilecekleri düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırıkkale Üniversitesi, Avrupa Birliği, Eğitim ve Gençlik Programları, Erasmus+, Kültürel Etkileşim.

* Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Kırıkkale, sitkiyildiz@yahoo.com

** Doktora Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Birimi, Kırıkkale, erdemyonem@gmail.com

Abstract

The purpose of this study is to examine Kırıkkale University, has the Erasmus+ University Charter in the European Union membership process with Erasmus+ KA103 Learning Mobility for Individuals in Higher Education, students' thoughts who have participated in student or placement mobility program in terms of cultural interaction.

The population of the study consists of 68 students benefiting from the Erasmus+ student or placement program in 2015-2016 academic year at Kırıkkale University. As the targeted population of the student is accessible, it is aimed to reach 68 students in the field with full sampling method and 42 feedbacks are obtained. A questionnaire is used as a data collection tool developed by the researcher. Data collection tool is delivered via e-mail to students in electronic form to be filled out the survey online. The measuring instrument is prepared by the researcher and it's designed as Likert type 5 scale.

According to the results of the research, it can be said that most of the students believe Erasmus+ Program contributes to the cultural interaction significantly. It can be said that the students who have participated in these Programs, have knowledge about global communication methods, and these competencies are believed to be active in communication skills in their future educational period.

Keywords: Kırıkkale University, European Union, Education and Youth Programs, Erasmus+, Cultural Interaction

Araştırmanın Konusu

Uluslararasılaşma 21. yüzyılın önemli konularından biri olarak ele alınabilir. Uluslararasılaşma kavramının gündeme gelmesi ile birlikte değişim ve gelişim kavramlarından söz edebilmek mümkündür. Avrupa Birliği'ne üye devletler bu dönüşüm sürecinde yeni programlar oluşturarak, değişim ve gelişim hareketliliklerini bir plan çerçevesinde yapmak istemiştir. Bu gelişim ve değişim hareketliliklerini yükseköğretim kurumlarında da görülebilmektedir. Avrupa Birliği'ne üye devletler ortak bir yükseköğretim alanı oluşturma çalışmalarına 1980'li yıllarda başlamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu güne yüzünü batıya dönmüş olmasından dolayı Avrupa Birliği üye devletlerde yükseköğretim kurumlarında yer alan değişim ve gelişim hareketlerine uzak durmamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti 2001 yılında yükseköğretimde bir standartlaşmaya gitmek üzere, 1999 yılında AB üye devletler arasında imzalanan Bologna Süreci'ne 2001 yılında katılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin Bologna Bildirgesi'ni imzaladıktan üç yıl sonra, AB üye devletlerin yükseköğretim kurumları arasında değişimi ve işbirliğini mümkün kılan Erasmus Programı'nı uygulama kararı almıştır. Erasmus programı 2004-2005 akademik yılında pilot çalışmaların yapılması ile birlikte 2005-2006 akademik yılında program Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlüğe girmiştir (YÖK 2010, 66 Soruda Bologna Süreci).

Kırıkkale Üniversitesi Erasmus programının yürütülebilmesi için Avrupa Erasmus Beyanamesi'ni 2004 yılında alarak programa dâhil olmuştur (Kırıkkale Üniversitesi, Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Birimi, 2016). Avrupa Birliği bünyesinde yürütülen diğer Hayat Boyu

Öğrenme Programları Erasmus Programının adında toplanarak programın ismi Avrupa Komisyonu tarafından Erasmus+ Şeklinde güncellenmiştir (UlusalAjans, 2016). Kırıkkale Üniversitesi Erasmus Beyannamesi'ni 2014 yılında güncelleyerek 2014-2021yılları arasında Erasmus programın yürütücölüğü yapmak için hak kazanmıştır. (Kırıkkale Üniversitesi, Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Birimi, 2016).

Bu alışmada Kırıkkale niversitesi'nde 2015-2016 Akademik Yılında Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından Yararlanan ğrencilerin Kültürel Etkileşim Bağlamındaki Düşüncelerinin neler olduğuna dair bir araştırma yapılmıştır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Erasmus+ niversite Beyannamesi'ne sahip Kırıkkale niversitesi'nde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Erasmus+ KA103 Yükseköğretimde Bireylerin Öğrenme Hareketliliği, Öğrenim ve Staj Hareketliliği programı kapsamında yurt dışında öğrenim gören veya staj yapan öğrencilerin kültürel etkileşim hakkındaki düşünceleri üzerinde genel bir değerlendirme yapmaktır.

Avrupa Birliği'ne üye devletler yükseköğretimde bir standartlaşma getirmek üzere, 1999 yılında İtalya'nın Bologna Őehrinde bir bildirgeyi imzalayarak aralarında bir anlaşmaya varmıştır. Bu çerçevede bir yükseköğretim alanı oluşturularak, yükseköğretim kurumları arasındaki rekabet gücünün artırılması amaçlanmıştır.

Yükseköğretim kurumlarında değişimi ve hareketliliği sağlayan ve 1987 yılından beri yürürlükte olan programın amacı Avrupa'da yükseköğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir. Avrupa Birliği'ne üye ve aday devletlerin bu birleştirici etkinlikler çerçevesinde buluşması ve ortak bir alanda belli standartlara göre hareket etmesi kültürler arası çatışmaların günümüzde yerini kültürel etkileşime bırakmasını mümkün kıldığı söylenebilir. Bu çerçevede kültürel etkileşim açısından 2015-2016 akademik yılında Erasmus+ KA103 Yükseköğretimde Bireylerin Öğrenme Hareketliliği, Erasmus+ Öğrenme Hareketliliği (Öğrenim-Staj) programına katılmış Kırıkkale niversitesi öğrencilerinin konu hakkındaki düşüncelerinin sosyolojik bir incelenmeye tabi tutulması alana ve özellikle de Kırıkkale örneğinde daha önceden herhangi bir çalışma olmadığı için önemli bir katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

Uluslararasılaşma ve Bologna Süreci

Uluslararasılaşma 21. yüzyılın en önemli konularından biri olarak ele alınabilir. Bu durum birçok kurum ve kuruluşun işleyişinde değişikliklere sebebiyet vermiştir. Uzmanlar uluslararasılaşmanın nedenlerini ve sonuçlarını ele almanın ancak karmaşık ilişkiler ağının detaylı incelenmesi ile mümkün olacağını belirtmektedir (Altbach & Knight, 2007: 290-305).

Ülkeler arası karmaşık ilişki ağlarının betimleyebilmek için teoriler ortaya koymuşlardır. Dünyanın birçok ülkesindeki yükseköğretim kurumunda bu sürecin yansımaları görülebilmektedir (Van der Wende, 2007: 274-289)

Bilgi herkese ait olan bir olgudur ve bu durum sınırlar altında hapsedilemez. Uluslararasılaşma doğrudan veya dolaylı olarak her ne kadar birçok kurum ve kuruluşa etkisi olsa da yükseköğretim kurumuna olan etkinin çok yüksek seviyede olduğunu söylenebilir. Ancak uluslararasılaşma konusunun bu kadar yakından hissedilen yükseköğretim kurumlarının işleyişi ile ilgili önemli kararlar ise ulusal karar mekanizmalarınca ele alınmakta ve yürütülmektedir. Bu durum bütçe, yönetim, müfredat gibi konularda karşımıza çıkabilmektedir (Kerr, 1990: 5-22)

Yükseköğretim kurumlarında değişen paradigmlar ile birlikte uluslararasılaşmanın kurum-sallaşması konusunda önemli çalışmalara başlanmıştır ve Erasmus Programı ismi ile yenilikçi ve rekabetçi bir yapı oluşturulmuştur. Erasmus programının uygulanabilmesi için Müfredat Geliştirme çalışmaları yapılması sağlanmıştır.

Uluslararasılaşma kavramı ile birlikte daha önceden sadece bireylerin yükseköğretim kurumları arasındaki hareketliliğin koordinasyonunun sağlanması için bir

Yükseköğretim kurumlarında 1980-1986 yılları arasında bireylerin hareketliliği ile uluslararasılaşma çalışmaları yapılmakta idi. Ancak bireylerin hareketliliğinin koordinasyonu için kurumsal bir kimlik bulunmamaktaydı. İlerleyen yıllarda bu durumun daha profesyonel ve etkili halde yürütülebilmesi için her bir yükseköğretim kurumunda bir ofis veya başkanlık ile çalışmaların yürütülmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Böylelikle uluslararası hareketlilik ve dolaşım akademik bir çerçevede gerçekleşmesi sağlanmıştır (Wachter, 2003:5-11).

İkinci dünya savaşından sonra ve özellikle de 1960'lı yıllardan sonra birçok Avrupa Devleti yükseköğretimde uluslararasılaşma konusunda yenilikler yapma eğiliminde olduğu söylenebilir. Bunun için yükseköğretim kurumlarında hareketliliğin sağlanması için kısa çalışma programları oluşturulmuştur. Avrupa Devletleri 1987 yılında Erasmus Programını oluşturarak yükseköğretim kurumundaki öğrencilerin AB üye devletler arasında eğitim öğretim faaliyetleri için kısa zamanlı değişimlere katılmasını mümkün kılmıştır. 1987 yılında etkin olarak öğrencilerin yükseköğretim kurumları arasında değişimi mümkün kılan Erasmus Programı 1990'lı yıllardan itibaren bir sorunla karşılaştığı söylenebilir. İngilizcenin eğitim ve öğretim faaliyetlerinde etkin olarak kullanılmadığı AB üye devletlerinde Erasmus Programına olan ilginin azaldığı görülmüştür. Bunu sorunu aşabilmek için yükseköğretim kurumlarında güncellenmiş eğitim-öğretim müfredatları ile yeni lisans ve yüksek lisans dereceleri oluşturulmuştur. Böylelikle öğrencilerin Erasmus Programına olan bakış açılarının düzeltilmesi amaçlanmıştır (Witte, 2006:19).

Bologna Bildirgesi (EHEA, 2016)'da ifade edildiği üzere, İtalya'nın Bologna Őehrinde, 29 AB ye devletin bir araya gelerek oluşturduğu bir komisyon tarafından imzalanmıştır. Bologna Bildirgesi'nde gündeme gelen amaçlardan en önemlisi 2010 yılına kadar Avrupa Yükseköğretim Alanı'nı oluşturmaktır. Bologna Bildirgesi'nde mutabık olunan kararların uygulanması, güncellenmesi ve eksikliklerin giderilmesini amaçlayan birçok toplantı yapılmış ve çeşitli bildirgeler imzalanmıştır. Bologna Bildirgesi'nin devamı niteliğinde olan toplantılara sırası ile bakıldığında;

- Prag Bildirgesi (ek Cumhuriyeti, 2001)
- Berlin Bildirgesi (Almanya, 2003)
- Bergen Bildirgesi (Norveç, 2005)
- Londra Bildirgesi (İngiltere, 2007)
- Leuven Bildirgesi (Belçika, 2009)
- Viyana ve Budapeşte Toplantıları (Avusturya & Macaristan, 2010) yılında yapılmıştır.

Avrupa Yükseköğretim Alanı'nı oluşturma çalışmaları 1999 yılında başlamış olmasına rağmen 2016 yılı itibariyle Türkiye Cumhuriyeti'nin de içinde bulunduğu 47 ülke tarafından kabul edilmiştir (EHEA, 2016).

Bologna Bildirgesi'nin imzalanması ile birlikte yükseköğretim kurumları arasında benzer derecelerde programların hazırlanmasının n açılmıştır. Böylelikle halihazırda bir kaç AB ye ülkesi arasında devam eden yükseköğretim kurumları arasındaki değişim hareketliliği Erasmus Programı Őemsiyesi alıntında bir çok ülke ve program dahilinde uygulanabilecek Şekilde güçlenmiştir. Avrupa Devletleri yükseköğretim kurumları arasındaki ders ve müfredat farklılıkların daha az hale getirilmesi ve bir standardizasyon işleminden geçmesi Erasmus Değişim Programı'na olan ilginin artmasını sağlamış dolayısı ile programdan faydalanan ğrenci sayısında büyük oranda bir artış olduğu söylenebilir (Teichler, 2012: 32).

Uluslararasılaşma ve Erasmus+ Programı

Uluslararasılaşma kavramı ulus devletler için ilk olarak sosyal ve pedagojik konularda kendisini göstermiştir. Soğuk savaş döneminden sonra ülkeler arası gündeme gelen çok uluslu Őirketler ile serbest piyasada uluslararasılaşmanın etkisi hissedilmiştir. Uluslararası faaliyetlerin artması ve çok uluslu Őirketlerin etkisinin daha fazla hissedilmesi ile birlikte, ulus devletlerin hakimiyet alanındaki bir nevi etki kaybına sebebiyet vermiştir. Bu durumun ulus devletlerdeki i politikalardan, uluslararası medya kuruluşlarına, iletişim materyallerinden kültür bileşenlerine hatta eğitim ve ğretim faaliyetlerine kadar yansımaları görülebilir. Bu

gelişmelerin ulus devletlerini önemli oranda etkilediği söylenebilir ve entelektüellerce değişim ve gelişim faaliyetlerinin ele alınmasını zorunlu kılmıştır (Habermas, 2002: 26; 28).

Avrupa Komisyonu da Avrupa Yükseköğretim Alanı oluşturulması çalışmalarında Bologna Bildirgesi'ni imzalayan devletlerle aynı görüştedir. İlk adımlarının 1987 yılında atılmaya başlandığı Erasmus Programının 2015 yılı verilerine göre toplam 3 milyon öğrencinin programdan faydalandığı belirtilmektedir. Yaklaşık 30 yıllık süre içerisinde ortalama olarak her yıl 150 bin civarında bir öğrencinin programa dâhil olduğu söylenebilir. İstatistiki veriler doğrultusunda Erasmus Değişim Programı'nın Avrupa'daki en büyük değişim programı olduğu ifade edilmektedir. Avrupa 2020 hedefleri doğrultusunda büyümeye devam edeceği de öngörülmektedir (European Commission, 2014-2015).

Kültürel Etkileşim Bağlamında Erasmus+ Programı

Kültürlerarası etkileşimin bir tanımının yapılması her ne kadar zor olsa da “bireyin kendi bilgi, beceri ve yetkinliği ile bir başka kültürel ortamda kendini ifade edebilme ve tutarlı davranabilme yetkinliği” olarak ifade edilebilir (Deardorff, 2006: 247).

Öğrencilerin farklı kültürel, dil bilgisel ve coğrafik özgeçmişlere sahip olması uluslararası ortamlarda sözlü veya sözsüz iletişimde bazı farklılıklara veya anlaşmazlıklara sebebiyet verebilmektedir. İşte böylesi durumlarda kültürler arası farkındalık ve kültürel etkileşim oluşturmada müfredatın kültürel etkileşim konusuna yer verecek şekilde hazırlanması gerekmektedir (Holmes & O'Neill, 2012:707-718). Kimlik sadece yaşanılan çevre, etnisite, konuşulan dildeki benzerliklere dayandırılmamalıdır. Kimlik ancak aynı kültürün bir parçası olmayan insanların içinde bulunduğu yaş, sosyal çevre, cinsiyet, konuştuğu dil, yaşadığı coğrafya, tarih, geçmiş hatıralar, din ve aile gibi farklılıkların benimsendiği ve bu özellikleri de içine alan geniş bir perspektifle anlaşılabilir.

Uluslararası ortamlarda kültürel etkileşiminin sağlanması için kültürlerarası işbirliği sağlanması gereklidir ve bireylerin el ele vererek yeni durumlara ve farklılıklara açık olması ile mümkün olabilir (Beaven & Borghetti, 2014). Öğrencilere kültürlerarası etkileşim ve önemini ifade edebilmenin en kolay ve başarılı yolu onları uluslararası bir ortamda bulunmalarını sağlamaktır.

Öğrencilerin farklı kültürlerden oluşan bir grup içinde kendilerini yeterli bir seviyede ifade etmeleri için kültürel temelli farklı durum ve koşullara nasıl geri bildirimler verileceğinin öğretilmesi gereklidir. Bu sağlamanın en etkili yollarından biri ise öğrencilere yurt dışı eğitim olanaklarının sunulması gereklidir (Emert & Pearson, 2007:76-75).

Bologna Bildirgesi'nde yer alan ve Avrupa 2020 hedeflerindeki Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın oluşturulması çalışmalarında öğrencilerin AB üye ve katılımcı ülkelerde hareketli-

liğin artırılmasının sağlaması amaçlanmaktadır. Bu amaçla desteklenen Erasmus Değişim Programı kapsamında öğrencilerin farklı kültürler arasında bulunarak kültürel etkileşimin sağlanmasında etkili olduğunu söylemek mümkündür. Yükseköğretim kurumlarında çok kültürlülük ve kültürel etkileşim anlamında öğrencileri etnosentrik düşünceden uzak tutmak gerekmektedir (Hammer ve ark., 2003: 421-443).

Entosentrik düşünce temelinde, ğrenci kendi kültürünü diğer kültürlerden daha değerli ve etkili olarak görebilmektedir. Ancak etnosentrik düşünmenin olmadığı kültürel arası etkileşimin olduğu toplumlarda öğrenciler kendi kültürünü ve diğer öğrenciler ise kendi kültürlerini bir harmoni içerisinde yaşıyabilmektedir (Hammer ve ark., 2003: 421-443). Altan'a göre, "Durkheim'in yönteminin merkezinde kolektif sosyalleşme veya kültürel aktarım bulunmaktadır. Birey yaşıadığı topluma ait değerleri, beklentileri, nasıl hissettiğimizi, herhangi bir konuda nasıl hareket ettiğimizi, diğerlerinin talimatları, açıklamaları ve gösterdikleri rol modelliği sayesinde ya da grup teşviki sayesinde öğrenir". (Coser & Roserberg, 1964'den akt. Altan, 2011: 60).

Etnosentrik düşünmenin yıkılması ve diğer kültürlerle harmoni içinde yaşıyabilmenin yolu ise, önce farklılıklar kabul edilmeli, adaptasyon süreci yaşıanmalı ve son olarak ise etkileşim başılatılmalıdır. Böylelikle kültürlerarası farklılıkların ortaya çıkarılması ancak bu durumun bir ayrışmaya sebep vermeden, birleştirci olarak ele alınması ile öğrencilerin kültürlerarası ilişkilerde daha başıarılı olabilecekleri söylenbilir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, genel (betimsel) tarama modelinde bir çalışmadır. Genel tarama modeli çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya ulaşmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleri olarak tanımlanmaktadır (Karasar, 2009: 77).

Evren ve rneklem

Araştırmanın evreni Kırkkale niversitesi'nde öğrenim gören ve 2015-2016 akademik yılında Erasmus+ ğrenim veya Staj Programından 68 faydalanan öğrenciden oluşmaktadır.

Araştırma evreni ulaşılabilir nitelikte olduğundan tam örnekleme yöntemi ile evrendeki 68 öğrenciye ulaşılması hedeflenmiştir. Öğrencilerin Kırkkale ili dışında ikamet etmeleri, bazı öğrencilerin ise okuldan mezun olması sebebi ile veri toplama aracı online olarak oluşturulmuştur ve öğrencilere belli aralıklarla e-posta gönderilmiştir. Bazı ğrencilerin e-postalarını her zaman kontrol etmediği ve ödevleri olduğu düşüncesi ile öğrencilerle telefonla iletişime geçilmiştir. Bu sayede öğrencilerin geri bildirimde bulunmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Her ne kadar 68 öğrenciden 68'ine ulaşılmak hedeflenmiş olsa da tüm görüş-

meler ve belli aralıklarla e-posta gönderimine rağmen 42 öğrencinin anketi doldurmuştur. Veriler Google Dokümanlar aracıyla Kasım-Aralık 2016 tarihleri arasında toplanmıştır.

Varsayımlar

- Araştırmaya katılan öğrencilerin ankette yer alan maddelere içtenlikle ve gerçek durumlarını yansıtacak şekilde yanıt verdikleri varsayılmıştır.
- Erasmus+ Öğrenim ve Staj Programının öğrencilere farklı bilgi, beceri ve farklı kültürleri öğrenme ve tanıma fırsatları verdiği varsayılmıştır.
- Veri toplama aracının Erasmus+ Öğrenim ve Staj Programı hakkında öğrencilerin sosyal ve kültürel etkileşimleri ile ilgili bilgileri içerdiği varsayılmıştır.

Kapsam ve Sınırlılıklar

- Araştırma 2015-2016 akademik yılında Kırıkkale Üniversitesi'nde örgün öğretimde kayıtlı ve Erasmus+ Öğrenci ve Staj Hareketliliği programına katılan öğrenciler ile sınırlıdır.
- Araştırmada örneklem alınacak gurup Erasmus+ Öğrenci ve Staj Hareketliliği programının faydalanması için ön koşul olan ikili anlaşmaya sahip akademik birimler ile sınırlıdır.
- Araştırmada elde edilen veriler örneklemden gelen dönütler ile sınırlıdır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Veri toplama aracı anket ile Erasmus+ Öğrenim ve Staj Programı Kültürel Etkileşim Değerlendirme anketi elektronik ortamda uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan ölçme aracı likert tipi 5'li ölçek şeklinde diyazn edilmiştir. Öğrencilerin cevaplandırması istenecek sorular; kişisel bilgiler, Erasmus+ Öğrenim ve Staj Programı Kültürel Etkileşim tutum anketi olmak üzere toplamda 2 bölümden oluşmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmacı tarafından geliştirilen anket, beşli likert tipi şeklinde diyazn edilmiştir¹. Araştırmacı ankette yer alan soruları online anket üzerinden katılımcılara e-posta yolu ile iletilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 22 programı kullanılmıştır.

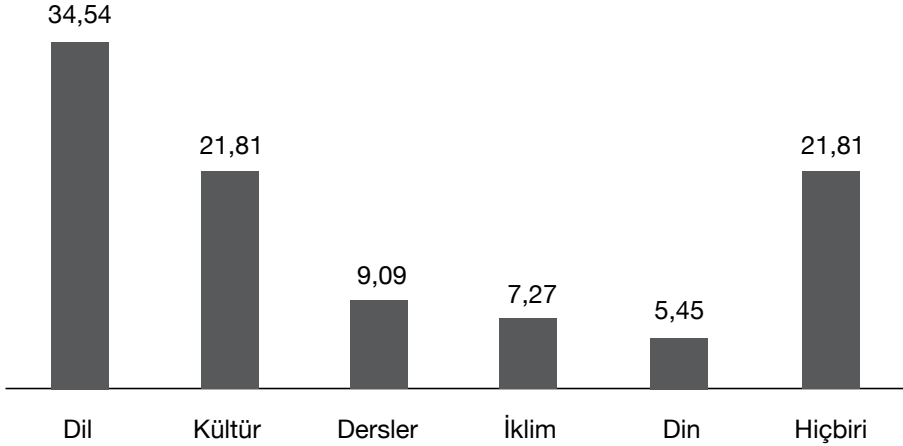
¹ Oluşturulan ölçme aracında 1 ve 5 arasındaki değerler için; 5 - Kesinlikle katılıyorum, 4 - Katılıyorum, 3 - Kısmen katılıyorum, 2 - Katılmıyorum, 1 - Kesinlikle katılmıyorum şeklinde ifade edilmektedir.

Bulgular

Araştırmanın güvenilirliği Cronbach Alpha değeri 0,83 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile öğrencilerin çeşitli konulardaki tutumları içeren 15 maddeye ilişkin yapılan t testi sonuçlarına göre “Erasmus+ Programı ğrenciler arası grup çalışmasının artmasını sağlar” ($P=0,004$) ve “Erasmus+ Programı eleşitrel düşünme becerilerine katkı sağlar” ($P=0,016$) yargıları ile katılımcıların cinsiyetleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Diğer 13 yargı içeren madde ile katılımcıların cinsiyetleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir.

Cinsiyet ve gidilen ülkede yaşanan uyum problemlerindeki çapraz ilişkiye bakıldığında erkeklerin %36’sı, kadınların ise %25’i herhangi bir uyum problemi yaşamadığını ifade etmiştir. Katılımcıların yaş dağılımı 20-29 arasında olup, yaş ortalaması 22,52’dir. Yaşlar arasındaki standart sapma ise 1,84’tür. Katılımcıların gittikleri ülkede yaşadıkları uyum problemlerine bakıldığında aşağıdaki tabloda görülebileceği üzere en fazla sorunu sırasıyla dil, kültür, dersler, iklim ve din konularında yaşadıkları görülmektedir.

Tablo:1. Yaşadığınız Uyum Problemleri Nelerdir?

Araştırmaya katılan Sağlık ve Sosyal Bilimler Fakülteleri’nde okuyan öğrenciler arasında “Erasmus+ Programı n yargılarımla yıkılmasını sağladı” ($P=0,028$), “Erasmus+ Programı Avrupa’nın zayıf ve güçlü yönlerini yaşayarak öğrenme ve gözlemlene fırsatı sağlar” ($P=0,01$) ve “Erasmus+ Programına katılmak özgüvenimi artırdı” ($P=0,044$) yargılarını için anlamlı fark bulunmuştur ($P < 0,05$).

Tablo 2. Erasmus+ Programına İlişkin Tutumlar

Erasmus+ Programına İlişkin Tutumlar	Ortalama
Erasmus+ Programı farklı kültürleri anlamak için önemli bir fırsattır	4,93
Erasmus+ Programı farklı kültürler öğrenmemi sağladı	4,90
Erasmus+ Programı öğrenciler arası iletişimi güçlendirmektedir	4,88
Erasmus+ Programı yabancılarla iletişim kurmamı kolaylaştırdı	4,86
Erasmus+ Programı Avrupa'nın zayıf ve güçlü yönlerini yaşayarak öğrenme ve gözlemlene fırsatı sağlar	4,86
Erasmus+ Programı özgüvenimi artırdı	4,81
Erasmus+ Programına katılmak özgüvenimi artırdı	4,81
Erasmus+ Programı öğrenciler arası saygı ve hoş görüyü artırmada önemli bir role sahiptir	4,79
Erasmus+ Programı eleştirel düşünme becerilerine katkı sağlar	4,79
Erasmus+ Programı öğrenciler arasında empati olanağını geliştirir	4,67
Erasmus+ Programı öğrenciler arası grup çalışmasının artmasını sağlar	4,62
Erasmus+ Programı ön yargılarımın yıkılmasını sağladı	4,57
Erasmus+ Programı akademik başarıyı artırmaktadır	4,57
Erasmus+ Programının ırkçılık ve cinsiyet ayrımcılığının son bulmasına katkısı olduğunu düşünüyorum	4,55
Erasmus+ Programı farklı kültürden öğrencilerin olduğu sınıflarda öğrenme sürecimi olumlu yönde etkiledi	4,38

Araştırmaya katılan öğrencilerin Erasmus+ Programına ilişkin tutumları incelendiğinde herhangi bir negatif durum olmadığı gözlemlenmektedir. Tüm katılımcıların Erasmus+ Programına ilişkin olumlu geri bildirimde bulunduğu söylenebilir.

Orta Avrupa (Almanya, Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Slovenya) ve Batı Avrupa (İngiltere, Fransa, Hollanda) ülkelerine giden öğrenciler arasında “Erasmus+ Programı farklı kültürden öğrencilerin olduğu sınıflarda öğrenme sürecimi olumlu yönde etkiledi” ($P=0,030$) ve “Erasmus+ Programına katılmak özgüvenimi artırdı” ($P=0,047$) maddeleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($P < 0,05$).

Sonuç ve neriler

Kırkkale niversitesi'nde 2015-2016 akademik yılında Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından faydalan ve araştırmaya katılan 42 öğrenciyle yapılan araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin büyük bir bölümü Erasmus+ Programını'nın kültürel etkileşim konusunda önemli katkı sağladığına inandığı söylenebilir. Öğrencilerin ankette yer alan bazı sorularda olumsuz görüş bildirmeleri ise son zamanlarda Avrupa'da yaşanan milliyetlilik vb. akımların Erasmus+ Programı'na bir yansımaları olarak düşünülebilir.

Öğrencilerin Erasmus+ Programını'nın kültürel etkileşim konusunda önemli katkı sağladığını destekleyecek alanda yapılan çalışmalara göre;

Kılınç (2016), uluslararası değişim programlarına katılan öğrencilerin kültürel etkileşime maruz kaldığını ifade etmiştir. Öğrenciler, eğitim ğretim süresi boyunca yoğun bir kültürel etkileşim süreci yaşamaktadır ve bu durumun öğrencilerin gündelik yaşamlarının birçok noktasına etki ettiğini belirtmiştir. Bekiroğlu ve Balcı (2014), araştırmalarında öğrencilerin farklı kültürlere saygı duyduklarını ancak öğrencilerin kültürlerarası duyarlılık düzeyleri karşılaştırıldığında Erasmus ğrenci Değişim Programı'ndan yararlanma isteklerine göre kültürlerarası iletişim duyarlılıklarının farklılaştığını belirtmektedir. Erasmus programdan yararlanmak isteyen öğrencilerin daha yüksek düzeyde kültürlerarası duyarlılık taşıdıkları gözlenmektedir. Çalışmada kültürlerarası iletişim konusunda anlamlı diğer önemli bulgu ise yabancı dil düzeyidir. Öğrencilerin yabancı dil bilgisi arttıkça kültürlerarası duyarlılığın da artmakta olduğunu ifade etmiştir.

zdem (2013), Erasmus programının farklı kültürlerle tanışma imkânı sağlayan bir faaliyet olduğunu böylelikle öğrenciler arasında kültürel etkileşim bağlamında olumlu kazanımlar olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, Erasmus programının akademik ve mesleki katkısının yanı sıra ve öğrencilerin genel olarak özgüvenlerinin arttığını belirtmiştir. Ersoy (2013), Erasmus Programı'na öğrencilerin yabancı dil bilgisini ve kültürlerarası farkındalıklarını arttırma, önyargılarını azaltma konusunda olumlu düşüncelerinin olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin çok kültürlü alanlarda karşılaşabilecekleri sorunlara çözüm bulabilme becerilerinin geliştiği ifade edilmektedir. Sorunlara zm bulma becerisinin farklı kültürlerle etkileşim sonucu ortaya çıkan dolaylı bir kazanım olabileceği ifade etmiştir.

nder Kasapoğlu ve Balcı (2010), ğrencilerin farklı kültürlerde eğitim ve ğretim yaşantısına sahip olması, öğrencilerin aşırı milliyetlilik veya ırklık vb. duyguların azalmasına imkan sağladığını belirtmiştir. Demir ve Demir (2009), Erasmus Programı'na katılan Türk ğretmen adaylarının kültürlerarası deneyimleri sonucunda zgven ve sorunların üstesinden gelme, sorumluluk alma, olumlu düşünme, önyargılarından kurtulma, kendi kültürüne ilişkin farkındalık, kültürler ve dinler arasında diyaloga önem verme konularında olumlu gelişmeler olduğunu düşündüklerini ifade etmiştir. nal ve zdemir (2013) yap-

tıkları araştırmada, öğrencilerin Erasmus programını sadece eğitim-öğretim faaliyetleri olarak görmediklerini bunun yanısıra sosyo-kültürel faaliyetlerin yer aldığı kapsamlı bir program olarak gördüklerini belirtmiştir. Çalışmada, öğrencilerin Erasmus programı ile ilgili memnuniyet düzeylerinin de yüksek olduğu ifade edilmektedir.

Ersoy ve Günel (2011), Erasmus programın öğrencilere çok kültürlü bir bakış açısı kazandırdığını, farklı kültürleri tanıma imkânı verdiğini ve kültürel farklılıklara değer veren, daha açık fikirli bireyler olarak kendilerini hissettiklerini ifade etmiştir. Yağcı ve arkadaşları (2007), Erasmus programdan faydalanan öğrencilerin yeni kültürlere ve kültürlerarası farklılıklara daha az ön yargı ile baktıklarını ifade etmiştir ve öğrencilerin programla ilgili genel anlamda memnuniyetlerini belirtmiştir. Erişti (2015), çok kültürlü ortamda eğitim öğretim gören öğrencilerin yeni karşılaştıkları kültüre ilişkin çok yönlü ve seçici bir algı ile bakış açısı geliştirmelerine olanak sağladığı ifade etmiştir.

Benzer araştırma sonuçlarının da desteklediği şekilde, araştırmaya katılan öğrenciler Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Erasmus+ Programı'nın kültürel etkileşim etkinliğinin kazanılmasında önemli bir rol üstlendiğini ifade etmektedir. Bu sebeple, kültürel etkileşim konusunun daha etkili ele alınabilmesi için yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması bağlamında öğrencilere kazandırılacak yeterlilikler öncelikle listelenebilir. Listeleme işlemi yapılırken hangi ülkeler ile işbirliği halinde çalışmalar devam ediyor ise ve Erasmus+ Değişim Programı yürütülüyorsa o ülkenin gereklilikleri ve öncelikleri belirlenmelidir. Bu belirlemeler yapılırken her bir ülkenin kendi özelinde farklı kültürel farklılıklara sahip olacağı unutulmamalıdır.

Kültürel etkileşimi sağlama yolunda yükseköğretim kurumlarınca belirlenecek öncelikler paket programlar halinde lisans, yüksek lisans veya doktora aşamasındaki öğrencilerin müfredatına yerleştirilebilir ve Erasmus+ Programı'ndan faydalanan ve faydalanmayan tüm öğrencilere böylece kültürel farklılık konusunda bilgilendirme yapılabilir. Sağlık, Sosyal ve Fen Bilimleri müfredatına dâhil edilecek kültürel etkileşim modelleri oluşturulabilir. Böylelikle yükseköğretim kurumlarında eğitim gören ve farklı kültürlere sahip öğrenciler uyum içerisinde eğitim-öğretim faaliyetlerine devam edebilirler.

Loewen (2015), kültürel etkileşimi sağlama konusunda eğitim-öğretim faaliyetleri açısından bir bilinmezlik söz konusu değildir. Belirli yöntem ve teknikler kullanılarak kültürel etkileşim konusunun teorik olarak da öğrencilere aktarılması mümkündür. Kültürel etkileşim becerilerinin sağlanması için öngörülen etkinlikler titizlikle analiz edilerek seçilmeli ve uygulanmalıdır. Söz konusu etkinlikler sınıf içinde gerçek zamanlı olarak anlatılacağı ve etkinliklerle uygulanacağı için kültürlerarası etkileşim öğrenme aktivitelerinin değerlendirilmesi de konunun aktarılması kadar önemlidir (Loewen, 2015:4-19).

Aksoy (2016), Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Direktörlüğü'nn hazırladığı Kültürlerarası ğrenme Eğitim Kılavuzu'nun (2000), kültürlerarası etkileşim anlamında önemli konulara yer verilmektedir. Kültürlerarası iletişim dersi için öğrencilere eğitsel oyunlar, münazara etkinlikleri, benzeşim (simülasyon) oyunları, rol oyunları gibi yaratıcı teknikler yolu ile kültürlerarası duyarlılığın artırılması önemini belirtmiştir. Şişman (2006), okullardaki müfredatın farklı kültürlere karşı duyarlılığı artıracak şekilde dizayn edilmesinin önemli olduğunu belirtmiştir. Tatlıdil ve Gnder (2013), derslerde farklı kültürel aktiviteler sunulduğu takdirde öğrencilerin birbirinden farklı kültürlerin varlığını kabul etmeyi öğrenebileceklerini ve çok kültürlü bir yaşamda hakkında bilgi sahibi olabileceklerini ifade etmiştir.

Yapılan araştırma ve diğer çalışmalara göre, kültürel etkileşim konusunda farkındalığa sahip Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, Erasmus+ Programından faydalanan öğrencilerin güncel olaylar, girişimler ve küresel iletişim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olduğu, eleştirel düşünme becerisi ile yerel ve uluslararası konularda yetkinliklere sahip olduğu söylenbilir. Programdan faydalanan öğrencilerin diğer kültürleri öğrenirken kendi kültürünün de detaylarını öğrenir. Öğrenciler bu becerleri iletişim ve iş becerilerinde kullanması beklenmektedir.

Yükseköğretim kurumlarında kültürel etkileşim bağlamında bilgi, beceri ve yetkinliklerin öğrencilere kazandırılması, öğrencilerin mezuniyetleri ile birlikte uluslararası firmalarda daha kolay iş imkanı bulmasını sağlayabilir. Kültürel etkileşim konusunda yetkinliklere sahip olan öğrencilerin yerel ancak uluslararası öncelikleri olan küçük kurum ve kuruluşlarda istihdam konusunda da diğer öğrencilere kıyasla daha öncelikli olabileceği de düşünülebilir.

Copyright © 2017 **Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports**

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Researches • July 2017 • 5(12) • 60-68

ISSN 2147-8473

Received | 29 June 2017

Accepted | 03 July 2017

ANALYSIS / RESEARCH

EXTENDED ABSTRACT

The Thoughts of Kirikkale University Students in The Context of Cultural Interaction Under The European Union Education and Youth Programs

Sıtkı Yıldız*
Erdem Yöntem**

Research Problem

Internationalization can be considered as one of the important issues of the 21st century. It can be stated that the concept of development and change in this process which deeply affects the states and societies, is an inevitable reality. The member states of the European Union wanted to create new programs in this transformation process so as to make change and development mobility within a plan. This development and mobility plan can also be seen in higher education institutions. The member States of the European Union have begun to work on establishing a common higher education area in the 1980s. The

* Assoc. Prof., Kirikkale University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, Kirikkale, sitkiyildiz@yahoo.com

** PhD Candidate, Kirikkale University, International Relations and EU Coordination Office, Kirikkale, erdemyontem@gmail.com

Republic of Turkey has not kept away from the movements of changes and developments in higher education institutions like the Member States of the European Union.

The Republic of Turkey joined the Bologna Process which was signed between EU member states in 1999 so as to go into a standardization process in higher education in 2001. Three years after the signing of the Bologna Declaration by the Republic of Turkey, it has been decided to implement the Erasmus Program, which enables EU member states to exchange and cooperate among higher education institutions. The Erasmus program was implemented in the Republic of Turkey in 2005-2006 academic year with the pilot studies in the 2004-2005 academic year (YÖK 2010, 66 Soruda Bologna Süreci).

Kirikkale University has been included in the Erasmus program with the help of taking the Erasmus Charter in 2004 (Kirikkale Üniversitesi, Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Birimi, 2016).

In this study, a survey was conducted in the 2015-2016 academic year to Kirikkale University students benefiting from European Union Education and Youth Programs so as to determine their thoughts in the context of cultural interaction.

The Purpose and Importance of the Research

The purpose of this research is to make an overall assessment on cultural interaction of the students who participate in student or placement mobility within the scope of European Union Education and Youth Programs in Kirikkale University, which has accepted Erasmus+ University Charter in the European Union membership process on Erasmus+ KA103 Individual Student Mobility in Higher Education.

The aim of the Erasmus program, which has run since 1987, is to increase the quality of higher education in Europe and to strengthen the European dimension by providing exchange and mobility in higher education institutions. It can be claimed that the European Union's membership and candidate states meet in the context of these unifying events and act in accordance with certain standards in a common field. This makes it possible for intercultural conflicts to leave their place to cultural interaction today. In terms of cultural interaction, the research is about the students participated in Erasmus+ student or placement program in 2015-2016 academic year at Kirikkale University and it is thought that it will make an important contribution as there is not any previous study in the field of sociological investigation in the sample of Kirikkale University.

Research Model

This research is a study in the descriptive survey model. The descriptive survey model describes a general judgment about the universe in an environment composed of a large

number of elements as a research order on the whole of the universe or on a group, sample or sample taken from it (Karasar, 2009: 77).

Data Collection Tool

The questionnaire developed by the researcher was used as data collection tool used in the research. Erasmus+ Student and Placement Program Cultural Interaction Assessment Questionnaire was applied in electronic environment. The measuring instrument prepared by the researcher was likert type 5 scale. The questions to be answered by students are classified under the titles of Personal Information, Erasmus+ Student and Mobility Program, Cultural Interaction Attitude Questionnaire.

The universe of the study consists of students who have studied at Kirikkale University and have benefited from the Erasmus+ Student or Placement Program in the 2015-2016 academic year.

Since the research is universally available, it is aimed to reach 68 students in the field with full sampling method. Although 68 students are targeted to be reached, just 42 of them have completed the questionnaire despite all interviews and periodic emails.

Internationalization and Bologna Process

Internationalization can be considered as one of the most important issues of the 21st century. This situation has caused changes on several institutions. Experts indicate that it is possible to address the causes and consequences of internationalization with only through a detailed examination of the complex network of relationships (Altbach & Knight, 2007: 290-305). They have set out theories to describe complex networks of relationships between countries. Reflections of this process can be seen in higher education institutions in several countries of the world (Van der Wende, 2007: 274-289).

Knowledge belongs to everybody, and this situation cannot be confined to the limits. Internationalization has affected many institutions and organizations, either directly or indirectly. It can be said that the effect on the higher education institution is at a very high level. However, the issue of internationalization was closely influenced by higher education institutions. Important decisions in this regard are handled and implemented by national mechanisms. This situation can be seen on budget, management, curriculum, etc. (Kerr, 1990: 5-22).

Significant studies have begun on institutionalization of internationalization with changing paradigms in higher education institutions. An innovative and competitive structure has been established with the name of Erasmus Program. Curriculum development work has

been done to implement Erasmus program. The mobility of individuals in transnationalization was an important situation in the 1980s. In the following years, this situation has been made it possible to coordinate with a head of office in higher education institutions. As a result, it has gained an institutional identity in universities. In this way, international mobilities have been achieved in an academic context (Wachter, 2003:5-11).

Short study programs have been established to ensure mobility in higher education institutions. By establishing the Erasmus Program in 1987, the European States made it possible for students from higher education institutions to participate in short-term exchanges for educational activities between EU member states. It can be stated that the Erasmus Program enabled the exchange of students effectively between higher education institutions since 1987. It has been observed that the interest in the Erasmus Program has diminished in EU member states where English has not been used effectively in education and training activities. In order to overcome this problem, new curriculums and new graduate degrees have been established in the higher education institutions. Thus, it is aimed to correct students' views on the Erasmus Program (Witte, 2006:19).

Internationalization and Erasmus+ Program

The concept of internationalization first appeared in social and pedagogical issues for nation states. After the cold war, the influence of internationalization in the free market was felt with the multinational companies coming to the agenda between the countries. Along with the increase in international activities and the feeling of the influence of multinational corporations more and more, it has caused a loss of influence in the dominance of nation states. This can be seen from national politics in nation states to international media organizations, from communication materials to cultural components, even from education to educational activities. It can be claimed that these developments affected the nation states in a significant way, and it was necessary to deal with the change and development activities to the intellectuals (Habermas, 2002: 26; 28).

The European Commission is also in agreement with the signatories of the Bologna Declaration in the work of establishing the European Higher Education Area. According to the year 2015 of the Erasmus Program, whose first steps were started in 1987, a total of 3 million students benefited from the program. It can be said that about 150 thousand students are included in the program every year on average in the course of 30 years. It is stated that Erasmus Exchange Program is the biggest exchange program in Europe in the direction of statistics. It is predicted that Europe will continue to grow in line with its 2020 targets (European Commission, 2014-2015).

Erasmus+ Program in the Context of Cultural Interaction

Although it is difficult to make a definition of the intercultural interaction, it can be expressed as “the competence of the individual to express himself / herself and to behave in a different cultural environment with his own knowledge, skills and competence” (Dear-dorff, 2006: 247).

The fact that students have different cultural, linguistic and geographical backgrounds can cause some differences or disagreements in verbal or non-verbal communication in international settings. In such cases, it is necessary to prepare the curriculum to include cultural interaction in order to create awareness and cultural interaction between cultures (Holmes & O'Neill, 2012:707-718). It is necessary to teach students how to give feedback to different culturally-based situations and conditions in order to express themselves at a sufficient level within a group of different cultures. One of the most effective ways of achieving this is to provide educational opportunities abroad (Emert & Pearson, 2007:76-75).

On the basis of ethnocentric thought, the student can assume their own culture more valuable and effective than other cultures. But in societies where there is an intercultural interaction and ethnocentric thinking does not exist, students can live in harmony with their own cultures and other students (Hammer & et. all, 2003: 421-443).

Findings

For the reliability of the study, the Cronbach Alpha value was found as 0.83. According to the results of the t-test on the 15 items containing the gender variables and the attitudes of the students in various subjects, the “Erasmus+ Program increases the group work among the students” ($P=0,004$) and “Erasmus+ Program contributes to critical thinking skills” ($P=0,016$) Significant differences were found between the judgments and the gender of the participants. There were no significant differences between the gender of participants and the other 13 items.

In this study, 36% of the men and 25% of the women did not have any adjustment problems when looking at the cross-relationship in terms of gender and the adjustment problems experienced in the destination country.

Among the students studying at the Health and Social Sciences Faculties participating in the research, “Erasmus+ Program has made the prejudices fall down” ($P=0,028$), “The Erasmus+ Program provides opportunities to learn and observe by experiencing the weak and powerful aspects of Europe” ($P=0,01$) and “participating in the Erasmus

Program has increased confidence" ($P=0,044$) there was a significant difference between them ($P < 0,05$).

When the attitudes of the students participating in the research on the Erasmus+ Program are examined, it is observed that there is no negative situation. It can be claimed that all the participants had positive feedback about the Erasmus+ Program. Among the students who had been to countries in Central Europe (Germany, Austria, Czech Republic, Slovenia) and Western Europe (England, France, Netherlands), "Erasmus+ Program influenced the learning process positively in classrooms where students were from different cultures" ($P=0,047$) there was a significant difference between them ($P < 0,05$).

Conclusion and Recommendations

According to the results of the research, the 42 students taking the advantages of European Union Education and Youth Programs, it can be said that a large part of them believed the Erasmus+ program contributes significantly to the cultural interaction. Some students reported negative opinions on some of the questions in the questionnaire. This may be as a result of nationalism, etc.

According to the results of the research, the students have indicated that the European Union Education and Youth Programs and the Erasmus+ Program has an important role in acquiring the cultural interaction competence. For this reason, the qualifications to be awarded to students in the context of internationalization of higher education institutions can be listed at first. When it's time to settle the activities, priorities of each country should be taken into consideration. When making these determinations, it should be noted that each country will have its own distinct cultural differences.

Bekiroğlu & Balcı (2014), indicate that students respect other cultures but intercultural communication sensitivities differ according to the desire to benefit from the Erasmus Student Exchange Program. It is observed that students who want to participate in Erasmus program, has a higher level of intercultural sensitivity. Another significant finding of intercultural communication is the level of foreign language. Students expressed that as the foreign language knowledge increases, the intercultural sensitivity also increases. Ersoy (2013) stated that Erasmus Program has positive effects on increasing students' knowledge and intercultural awareness of foreign languages and reducing their prejudices. It is expressed that the skills of the students have been developed to find solutions to the problems they may encounter in different cultural environments. The ability to find solutions to the problems is an indirect consequence of the interaction with different cultures.

Önder Kasapoğlu & Balcı (2010) indicated that the students have educational and training experiences in different cultures and this makes it possible to reduce emotions such as extreme nationalism or racism. Ünal & Özdemir (2013) stated that the students considered Erasmus Student Mobility Program as a comprehensive program in which education, socio-cultural activities taking place, and the students participating in the program generally expressed a positive contribution to the program.

In order to provide cultural interaction, the priorities should be determined by higher education institutions and it also placed in the curriculum of undergraduate, graduate and doctoral degrees in package programs and higher education institutions should give information about cultural diversity to the students whether they will participate in exchange programmes or not. Cultural interaction models can be created in the curriculum of health, social and science departments. Hence, the students who are educated in higher education institutions and have different cultures can continue education and training activities together in harmony.

Aksoy (2016) stated the European Commission's Directorate General for Education and Culture's Intercultural Learning Education Guide (2000) that important issues are included in the field of intercultural interaction. It has been emphasized the importance of increasing cultural sensitivity through creative techniques such as educational games, debate activities, simulation games, role games for intercultural communication lessons.

Kaynakça/References

- Altan, M. Z. (2011). Çoklu Zeka Kuramı ve Değerler Eğitimi, *Eğitim ve Öğretim Dergisi*, cilt.1 (4), ss.53 – 57.
- Aksoy, Z. (2016). Kültürlerarası İletişim Eğitiminde Öğrencilerin Kültürlerarası Duyarlılık Gelişimi Öz Değerlendirmeleri Üzerine Bir İnceleme. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 9(3), 34-53.
- Beaven, A. & Borghetti C. (2014). IEREST Public Progress Report. http://ierest-project.eu/sites/default/files/Progress_report.pdf(Erişim: 28.09.2016)
- Bekiroğlu, O., & Balcı, Ş. (2014). Kültürlerarası İletişim Duyarlılığının İzlerini Aramak: İletişim Fakültesi Öğrencileri Örneğinde Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1(35), 429-459.
- Coser, L. A., & Rosenberg, B. (1964). *Sociological theory: A Book of Readings*. MacMillan: New York.
- Demir, A., & Demir, S. (2009). Erasmus Programının Kültürlerarası Diyalog ve Etkileşim Açısından Değerlendirilmesi (Öğretmen adaylarıyla nitel bir çalışma). *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9), 95-105.
- EAHE, (2016). <http://www.ehea.info/pid34249/members.html> (Erişim: 01.11.2016)

- Erişti, S . (2015). Culture Perception of Art and Design Students Come in Turkey through International Erasmus Program. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4 (2), 82-83.
- Emert, H., & Pearson, D. (2007). Expanding the Vision of International Education: Collaboration, Assessment, and Intercultural Development. *New Directions for Community Colleges* 138: 67-75
- Ersoy, A. (2013). Türk öğretmen adaylarının kültürlerarası deneyimlerinde karşılaştıkları sorunlar: Erasmus değişim programı örneği. *Eğitim ve Bilim*, 38(168).
- Ersoy, A. & Günel, E. (2011). Erasmus Aracılığıyla Kültürlerarası Deneyim: Öğretmen Adaylarının Bireysel ve Mesleki Gelişimleri, *Eurasian Journal of Educational Researches (EJER, Eğitim Araştırmaları)*, 42.
- Habermas, J. (2002). *Küreselleşme ve Milli Devletin Akıbeti: Siyasi Denemeler*. (Çev: Medeni Beyaztaş). İstanbul: Bakış Yayınevi.
- Hammer, M. R., & Bennett, M. J., & Wiseman, R. (2003). Measuring Intercultural Sensitivity: The Intercultural Development Inventory. *International Journal of Intercultural Relations*, 27(4), 421-443.
- Holmes, P. & O'Neill, G. (2012). Developing and Evaluating Intercultural Competence: Ethnographies of Intercultural Encounters. *International Journal of Intercultural Relations* 36: 707-718.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kerr, C. (1990). The Internationalization of Learning and the Nationalization of the Purposes of Higher Education, *European Journal of Education*, 25(1), 5-22. <http://dx.doi.org/10.2307/1502702>
- Kılınc, Z. A. (2016). Değişen Türkiye ve Toplumsal Düzen. *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(2). Sayfa 95
- Kırıkkale Üniversitesi, Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Birimi, (2016). <http://abofisi.kku.edu.tr/hakkinda.html> (Erişim: 20.12.2016).
- Loewen, N. (2015). Whose Place is This Anyway? Reflecting upon Hospitality and Higher Education. *Teaching Theology & Religion* 19.1, 4-19
- Özdem, G. (2013). Yükseköğretim kurumlarında ERASMUS programının değerlendirilmesi (Giresun Üniversitesi örneği). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 19(1), 61-98.
- Önder-Kasapoğlu, R., & Balci, A. (2010). Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programının 2007 Yılında Programdan Yararlanan Türk Öğrenciler Üzerindeki Etkileri. *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 9(2), 93-116.
- Ünal, M., & Özdemir, M. Ç. (2013). Avrupa Birliği Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programının Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 6/2,153-182
- Şişman, M. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tatlıdil, E. & Günder, E. (2013). Küreselleşen Değerlerin Eğitim Kurumları Üzerine Etkisi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 11 (26): 259-277.
- Teichler, U. (2012). International Student Mobility and the Bologna Process, *Research in Comparative and International Education*, Volume 7 Number 1.
- Ulusal Ajans, (2016). <http://www.ua.gov.tr/kurumsal/halkla-ilişkiler/erasmus-i-merak-mi-ediyorsunuz> (Erişim: 17.11.2016).

- Van der Wende, M. (2007). Internationalization of Higher Education in the OECD Countries: Challenges and opportunities for the coming decade. *Journal of Studies in International Education*, 11, 274-289.
- Witte, J. (2006). *Change of Degrees and Degrees of Change: comparing adaptations of European higher education systems in the context of the Bologna Process*. Enschede: CHEPS/UT.
- Wachter, B. (2003). An Introduction: Internationalisation at Home in Context, *Journal of Studies in International Education*, Vol. 7, No. 1, pp. 5-11.
- Yağcı, E., Ekinci, C. E., Burgaz, B., Kelecioğlu, H. & Ergene, T. (2007). The satisfaction levels of Hacettepe University outgoing Erasmus Students. *Hacettepe University Journal of Education*, 33, 229-239.
- Yükseköğretim Kurulu, (2010). Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma, 66 Soruda Bologna Süreci Uygulamaları http://www.yok.gov.tr/documents/10279/30217/yuksekogretimde_yeniden_yapilanma_66_soruda_bologna_2010.pdf/f3ec7784-e89d-4ee0-ad39-9f74532cd1dc (Erişim: 07.10.2016).

Copyright © 2017 **Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports**

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Researches • July 2017 • 5(12) • 69-88

ISSN 2147-8473

Received | 05 April 2017

Accepted | 19 June 2017

A Research About the Youngs' Voting Behavior in Local Elections: The Case of 2009, Ankara Metropolitan Municipality Election

*Murat Önder**

*Niyazi Karabulut***

Abstract

Elections are one of the most popular issues in the social agenda. Local elections in particular include elements that directly affect the lives of people rather than the country's agenda. The perceptions and concerns of the young people about the governance of the near-life environment where they can encounter to the political life through local elections is very important. In particular, the level of political participation of young people worldwide is around 30 out of 100. This makes it necessary to study on the reluctance of young people on political participation. In this study, voting behaviors of young people in local elections were evaluated on the basis of previously collected data. Our analysis is expected to further the research about the topic and create the possibility of comparison with the future studies.

Keywords: Young Voting Behaviors, Ankara Metropolitan Municipality Election, Local Elections

* Assoc.Prof., Ankara Yıldırım Beyazıt University, Political Science and Public Administration, Ankara, monder@ybu.edu.tr

** Research Assistant, Necmettin Erbakan University, Political Science and Public Administration, Konya, karabulutnyz@gmail.com

Copyright © 2017 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/
Gençlik Araştırmaları Dergisi • Temmuz 2017 • 5(12) • 70-88

ISSN 2147-8473
Başvuru | 05 Nisan 2017
Kabul | 19 Haziran 2017

İNCELEME / ARAŞTIRMA

Yerel Seçimlerde Gençlerin Oy Verme Davranışlarına Yönelik Bir Araştırma: 2009 Ankara Büyükşehir Belediye Seçimleri Örneği

Murat Önder*
Niyazi Karabulut**

Öz

Seçimler, toplumsal gündemi en çok meşgul eden konulardan birisidir. Özellikle yerel seçimler ülke gündeminden ziyade halkın yaşamını direkt etkileyen unsurları içermektedir. Gençlerin, yerel seçimlerle siyasal hayata başladıkları yakın yaşam çevresinin yönetimine yönelik algıları ve ilgileri çok önemlidir. Özellikle dünya genelinde gençlerin siyasal katılımı düzeyi % 30 düzeyindedir. Bu durum, gençlerin siyasal katılım konusundaki isteksizlikleri üzerine çalışmalar yapılmasını gerektirmektedir. Bu çalışmada, yerel seçimlerde gençlerin oy verme davranışları hazır veriler üzerinden değerlendirilmiştir. Bu analizin, bu alanda yapılacak gelecek çalışmaları teşvik etmesi ve sonraki çalışmalarla karşılaştırma fırsatı oluşturması beklenir.

Anahtar Kelimeler: Gençlerin Oy Verme Davranışları, Ankara Büyükşehir Belediye Seçimleri, Yerel Seçimler.

* Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Ankara, monder@ybu.edu.tr

** Araştırma Görevlisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Konya, karabulutnyz@gmail.com

Introduction

Elections are one of the indispensable processes of democratic life. Young people both for the party organizations and the guarantee of future elections are essential part for the future of the elections. In this context, it is important for young people to be aware of their ideas about the election process and their efforts towards the elections. Exploring and testing factors that influence young people's voting behavior, especially in the elections, will be beneficial to understand the voters' profiles in the future elections.

Local elections are significant steps in measuring the perceptions of young voters towards elections. Choosing the local rulers in their own cities by young people is first significant step in learning political participation. In this process, young voters will be able to investigate features, party plans, projects and promises of candidates, and then make decisions about the candidates. Young people will have considerable experience in electing local leaders, and will more likely to be more active in other elections.

A local election was selected in the sample of Ankara in order to measure the voting behaviors of young people in the elections in this study. Damlapınar and Balcı (2014) have been benefited from the work they have done following the 2009 Ankara local elections, as this study also benefits from the same data since it is difficult to obtain data for local elections. This analysis compared the study of Çavuşoğlu and Pekkaya (2016) and Damlapınar and Balcı (2014) in explaining young voters' behavior.

Initially, the opinions about election theories were included and voting behaviors of young people were examined. A brief description of the young voter profiles and some of the applications in Turkey were included. In the second part of the study, research methodology, research questionnaires and hypotheses as well as research findings were examined. Finally, supported and unsupported hypotheses were briefly explained and suggestions for future studies were added.

Conceptual Framework: Voting Behavior

Voting is a political behaviour. Roberts (2004:324) summarizes this political process with a proverb "It is impossible to govern without the consent of the governed". Decision-making process represents the most important process affecting the behavior of voters. Decision making has come to be defined as the choice of individual of several alternatives (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:19). Fülöp (2006) describes the decision making as a study of identifying and selecting alternatives on the values and choices of the decision maker. Also Fülöp (2006) suggests eight (8) steps decision making process: a) defining the problem b) determining requirements c) establishing goals d) identifying alternatives e) defining criteria f) selecting a decision making tool g) evaluating alternatives against criteria h) validating solutions against problem statement. Decision-making process may

also change according to adulthood. However, the onset of adulthood varies even in different parts of the same society. In addition, adulthood can have different meanings for every individual in a society (Atak and Others, 2016:205).

Values arise in the chain of a society's rules. This situation can often vary from person to person. People generally care about the common cultural values where they live and embedded in the society they use these values in their decision making process (Önder, 2006). This is a partial answer for the questions of "which criteria will affect to a person's decision making process about voting a political party?" or "why does a person choose 'Party A' instead of 'Party B' in voting process?" (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:20). This indicates that specific conditions during election campaigns can, intentionally or unintentionally, affect how citizens perceive political subjects (Larsen and others, 2016:438).

Voter behavior according to political scientists, follows a highly variable process under the influence of internal and external Dynamics (Önder, 2011a), mostly according to the work of election area. Election maps are determined by political decisions of voters and socio-economic factors. But, in this level, it should be reminded that Turkey has different structure with its political and ideological histories, demographic structures, settlement units and areas, socio cultural structures which determine the fate of the elections (Damlapınar and Balcı, 2014:102-103). Some factors that affect voters behaviour significantly in Turkey as equipments political communication process can be ranked below (Damlapınar and Balcı, 2014:103):

- Voters can be identified with any political party and use positive preference in this direction,
- Voters can have a preference for one of the important issues in national politics that the voter is interested in such as policies,
- Voters can vote by taking into account the individual qualifications of candidates,
- Voters can vote by considering the dynamics of the social group to which voters belong.

Approaches to the Voter Choice

Damlapınar and Balcı (2014:103) emphasize Lipset's (1986) "the social variables affecting voting behavior" theory as a milestone in political science as it follows;

a) The individual related politics of the government are:

- The role of governments as an employer role,
- The individual faces the problems but governments need to find solutions,
- The economic limitations of governments,

- To have the religious, ethical etc. influences as the politics of the governments,
- Alternative political possibilities,
- General depression/stress that affects the public.

b) Information possibilities are:

- The results of government policy can be experienced,
- To have the experience of a vocational education suitable for having the ability of intuition,
- Communication and relationship processes,
- Sufficiency of free time.

c) Pressure groups that force voting are:

- Deprivation and alienation from privilege,
- The power of political organizations based on class principles,
- Common social relations,
- Group dynamics against voting.

d) Cross pressures are:

- Conflicting interests,
- Conflicting information,
- Conflicting group pressure.

These classifications enforce handling various approaches that sociological, psychological, identification with the party, rational choice, subject voting and ideological perspectives together (Damlapınar and Balcı, 2014:103; Önder, 2011b:155-156). Çavuşoğlu and Pekkaya (2016:21) add public choice perspective of economics developed the leadership of Antony Downs' "An Economic Theory of Democracy" to these classifications.

Sociological Approach

The sociological approach does not focus on individual election, but on groups and political parties in which it takes place. The main question here is "why do voters vote?". The sociological approach does not accept individual preferences as an important factor in voting decision. Sociological approach here focuses on focus groups of sociological factors such as religion, socio-economic structure, geographical structure, social groups that an electorate is a member (Damlapınar and Balcı, 2014:104-105). In sociological approach, social divisions play an important role in determining political preferences. Common historical experiences of social groups and societies as well as groups of close friends are influential here. The most important characteristics of groups are that they

have norms and these norms affect the behavior of groups. Group members know that punishment is normal when they do not comply with norms. Thus, individual's moving together with the group in the voting behavior is the assumption of a sociological approach (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:21). Sociologists often find voting in a socially embedded properties of relationships among people (Granovetter, 1985: 490) or institutions (Zucker, 1986: 57). Their assumptions of human beings as socially rational behavior are directed by formal obligations and informal relations (Önder, 2011b:155). Significant criticism has arisen since 1990s, as it has not been the theoretical basis for voting in class-based voter behavior. There are studies in Turkey that reveal findings about sociological voting behavior in political communication studies that examining the effect of religious voting behavior sociologically (Damlapınar and Balcı, 2014:105-106).

Psychological Approach or Identification With The Party

Psychologists commonly frame their assessments in terms of attributes of individuals and focus upon a host of internal cognitions that personal attributes yield. It comes from their assumptions that human being behaves irrationally based upon past experiences, future forecasts, and based upon characteristics of individuals (Önder 2011b:156). The psychological approach is basically the commitment of the electorate to a party. Campbell and his colleagues at the Michigan school found that there is a strong relationship between voter preference and party identity. The psychological approach has brought the term party identity to literature. Psychological approach also focuses on subject orientation and candidate orientation variables. The attitude of the electorate is expressed some way in the context of the current problems in the subject orientation. The attitude of the voter towards the personal qualities of the candidate is examined with the candidate orientation (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:22). In Turkey, voters' choice of political parties in the past years, the psychology of identification with the party. As a result, this identification with the party in Turkey is not considered as the most important voting factor (Damlapınar and Balcı, 2014:107-108).

Economic Approach

Economic framework tends to focus on immediate situational factors in the context of game settings and posits that "voting" is a function of relatively rational decision making processes (Harrison, 1998: 474), rather than social and personality characteristics. Their main assumptions that human is economically rational and self-interested behavior, constrained by contracts and controls (Önder, 2011b). In this approach voters while voting, look at the implementation of the ruling party, their economic success and at this time, they consider the change in the economic situation of the country. The voter takes his/her own interests into consideration and votes the party s/he believes will provide him/her with a better economic prosperity. Therefore, the basic hypothesis of the econo-

mic approach is to know the interests of the electorate, to evaluate a party / candidate and to vote for the candidate / party that will ultimately serve voters' interests (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:22; Önder, 2011c).

Rational Choice Approach

The basic assumption in this approach is that voters should take care of their interests in their aims, wishes and desires, and then vote for the party or candidate. While in this approach voters are individuals who seek more information and use them in decision making; in the psychological approach, voting is a defensive attitude towards concrete data and information (Damlapınar and Balcı, 2014:109). The rational choice assumptions of economics and politics argue that in making decisions and taking actions, a person seeks to maximize personal utility (Frederickson and others, 2012:198). When the voter receives full and free information in this approach, his/her behaviors are shaped as follows.

- The electorate compares the performance of the current government in political power with the performance of the prospective government of opposition opponents. The electorate tends towards a superior party by evaluating the difference between the two parties.
- The electorate will use the vote to the preferred party in a two-party system. In multi-party systems voters use their vote to a party either examines the other voters and gives them to the party if they are sure they will win, or if they are not sure, they give the closest competitor.
- The voter has developed a long-lasting preference and if s/he does not have the chance to win the party s/he wants, he/she votes the same party as an investment for future elections.
- Voters who evaluate a ruling party and a opposing party in the same position may either abstain from parties that cannot win against each other if they do not make a decision or compare the activities of the ruling party with those of the previous party (Damlapınar and Balcı, 2014:109-110). For example, it is plausible to argue that Turkish voters have the tradition of evaluating the performances of political parties, such as any other Western type democracy (Toros, 2012:814). If the voter finds the ruling party successful, s/he uses the preference in this direction, and if he/she finds it unsuccessful, he/she turns to the opposition (Damlapınar and Balcı, 2014:109-110).

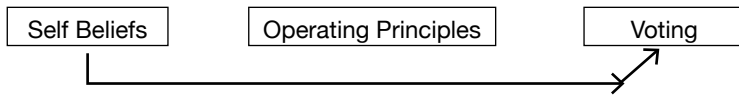
Topic Voting and Ideological Preference Approach

In the topic voting approach, voters are primarily concerned with evaluating candidates based on some of the issues that are on the agenda. Therefore, voters will vote for the overlapping party on their own terms (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:22). The topic ap-

proach to voting is based on the rational choice model. Where it is argued that an election decision has been reached by evaluating certain issues on the agenda rationally by the voters in the electoral process. It must be a matter of importance for the electorate to focus his or her decision on voting. Information about this issue should be positive and negative. The issue of topic voting is often the economy. Especially in Turkey, voters are more sensitive to negative economic indicators than positive economic indicators. For this, type of voter behavior is punishing more than rewarding (Damlapınar and Balci, 2014:113-114).

One of the important factors affecting voter behavior is the ideological voting approach.

Figure 1: Ideological Voting Model

Source: Durdu, 2010:43, (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:22).

As seen in the model above, ideologies are divided into activities, with self beliefs, which include assumptions about goals, values and the world. Individuals can use party preferences in parallel with their ideology. The ideological impact may vary depending on such factors as the profession, the level of education, and the social environment of the voters (Çavuşoğlu and Pekkaya, 2016:23).

Elections as a Political Process

The elections constitute a control mechanism for services to the public (James, 2011:414). One of the most important factors leading to the formation of political power in democratic societies is the act of joining political life. This simplest form of political participation can be expressed as voting in the elections (Negiz and Akyıldız, 2012:171). Especially in geographical regions of Turkey, this form has often been confronted (De Miguel, 2016:14). Effects such as income inequality, social identity and lower socioeconomic class etc. may manipulate the geographical regions' control mechanism for services in terms of the public management and its elections (Han, 2016:54).

Elections are also considered as a communication tool in political process. A healthy election provides a healthy communication. But absolute healthy choices are only available in authoritarian regimes. So elections solely may not provide democratic freedom (Damlapınar and Balci, 2014:113-114). Nyhuis (2016:39) describes this situation as high valence which candidates may achieve better electoral results when compared to a low-valence competitor on average. Against autocratic tendencies, Helgason (2016:22) indicates that democracies can be a healing factor to the systems when spend substantaviely more

on welfare policies depending on proportional ways and this can effect political parties, electoral systems and coordination of electoral institutions.

General elections form the basis of democracy represented in political systems. Therefore, it is the democratic source of legitimacy of political power and has been approved by the people through elections. It is possible to represent different social groups, even if limited through elections, and a social equilibrium is formed (Damlapınar and Balcı, 2014:90-91). General election can supply mostly the result of a tighter relationship between electoral competition and political selection (Gavoillea and Verscheldeb, 2016:10).

Local elections provide functional political participation due to their qualities such as choice, control and responsibility. Because the public has the possibility of direct representation in their decision-making with little spatial and social distance. There is a perception in the form of "our president" in local elections. Voters can unquestionably lead to the candidate that is viewed with their eyes. The diversity of alternatives in local elections is sub-level, and this poses the danger of local dictatorship. So urbanization, democratization and the protection of the public interest can be in dangerous. For example, in some cities, there is no party and there is no activity that would suggest their views. Therefore, cities should also be a symbol of political, economic and social diversity at the level of local politics (Damlapınar and Balcı, 2014:92-93).

The referendum, which means a subject that needs to be explained, is a political science literature; a law has been accepted or rejected. The referendum usually comes in the form of public approval of decisions of legislative bodies in extraordinary circumstances. In Turkey's political life, referendums are held in a general election mood (Damlapınar and Balcı, 2014:97).

Factors Affecting Young Voters Choices in Turkey

The concept of youth is multidimensional and the meaning of this concept is quite high volume in our daily life. As an age period, youth is a period in which fundamental changes in human life from biological and psychological aspects are experienced, especially emotional intensity is increasing, and the individual is heading towards a psychosocial phenomenon in terms of independence (Yaka, 2015:329). While the fertility rate of the majority of European countries is well below the required level of 2.1, the rising fertility rate in Turkey is triggering the increase of the population (Rakıcı and Yılmaz, 2016:66). There is a bidirectional relationship between population growth and economic growth and development. It is possible to explain the growth of the population by increasing the population and it is possible to explain the growth rates of the population by increasing the economic growth (Kaya and Yalçınkaya, 2014: 167).

Çavuşoğlu and Pekkaya (2016) after studying political behavior of young voters in local elections at Bulent Ecevit University found that the factors of the candidate's origin, such

as the ethnic origins of the candidates for the young voters, the candidacy of the candidates, and the fact that they are from the ruling party are not very effective in the local elections. They found that younger voters preferred more the reasons such as the candidate's projects, the feasibility of candidate promises and the level of education of the candidate.

The voting age has been an important factor in the development of modern parliamentary democracies. There has been little focus on explaining and understanding support for lowering the voting age, and especially on the ways that the electoral area affects such attitudes and behaviours (Larsen and others, 2016:437-438). Approximately ages between 18 and 35 are described as youth and as an important turning point and starting point in the individual's life (Sinanoğlu, 2006:224). However, Dermody and Hanmer-Lloyd (2004:203) emphasize that abstention at elections is becoming more visible across all generations, and especially youth voting behaviours in the west supporting this process.

Research Methodology

In this survey, only the voting behavior of young voters was examined. There are plenty of studies on political factors that had an effect on voting behavior generally. The lack of studies based on the tendency of young people to vote and the lack of data on this subject were observed. Especially in terms of local election, it is important to investigate the behavior of young voters in the context of making more understandable the political life of the future. In this context, the work of Çavuşoğlu and Pekkaya (2016) on Bulent Ecevit University regarding the political behavior of young voters in local elections may be an important reference source. It was realized that in their studies only the voting behavior of university youth has been measured and 400 students were surveyed in the study. But Damlapınar and Balcı (2014) surveyed 1,177 people in a survey conducted after the 2009 Ankara local elections, in this study voting behaviors toward local elections of a total of 692 young voters were measured.

Considering the findings of Çavuşoğlu and Pekkaya (2016), in this study it will be endeavored to measure voting behavior of young electors with the help of data provided in the study of Damlapınar and Balcı (2014). Çavuşoğlu and Pekkaya (2016) observed four (4) essential factors for voting behavior of the young voter's. These are the service experience of the candidate, the projects of the candidate, the feasibility of the candidate's promises, and the level of education of the candidate. Damlapınar and Balcı (2014) examined the variables that affect voting in 6 groups. These variables are the candidate itself, the party of the candidate, the media publications, the probability of winning the election of the candidate, the relation of the candidate to the electorate, the current state of the country and the conjuncture. Therefore, the hypotheses of this study were tested based on the data and the factors that influence voters' voting behavior in the above two studies.

Research Model and Sample Selection

In this study, independent variables that affect the voting behaviors of young voters in general are the service experience and projects of the candidate, the feasibility of the promise of the candidate and the party, the effect of mass media, the effect of family and close friends. Since the data of Damlapinar and Balci (2014) were used as the research model, the general screening model was used. Comparative relational screening was performed between the dependent and independent variables mentioned above. The universe of the research comprises citizens who live in the center of Ankara and who have the right to vote and who are between 18 and 37 years old. Sampling method is based on random sampling technique. The questionnaire of 693 young voters was taken as the basis from the 1177 questionnaires conducted with participants in the survey. A question book consisting of 4 main sections was prepared to obtain research data and used 5 likert scale. The Cronbach Alpha coefficient obtained to determine the reliability of the scale is .898.

Research Question and Hypotheses

This study seeks explanations for the research question of "What accounts for voting behavior of young voters in local elections?" After examining the previously mentioned studies, four research hypotheses have been identified, which are considered to be comparative relational screening between independent variable and dependent variables.

H1: The candidate's service experience and projects are more likely to affect young voters' voting behavior positively.

H2: Feasibility of the promises of the candidate and the party are more likely to affect young voters' voting behavior positively.

H3: Mass media is more likely to affect young voters' voting behavior positively.

H4: Family and close friends are more likely to affect young voters' voting behavior positively.

Research Findings

Four hypotheses were tested in this section by using a survey conducted by Damlapinar and Balci (2014) immediately after the local elections on 29 March 2009. Firstly the socio-demographic characteristics of the participants were examined. When the socio-demographic characteristics of the participants were examined, it was found that 64.3 percent of the male and 35.7 percent of the male. 58.9 percent of participants is consisted of 18-27 years old and 28-37 year old people. 59.9 percent of the participants is consisted of high school and university graduates. Only 13.3 percent of the participants are students. 43.8 percent of the participants of the participants have income between

5001-1000 TL. 38.8 percent of the participants have income between 1001-2000 TL. Standard deviation of income level is 1057.6 TL.

Among the variables affecting voting in the local elections on March 29, 2009, the relationship between the candidate's service experience and projects, expressed in H1. In this hypothesis, the age variable for the candidate himself / herself found 40.9 percent of participants in the age range of 18-27 years and found 42 percent of those in the 28-37 age range and also candidate's himself / herself experiences and projects are effective in voting preference.

In the case of the findings of the young voter expressed in H2, the promise of the candidate and the party, 33.3 percent of those between the ages of 18-27 and 36.7 percent of those between the ages of 28-37 find candidates and their promises effective. Young participants in the age range of 18-27 have the lowest values in influencing the promises of the candidate and the party expressed in H2. The party loyalty rate of young voters was also examined by the Tukey test ($F=2.68$; $sd.=4$; $P<.05$). This test revealed a positive difference between the parties at a level of 5 percent. But the source of the differences between the groups could not be determined.

9 factors are analyzed in H3, where the effect of mass media on young people's voting is examined. As seen in table 1, television has become an important part of the way in which political candidates throughout the world present their messages to voters in electoral campaigns (Damlapınar and Balcı, 2014:189). From these 9 factors, family and close friends will be treated separately as H4.

Table 1: Descriptive Statistics About the Significance of The Mass Media on Young Voters in Local Elections

	Lowest	Highest	Z	SD
Television	1	5	3.68	1.05
Newspapers	1	5	3.52	0.98
Rallies and meetings of candidates	1	5	3.36	1.11
Face-to-face interview with the candidate	1	5	3.35	1.29
Family and neighborhood	1	5	3.33	1.12
Public opinion survey results	1	5	3.26	1.07
Internet	1	5	3.17	1.11
Radio	1	5	3.18	1.06
Election posters, announcements and brochures	1	5	3.15	1.10

Source: Damlapınar and Balcı, 2014:188.

No relation was found in the ANOVA test between the age of the participants and the importance of television broadcasts during their election period ($F=2.17$; $sd.=4$; $P>.05$). The results of the Tukey test indicate that differentiation occurs among students ($X=3.41$), retirees ($X=3.88$) and workers ($X=3.86$). In other words, elderly people and workers use television broadcasts more in terms of political information than young people.

A meaningful relationship between the age of participants and the importance of reading newspapers during the election period could not be determined by the ANOVA test ($F=1.28$; $sd.=4$; $P>.05$). In other words, voters in different age categories have close to each other in terms of their giving importance level in reading newspapers for political information in local elections. Table 2 shows the level of importance attributed by the participants to reading the newspaper.

Table 2: The Significance of Reading the Newspaper in Voting Decision

	Number	Percent(%)
Does not matter	50	4.2
Insignificant	103	8.8
A bit important	367	31.2
Important	488	41.5
Very important	169	14.4
Total	1177	100

Source: Damlapınar and Balci, 2014:194.

There was no significant relationship between the age values of the participants and the radio listening ($F=1.14$; $sd.=4$; $P>.05$) during the election period. In this regard, voters have close to average arithmetic. Participants of the students ($X=2.93$) and workers ($X=2.93$) are less concerned with the radio in terms of political information in the local election period than the tradesmen ($X=3.31$).

Table 3 shows the level of importance that participants attribute to internet use for political information in local elections. No significant relationship was found between the age of the participants and the importance attributed to internet use during the election period as a result of the ANOVA test ($F=0.48$; $sd.=4$; $P>.05$). But here is an important situation in terms of young voters. There is a significant relationship between the level of education of the participants and the level of importance attributed to the use of the Internet for political

information in local elections ($F=3.86$; $sd.=5$; $P< .01$). When descriptive statistics and multiple comparison tables are examined, the source of the variation is due to the differences between the undergraduate /graduate educated and the others. In other words, individuals who have undergraduate / postgraduate training among participants in the survey; they consider and care more for the use of the Internet when voting in a local election according to individuals who primary and secondary educated (Damlapınar and Balcı, 2014:205).

Table 3: The Significance of Internet use For Political Information in Local Elections

	Number	Percent (%)
Does not matter	87	7.4
Insignificant	240	20.4
A bit important	379	32.2
Important	326	27.7
Very important	145	12.3
Total	1177	100

Source: Damlapınar and Balcı, 2014:205.

The ANOVA test did not reveal any significant relationship between the age of the participants and the importance given to public opinion results in the local election period ($F=1.24$; $sd.=4$; $P> .05$). Likewise, there was no statistically significant relationship between the age of the participants and the importance given to the posters, announcements and brochures used by the parties as promotional means during the local election period ($F=2.02$; $sd.=4$; $P> .05$).

There is a meaningful relationship between the age of the participants and the importance of attributing importance to the meetings and meetings of the candidates for political information ($F=2.79$; $sd.=4$; $P< .05$). When the Tukey test and the multiple comparison table were examined, it was found that the variation was between 38-47 ($X=3.47$) years of age with participants in the 18-27 ($X=3.20$) age range. Participants between the ages of 38-47 attach more value to the rallies and meetings of the candidates in terms of voting behavior in the local election period than young voters between the ages of 18-27. This situation, as shown in table 4, expresses part of the view that the H3 hypothesis is not confirmed.

Table 4: The Significance of The Rallies and Meetings of The Candidates For Political Information in Local Elections

	Number	Percent (%)
Does not matter	88	7.5
Insignificant	150	12.7
A bit important	363	30.8
Important	396	33.6
Very important	180	15.3
Total	1177	100

Source: Damlapınar and Balcı, 2014:228.

There was a significant relationship between the age of the participants and the level of attaching importance to face-to-face interview activities by political candidates ($F=2.37$; $sd.=4$; $P<.05$). When the Tukey test and the multiple comparison chart are examined, the source of the differences between the groups is uncertain.

Young participants in the 18-27 age group who are less interested in the face-to-face interviews conducted by political candidates in the local election campaign. This situation, expresses a part of the view that the H3 hypothesis is not supported.

The H4, hypothesis of the family and close friends surrounding the young voter's, has a positive influence on voting behavior, states that there is a meaningful relationship between the age of the participants and the level of consideration of the family and close friend environment for political information ($F=3.43$; $sd.=4$; $P<.01$).

Young voters between the ages of 18-27 ($X=3.15$) consider and take less importance to the views of family and close friends in shaping of voting behavior in the local election period than other voter groups. This result expresses that the H4 hypothesis is not supported. As shown in table 5 have not been given any great importance information by anyone about family and close friend environment factor.

Table 5: The Significance of Family and Close Friend Environment of The Participants For Political Information in Local Elections

	Number	Percent (%)
Does not matter	81	6.9
Insignificant	186	15.8
A bit important	355	30.2
Important	365	31.0
Very important	190	16.1
Total	1177	100

Source: Damlapınar and Balcı, 2014:223.

When the results of the correlation analysis are studied in order to define the level of the relationship between the factors that affect voting for a local candidate after the hypothesis tests, the strongest relationship are shown between the characteristics of the candidate and his/her party, and the media, communication factors ($R=.461$, $P<.01$). In other words, the voters who care about the candidate's character and the candidate's party in the evaluation of the candidate also consider the media and communication activities at the same time.

Table 6: Factor Eigenvalues, Explained Variance and Reliability

Factors	Eigenvalue	Explained Variance (%)	Reliability(α)
Candidate's character and party	7.52	16.03	.873
Political conjuncture and success	3.41	9.50	.811
Environmental trend	1.80	8.05	.721
Media and communication	1.50	7.11	.674
Total		40.71	.886

Source: Damlapınar and Balcı, 2014:256.

Voters who are influenced by environmental trends while voting for a local candidate are also affected by the political conjuncture and success of the candidate (Damlapınar and Balcı, 2014:256).

Table 7: Analysis of Inter-Factor Correlation Affecting Voting for a Local Candidate (Pearson's R)

Factors	Candidate's Character and Party	Political Conjunction and Success	Environmental Trend	Media and Communication
Candidate's Character and Party	1			
Political Conjunction and Success	213**	1		
Environmental Trend	343**	452**	1	
Media and Communication	461**	261**	375**	1
Arithmetic Mean	3.43	3.12	3.19	3.27
Standard Deviation	0.52	0.84	0.61	0.67

Note:** $p < .01$. Source: Damlapınar and Balcı, 2014:257.

As seen in Table 6 and Table 7, the most important factor that voters are affected when voting in the local election is the character of the candidate and the candidate's party. This factor, which consist of 16.03 percent of the total variance, its the eigenvalue is 7.52. Also reliability coefficient Cronbach's is $\alpha = .873$

Conclusion

Elections are one of the most important building blocks of democratic life. The views of the younger generation, which is the assurance of our future, today can clearly show the line of our future governments. This study, which aims to measure the behavior of young people in local elections, benefited from the work applied to 1117 people after the local elections on 29 March 2009. Using secondary data, four hypotheses were tested in the context of the research question.

The candidate's service experience and projects affect young voters' voting behavior positively, as expressed in H1, and this hypothesis was found to be effective and confirmed in terms of voting by young voters in terms of the candidate's self-expression. Young participants have the lowest values in influencing the promises of the candidate and the party as expressed in H2 and it has been observed that young voters do not seem to care much about candidate and party promises, and this hypothesis was not confirmed.

H3, which tests the effect of mass media on voting behavior of young voters, was evaluated under 8 factors. From these 8 factors, there was no significant relationship between the voting behavior of the young voters and the announcement brochures of newspapers, radio, internet, public opinion, and election banners. But the result is that the participants with undergraduate and postgraduate educated were interested in about the effect of the internet in terms of voting behaviour. Other factors, television, candidate meetings, face to face interview with the candidate, it was understood that the young voters was less concerned with them, and the hypothesis was not generally supported in this regard. H4, which is expressed as positive influence of voting behavior of the family and the young voter in close friends, was not confirmed. The elderly and retired voters attach more importance to the family and close friends in the local elections, and the young electorate has remained indifferent to this issue.

As can be seen from the hypothesis results, young voters are interested only in the features and projects of the candidates/parties, candidates'/party's projects in local elections. If the interest of young voters to politics and democratic governments is limited, as Dermody and Hanmer-Lloyd (2004) have revealed, it will be difficult to form a questionable future generation. Inquiries into the future vision of young voters in the work in terms of the 2014 local elections and the 2019 local elections that tend to vote for the younger voters, may lead young people to raise awareness about elections and their governance issues, in general.

It is very important see that the younger generations are willing to participate in both local elections and general elections. If the future research are directed at active involvement of young candidates in administration of governments, younger generation will have better chance to contribute to their self-awareness and breakthrough.

Kaynakça/References

- Ayhan, Emrah, Murat Önder (2017). "Yeni Kamu Hizmeti Yaklaşımı: Yönetişime Açılan Bir Kapı", Gazi İktisat ve İşletme Dergisi, C:3, S:2
- Atak, H., Tatlı, C.E., Çokamay, G., Büyükpabuşçu, H. and Çok, F. (2016). "Yetişkinliğe Geçiş: Türkiye'de Demografik Ölçütler Bağlamında Kuramsal Bir Gözden Geçirme (Transition to Adulthood: A Theoretical Review in the Context of Demographic Criteria in Turkey)" *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 8(3):204-227.
- Çavuşoğlu, H. and Pekkaya, M. (2016). "Yerel Seçimlerde Genç Seçmenlerin Siyasal Davranışlarına İlişkin Bir İnceleme: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği (A Survey Political Behavior Of Young Voters In Local Elections: The Sample Of Bülent Ecevit University)". *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12 (29):17-40.

- Damlapınar, Z. and Balcı, Ş. (2014). Siyasal İletişim Sürecinde Seçimler, Adaylar, İmajlar (Elections, Candidates, Images In The Process Of Political Communication). Konya: LİTERATÜRK Acedemia.
- De Miguel, Carolina (2016). The Role Of Electoral Geography In The Territorialization Of Party Systems. *Journal Of Electoral Studies*, 3:1-48.
- Dermody, J. And Hanmer-Lloyd, S. (2004). "Segmenting Youth Voting Behaviour Through Trusting–Distrusting Relationships: A Conceptual Approach". *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, 9(3):202-217.
- Frederickson, H.G., Smith, K.B., Larimer, W.C. and Licari, M. (2012). *The Public Administration Theory Primer*. Philadelphia:Westview Press.
- Fülöp, Janos (2006). Introduction to Decision Making Methods. Retrieved 12 December 2016 from <http://academic.evergreen.edu/projects/bdei/documents/decisionmakingmethods.pdf>.
- Gavoillea, N. And Verscheldeb, M. (2016). Electoral competition and political selection: An analysis of the activity of French deputies, 1958–2012. *Journal Of European Economic Review*, 12:1-39.
- Granovetter, Mark S. (1985). "Economic action and social structure", *American journal of Sociology*, 91: 481-510.
- Han, Kyung Joon (2016). Income Inequality And Voting For Radical Right-Wing Parties. *Journal Of Electoral Studies*,42:54-64.
- Harrison, McKnight (1998). "Initial trust formation in new organizational relationships", *The Academy of Management Review*, 23/3: 473-491.
- Helgason, Agnar Freyr (2016). Income-Based Voting And Polarization Over Redistribution Under Alternative Electoral Systems. *Journal Of Electoral Studies*,42:22-32.
- James, Oliver (2011). "Performance Measures And Democracy: Information Effects On Citizens In Field And Laboratory Experiments". *Journal of Public Administration Research and Theory*, 21(3): 399-418.
- Kaya, V. and Yalçınkaya, Ö. (2014). "Nüfus Ekonomik Büyüme Kaynağı Olabilir Mi?: "En Az Üç Çocuk" Politikasına Tarihsel Bir Bakış (Can Population Be A Source Of Economic Growth?: A Historical Look At "At Least Three-Child Policy")". *Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 28(1):165-199.
- Larsen, E.G., Levensen, K. and Kjaer, U. (2016). "Democracy For The Youth? The Impact Of Mock Elections On Voting Age Attitudes". *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 26 (4): 435-451.
- Negiz, N. And Akyıldız, F. (2012). "Yerel Seçimlerde Seçmenin Tercihi Üzerinde Aday İmajının Etkisi: Uşak Örneği (The Impact Of Image Of The Candidate On The Voter's Choice In Local Elections: An Example Of Usak)". *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(15):171-199.
- Nyhuis, Dominic (2016). Electoral Effects Of Candidate Valence. *Journal Of Electoral Studies*,42:33-41.
- Önder, M. (2011a). A Preliminary Cross-National Test of Competing Theories of Nonprofits: Does Culture Matter?. *International Review of Public Administration*, 16(1),71-90.
- Önder, Murat (2011b). "What Accounts for Changing Public Trust in Government? A Causal Analysis with Structural Equation Model" *Journal of US-China Public Administration*, 8:2, (154-165).
- Önder, Murat (2011c). "Prime Minister Turnover and Distributive Politics: An Interrupted Time Series Analysis." *Journal of US-China Public Administration*, 8:3, (298-306)

- Önder, M. (2006). How Local Conditions Affect the Existence and Capacity of the Nonprofit Sector: A Test of Competing Theories (Doctoral dissertation, Florida State University).
- Önder, M. (1998). Örgütsel ve Yönetimsel Eklektizm: Toplam Kalite Yönetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 31(2), 37-74.
- Rakıcı, C. And Yılmaz, T. Z. (2016). “Sosyal Güvenlikte Demografik Dönüşüm Ve Türkiye’ye Yansımaları (Demographic Change In Social Security And Its Reflections On Turkey)”. *Gümüşhane University Electronic Journal of The Institute of Social Sciences*, 7(18):64-90.
- Roberts, Nancy (2004). “Public Deliberation In An Age Of Direct Citizen Participation”. *American Review Of Public Administration*, 34(4):315-353.
- Sinanoğlu, A. Faruk (2006). “Günümüz Türkiye’si Genç Nüfusta Toplumsal Değişim, Bütünleşme Ve Din İlişkisi -Elbistan Örneği (Social Changes, Completion And Religion Relations Among The Young Population In Today’s Turkey, For Example Elbistan). *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 4(4):217-264.
- Toros, Emre (2012). “Forecasting Turkish local elections”. *International Journal of Forecasting*, 28:813-821.
- Yaka, Aydın (2015). “Sosyoloji Yazıları : Çatışma Kültüründen Uzlaşma Kültürüne (Sociology Articles: Conflict Culture From Conflict Culture)”. Istanbul: Sam Publishing.
- Zucker, Lyne (1986). “ Production of Trust,” In Staw and Cummings (eds.) *Research in Organization Behavior*, 53-111, Greenwich: Jai Press.

Copyright © 2017 Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Researches • July 2017 • 5(12) • 89-114

ISSN 2147-8473

Received | 14 May 2017

Accepted | 07 July 2017

Africa's Reductive Images, Contesting the Sources, and New Generations as Passive Victims: A Reflection on Historical and Global Representational Practices*

Abdulaziz Dino Gidreta**

Abstract

The impacts of African 'reductive images' on the new African generation has become a growing concern. Though the entire Africa cannot be condensed into a homogenous feature, there has been a classic subject matter commonly discoursed as 'African image'. This subject is worrisome for its undesirable impact on contemporary African generations as bearers of negative images and 'passive victims'. There is a growing risk of pushing these generations into reduced 'self-conception' and 'role-perception' in the international spheres of dynamics where reputation matters a lot. In other words, such anxieties and acts of passiveness would lead Africa and Africans to be sidelined in global socio-economic shares. While this subject inscribes several arguable themes including 'reality versus image' and 'criticism versus misrepresentation', it sounds vital to discover and challenge its historical and global basis. In this regard, the hi/story of African 'reductive images' goes as far back as the start of slavery and colonialism. Since then, perhaps no image of a geo-cultural region has been as simply degraded as African one. This article attempts to make a reflective review on historical and global representational practices that, directly or indirectly, contribute to the reductive images of African continent. It mainly considers the practices of colonial exhibitions, missionary collections, Oriental and Eurocentric narratives, world information and communication dis/order, world mapping and spatial imagery, as well as developmental and humanitarian interventions. The article comes to confront these mis/representational practices and phenomena for their collectively injurious effects on the pace of African development. Essentially, there is urgent need for counter-strategies aiming at image restoration and promotion.

Keywords: Africa's Images, Colonial Exhibitions, Oriental And Eurocentric Narratives, World Information and Communication Dis/Order, Developmental and Humanitarian Interventions, Young Generations

* This article is taken from the author's PhD dissertation on 'The Construction of African Cultural Image'

** PhD candidate, Ankara Yıldırım Beyazıt University, School of Foreign Languages, Ankara, abdino10@gmail.com.

Afrika'nın İndirgemeci İmajları, Kaynakları Sorgulamak ve Pasif Bir Kurban olarak Yeni Kuşaklar: Tarihi ve Küresel Temsili Pratikler Üzerinde Bir Değerlendirme

Abdulaziz Dino Gidreta**

Öz

Afrika'nın yaygın indirgemeci imajı yeni nesil Afrika kuşakları üzerinde giderek artan bir endişe yaratmaya devam etmektedir. Afrika'nın tamamının aynı yapıda olduğu indirgenmezse bile "Afrika imajı" diye klasik ve meşhur bir söylem bulunmaktadır. Oluşturulan indirgemeci imajın 'pasif kurbanı' olan şimdiki Afrika kuşakları üzerinde oluşan zararlı etkilerden dolayı düşük imaj algısı endişe verici olarak değerlendirilmektedir. Yeni Afrika kuşaklarının, imajın büyük bir önem kazandığı uluslararası dinamik sahnede düşük bir 'benlik' ve 'rol algılamaya' gitme riskleri oldukça fazladır. Bir başka ifadeyle, düşük imaj algısının yarattığı kaygı ve pasif tutum, Afrika ve Afrikalıların küresel siyasal, ekonomik ve kültürel paylaşımında dışlamasına sebep olmaktadır. Afrika imaj konusunda 'gerçek ve imaj' ve 'eleştiri ve yanlış temsil' gibi tartışılabilir konular olsa bile, Afrika'nın indirgemeci imaj inşasına neden olan tarihi ve devam eden küresel fenomenler sorgulanmalıdır. Bu bağlamda, Afrika'nın indirgemeci imajların tarihi kölelik ve sömürgecilik dönemlere kadar geri döner. O zamandan bu yana, hiçbir coğrafik ya da kültürel grubun imajı Afrika'nın kadar kolay-kolay ve acımasızca zarar verilmemiştir. Bu makale Afrika karşı indirgemeci imaj inşasına katkısı olabileceği zannedilen tarihi ve devam eden küresel fenomenleri değerlendirmektedir. Bütün bu imaj endişeleri yaratmasına katkısı olabilecekleri varsayarak sömürge sergileri, misyoner koleksiyonları, oryantal ve Avrupa-merkezci anlatılar, dünya enformasyon ve iletişim düzensizliği, dünya haritanın inşası, kalkınma ve insani müdahale gibi pratikler üzerinde genel bir değerlendirme yapmaktadır. Afrika'nın kalkınmasına olumsuz etkilemesinden dolayı bahsedilen tarihi ve küresel temsili pratikler sorgulanması gerekir. İmaj restorasyon ve promosyon odaklı karşı -stratejiler gerektiğini de bu makalede vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afrika'nın İmajı, Sömürge Sergileri, Oryantal ve Avrupa-Merkezci Anlatıları, Dünya Enformasyon ve İletişim Düzensizliği, Kalkınma ve İnsani Müdahaleleri, Genç Kuşaklar

* Bu makale yazarın 'Afrika'nın Kültürel İmajının İnşası' adlı doktora tezinden üretilmiştir.

** Doktor Adayı, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Gazetecilik Bölümü, Ankara, abidino10@gmail.com

Introduction

There is a danger of homogenization in approaching the entire Africa as a single subject of analysis, since Africa is not a single cultural group, or even a nation. It is rather the most ethnically heterogeneous continent in the world (Blake, 2013). However, at a level of broader public dialogue and perception, there has been 'a single' matter that the entire African continent tends to share. That is 'image'. To mean, there is a common subject matter discoursed as 'African image' inscribing the historical and global representational issues of both portrayal and participation.

The issue of African image become a concern for its undesirable impact on Africa, and Africans as bearers of negative images and 'passive victims' (Pitchford, 2008). There is a growing risk of pushing Africans to a reduced self-conception and so a reduced 'role-perception' in international spheres of dynamics where image matters a lot. In other words, these anxieties and acts of passiveness would lead Africa and Africans to be sidelined in the global socio-economic shares.

Hence, there should be collective attempts to contribute to the solution of this continuing representational concern. One of these interventions can be bringing the subject matter into academic and public debates. With these grounds, this article endeavors to focus on a more preliminary aspect of the subject - historical and global phenomena. It is guided by a general question 'how has Africa been represented and involved in prominent historical and global representational practices'. The practices addressed in this context are practices of both portrayal and participation of African continent.

The general purpose of this article is to bring the issue of African image into scholarly and public debates which would have further impacts on studies and policies. So specifically, the study aims to make a wide-ranging review and reflection on representational practices of early colonial exhibitions, missionary collections, Oriental narratives, and exotic depictions during slavery. It then considers representational tendencies and the position of African continent in the broader world information and communication order, in world mapping in the sense of spatial imagery, and in the practices of developmental and humanitarian interventions.

Method

An intensive study of African image could consider more precise study subjects, aspects of image, and bounded signifying practices. However, a general reflective analysis on the historical and global representational practices can serve as a supportive ground for specific study efforts. Accordingly, this article reviews various scholarly works including books, journal articles, e-magazines, online newspapers, web pages, blog posts, as well as visual elements like pictures and maps. It then discusses series of themes considered for reflection.

World Fairs, Colonial Exhibitions and Missionary Collections

Before a century or two from now, most affairs of the '*representation of others*' happened in the context of public communication in form of festivals, exhibitions, fairs and expositions. The fact that such public events were widely practiced representational media in the 19th century and early 20th century can be well linked to historical development of communication mediums from the physical-human, to mass media, and to virtual phases. At that period, even print and broadcast representational mediums have been quite insignificant. So inevitably the subjects of representation and misrepresentation happened in the context of proximate and physical human contacts in form of interpersonal, group and public interactions.

In the global and regional contexts, the impacts of cross-cultural exhibitions can be determined by their volume which again can be associated to event management capabilities. Obviously, in the imperial era, the entire power relation of the time was established on the simple division of colonizer and the colonized. And with all its accumulated affluences and influences, it was only the colonizer that could run large scale and international level exhibitions, mostly the colonized being the exhibited. Thus, it sounds helpful to examine the practices of European and American collection and exhibition of Africa together with their motives and possible impacts on the regenerations-crossed some '*reductive*' images of Africa.

In short, in intercontinental level, the cultural representation of others has been very much dominated by power-relations in the practices of world fairs and colonial exhibitions as well as the missionary collections of the 19th and 20th centuries. So here, the question 'what exactly were these world fairs and colonial exhibitions, and how did they exhibit the colonized, with what effect?' appears vital.

World fairs and colonial exhibitions were not as such limited events by category. They rather implied wide-verities of public events situated in the 'international' coverage of the time. They were very large-scale happenings that combined features of trade and industrial fairs, carnival, music festivals, political manifestations, museums, and art galleries. At these gigantic exhibitions staged by principal colonial powers, 'the world was collected and displayed' for grand motives (Corbey, 1993: 338-441). In particular, world fairs of the late 19th century attracted millions of visitors. The 1851 first world fair in Crystal palace, in London, attracted 6 million visitors; the 1878 the world fair in Paris attracted 16 million; and the 1900 Paris fair, still before the era of the cinema and television, attracted 50 million (Corbey, 1993: 339).

These fairs were created with 'unlimited trust in Enlightenment ideas and the rational constructability of the world' which is made based on the 'Western' self-image and standards (Corbey, 1993: 140-141). They were then characterized by the regulation of relationships

among rival powers; and economic interests went together with cultural and nationalistic ambitions. Mostly, they were compared to joyous ritual displays of richness and power 'where possessions were given away and even destroyed in great numbers to gain prestige and to outdo others' (Brooks, 2013: 71-81; Corbey, 1993: 339).

Simply, colonial displays justified imperialism through economics. Colonies were expensive trophies for imperialist nations and needed to provide raw materials and/or markets for the metropole. The desire, especially of new colonial powers such as Germany, Italy and Belgium, was then to prove to their citizens that they were indeed world powers (Korasick, 2005: 33). Moreover, one of the main targets of colonial empires was to use the exhibition opportunities to publicize colonial policies and to manipulate public attitudes toward the newly acquired territories.

Figure 1: The European Scramble For Africa

In this sense, for instance, according to Brooks (2013), the French colonial exhibits of 1889 were mainly claimed to be used for "civilizing the metropole". By displaying the empire's indigenous inhabitants and by offering visitors the illusion of traveling to the colonies, exposition organizers attempted to instill the notion of a Greater France.

Source: Schiffman, R. (2013). *Hunger, food security, and the African land grab*. Retrieved from <http://voiceseducation.org/node/7873>.

So surely, material culture displays in European museums of the late 19th century were devised to create desired effects on viewers (Korasick, 2005: 32). Serving as signifiers of imperial sovereignty, these objects were also meant as scientific research subjects. In this sense, they were manipulated to provide 'proof' of racial inferiority and justify colonial

interventions. In this way, the spectacles provided western audiences their first exposure to non-Western material culture.

Almost incomparable to other colonized regions, Africa has generally been hurt by colonialism and colonial expositions. African material culture had been on display in European collections for at least two hundred years by the 19th century (Korasick, 2005: 12). In this regard, the most common evidence for cultural racism is drawn from travel literature and material culture exhibits of the 19th century. Many written accounts were indeed filled with negative critiques of Africans. The depiction of the image of Africans as ‘cannibals’ and ‘idolatrourous heathens’ impacted the minds of the Western public. These images tended to provide a rationale for slavery, and eventually, a public excuse for colonialism (Korasick, 2005: 6).

By these, one can notice that colonial exhibitions told the story of mankind, in the very same narrative that accompanied and legitimized colonial expansion. They have simply shown “light against dark, and order against violence”. Particularly, according to Corbey (1993: 141), African colonies were exhibited as true personifications of “dark continent”.

The European and American display of Africa were different in process, but comparable in drive. The display of African material culture in the US differed from the displays in Europe (Korasick, 2005: 2). The US did not have actual imperial interest in Africa, and consequently, unlike the Europeans there were no displays featuring colonial trophies. However, like the European displays, the US museums magnified the primitiveness of Africa and the need for Western culture to modernize and raise Africans from their condition. This became one of the roots for the instigation of modernization paradigms of development communication (Chandra, 2004: 217). The American displays emphasized strangeness of the African objects, so foreign but accessible to American sensibilities. They were also informed by the science and popular biases of the time. They often depicted Africans as the lowest of savages (Korasick, 2005: 3). The only programmed message communicated together with the primitiveness of African societies was the emphasis on the economic potentials of the continent.

Nevertheless, such images were not always received by the audience in the way intended. The reaction of the audience was often positive despite displays that were often overtly racist. From the audience, rather than focusing on the primitiveness of the objects, there was an appreciation for the aesthetics and craftsmanship of the pieces. According to Korasick (2005: 3), this visitor appreciation grew steadily, and by the first decade of the 20th century, “popular opinion moved these very foreign, non-representational, pieces from the status of curios to fine arts”, both in the US and Europe.

The idea here is that such historical trends of ‘showing Africa’ have then highly influenced the visitors’ ways of ‘seeing Africa’, and their further perception and attitudes towards Af-

rica. Still Africa is associated to these attributes in the minds of the international publics, well indicating us the transfer or reproduction nature of the gaze, through generations.

The primary source of information for the Western society about Africa in the 19th century was reports of missionaries. Missionary reports were also the main sources for the study and classification of primitive societies, while anthropology was only an “armchair” discipline. In addition, the information passed through church journals and newsletters. The most important exposure to the foreign culture was lecture tours undertaken by missionaries on leave from their positions (Korasick, 2005). According to Korasick, during the tours, audiences were captivated by accounts of Africans as the strange people and the dangers that the missionaries experienced. These lectures were illustrated with collected popular objects including masks, fetishes, tools and clothes; some were trade goods, gifts, and trophies (2005: 12). These objects were also considered as signs of success of the mission, and the collection practice illustrated the aesthetic sensibilities of the collectors who often developed an appreciation for the arts and crafts of the people they sought to convert and civilize.

Morally, missionary collections and exhibitions were not that different from other ‘non-spiritual’ forms. In the exhibitions, tens of thousands of visitors appeared to see Africans in the missionary exhibitions. Immorally, some exhibitions displayed African women with naked breasts, which the Church did not appear to be discomfited by, and in fact had no objection at all to the “exhibition” of human beings, either (Sanchez-Gomez, 2009: 671-692).

Although the United States was not actively involved in the colonization of Africa, it was the major exporter of Africans as slaves. The US has been introduced to the modern Africa through its missionaries. Missionaries, together with traders, were the important and early promoters of Africa to Americans, and commissioned to bring the light of Christianity to ‘heathen Africans’ and Mohammedans (Korasick, 2005: 1).

Missionaries and traders as promoters of Africa to America were often “collectors of the curios from their chosen regions of the world” to use them to illustrate lectures. According to Korasick (2005: 2), traders such as Karl Steckelmann and missionaries like William Henry Sheppard followed an established pattern of collecting objects for educational purposes as well as for aesthetic pleasure. The collections were not limited only to educational and aesthetic pleasures, most importantly, there was an aspect of propaganda behind the collections; and “depending on who the collector was the collection could convey messages of economic opportunity, African potential, or African barbarity”. Through their writings and lectures, “a vision of an exciting, dangerous, mysterious land” was intermingled with the hints of vast potential wealth and the spread of the Christian gospel” (Korasick, 2005: 2).

Post-1850 period witnessed the quick rise of photography, as another machinery of capturing and displaying the world. Corbey (1993: 363) notes that the unbiased and true character of photographic picture was stressed; and photos as unbiased copies of nature itself. The middle class industrial societies presented themselves honorifically in self-congratulatory studio portraits, hundreds of thousands of photos of their 'other races', criminals, prostitutes, the insane, deviants-functioned in the context of repression (1993: 363). Exhibitionary complex here implies the combination of material displays together with posters, photos, videos, on-person appearances, shows, and other more practices.

Oriental, Eurocentric and Exotic Portrayals

Orientalism is a Western style for dominating, restructuring, and having authority over the Orient (Said, 1978: 3). Said's study of the European construction of a stereotypical image of 'the Orient', was far from a reflection on what the Middle East looked like (Hall, 1997: 259). Orientalism was rather the *discourse* 'by which European culture was able to manage and produce the Orient politically, sociologically, militarily, ideologically, scientifically and imaginatively during the post-Enlightenment period' (Said, 1978: 3).

Within the framework of Western hegemony over the Orient, a new object of knowledge emerged - 'a complex Orient suitable for study in the academy, for display in the museum, for reconstruction in the colonial office, for theoretical illustration in anthropological, biological, linguistic, racial and historical theses about mankind and the universe, for instances of economic and sociological theories of development, revolution, cultural personalities, national or religious character' (Said, 1978: 7-8).

Said's account of Orientalism parallels Foucault's idea of power/knowledge. Hence, as to Hall (1997: 60), through different practices of representation including scholarship, exhibition, literature, and painting, a discourse produces a form of racialized knowledge of the other deeply implicated in power.

Said intellectualizes 'power' in ways which emphasize the similarities between Foucault and Gramsci's idea of *hegemony*. In any society, not totalitarian, then, certain cultural forms predominate over others; the form of this cultural leadership is what Gramsci has identified as *hegemony*, an indispensable concept for any understanding of cultural life in the industrial West (Hall, 1997: 60).

The view of Orientalism has never been far from the idea of Europe which is a collective notion of identifying Europeans as against all non-Europeans. For Said (1978: 7), the hegemony of European ideas about the Orient is characterized by reiterating European superiority over Oriental backwardness.

There have been common attempts of limiting the oriental territory to the Arab-Muslim world, considering only North African countries into the debates. However, from the char-

acteristics of oriental narratives, their drives, impacts, as well as their shared functions with eurocentrism, we can claim to extend the oriental territory to the entire Africa.

Korasick contends that the negative imagery found in the oriental-historical literature and the consequential “othering” of non-Western cultures can be taken as a proof of ‘the hostile intent of the west towards the rest’. Accordingly, the common premise is that the Western world projected, undesirable, and “racist”, imagery on non-Western societies as justification to dominate and impose its rule (2005: 5).

Generally, Oriental literatures, either through exclusion or distortion, had especially publicized Africa as having no substantial historical values which in turn would mean no significant cultural values, based on connections between cultural history and cultural memory (Confino, 1997). Confino shows that the concept of culture has become for historians a compass of a sort that governs questions of interpretation, explanation and method (1997:1386 -1403).

Exoticism, another historically-inscribed idea and practice of misrepresentation of black masculinity and femininity, is also deeply situated in the historical practices of slavery, colonialism and imperialism. Hereunder, I attempt to briefly discuss the practices and impacts of exoticisms mainly based-on Hall's (1997: 262-264) accounts and reflections.

During the era of slavery and the aftermath, at the center of ‘racial’ power exercised by the male slave master was the denial of some masculine attributes to black male slaves, including authority, familial responsibility and property ownership (Hall, 1997: 262). Accordingly, black men have adopted those patriarchal values such as physical strength, sexual expertise and being in control, as a means of survival against repressive and violent system of subordination. Slave masters often exercised their authority over black male slaves, by depriving them of all the attributes of responsibility, paternal and familial authority, treating them as children. Hall calls this as ‘infantilization’ (1997: 262).

In illustrating and contending the degrading of African femininity, scholars take commonly utilized historical - representational ‘case’ of an African woman, Saartje (or Sarah) Baartman, commonly known as ‘The Hottentot Venus’. Saartje was brought to England in 1810 by a Boer farmer from the Cape region of South Africa. She was then regularly exhibited for over five years in London and Paris (Gilman, 1985: 204-242, Hall, 1997 and Palmburg, 2001: 54-75).

In her early ‘performances’, she was produced on a raised stage like a wild beast, came and went from her cage when ordered, ‘more like a bear in a chain than a human being’ (Hall, 1997: 264).

She became famous among the public as a popular ‘spectacle’, commemorated in ballads, cartoons, illustrations, in melodramas and newspaper reports. She also became

famous among naturalists and ethnologists, who measured, observed, drew, wrote researches about, modelled, made waxen moulds and plaster casts, and scrutinized every detail, of her anatomy, dead and alive (Hall, 1997: 265 and Palmburg 2001: 57). Visitors were not only attracted by her size but by her protruding buttocks, a feature of Hottentot anatomy (Gilman, 1985; Hall, 1997 and Palmburg, 2001). Totally, Saartje offered the British public three kinds of sideshow stimulations: part freak, part savage, part cooch dancer (Palmburg, 2001: 56).

However, the degrading nature of her exhibition did not please everyone who witnessed it (Palmburg, 2001: 56). The exhibition in 1810 caused a public scandal in London inflamed by the issue of abolition of slavery, since she was exhibited to the public in a manner offensive to decency (Gilman, 1985: 213). As the pick of misrepresentation in the history of human representation, several scholars emerge highly critical of the portrayal of the Saartje Baartman (Gilman, 1985, Palmburg, 2001: 56-58, Hall, 1997: 265). Hall attempts to draw couple of discontents from The Hottentot Venus' case of representation including the marking of difference, reducing of her to an ordinary nature, a physical body and body parts.

According to Hall, there is high level obsession with marking '*difference*'. Saartje Baartman's difference was represented as a pathological form of 'otherness'. As she did not fit the ethnocentric norm applied to European women, and fall outside a Western classificatory system of what 'women' are like (1997: 265).

She was also represented and observed through a series of polarized conceptions like 'primitive', not 'civilized', and compared with wild beasts not to the human culture.

She was also subjected to an extreme form of *reductionism* - a strategy often applied to the representation of women's bodies, of whatever 'race'. She was literally turned into a set of separate objects, into a thing - 'a collection of sexual parts'. She underwent a kind of symbolic dismantling or *fragmentation*.

This naturalization of difference was signified, above all, by her sexuality. She was reduced to her body and her body in turn was reduced to her sexual organs. They stood as the essential signifiers of her place in the universal scheme of things (Hall, 1997: 266).

Generally, Hall notes that Saartje Baartman 'did not exist as a person'. She had been disassembled into her relevant parts. She was - turned into an object, '*fetishized*'. This substitution of a part for the *whole*, of a *thing* - an object, an organ, a portion of the body - for a *subject*, is the effect of a very important representational practice - *fetishism* (1997: 266).

Such an early dehumanization of the antecedents of the current Africa must be the base for the ongoing mis-conceptualizations of Africans as highly different from others, at least

physically. In fact, the vital point is not the physical difference, but the over-emphasis and repetition of that difference.

World Information-Communication Dis/order and International Media Practices

Analogously, we can remark the impacts of unbalanced World Information and Communication Order in contributing to the reductive image of African continent in various ways. The order implies the North-to-South power relationship in controlling media and communication industries. The common idea is that the North-West has far dominated the ownership and control of news and media industries, as well as other information and communication technologies. Most importantly, the West has been in control of major news agencies which have fed not only news also perspectives to the South.

Associated Press, Agence France-Presse, and the Reuters are among the foremost news media companies that have the restored capacity to manage massive information, knowledge control, and so the communication order of the rest of the world. And, any instances of internationally-strong media industry have been the Western media in their print and broadcast media forms. Africa has known names of The New York Times, the Washington Post, the CNN and the BBC as if they are all and always for Africa, while they make insignificant, and still commonly strategic coverages to Africa.

In the context of the continuing debate on participation in ICT development, the communication gap is associated with a 'digital divide'. Commonly, the divide is as comprehensive as to include the gaps both in old ICTs (radio and television) and new ICTs (the new media). In this regard, the digital divide has instigated the political, economic, and cultural divide. In fact, we can be exposed to separate arguments on whether these broader gaps have already been there in Africa and so they caused the digital gap; or if the digital gap has lately caused the socio-economic gaps. In fact, one thing which we can maintain is that the digital gap has catalyzed and broadened the developmental gaps that Africa had with the Western world.

At the center of the conception of information society lies the idea of knowledge control as power-determiner of our era, as the sequential substitute of the control of power through land and machine, of bourgeoisie and capitalist powers of the 18th and 19th centuries respectively. Compared to land and machine, any current supremacy is claimed to be established by control of knowledge. Due to their knowledge, trained people are quite more crucial for such supremacy games than land or machine. And, again it is only the north/west that has the comprehensive power to provide in-depth and quality education/training to millions of citizens of its own, as part of its technologically furnished sector-systems including education.

Thus, in all its historical forms, this world information and communication order has given the power for the 'west', to influentially impose its perspectives, and to construct and tell the perspectives of 'rest'. In this regard, despite the claims that African resources have been the founding grounds for the current economic affluence and influence of the north-west, the Western media have not given compensating attention to Africa. If any positive attempts can be mentioned, they are the compassionate documentaries which usually reduce Africa to the land of beautiful forests and wild animals.

Hence, within such a global communication imbalance, we notice that Africa remained the most voiceless which has to be expressed by the passive voice "told" by others, than 'tell' itself. Regretfully, the telling has mostly concentrated in sniffing and discovering the selectively miserable aspects and moments of life in Africa. Repeatedly, the media improperly publicized the 'bad moments of Africa', mainly in the name of being critical about Africa in issues of democracy, corruption and human rights. However, these criticality and engagements have been subject to interests of the European states in certain African nations and regimes.

African scholars began to challenge that too much of reporting Africa has been conditioned by a view of its people as an eternally miserable smudge of blackness stretching across the decades. Harry (2015: 81) summarizes non-edifying adjectives used in describing Africa in the Western media: Dark Continent, hunger, famine, starvation, endemic violence, conflicts and civil war, political instability, AIDS, coups...etc.

Figure 2: Governing The African Continent Unitedly

In fact, one can observe a further function of the existing world information and communication order in giving the Western powers the legitimacy and the public excuse for a sustainable superiority and the administration of African continent through the claimed new international inter-governmental organizations. In this sense, there are growing critics targeting the UN for being highly dominated by Western interests over African affairs. Gradually, the west seems ambitious to take over the legitimacy for the making of major agendas about Africa in association with its developmental problems; and the discourse is constructed in a way that would re-assure the sustainability of African bad images.

Source: Debalke, T. (2016, February 02). Corporate council on Africa or corruption council for African authoritarian regimes? <http://ecadforum.com/2016/02/02/corporate-council-on-africa-or-corruption-council>.

The Construction of Africa in the International Media Practices

As the result of all the services of the world information and communication disorder, we find an over-domination and hegemonic character of the Western media in maltreating African continent. Thus, examining the general journalistic procedures and practices of these media sounds highly helpful to our discussion here. In the misrepresentation of Africa in the Western media, Mezzana (2005) attempts to summarize various research works to come up with the following representational and signifying characteristics, over which I attempt to reflect too.

- **Selection/omission:** Reports on African continent have been subject to high level selection and/or omission of news items over Africa. The selection and omission has happened in consistent with their required “agenda setting” intentions. According to McCombs and Shaw (1979) agenda setting is a deliberate attentiveness on, and repetition of, certain news items and provision of newsworthiness for the events. According to McCombs and Shaw (1979: 176) in choosing and displaying news, editors, newsroom staff and broadcasters play important parts in shaping the reality. And, readers learn not only about a given issue, but also how much importance to attach to that issue based on the amount of information in a news story and its position.
- **Decontextualization:** Decontextualization is the reporting of information without considering or emphasizing its historical, social, political, cultural or economic contexts. At this particular point, in the Western media construction of Africa, there has been high level skepticism in considering the impacts of colonialism and slavery on the current developmental delays and image concerns of African continent.

- **Sensationalism:** There has always been high sensationalism in reporting Africa. The reporting of African continent has been very much characterized by crisis, coups, wars, revolts, famines, epidemics, despair, migration, and if possible episodes of cannibalism.
- **Dramatization:** There have also been common tendencies of describing events, processes and relations in terms of dual conflicts between individuals (usually leaders) and groups.
- **Generalization:** The attribution of certain characteristics to the entire Africa.
- **Dehumanization:** Dehumanization is elimination of the actors, in favor of entities or abstract processes or stereotypes.
- **Personalization:** On the contrary, there are also trends of excessive individualization like in cases when national governmental leaders are put in the attention, and the role of civil society is put in the shade.
- **Binary oppositions:** The use of simple binary oppositions to describe complex situations; for example, primitive vs modern. This is comparable with Hall's (1997: 265) reflection on the European portrayal of Saartje Baartman or commonly named as The Hottentot Venus, African woman displayed in various European museums. Saartje was represented and observed through a series of polarized conceptions like 'primitive', not 'civilized', and compared with wild beasts not to the human culture.
- **Synecdoche:** Synecdoche is the use of a figure of speech by which a part is put for the whole; for example, when populations such as the Maasai are used to represent the entire African continent.
- **Abuse of terms:** There is also high-level abuse of specific terms; for example, the excessive use of words like "tribal", "primitive", "animism", "savage", or "jungle". There is, for instance, a collective identification as "Africans" for realities referring to a continent comprising 54 sovereign states.

African Continent in World Maps and Spatial Imagery

Geo-politically, through maps and map-manipulation, there have been attempts of 'othering', distasting, contracting, and marginalizing the African continent. One of the most significant map-political issues is the 'taken-for-granted' reception of the world map which commonly puts Europe at the center of the world. In particular, there are claims that European explorers deliberately put Europe at the center of the world, while every different mapping of the world could put every other region at the center. In fact, there are current attempts of re-mapping the world map, mainly by contending regional powers.

Figure 3: The True Size of African Continent

The daily mail's news article appeared with the heading 'Africa as you've never seen it before: Clever comparison shows it's really as big as China, India, the United States AND most of Europe put together' (Turvill, 2013).

Source: The true size of Africa. (2013, n.d.). Inside/Out. Retrieved from <http://insideout-paper.org/the-true-size-of-africa> (2013).

Yet, as the most silenced and voiceless in this regard, Africa did not have strong denunciations and reclaims at this point. Africa has long been shown as the land of 'others' who have not been part of most of 'the rest'. In common world maps, African has been shown as far from the rest, 'the far land'; as having quite less size than its actual size; and as separate or marginalized land from the world.

There have not been significant contestations in disclaiming such spatial distortions, let alone claiming Africa as the center of the world, with a very big size only next to Asia, connected to Europe and Asia by land, and to other continents by ocean. One of the nearest distances from Africa to Europe is the 90km short passage from Morocco to Spain. While there are multiple intersections to Asia, again one of the nearest distances from Africa to Asia is the short passage between Egypt and Saudi Arabia. And concerning size, we see that Africa is bigger than even the size of the sum of USA, China, India, and most of Europe.

However, within the global politics of mapping situated in spatial discourses, there have been tendencies of 'othering', distancing, contracting, and marginalizing the African continent. Africa has been depicted as the land of 'others' who have not been part of 'main world', 'the far land', and 'small land 'separated from the 'center.

Developmental and Humanitarian Interventions

After the last remnants of European empires in Africa and Asia were crumbled in the 1950's and 1960's, a dominant question in policy and academic quarters was how to address the 'abysmal disparities' between the developed and underdeveloped worlds (Chandra, 2004). Accordingly, development views have their roots in the mid-century optimism with the prospects that large parts of post-colonial world could eventually "catch up" and resemble the Western world. Thus, originally, development meant the process by which third world societies could 'look like' Western developed societies as measured in terms of the political system and economic growth (Chandra, 2004: 214).

Although plenty of theories and concepts emerged during the past fifty years, studies and interventions have fundamentally offered three different dialogues and answers to the problem of underdevelopment. One position has argued that the problem was largely due to the lack of information - modernization model; the other one suggested that power inequality was the underlying predicament- dependency model and the third one stresses the importance of cultural identity of local communities and democratization and participation at all levels - participatory model (Chandra, 2004: 215). According to Servaes (2007: 93) participatory model views ordinary people as key agents of change or participants in development, and for this reason, it focuses on their aspirations and strengths. Here in our case of African image, it becomes helpful to reflect on the impacts of modernization view regarding how Africa should have developed.

The early generation of development communication studies was dominated by modernization paradigm. Different scholars state their views about this paradigm (Servaes, 2007: 93; Servaes, 2002; Chandra, 2004; and Tomaseilli, 2007). Modernization view sees underdevelopment as a product of internal cultural barriers, rural backwardness and lack of technology (Tomaseilli, 2007: 300). Servaes notes that the modernization paradigm considers underdevelopment in terms of perceptive, quantitative differences between rich and poor countries (Servaes, 2002: 19-20). Thus, development meant bridging the gaps by means of imitation process between traditional and modern, retarded and advanced, barbarian and civilized sectors and groups to the advantage of the latter. Consequently, the measures of progress were GNP, literacy, industrial bases, urbanization and the like; all quantitative criteria.

As the problems of underdeveloped world were believed to be information, communication was presented as the instrument that would solve it. The emphasis was put on the

media persuasion activities that could improve literacy and, in turn, allow populations to break free from traditionalism. As to Chandra the media were both channels and indicators of modernization; they would serve as the agents of diffusion of modern culture, and suggested the degree of modernization of society (2004: 217). In African case, hence, the diffusion of the 'modern culture' had to be done by magnifying the primitiveness of Africa and the need for Western culture to modernize and raise Africans from their conditions (Korasick, 2005: 2).

With the same line of thought, Tomasseli states that the modernization 'cure' propagates vast doses of top-down communication injected through major infrastructural investments in mass media and communications technologies, aimed at replacing traditional values, introducing technical skills, encouraging national integration and accelerating the growth of formal education. However, Tomaseilli adds that modernization approach was uniformly a failure in Africa; and so it perpetuated dependency (Servaes, 2007: 304-305).

As the economic root has totally remained the essence of the modernization paradigm, "non-economic" factors including attitude change, level of education, mass media and institutional reforms were later initiated, as thinking about modernization did not solve problems (Servaes, 2002: 19-20). According to Servaes, referring to the advocated unilineal and evolutive perspectives, and the endogenous character of the suggested development solutions, critiques argue that the modernization concept is a veiled synonym for the 'Westernization', namely, the copying or implantation of Western mechanisms and institutions in a third world context (2002: 20).

There are common allegations that humanitarian works have also misused their assignments in Africa. They mis-produced large number of immoral contents (mainly pictures and videos) about Africans as severely and constantly starved. Such acts were based on their claimed intention to maximize foreign fundraisings which then were highly criticized for partiality, dishonesty and mis-management.

Most importantly, the convergence of the Western media narratives and their humanitarian encounters in Africa produced excessively contested images in terms of morality, which then have impacted the image of African continent. Let's take the case of the story of Sudanese toddler whose story had been propagated as indicator of continuously miserable life in Africa. The incidence has become famous mainly after the photo was sold to The New York Times, one of the giant Western media companies.

It was in March 1993 that photographer Kevin Carter made a trip to southern Sudan, where he took the iconic photo of a vulture preying upon a south Sudanese toddler near Ayod (now in South Sudan). Carter said he waited about 20 minutes, hoping that the vulture would spread its wings, which it did not. Carter snapped the haunting photograph and chased the vulture away (Selwyn-Holmes, 2009).

Figure 4: Iconic Photo of A Vulture & A Child

The photograph was sold to *The New York Times* where it appeared for the first time on March 26, 1993 as ‘metaphor for Africa’s despair’. Carter came under criticism for not helping the girl. “The man adjusting his lens to take just the right frame of her suffering might just as well be a predator, another vulture on the scene (Selwyn-Holmes, 2009).

Source: Selwyn-Holmes, A. (2009, August 12). Vulture stalking a child. Retrieved from <https://iconicphotos.org/2009/08/12/>.

Carter eventually won the Pulitzer Prize for this photo, but he couldn’t enjoy it. “I’m really, really sorry I didn’t pick the child up,” he confided in a friend. Consumed with the violence he had witnessed, and haunted by the questions as to the little girl’s fate, he committed suicide after three months (Selwyn-Holmes, 2009).

The story of the girl has been a major case of discussion well-facilitated by the ‘international’ media. The case then was a famously circulated point of debate for journalistic ethics in communication faculties across the world (it was during my journalistic ethics class that I myself first known the case).

Consequently, driven by NGO’s fundraising ambitions and their encounters publicized by their fellow media, the practices of foreign humanitarian interventions exaggeratedly depicted poverty, hunger, disease, and natural disasters in Africa. They misused their assignments in Africa mainly by producing or reproducing ethically improper even intolerable contents for the purposes of ‘fundraising’. Besides developmental practices, the humanitarian activities have not yet been engaging local cultural values.

Motives for Misrepresentation of Africa: Common Allegations

We witness enduring chains of historical and global representational practices, operating together, to cause the misrepresentation of the African continent. Surely, all these practices must be ignited by implicitly inscribed interests through such explicit systems of misrepresentation. In this case, we can at least reaffirm the classic assumptions that projected effects of these chains of practices is to keep African continent directly or indirectly ruled, for future takeover of natural resource alongside all global supremacy competitions and hegemonic proud.

In fact, this could also be associated with capitalist's intention of the need for sustainable consumer, for economic and cultural products. For a producer to produce there must be a consumer to consume. Marx claims, even to the extent that, a consumer is a producer by the sense 'it' supports the producer to produce, by consuming (1976).

Suddenly also, there emerged the humanitarian intervention curiosity, accompanied by the discourses of establishing a seemingly continuous role for the 'supporter' and the 'supported', the 'giver' and the 'receiver'. In general, the recurring motive behind all these practices could be to provide a rational and public excuse for slavery, colonialism, neo-colonialism, and the ongoing capitalist - consumerism.

After all these series of collections, displays and narratives, the international public continued to conceptualize Africa as land of several troubles, and the people as 'missing' something else. And regretfully, there is quite inadequate public consciousness and/or willingness to conceptualize these contested images of Africa together with the root-causes - that colonizers originally exploited African resources, and then almost unarguably, they themselves introduced and propagated series of prejudiced and stereotypical 'phrases' about Africa.

Such a publicly taken-for-granted image could damage the self-selling, competition and integration efforts of Africans in the international spheres, in a world where image continues to play most of the crucial life games. Thus, any conceptualization of life-difficulties in Africa should be integrated with the imaginations that African continent is uninterruptedly changing in spite of the aforesaid chain of historical wrongdoings upon its resources, and most vitally upon its image.

In other words, the current Africa has numerous developmental obstacles and delays. Yet, most of the narratives on African developmental disconnections with the rest of the world have been pessimistically discoursed, and the grand causes have not been articulated.

African New Generations as Passive Victims

There have been chains of damaging effects of these historical and global misrepresentational practices and phenomenon. Certainly, African reductive images will have cognitive effects on subsequent African generations, as carriers of reductive images and thus as passive victims. Self-conception and self-perceptions of Africans can be threatened by what has been produced and propagated. Some Africans might tend to internalize what others say about what they are (*self-conception*), evaluate themselves or give self-attitude based on what others say about what they are (*self-perception*) and act or behave the way they perceive themselves (*role-perception*).

In these triple connections of *conception-perception-role*, for example, in the overstatement of Africa as conservative, non-innovative, old-minded, Africans might develop a self-image of passive recipients of the Western 'civilized' life values. Thus, unconscious ordinary Africans will now conceptualize themselves as incapable and non-innovative; perceive themselves as having a reduced performance and capacity as compared with Western citizens; and develop a passive role in the global dynamics.

This can be connected to Fanon's (1967) attempt of applying Lacan's theory of mirror stage in the effort to explain the reproduction nature of images, and self-images in particular. Fanon claims that black people's subjectivity is formed by the recognition of themselves through the images reflected on mirror, through the Other's eye. Fanon's psychoanalytic interpretation on the construction of the inferior blackness seems to contribute to the "active" reconstruction of the blackness, not to the "reactive" response to Other's gaze (1967). Such a cognitive crisis will result in a further damage in self-presentation or self-selling tendencies of Africans in the international socio-political, cultural and economic dynamics. This clearly will have a cumulative effect in delaying African pace of socio-economic development.

African can also be subject to invisibility, ignorance, delegitimization and pessimism. As far as the media coverage is concerned, as the result of African countries' reductive images, there is a direct effect that has already resulted in the *invisibility* of Africa in the media. There is a tendency of non-covering African countries that do not hit the headlines most. There is also a gradual *ignorance* to the human aspect of life-development in Africa. By spearheading the idea that African crisis is 'natural' and the 'good news' are exceptions, minor attention is paid to African societies and their current potentials (Mezzana, 2005). The negative and reductive images will then facilitate the *delegitimization* of African political, economic and social actors (Mezzana, 2005). There is also a consequential and widespread development of *Afropessimism* at the overseas (Okigbo, 2002, as cited in Mezzana, 2005).

The collective effects of the misrepresentation of Africa could surely hinder international cooperation and interventions by making governments and enterprises reluctant to invest in Africa. This could particularly happen due to wrong generalizations, like in taking the entire Africa as region of insecurity, while there are several African countries that have never experienced clashes since decolonization. At the operational level, an immediate effect of Africa's bad images could involve implicit and evident proposals to recolonize the continent, like in forced spread of the Western development models. Mezzana (2005) calls this as 'enlightened recolonization'.

Counter-Strategies and Propositions

Having examined historical and global factors that have facilitated the grounds for the misrepresentation of African continent, now there should arise certain proposals to discover possible strategies and solutions. Hereunder, I attempt to point out some of such ideas interacting with Mezzana's (2005) propositions and Hall's (1997) counter-strategies that he proposed particularly against racial prejudices.

The stereotypes over Africa must be deconstructed using scientific and educational tools. Widespread teaching and research activities will be helpful. Sensitization and education programs, particularly involving the Western public, are required at various levels to promote the desire to have in-depth and qualified information about African continent.

Media's approach towards Africa must be revised, and their informative strategies should be realigned to consider trends, contexts and positive events occurring in the continent. As to Mezzana (2005), it is also advisable to select correspondents who have lived and worked in Africa, or those who intend to stay some time. Or, Western journalists better be trained to improve their understanding of life in Africa including African history and culture, in addition to separate trainings on methods of selecting and handling news on Africa, the ways to treat cultural diversity and to exert social responsibility. Similarly, in order to exploit the new media for the promotion of African images, African ICT sector should be given special policy emphasis. The ongoing foreign assistance to the development of African ICT should be enhanced.

NGO's should carry out specific trainings and sensitization programs to prevent the tendencies of damaging African image in the course of their developmental and humanitarian collaboration. There is also a need for networking among Africans, Africanists and friends of Africa. It will be highly helpful to involve "friends of Africa" no matter where they are and what field they operate in, as long as they commit to spread of a more exact image of the continent (Mezzana, 2005). Obviously, a special role can be played by members of the African diaspora. And, a real and proper international ombudsman should be

set up to represent a benchmark for analysis and accurate intervention on the image of Africa. Although such an idea was proposed back in the mid-1980s, no clear figure was created, not even a network of actors.

Associating Hall's counter-strategies and positive strategies can also be helpful here in this context. Under the title 'Contesting racialized regime of representation', Hall (1997: 269-275) proposes three counter-strategies particularly against racial stereotypes: reversing the stereotypes; balancing of positive and negative images through difference acceptance; and contestation of representations.

The first of Hall's strategies is 'Reversing the stereotypes' in which he suggests three sub-reversions (1997: 270-272). *Reversing by entry* - integrationist strategy where he says blacks could gain entry to the mainstream, even at the cost of adapting to the white image of them and assimilating white norms of styles looks and behaviors. *Reversing by normalization* - is like in the revenge films that began to show that blacks are as normal people as whites, and as moral-players and heroes as them. *Reversing the evaluation of stereotyping* - the simple re-encoding or re-interpretation of extreme stereotypes into positive intentions can be a calm way to change the stereotypes. For instance, changing the prejudice 'blacks are poor' by 'blacks are motivated by money'.

The second strategy is the celebration of differences by 'the attempt to substitute a range of 'positive' images of black people, black life and culture for the 'negative' imagery which continues to dominate popular representation' (Hall, 1997: 272). According to Hall, this approach has the advantage of ensuring the balance, underpinned by an acceptance and celebration of difference. 'It inverts the binary opposition, privileging the subordinate term, sometimes reading the negative positively: 'Black is Beautiful'. It tries to construct a positive identification with what has been objected. It greatly expands the range of racial representations and the complexity of what it means to 'be black', thus challenges the reductionism of earlier stereotypes' (Hall, 1997: 272). In fact, Hall fears the dangers of homogenizing all non-white cultures as 'other'. And it will give ways for the diversity of misrepresentation.

The third counter-strategy, through the contestation of representation and gaze, 'locates itself within the complexities and ambivalences of representation itself, and tries to contest it from within'. According to Hall, it is more concerned with the forms of racial representation than with introducing a new content. 'It accepts and works with the shifting, unstable character of meaning, and enters, as it were, into a struggle over representation, while acknowledging that, since meaning can never be finally fixed, there can never be any final victories.' (1997: 274).

Accordingly, instead of avoiding the black body, because it has been so caught up in the complexities of power and subordination within representation, Hall shows that this strategy positively takes the body as the principal site of its representational strategies, attempting 'to make the stereotypes work against themselves'. This strategy also makes elaborate play with 'looking', hoping by its very attention, to 'make it strange', or, to de-familiarize it, and so make explicit what is often hidden - 'its erotic dimensions'. For example, 'to laugh with rather than at his characters' (1997: 275).

Findings

This article attempted to examine historical and global contexts in the construction of Africa's image at the overseas. It is revealed that African image has been distorted, in one or another way, in the course of world fairs and colonial exhibitions, missionary collections, Oriental and Eurocentric narrations, and exotic depictions during slavery. The imbalances in the world information and communication order, as revealed by few Western media domination and misrepresentation of Africa, biased spatial imagery in world maps, and inappropriate developmental and humanitarian interventions have also negatively affected Africa's image in general sense. In media reporting African affairs have been omitted or selectively emphasized, decontextualized, sensationalized, dramatized, generalized, dehumanized, personalized, contradicted and abused by language.

From this brief reflection, one can comprehend that the implicit purposes of these mis/representational practices tend to be the desires to keep African continent directly or indirectly ruled by global powers, possibly for hegemonic competitions. Capitalism's need for sustainable economic and cultural consumer, strategic significance of humanitarian roles and role perceptions, and the search for rational and public excuses for past and ongoing immoral practices like slavery, colonialism, neo-colonialism could be implicit motives too.

African reductive images will have negative cognitive impacts on subsequent African generations, and globally there will be high probability for Africa to be subjected to more invisibility, ignorance, delegitimization, pessimism, and recolonization. Scientific and educational tools like researches and trainings are vital to deconstruct Africa's prejudices. Sensitization and education programs should particularly target the foreign public. International Media's strategies must be realigned, and Western journalists and NGO's should be trained to improve their practices. Reversing the stereotypes, accepting differences, and contesting misrepresentations are also believed to contribute.

Conclusion and Suggestions

The reflection here in this article does not intend to be an accusation of the Western generation for all that has happened to African continent. Only, it sounds supportive to offer a historical and global contextualization of the construction of African image, for any further analysis and projection of interventions. This article attempts to reveal that African image has been reduced, in one or another way, in the course of world fairs and colonial exhibitions, missionary collections and exhibitions, Oriental and Eurocentric narrations, exotic depictions of slavery, the imbalances in the world information and communication disorder as revealed by the Western media over domination and misrepresentation of Africa, biased spatial imagery, and inappropriate developmental and humanitarian interventions. The Western media reporting of African affairs has been subjected to selection and omission, decontextualization, sensationalism, dramatization, generalization, dehumanization, personalization, binary oppositions, synecdoche and abuse of terms.

The overall purposes of these mis/representational practices could be associated with the desires to keep African continent directly or indirectly ruled for global competitions and hegemonic proud, the capitalist's intention of the need for sustainable economic and cultural consumer, the strategic significance of the humanitarian role of the 'supporter' and the 'supported', and the search for rational and public excuses for the Western slavery, colonialism, neo-colonialism and capitalist exploitations. African reductive images will have cognitive effects of self-conception, self-perception and role-perceptions on subsequent African generations. In various forms, Africa has already been subjected to invisibility, ignorance, delegitimization, pessimism, and 'recolonization'.

In fact, there should be counter-strategies and propositions including the efforts to deconstruct Africa's prejudices by scientific and educational tools. Widespread teaching and research activities will be helpful. Sensitization and education programs particularly involving the Western public are required. International Media's strategies must be re-aligned to consider trends, contexts, success stories and other positive events occurring in the continent. Western journalists and NGO's should be trained to improve their understanding of life in Africa and the possible impacts of negative images that their intervention trends could create over Africa. And among the helpful counter-strategies against racial stereotypes could be the efforts to reverse the stereotypes, balance the positive and negative images through difference acceptance, and contest mis/representations. With this aspiration, broader research projects should follow. As part of reconstructing African image at overseas, as in case of my ongoing research project, it could be helpful to consider the potentials and applicability of Africa-engaged overseas cross-cultural practices, as possible counter-strategies and interventions.

References/Kaynakça

- Blake, M. (2013). Worlds apart: Uganda tops list of most ethnically diverse countries on Earth while South Korea comes bottom. Daily Mail Online. Retrieved from <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2326136>.
- Brooks, M. D. (2013). Civilizing the metropole: The role of the 1889 Parisian universal exposition's colonial exhibits in creating greater France. *The University of Central Florida undergraduate Research Journal*, 6(2), pp. 71-81.
- Chandra, R. (2004). *Communication Media and Social Change*. Delhi: Isha Books.
- Chang, H.Y. (2013). *To View Two Views: A Case Study of Cross-Cultural Communication in Museum Exhibitions*. New York: ProQuest LLC.
- Confino, A. (1997). Collective memory and cultural history: Problems of method. *The American Historical Review*, 102 (5), pp. 1386-1403.
- Corbey, R. (1993). Ethnographic showcases, 1870-1930. American Anthropological Association, *Cultural Anthropology*, 8(3), pp. 338-369.
- Debalke, T. (2016, February 02). Corporate council on Africa or corruption council for African authoritarian regimes? Retrieved from <http://ecadforum.com/2016/02/02/corporate-council-on-africa-or-corruption-council>.
- Fanon, F. (1967). *Black skin, white masks*. Translated by Charles Lam Markmann. London: Pluto Press
- Gilman, S. L. (1985). Black bodies, white bodies: Towards an iconography of female sexuality in late nineteenth-century arts, medicine, and literature. *Chicago Journals, Critical Inquiry*, 12 (1), pp. 204-242.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. London: Sage Publications.
- Harry, I. (2015). Revisiting the new world information and communication order dialectic using Nigerian newspapers directional focus as case study. *New Media and Mass Communication*, 35, pp. 73-84.
- Korasick, J. E. (2005). *Collecting Africa: African material culture displays and the American image of Africa, 1885-1930*. New York: ProQuest.
- Lindfors, B. (2001). Hottentot, Bushman, Kaffir: The making of racist stereotypes in 19th-century Britain. In Palmberg, M. (Eds.), *Encounter images in the meetings between Africa and Europe* (pp. 54 -75). Borås: Centraltryckeriet Åke Svenson AB.
- Marx, K. (1976). *Capital: A critique of political economy: Volume one*. London: Hazell, Watson & Viney Ltd.
- McCombs M.E. & Shaw D. L. (1979). *The Agenda-setting function of mass media*. The Public Opinion Quarterly, 36 (2), pp. 176-187. Oxford: Oxford University Press.
- Mezzana D. (2005). A cancerous image: The causes of Africa's negative and reductive image. *African Societies*. Two-Monthly E-Magazine on the Invisible Africa. Retrieved from <http://cyber.law.harvard.edu/digitaldemocracy>.
- Pitchford, S. (2008). *Identity tourism: Imaging and imagining the nation*. West Yorkshire: Emerald Group Publishing.

- Said, E. W. (1978). *Orientalism*. New York: Vintage Books, A Division of Random House.
- Sanchez-Gómez L. (2009). Imperial faith and catholic missions in the grand exhibitions of the Estado Novo. *Análise Social*, 44(193), pp. 671-692.
- Schiffman, R. (2013). Hunger, food security, and the African land grab. Retrieved from <http://voiceseducation.org/node/7873>.
- Selwyn-Holmes, A. (2009, August 12). Vulture stalking a child. Retrieved from <https://iconicphotos.org/2009/08/12/>.
- Servaes, J. (2002). *Communication for development: One world, multiple cultures*. New Jersey: Hampton Press.
- Servaes, J. (2007). *Harnessing the UN system into a common approach on communication for development*. Los Angeles: Sage Publications.
- The true size of Africa. (2013, n.d.). Inside/Out. Retrieved from <http://insideoutpaper.org/the-true-size-of-africa> (2013).
- Tomaseilli, K.G. (2007). Mediterranean chic; video and development. *Studies in Documentary Film*, 1(3), pp. 297-317.
- Turvill, W. (2013). Africa as you've never seen it before: Clever comparison shows it's really as big as China, India, the United States AND most of Europe put together. *Mail Online*. Retrieved from <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2445615>.

Copyright © 2017 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Temmuz 2017 • 5(12) • 115-123

ISSN 2147-8473
 Başvuru | 05 Haziran 2017
 Kabul | 24 Haziran 2017

Özel Yetenekli Öğrencilerin Yeni Medya Kullanımları ve Akademik Başarılarına Etkisi

Mehmet Güzel*
Naif Kara**

Öz

Bu çalışma, zekâ seviyeleri yüksek olan özel yetenekli öğrencilerin yeni medya kullanımlarını ve bunun akademik başarılarına etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin, kendi okullarındaki örgün eğitimin yanı sıra öğrenim gördükleri yaş ve sınıf düzeylerine göre; destek eğitimi, bireysel yetenekleri fark ettirici program, özel yetenekleri geliştirme programı ve proje eğitiminin multidisipliner yaklaşımla sürdürüldüğü Bilim ve Sanat Merkezleri'nde (BİLSEM), yeni medya kullanımı giderek önem kazanmakta ve yaygınlaşmaktadır. Yeni medyanın sağladığı olanakların, özel eğitim süreçlerine etkisi, özellikle de öğrencilerin başarısındaki rolü bu araştırmanın temel çerçevesini oluşturmaktadır. İzmit BİLSEM'de eğitim alan özel yetenekli öğrencilerin, yeni medya araçlarını kullanımları ve bunun akademik başarılarına etkisinin nitel araştırma yaklaşımı ekseninde sorgulandığı çalışmada, yaşları 15-18 yaş arası olan toplam 28 proje grubu öğrencisinden gönüllü olarak 10 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda özel yetenekli öğrencilerin yeni medya ortam ve araçlarını eğitim öğretim süreçlerinin bir parçası olarak gördükleri, akranlarına nazaran daha pragmatik bir bakış açısıyla ve verimli bir şekilde kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Medya, Sosyal Medya, Özel Yetenekli Öğrenci, Akademik Başarı, Zekâ

* Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü, Sakarya, mehmetguzel@sakarya.edu.tr

** Doktora Öğrencisi., Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri, Sakarya, naifkara80@gmail.com

Abstract

This study aims to reveal the impact of new media use on gifted students, whose intelligence levels are high, and their academic achievement. The gifted students get support training according to their age and class level, individual talent awareness program, special talent development program and project training through multidisciplinary approach at Science and Arts Centers (BİLSEM) as well as formal education at their own schools. The use of new media is becoming increasingly important and widespread at BİLSEM. The role of the new media the influence of gifted education processes, especially on the success of the students, constitutes the basic framework of this research. Semi-structured interviews with 10 volunteer gifted students among 28 students of project training program were conducted in the context of their use of new media tools and its impact on their academic achievement were questioned through qualitative approach. The volunteer gifted students get education at İzmit BİLSEM and their age range is between 15 and 18. As a result of the study, it has been observed that gifted students assume new media platform and tools as part of the educational process they use them in a more pragmatic way and productively as a comparison to their peers.

Keywords: New Media, Social Media, Gifted Student, Academic Achievement, Intelligence

Giriş

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte yeni medya kullanımı gün geçtikçe artmaktadır. Bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve yeni medya birçok alanı etkilemekte ve değişime zorlamaktadır. Bu etki alanı içerisinde eğitim de yer almaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimle bütünleştirilmesi amaçlı FATİH Projesi (Ekici ve Yılmaz, 2013, s.318)'nin hayata geçirildiği, örgün eğitim kurumlarında akıllı tahtaların, tablet ve bilgisayarların kullanılmaya başlandığı Türkiye de, bu sürecin gerisinde kalmamaya çalışmaktadır. Geleneksel öğretim metotlarının dışına çıkılarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin olanakları ile örgün eğitim seviyesinin yükseltilmesi çabaları kuşkusuz eğitim alanının önemli bir boyutunu oluşturan özel yeteneklilerin eğitimi de kapsamaktadır. Öte yandan zekâ ve beceri düzeyleri ile akranlarından ayrıcalıklı olan özel yetenekli çocuk ve gençlerin eğitiminde çağdaş teknolojik gelişmelerden, onların potansiyelini açığa çıkaracak ve etkin kılabilecek teknolojilerden yararlanmak özel önem arz etmektedir.

Öğrenme hızı, öğrenme düzeyi ve ilgi alanlarıyla akranlarından yüksek performansa sahip olan özel yetenekli öğrenciler, (1) genel entelektüel yetenek; (2) özel akademik yetenek; (3) yaratıcı ya da üretken düşünce; (4) liderlik yeteneği; (5) görsel ve gösteri sanatları; ve/veya (6) psikomotor yeteneği alanlarında potansiyel yetenekleri olduğundan (Marland, 1972, s.2), özel bir eğitimi hak etmekte ve bu noktada eğitim kurumlarının işlevi önem taşımaktadır. Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM), Türkiye'de üstün yeteneklilerin eğitimi konusunda özgün bir kamusal eğitim modeli olarak faaliyet göstermektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak çok sayıda ilde faaliyette olan BİLSEM, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına devam eden üstün veya özel yetenekli öğrencilerin örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerini aksatmayacak şekilde bireysel yeteneklerinin bilincinde olmalarını ve kapasitelerini

geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılmış bağımsız özel eğitim kurumlarıdır (MEB, 2007). İlkokul 1.sınıftan itibaren kurumun grup tarama, genel yetenek, görsel sanatlar ve müzik alanında iki aşamada gerçekleştirilen sınavlarında başarı kazanan öğrenciler, ilkokul 2. sınıftan lise son sınıfa kadar, kendi okullarının yanısıra BİLSEM’de öğrenim görebilmektedir. Fatih Projesi’nin uygulandığı ve bilgisayar destekli eğitime ağırlık verilen BİLSEM’de öğrenim gören öğrenciler, örgün eğitime ek olarak ‘destek eğitimi’, ‘bireysel yetenekleri fark ettirici program’, ‘özel yetenekleri geliştirme programı’ ve proje eğitimini multidisipliner bir yaklaşımla almaktadır.

Bu çalışma, İzmit BİLSEM öğrencileri örneğinde, özel yetenekli öğrencilerin internet ve yeni medya kullanımlarına ve yeni medyanın özel yeteneklilerin öğrenme ve başarı düzeyine etkisine odaklanmaktadır. Çalışma, bilgisayar, internet ve yeni medya ortamlarından akranlarına göre daha fazla faydalanma ihtimallerinden söz edilebilecek olan özel yetenekli öğrencilerin bu platformları kullanım pratiklerini ve amaçlarını, yeni medyanın potansiyellerine yönelik katkısını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Üstün yetenekli öğrencilerin sosyal medya kullanımlarının nicel araştırma yaklaşımıyla ele alındığı Köroğlu’nun araştırması (2015) ve üstün zekalı ve üstün yetenekli öğrencilerin medya okuryazarlığına ait görüşlerinin Elazığ BİLSEM örneğinde sorgulandığı Gömleksiz ve diğerlerine ait çalışma (2012) dışında, konuya doğrudan temas eden çalışmalar sınırlıdır. Köroğlu, yüksek lisans tezinden derlediği ilgili çalışmasında, üstün yetenekli çocukların bilişsel ve gelişimsel potansiyelleri sayesinde yaşamları boyunca insanlık için sergileyeceği muhtemel rolün, onların günümüzün en popüler iletişim alanı olan sosyal medya kullanım motivasyonlarını incelemeyi önemli kıldığını kaydetmekte (2015.s.267) ve konuyla ilgili çalışmaların artması gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu çalışmada, özel yetenekli öğrencilerin yeni medya ile etkileşimleri, özellikle öğrenme süreçlerine ve başarı düzeylerine etkisi açısından ele alınmıştır. Öğrencilerin yeni medyayla etkileşimlerini kendi seslerinden dinlemek, aynı zamanda sistematik veri elde etmeyi kolaylaştırmak için yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanıldığı çalışmanın, özel yeteneklilerin yeni medya deneyimlerinin anlamlandırılmasına, potansiyel gereksinimlerinin belirlenmesine ve bu yönde politikalar geliştirilmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Yöntem

Özel yetenekli öğrencilerin yeni medya kullanımlarının ve bunun öğrenme sürecine ve başarı düzeyine etkisinin incelendiği bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda, İzmit BİLSEM’de öğrenim gören 15-18 yaş arasındaki toplam 28 proje grubu öğrencisinden, yeni medya kullanımının cinsiyete göre değişkenlik gösterip göstermediğini de saptayabilmek amacıyla 5 kız, 5 erkek olmak üzere 10 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. İzmit BİLSEM, araştırmacılarından birinin görev yaptığı kurum olması dolayısıyla, veri toplama sürecinde sunacağı avantajlar gözetilerek seçilmiştir. Görüşmecilerin belirlenmesinde ise, Türkiye’de 16-24 yaş arası kitlenin internetin yoğun kullanıcı olması ve proje grubu öğ-

rencilerinin internet ve yeni medya platformlarından daha sık yararlanıyor olabilecekleri öngörüsü etkili olmuştur.

Görüşmeci 1: Erkek, Yaş 15, Robotik Proje Öğrencisi
Görüşmeci 2: Kadın, Yaş 15, Dil Sanatları Proje Öğrencisi
Görüşmeci 3: Erkek, Yaş 15, Müzik Proje Öğrencisi
Görüşmeci 4: Kadın, Yaş 15, Fizik Proje Öğrencisi
Görüşmeci 5: Kadın, Yaş 17, Yabancı Dil Proje Öğrencisi
Görüşmeci 6: Erkek, Yaş 16, Bilişim Teknolojileri Proje Öğrencisi
Görüşmeci 7: Kadın, Yaş 16, Felsefe Proje Öğrencisi
Görüşmeci 8: Erkek, Yaş 16, Tarih Proje Öğrencisi
Görüşmeci 9: Erkek, Yaş 18, Bilişim Proje Öğrencisi
Görüşmeci 10: Kadın, Yaş 15, Biyoloji Proje Öğrencisi

olabilecekleri öngörüsü etkili olmuştur.

Önceden düzenlenmiş soruların yer aldığı, aynı içerik ve biçimdeki soruların görüşülenlerin tümüne sorulduğu yarı yapılandırılmış görüşme (Kümbetoğlu, 2005), belli düzeydeki standartlığı ve esnekliği nedeniyle, test ve anketlerdeki sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı olması (Yıldırım ve Şimşek, 2008) dolayısıyla saha araştırmalarında sık tercih edilen bir veri toplama tekniğidir. Bu çalışmada da öncelikle görüşmecilere sorulacak soruların belirlendiği bir yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuş, formda; anlaşılabilirlik, konuya odaklılık, yönlendirmeden kaçınma, açık uçlu olmakla birlikte çok boyutlu ve karmaşık soru sormaktan kaçınma gibi ilkelere dikkat edilmiştir. Görüşmede öğrencilere mantık sırası gözetilerek;

- Hangi yeni medya ortam ve araçlarını kullandıkları,
- Yeni medya platformlarını kullanım amaçları,
- Yeni medya kullanım ortamları ve süreleri,
- Yeni medyadan ödev, proje, araştırma odaklı nasıl yararlandıkları
- Yeni medyanın öğrenme sürecine ve başarı düzeylerine etkisi konusundaki görüşleri sorulmuştur.

Araştırmacıların, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin olanaklarıyla, öğrencilerden yeni medya kullanım deneyimleri hakkında sistematik olmakla birlikte ayrıntılı şekilde yanıt elde etme fırsatı bulunduğu görüşmeler, ses kayıt cihazı ile kayıt altına alındıktan sonra deşifre edilmiş ve veriler, katılımcıların araştırma problemine ilişkin ifadelerini özetlemeye ve yorumlamaya imkan tanıyan 'betimsel içerik analizi' yöntemiyle çözümlenmiştir. Görüşme-

lerden elde edilen bulgular, görüşme soruları esas alınarak oluşturulan (1) Özel Yetenekli Öğrencilerin Yeni Medya Kullanım Amaçları, (2) Yeni Medyanın Özel Yetenekli Öğrencilerde Öğrenmeye ve Başarı Düzeyine Etkisi şeklinde iki temel başlık altında sunulmuştur.

Bulgular

Türkiye İstatistik Kurumu Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması 2016 yılı verilerine göre Türkiye’de internet yoğun olarak 16-24 yaş arası genç nüfus tarafından kullanılmaktadır. Yeni medyanın Türkiye’de de gündelik yaşama her geçen gün daha derinden nüfuz ettiği günümüzde, genç kuşaklar sosyal medya uygulamalarını, cep telefonlarını, dijital oyunları gündelik yaşam rutinlerinin doğal bir parçası olarak kullanmaktadır (Binark, 2015:10). Bu çalışmanın öznesini oluşturan özel yetenekli öğrenciler de, Köroğlu’nun belirttiği gibi, özel zeka ve yetenek potansiyelleri dolayısıyla aktif medya kullanıcıları genç nesil içinde medya teknolojilerine ilişkin algıları, tercihleri ve motivasyonları bakımından özellikli ilgiyi hak eden bir kitledir (2015: 271). Bu bağlamda, internet ve yeni medyanın, özel yetenekli gençlerin yaşamındaki ve akademik başarılarındaki rolünün sorgulandığı çalışmanın bu bölümünde, yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgular çalışmanın amacı ekseninde şu iki temel başlık altında betimlenmiştir (1) Özel Yetenekli Öğrencilerin Yeni Medya Kullanım Amaçları, (2) Yeni Medyanın Özel Yetenekli Öğrencilerde Öğrenmeye ve Akademik Başarıya Etkisi.

Özel Yetenekli Öğrencilerin Yeni Medya Kullanım Amaçları

Üstün yetenekli gençlerin yeni medya kullanım eğilimlerinin sosyal medya kullanım motivasyonları üzerinden incelendiği Köroğlu’na ait çalışmada, üstün yeteneklilerin sosyal medya kullanım sıklığının akranlarına oranla Türkiye ortalamasının altında kaldığını, internet kullanım amaçlarıyla sosyal medya kullanım amaçlarının örtüştüğünü ortaya koymaktadır. Söz konusu çalışmaya göre üstün yeteneklileri akranlarından ve aynı yaş grubundaki önceki kuşaklardan ayıran en belirgin nitelik ise, söz konusu kitlenin sosyal medyayı pragmatik şekilde kullanma eğilimidir (2015:285). Özel yetenekli öğrencilerin yeni medya kullanımlarının yarı yapılandırılmış görüşme tekniği aracılığıyla irdelendiği bu çalışma, nicel araştırma yaklaşımı ekseninde anket ve ölçek kullanılarak gerçekleştirilen Köroğlu’na ait araştırmanın bulgularıyla koşutluk gösterdiği gibi, özel yeteneklilerin yeni medya kullanım amaçlarının kendi ifadeleri üzerinden ortaya konmasına olanak sunmuştur.

Çalışma kapsamında görüşülen İzmit BİLSEM öğrencilerinin tamamının, yeni medya ortam ve araçlarının yoğun kullanıcıları oldukları ifade edilebilir. Görüşmecilerin bilgisayar, tablet ve özellikle de yeni medya ortamlarının en önemli aracı olan akıllı telefonlar aracılığıyla sosyal paylaşım ağlarına ve video paylaşım sitelerine erişim sağladıkları, Whatsapp’ı yoğun kullandıkları ve dijital oyunlara ilgi duydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Özel yetenekli öğrencilerin sözkonusu yeni medya ortam ve araçlarını kullanım amaçlarına bakıldığında, araştırma ve ödev odaklı kullanımın öne çıktığı, Youtube ders anlatım

videolarının özellikle takip edildiği, anlık mesajlaşma uygulaması Whatsapp'ın sınıf içi haberleşme ve paylaşımlar açısından önemsendiği görülmektedir. Günde ortalama 3 saatlik bir zaman dilimini internet ve yeni medya ortamlarında geçirdiği anlaşılan görüşmecilerin, film izlemek, müzik dinlemek, oyun oynamak, video paylaşmak, çevreyle iletişim kurmak gibi eğlenme ve sosyalleşme amaçlı kullanıma daha az zaman ayırmaları, kuşkusuz 15-18 yaş arası proje grubu öğrencileri olmalarıyla ilişkilidir. Nitekim Koroğlu da ilgili çalışmasında, üstün yeteneklilerde yaş grubu yükseldikçe sosyal medyayı eğlenme ve sosyalleşme motivasyonlu kullanımın azaldığını kaydetmektedir (2015:283).

Ebeveyn kısıtlaması dolayısıyla sosyal paylaşım ağlarını kullanmadığını belirten Görüşmeci 10, yeni medyayla ilişkisini dijital oyunlar, günlük haber takibi ve araştırma çerçevesinde açıklayan Görüşmeci 1 ve zaman kaybı yarattığı endişesiyle sosyal ağlara mesafeli yaklaşan Görüşmeci 3 dışındaki öğrencilerin ilgi alanları doğrultusunda yaygın olarak Instagram, Facebook ve Twitter kullandıklarını ifade etmek mümkündür. Görüşmecilerin ifadeleri, okulda, evde, durakta, serviste gün boyu her fırsatta internet ve yeni medyayla iç içe olduklarını ortaya koymakla birlikte, görüşmecilerden her birinin sosyal ağlarda yer almayı bir boş zaman etkinliği olarak nitelediği görülmektedir.

Kullanıcısı oldukları yeni medya platformlarını sıralarken, dijital oyunlara ilgi duyduklarını kaydeden Görüşmeci 1, 7 ve 9, zeka ve strateji oyunlarını tercih ettiklerini özellikle vurgulamaktadır. İnternet ve yeni medyayı özellikle proje, ödev ve araştırma amaçlı kullandıkları açıkça görülen görüşmeci özel yetenekli öğrenciler için Youtube ders videolarının ve Google arama motorunun adeta vazgeçilmez öğrenme aracı haline geldiği anlaşılmaktadır. Ayrıca dünyaca ünlü internet ansiklopedisi Wikipedia da, görüşmecilerin temel başvuru kaynakları arasında yer almaktadır:

Görüşmeci 7- “Proje hazırlama, ödev, sunum ve sınava çalışma zamanlarında Youtube’da ders anlatan insanlar var, onları açıyorum ve dinliyorum (...) Zaten öğretmenlerin verdiği ödevler bilgisayar içerikli oluyor. Mesela müzik dersinde diyorlar ki kendinize bir karaoke parçası seçin, o zaman da Youtube’a girmek için bilgisayara ihtiyacım oluyor.”

Görüşmeci 2- “Ödevlerim için araştırma yaparken, yeni bilgiler öğrenebilmek için yeni medyayı kullanıyorum (...) Problem çözerken kafama takılan bir şey olduğu zaman Google’a sorarak öğrenebiliyoruz (...) Youtube’da ders veren öğretmenler oluyor, onlardan bayağı yardım alıyorum.”

Görüşmeci 3- “Örneğin bir performans proje ödevinde konu ile ilgili olarak Wikipedia’yı kullanıyorum. Ya da Youtube’da bir ders videosunda konu anlatımlarını izliyorum.”

Görüşmeci 4- “Google Akademik’ten proje örneklerine bakıyorum literatür çalışması yaparken.”

Görüşmeci 6- “Genel olarak Wikipedia üzerinden araştırma yapıyorum, faydası çok oluyor.”

Proje grubu öğrencileri olmaları nedeniyle internet ve yeni medyayı ödev ve araştırma amaçlı kullandıkları, bu amaç doğrultusunda yaygın kullanıcı ağına sahip platformların takipçisi oldukları görülen görüşmeci öğrenciler arasında, yine araştırma ve bilgi edinme amacıyla ilgi alanlarına göre farklı platformlara yönelenler de mevcuttur. Örneğin, bilgisayar mühendisi olmayı hedeflediğini kaydeden Görüşmeci 9, Bilim Teknik e-dergisine abone olduğunu, bilim ve teknoloji sitelerini takip ettiğini ve proje hazırlarken ilgili sitelerdeki bilişim teknolojisi uzmanlarına danıştığını ifade etmektedir. Görüşmeci 6 ise, hafıza ve zeka geliştirme tekniklerinin anlatıldığı internet sitelerinde zaman geçirdiğini kaydetmektedir. Ayrıca görüşmeci öğrencilerin internet kullanım amaçları arasında TÜBİTAK projelerinin incelenmesi önemli yer tutmaktadır.

Yeni Medyanın Öğrenmeye ve Başarı Düzeyine Etkisi

Çalışma kapsamında görüşülen İzmit BİLSEM öğrencilerinin yeni medya deneyimlerine ilişkin anlatımlarının ortak noktası, yeni medya ortam ve araçlarını özellikle ödev ve araştırma amaçlı kullandıkları olmuştur. Görüşmeci öğrencilerin çoğunun, tıpkı teknolojinin en yoğun kullanıcısı olduğu bilinen akranları gibi, internet, sosyal ağlar, video paylaşım siteleri, dijital oyunlar vd. yeni medya platformlarıyla iç içe olmakla birlikte, özel yetenekli kategorisinde ve proje grubunda yer almaları dolayısıyla, öğrenme odaklı kullanım eğiliminde olduğunu belirtmek mümkündür. .

Yeni medyanın öğrenmeyi ve başarı düzeyini nasıl etkilediği, katkısı olup olmadığı sorusuna yönelik görüş ve değerlendirmeler de, internet ve yeni medyanın özel yetenekliler için öncelikle bir öğrenme ortamını ifade ettiğine ve öğrenim hayatlarındaki merkezi rolüne işaret eder niteliktedir. Yeni medyanın bilgiye hızlı ulaşma ve kendi kendine öğrenme imkânı yarattığını kaydeden Görüşmeci 1, bu görüşünü öğrenim hayatındaki yeni medya deneyimlerini de ortaya koyan şu sözlerle anlatmaktadır:

“Mesela şimdi lego robotu yapıyoruz. Yarışmaya gidecek. Onun programını neredeyse hiç bilmiyordum. Şu iki üç gündür internetten araştırarak öğrendim. Yeni medyadan öğrendim yani. Başkasının desteğini almadan, bilmediğin birçok şeyi rahatlıkla öğrenebiliyorsun. Öğretmene sormadan.”

TÜBİTAK projeleri için önceki yıllarda yapılmış projelerin gözden geçirilmesi gerektiğini, bu süreçte internet arama motorlarında, ilgili site ve yeni medya platformlarında araştırma yaptığını söyleyen Görüşmeci 2 ise, yeni medyanın izleyerek öğrenme ve karşılaştırma yapma açısından öğrenme sürecine katkı sağladığı düşüncesindedir. Görüşmeci 2, yeni medyanın başarı düzeyine etkisini ‘Performansımı geliştirmeye aslında bayağı yarar sağladığımı düşünüyorum’ şeklinde açıklamaktadır. Hazırladığı TÜBİTAK projesiyle ilgili hiçbir kaynaktan edemediği bilgiye internet sayesinde ulaştığını kaydeden Görüşmeci 8 de, “Birkaç santimlik bir telefondan aklın alamayacağı kadar çok bilgiye ulaşıyorsun” diyerek bilişim teknolojilerinin, yeni medya ortam ve araçlarının bilgiye erişimdeki, dolayısıyla da öğrenme sürecindeki yadsınamaz rolünü vurgulamaktadır. “Okulda falan anlamadığım

şeyleri rahatlıkla bulabiliyorum, aynı zamanda merak ettiğim, araştırmam gereken konuları da bulabiliyorum.” diyen Görüşmeci 5, yeni medyanın öğrenme sürecini hızlandığını düşünmektedir. Görüşmeci 7 de, Youtube’da izlediği ders videolarıyla sınıfta öğrendiklerini tekrar etme ve pekiştirme fırsatı bulduğunu ifade etmektedir.

İnternet ve yeni medyanın proje ve ödev hazırlık sürecinde yararlı olduğunu kaydetmekle birlikte çoğu kez zaman kaybına da yol açtığını belirten, dolayısıyla da özellikle sosyal ağlara mesafeli yaklaşan Görüşmeci 3 dışındaki görüşmeciler genel olarak yeni medyanın bilgiye kolay ve hızlı erişme, performans gelişimi sağlama, öğrenme sürecini hızlandırma, öğrenmeyi pekiştirme ve sınıf dışında öğrenme imkanı sağlama şeklindeki katkılarının altını çizmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Özel yetenekli öğrencilerin yeni medya kullanımlarının ve bunun öğrenme sürecine etkisinin incelendiği bu çalışmada, özel yetenekli öğrencilerin yeni medyayı akademik başarıları açısından verimli bir şekilde kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerden yeni medya araçlarını hangi amaçlar doğrultusunda kullandıkları, kullanım süreleri ve ortamları; ders, ödev ve proje konuları ile ilgili faydalanma biçimleri ile yeni medyanın akademik başarılarına olan katkısına dair dikkat çekici sonuçlar elde edilmiştir.

İlk olarak, çalışma kapsamında görüşülen İzmit BİLSEM öğrencilerinin tamamının yeni medya ortam ve araçlarının yoğun kullanıcısı oldukları söylenebilir. Görüşmecilerin bilgisayar, tablet ve akıllı telefonlar aracılığıyla sosyal paylaşım ağlarına ve video paylaşım sitelerine erişim sağladıkları, Whatsapp’ı yoğun kullandıkları ve dijital oyunlara ilgi duydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada en dikkat çekici sonuçlardan biri de özel yetenekli öğrencilerin yeni medya ortam ve araçlarına karşı pragmatik bir bakış açısına sahip olmalarıdır. İnternet ve yeni medyayı özellikle proje, ödev ve araştırma amaçlı kullanan öğrenciler için Youtube ders videolarının ve Google arama motorunun ve Wikipedia’nın temel başvuru kaynakları arasında yer alması, öğrencilerin sıradan kullanıcılar ve akranlarına göre yeni medya kullanımında fark yaratabilecek potansiyel taşıdıklarını göstermektedir. Beklenildiği gibi bu farkın ortaya çıkmasında öğrencilerin BİLSEM’de proje grubu öğrencisi olmalarının etkisi büyüktür.

Özel yetenekli öğrencilerin yeni medya kullanımı akademik başarılarına etkisi açısından değerlendirildiğinde, genel olarak yeni medyanın bilgiye kolay ve hızlı erişme, performans gelişimi sağlama, öğrenme sürecini hızlandırma, öğrenmeyi pekiştirme ve sınıf dışında öğrenme imkanı sağlama şeklindeki katkısına dair sonuçların ortaya çıkması, yeni medyanın özel yetenekliler için öncelikle bir öğrenme ortamını ifade ettiği ve öğrenim hayatlarında merkezi ve etkin bir rol taşıdığı yönündedir.

Bilim ve Sanat Merkezi dışında da özel yetenekli öğrencilerin gittikleri örgün eğitim kurumlarındaki ödev ve projeler ile ilgili zamanı iyi değerlendirebilmek adına yeni medyanın kendileri için oldukça avantaj sağladığı görülmektedir. Öğrenciler, yeni medyayı bilinçli kullanımlarından dolayı her tür bilgiyi rahatlıkla ve kısa sürede elde etmenin avantajlarını yaşamaktadır. Fakat çok az da olsa yeni medyada zaman geçirdiklerinde eğlence içerikli kullanımlarından dolayı zamanı istenilen düzeyde verimli bir şekilde kullanamadıkları da görülmektedir. Ancak bunun farkında olmaları eksiklerini hemen düzeltmeleri bakımından önemlidir.

Bu çalışma özel yetenekli öğrencilerin hangi yeni medya araçlarını, hangi amaçla kullandıklarını ve yeni medyanın akademik başarılarına olan etkilerini ortaya koymuştur. Etki alanı oldukça geniş olan yeni medyanın özel eğitim alanında ne kadar önemli bir potansiyele sahip olduğu saptanmıştır. Yapılan araştırmalar neticesinde doğru yönlendirmeler ile öğrencilerin akademik yaşantılarında yeni medyayı çok daha etkili ve bilinçli bir şekilde kullanabileceklerinin mümkün olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, öğrencilerin eğitim aldıkları kurumlarda bilinçli yeni medya kullanıcıları olmalarını sağlamak adına medya okuryazarlığı ön plana çıkmaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin yeni medya kullanımına yönelik atılacak önemli adımlar arasında Bilim ve Sanat Merkezleri'nde yeni medya okuryazarlığı dersinin başlatılması olabilir. Böylelikle özel yetenekli öğrencilerin zaten var olan yeni medyayı etkin kullanım potansiyellerinin daha üst seviyelere taşınmasının önü açılmış olacaktır.

Bu çalışma göstermiştir ki, bilim, teknoloji ve sanat alanları başta olmak üzere birçok konuda yüksek potansiyele sahip özel yetenekli öğrencilerin, gelişimlerine ve yaratıcılıklarına katkı sunacak ve ilerisi için ışık tutacak araştırmaların sayısının artması gerekmektedir. Özellikle iletişim ve eğitim alanında yapılacak disiplinler arası daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Bu özel bireylerin her yönüyle araştırılması, karşılaştıkları sorunların tespiti ve gelişimlerine katkı sunacak sonuçların elde edilmesi Türkiye'nin birçok alanda gelişimine katkısı sunması açısından büyük önem arz etmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

The New Media Use of Gifted Students and Its Impact on Academic Achievement

Mehmet Güzel*
Naif Kara**

Introduction

The use of new media is increasing day by day along with improvements in information and communication technologies. Rapid developments in information technologies and new media affect many fields and force these fields to change. Education can be accepted as one of these fields. Turkey is trying to keep pace with these developments through Fatih Project (Ekici and Yılmaz, 2013, p.318), which aims to integrate information and communication technologies with education and sophisticates education with the use of smart boards, tablets and computers in schools. Efforts to increase the quality of formal education through the facilities of information and communication technologies, beyond traditional teaching methods, undoubtedly include the education of gifted students and this constitute an important dimension of education. It is of particular importance to utilize

* Assist Prof., Sakarya University, Faculty of Communication, Department of Journalism, Sakarya, mehmetguzel@sakarya.edu.tr

** PhD Student, Sakarya University, Social Sciences Institute, Communication Sciences, Sakarya, naifkara80@gmail.com

modern technological developments in special education of gifted children and young people, who are privileged of their intelligence and skill levels comparing to their peers, to take advantage of their potential and make them effective.

The gifted students with high performance than their peers in learning speed, level of learning and interests, (1) general intellectual ability, (2) special academic ability, (3) creative or productive thought, (4) leadership ability, (5) visual and performing arts, and / or (6) have potential abilities in the areas of psychomotor ability (Marland, 1972, p.2) deserve special education and at this point the functions of educational institutions is crucial. Science and Art Centers (BİLSEM) are unique public education for the education of gifted students in Turkey. BİLSEM, which provides education for the students in various levels depending on the categorization of Ministry of National Education, is an independent educational institution open to gifted students who attend primary and secondary education institutions. BİLSEM focuses on individual abilities of gifted students and aims to develop their capacities at the highest level through not hindering their training in formal educational institutions (MEB, 2007). The students who have achieved success in the two-stage examination in the field of group screening, general talent, visual arts and music from the first year of elementary school can get education at BİLSEM as well as their own schools from the second year of elementary school to the last year of high school. The students who are educated in BİLSEM, where the Fatih Project is implemented with computer assisted training, receive multidisciplinary education in addition to structured training in 'support training', 'individual talent awareness program', 'special talent development program' and 'project training'.

This study focuses on the use of internet and new media by gifted students and the effect of new media on the learning and achievement of gifted students in İzmit BİLSEM. The study aims to reveal the contribution of new media to the potential of gifted students who take the advantage of the computers, internet and new media platform possibly more than their peers on the practical use of these platforms with respect to their aims.

Method

This study, which examines the use of new media by gifted students and its effect on the learning process and the level of achievement, has been carried out with semi-structured interview technique in the context of qualitative research approach. For this purpose, 10 students, 5 females and 5 males, were interviewed in order to determine whether the use of new media differs according to their sex. 10 students are volunteers and selected. This institution has been selected because one of the researchers work in this institution and this provides some advantages of data collection process of the research. It has been hypothesized that the population between 16-24 years of age in Turkey is the intensive user of internet and the project group students may be using internet and new media platforms more frequently. The interviews with the facilities of the semi-structured interview technique gave the participants the opportunity to get detailed answers to systematic use

of new media and new experiences of media use. The interviews were deciphered and recorded after being recorded with the audio recorder and the participants were given opportunity to summarize.

Findings

The gifted students who are the subject of this study are the ones that deserve special attention in terms of their perceptions, preferences and motivations about media technologies within the young generation of active media users due to their intelligence and talent potentials as stated by Koroğlu (2015: 271). In this context, the findings yielded through the semi-structured interviews are described under two headings in the main axis of study: (1) The Objectives of New Media Use of Gifted Students, (2) The Impact of New Media on Learning and Academic Achievement of Gifted Students.

The Objectives of New Media Use of Gifted Students

This study, which examines the use of new media by gifted students through semi-structured interview technique, provides the opportunity for gifted students to reveal their purposes in using new media through their own expressions as well as the findings of Koroğlu's research (2015) which uses a questionnaire and a scale in the axis of quantitative research approach.

All of the İzmit BİLSEM students interviewed within the scope of the study can be claimed to be intensive users of new media platform and tools. It has been concluded that interviewees have access to social networking and video sharing sites via computers, tablets and smartphones, which are the most important tools in new media environments, intensively uses Whatsapp and are interested in digital games.

It is observed that Whatsapp is important for the interviewees in terms of communicating and sharing in class, especially their communication research and homework.

It is understood that Youtube lecture videos and the Google search engine become indispensable learning tools for the gifted students and they use internet and new media especially for projects, assignments and research purposes. Moreover, the world famous Wikipedia encyclopedia is one of the main reference sources of interviewees.

The Impact of New Media on Learning and Achievement Level

İzmit BİLSEM students use common media platform and tools for their assignments and research. Many of the interviewees, like their peers, are known to be the intensive users of computer technology, such as the internet, social networks, video sharing sites, digital games and so on. It is possible to claim that they tend to be learning-oriented, as they are nested within the new media platforms.

Opinions and evaluations about how the new media influences learning and contributes to the level of achievement also indicate the central role of the internet and the new media in learning environment primarily of gifted students.

Interviewee 2, who said that the projects made in previous years for TUBITAK projects should be watched and in this process she is doing research on Internet search engines, related sites and new media platforms, believes that the new media contributes to the learning process in terms of learning by watching and comparing. Interviewee 2 explains the effect of the new media on the level of achievement 'I think it actually benefits a lot to improve my performance.' Interviewee 7 states that she has opportunities to repeat and reinforce what she has learned in class with the help of videos on Youtube.

Interviewees, except interviewee 3 who often point out that the Internet and the new media are useful in the project and homework preparation process but often leading to loss of time and therefore to take apart from social networks in particular, are generally interested in the new media in terms of easy and quick access to information, performance improvement, reinforcing and providing learning outside the classroom.

Conclusion and Recommendations

This study examines the use of new media by gifted students and its effect on learning process. The result is that gifted students use the new media efficiently in terms of academic achievement.

Initially, all of İzmit BİLSEM students who can be claimed to be users of new media platform and tools have been interviewed within the scope of the study can be said to be all users of new media platform and tools. It has been concluded that interviewees have access to social networking and video sharing sites via computers, tablets and smartphones. They have used Whatsapp intensively and are interested in digital games.

One of the most striking results in the study is that gifted students have a pragmatic perspective towards the new media platform and tools. The inclusion of Youtube lecture videos, the Google search engine and Wikipedia's main reference resources, by students who use them for projects, assignments and researches, reveals that these students have the potential to make a difference in the use of new media comparing to ordinary users and their peers.

When the use of new media by gifted students is assessed in terms of its impact on academic achievement, the findings have emerged: Interviewees use the new media to have access to information easily and quickly, to provide performance improvement, to accelerate the learning process, to reinforce learning and to provide learning outside the classroom. This makes new media a part of learning environment and reveals the central and effective role in gifted students' learning life.

As a result of the research, it has been demonstrated that gifted students will be able to use the new media more effectively and consciously in their academic life through proper guidance. In this context, one of the important steps towards the use of new media by gifted students may be launching a new media literacy course in Science and Art Centers.

This study shows that the number of researches that will contribute to the development and creativity of gifted students with high potential in many fields, especially in the fields of science, technology and arts, should be increased. The search for these gifted individuals in every aspects, the identification of the problems they face and the solutions that contribute to their development are of great importance in terms of contributing to the development of Turkey in many areas.

Kaynakça/References

- Binark, M.(2015). “Yeni Medya Çalışmaları Özel Sayısı Hakkında: Neden?” Folklor/Edebiyat, 9-18.
- Ekici, S., Yılmaz, B.(2013). Fatih Projesi Üzerine Bir Değerlendirme. Türk Kütüphaneciliği 27, 2 (2013), 317-339.
- Gömleksiz, M.N., Kan, A.Ü. & Öner, Ü. (2012). Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Medya Okuryazarlığına İlişkin Görüşleri (Elazığ Bilim ve Sanat Merkezi Örneği), Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 2(4).
- İstatistiklerle Gençlik, 2016, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24648> (Erişim Tarihi: 17.05 2017)
- Köroğlu, İ.Ş. (2015). Üstün Yetenekli Dijital Yerlilerin Sosyal Medya Kullanımları Üzerine Nicel Bir Çalışma. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi. 40, Bahar.
- Kümbetoğlu, B. (2005). Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2007). Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi. Tebliğler Dergisi: Şubat 2007 / 2593. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2593_0.html. (Erişim Tarihi: 04.06.2017).
- Marland, S. P., Jr. (1972). Education Of The Gifted And Talented: Report to the Congress Of The United States by the U.S. Commissioner Of Education And Background Papers Submitted To The U.S. Office Of Education, 2 Vols. Washington, Dc: U.S. Government Printing Office. (Government Documents Y4.L 11/2:G36)
- Yıldırım, A.ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Fransa'da Yurttaşlık Eğitimi ve Gençlik

Zeynep Demirci*

Öz

Yurttaşlık en genel anlamıyla, bir arada yaşama, yaşanan toplumda sorumluluk ve dayanışma ruhuna sahip olma, vatandaşlık edinimine bağlı haklara erişim ve bu hakların kullanımını ifade eden bir kavramdır. Son dönemlerde kullanımı gittikçe artan ve ulaşılmak istenen temel hedeflerden biri haline gelen aktif yurttaşlık kavramı ise, bireyin sivil toplum hayatına, yerel, ulusal ya da uluslararası platformlarda gerçekleşen eğitimlere ve faaliyetlere katılımını, topluma ve devlete gönüllü olarak verdiği hizmeti ve onlara karşı taşıdığı sorumluluk duygusunu, demokratik haklarını kullanma bilgi ve becerisine sahip olmasını ifade eder.

Günümüzde, küreselleşme ve teknolojinin yarattığı ulus aşırı ve ulus ötesi gelişmelere rağmen, ulusal yurttaşlık kavramı geçerliliğini hala korumakta ve devlet-birey ilişkisi, itaat ve sorumluluk bağlamında gittikçe daha da önemli bir hal almaktadır. Devletine bağlı, ortak çıkarları önceleyen ancak aynı zamanda özgür iradesiyle hareket eden, sorumluluk sahibi bireylerin oluşumunda, eğitim çok önemli bir yer teşkil etmektedir. Çünkü yurttaşlık bilinci, birey ve devlet arasındaki etkileşimle gelişen bir olgudur. Bu nedenle, gençlere verilen yurttaşlık eğitimi ve uygulamaları, bir yandan gençlerin yurttaşlık kavramının temel değerlerini ve fikirlerini anlamasına yardımcı olmakta, diğer yandan bu değerleri ve fikirleri içselleştirmesi için gerekli davranışları ve edinimleri sağlamaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Fransa'daki gençlerin topluma aktif yurttaşlar olarak katılımını sağlayan yurttaşlık eğitim ve uygulamalarından bahsederek, yurttaşlık eğitiminin temel görünümünü ortaya koyabilmektir. Bir yandan gençlerde, toplum içindeki sorumluluk ve dayanışma duygusunun ve toplumun diğer bireyleriyle kurulan ilişkilerde etik ve sosyal değerlerin gelişiminin, diğer yandan hak ve sorumluluklar boyutunda devletle kurulan ilişkilerin sağlamalaştırılması yoluyla gençlerin aktif yurttaşlar olarak sivil hayattaki beceri ve kazanımlarının güçlendirilmesi çabaları aktarılacaktır.

Sonuç olarak çalışmada ilk olarak yurttaşlık kavramı ve kapsamı, okullarda verilen yurttaşlık eğitimi ekseninde incelenecek, ardından Fransa'daki gençlere verilen yurttaşlık eğitimi ve buna yönelik yapılan faaliyetler ortaya konulacak ve son olarak gençlerin bilinçli aktif yurttaşlar olarak sivil hayata katılım hedeflerinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yurttaşlık, Aktif Yurttaşlık, Yurttaşlık Eğitimi, Gençlik.

* Arş.Gör., Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Kütahya, zeynep.demirci@dpu.edu.tr

Abstract

In its broadest sense, citizenship is a concept of living together, a responsibility and solidarity spirit, an access to rights and their use. The concept of active citizenship means that the individual has the knowledge and skills to participate to the civil society's life, education and activities that take place at local, national or international platforms, voluntary services to society and to the state and the use of democratic rights.

Nowadays, the concept of national citizenship maintains its validity and individual-state relations become increasingly important in the context of obedience and responsibility. Education constitutes a very important place in the creation of responsible individuals, who are affectively attached to the state and prioritize common interests but act at the same time with free conscience. The conscience of citizenship is a phenomenon that is developed through the interaction between individuals and state. Education and practices for citizenship on the one hand will help young people understanding the core values and ideas of the citizenship concept and on the other hand, through education for citizenship, the youth can have necessary attitudes for the internalization of these values and their necessary acquisition.

The aim of this study is to demonstrate the basic view of education and practices for citizenship in the participation of the youth to the society as active citizens. In society, by the ways active citizenship is strengthened through responsibility, the development of ethical and social values in the relations established with others, solidarity within the community, solidarity in the context of state relations with "rights and responsibilities" of citizens and the development of youth skills and achievements in civic life will be discussed.

Therefore, in this research the concept and scope of citizenship will be examined firstly, then the youth's citizenship education and the efficiency of the activities and projects will be discussed. At the end, we will talk about the ways of youth collective participation in social life as active citizens.

Keywords: Citizenship, Active Citizenship, Citizenship Education, Youth.

Giriş

Yurttaşlık eğitiminden bahsederken, öncelikle belirtilmesi gereken, yurttaşlık kavramının karmaşık ve çok yönlü bir ifadeye sahip olduğudur. Avrupa Konseyi'nde yurttaş (citoyen) ve yurttaşlık (citoyenneté) kavramlarının tek bir tanımı yoktur ve bu kavramlar belirsizliğini korumaktadır (Bodeving, 2009, s.4). En genel ifadeyle, siyasal yurttaşlık, bireyin hak ve görevlerini, sosyal yurttaşlık, toplum içindeki liyakat ve dayanışmayı, kültürel yurttaşlık, kültürel miras bilincini, ekonomik yurttaşlık ise iş dünyası ile kurulan ilişkileri ifade etmektedir (Bodeving, 2009, s.8).

Yurttaşlık her şeyden önce, belirli bir siyasi toplulukta sivil, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel bakımdan eşit haklara sahip olmayı sağlayan yasal bir statüyü ifade eder ve bu yasal statü aynı zamanda bireye iktidara katılma, karar verme ve karar verici mekanizmaların denetimini sağlama işlevlerini kazandırır. Bununla birlikte yurttaşlık, genel olarak sorumluluklar ve yükümlülükler bağlamında bireyin ait olduğu grubun çıkarlarını sivil girişimcilik ile savunmasını olanaklı kılan rol ve edinimleri de ifade eden sosyal bir küme ola-

rak da tanımlanmaktadır (Chanthalangsyv.d., 2016, s.23). Dolayısıyla yurttaş olmak, çeşitli sorumluluklara ortak olmak demektir. Anlaşıldığı üzere, yurttaşlık mekanizması örgütlü bir toplumsal gruba ait olma bilinci ile hareket etmenin yollarını sağlamaktadır. Yurttaşlık, kâğıt üzerinde vatandaşlığa sahip olup olmama durumunun ötesinde, her şeyden önce toplumun meselelerine bireysel ve kolektif bir katılımı gerekli kılmaktadır. UDHR (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi)'nin 29. maddesinde, bireyin yaşadığı topluluğa karşı görevleri olduğu açıkça belirtilmiştir. Bu görevlerden en önemlileri, yasalara ve demokratik kurumlara saygı duyulması ve sivil tutumlar yoluyla bunları uygulama yollarının oluşturulmasıdır. Bununla birlikte, haklar ve özgürlükler hiçbir durumda, Birleşmiş Milletler'in ilke ve amaçlarına karşı bir şekilde kullanılamaz. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, 10 Aralık 1948, 29.Madde) Dolayısıyla yurttaşlık mekanizması, bireysel özgürlük yolunda önemli bir adım olmakla birlikte, kolektif çıkarlar tarafından çevrelenmiş bir alana da sahiptir. Bu açıdan bakıldığında, yurttaşlık, bireysel ve kolektif olanı en akılcı bir şekilde birleştirme mekanizması olarak görülebilir.

20. yüzyılın ortalarına kadar, Fransız toplumu, vatandaşlığın ve devletin doğası hakkında Cumhuriyetçileri ve Katolikleri karşı karşıya getiren, sürekli yinelenen bir tartışma geçirmiştir. Cumhuriyetçi düşüncede devlet, sosyal bağın ve vatandaşlığın kurucu ögesidir. Katolikler için, tam tersine, dini kutup, sosyal ve siyasal bağı belirlemektedir. Dolayısıyla din ve siyaset iç içedir. Bu birleşme, cumhuriyetçi vatandaşlığın entegratör modelini imkânsız hale getirmektedir. Katolik seçkinler için, hem ruhsal hem de etnokültürel açıdan ulus, kendi özüne ihanet etmeden siyasal egemenlik ilkesi içerisinde var olmayı başaramazdı (Déloye, 1994, s. 30).

Cumhuriyetçi ahlakçılar için, ikna ve özerklik temelinde kurulan ahlaki disiplinin içselleştirilmesi ancak yurttaşlık ve ahlak eğitimi ile mümkün olabilirdi. Maurice Barrès'den Ferdinand Brunetière'ye, Charles Maurras'dan Georges Goyau'ya, laik ahlakın eleştirmenleri, bireycilik ve vatandaşlığı iç içe geçmiş kavramlar olarak ele alır ve bunları reddederler. Bu okumada, vatandaşlık bilgisi ve ahlak ders kitaplarının savunduğu cumhuriyetçi bireycilik, siyasal toplumun ve bireylerin çıkarları arasındaki yurttaşlık gerilimini çözebilmek için laik ahlakçılar tarafından icat edilen bir çözüm olarak görülebilir (Déloye, 1994, s. 33). Bireyciliğin bu şekilde ele alınması, bireyi demokratik toplumun bir ürünü yaparak iktidar ve özgürlüğü bir anlamda uzlaştırmaktadır (Déloye, 1994, s. 33).

Emile Durkheim, ahlak, eğitim ve yurttaşlık kavramlarının devlet-birey ilişkisi bağlamında ele alınmasında önemli bir yere sahiptir. Cumhuriyetin pedagogları tarafından üstlenilen ahlaki reformu memnuniyetle karşılamakla beraber, Durkheim, eğitimcileri, kişiye dayalı, insan haklarını garantiye alan bireyciliği değil, kişinin ve grubun etkileşimine dayanan sosyal ve uyum temelli bireyciliği öğretmeye davet eder. Ahlaki eğitimin yazarı Durkheim (Durkheim, 1925), kamu okullarının, kişinin doğası üzerine kurulu bir ahlaktan hoşnut olmayacağını, aksine, ahlakın tarihsel ve sosyal doğası üzerine dayalı bir ahlak eğitiminin

gerekli olduğunu söyler. Dolayısıyla, öğretmen irade özerkliğini öğretmek her şeyden önce kolektif yaşamın anlamını öğrencilere verilemeye bilmelidir. Bu çerçevede, kamu okullarındaki ahlaki eğitim, geleneksel muhalefetlerden arınmış bireyciliğe ulaşır. Eğer bu eğitim, ahlaki, bağımsız ve özerk bir varlık olarak bireyi değerli kılıyorsa, o halde onu sosyal olmayan bir varlık olarak kabul edecektir. Bu noktada, bireyin, bireycilik ve sosyallik arasındaki gerilimde bulunan etkileşimsel alanının yaratılması önemli olacaktır. Tam da bu noktada, birey, yurttaş haline gelerek, varlığı sosyal entegrasyon ile mümkün olabilen değer ve düşünce topluluğuna özgürce katılmaktadır (Déloye, 1994, s.35). Ancak bu sayede, bireycilik ve kolektif düşünce arasındaki gerilim alanı uzlaşma zeminine oturmuş olacaktır.

Eğitim, Fransız yurttaşlık modelinin kurucu ögesi, okul ise bunun aracıdır. Üçüncü Cumhuriyet'in (1870-1940), devletin otoritesi altında zorunlu ve ücretsiz ilköğretimini devreye sokmasındaki asıl amaç, bireylere yurttaşlık eğitimi verme görevini yerine getirebilmektir. Dolayısıyla, eğitim çağında olan çocukları geleceğin yurttaşlarına dönüştürmek söz konusuydu. 1882 yasası birincil ahlak ve yurttaşlık eğitimi müfredata sokarak, ahlak ve yurttaşlık arasındaki görev ayrımını vurgulamıştır: Ahlak, çocukları toplumda onları bekleyen hayata hazırlamalı, yurttaşlık bilgisi ise onlara hem haklarını hem de geleceğin diğer yurttaşlarına karşı görevlerini öğretmek toplumun sosyal ve siyasal oluşumunu öğrencilere tanıtmaktır (Bier, 2014, s.12).

Yurttaşlığın eğitim ile ilişkisini, sosyolojik olarak devlet mekanizmasının rolü bağlamında ilk inceleyen önemli sosyologlardan biri olan Durkheim, bireysel ve kolektif olanı birleştirerek, eğitimin bu alandaki önemli rolünden bahsetmiştir. Fransız toplumunda, demokratik olarak cumhuriyet paktıyla sonuçlanan, sosyal devlet algısına dayalı, ortak değerlerle donatılmış kişi yurttaş olarak tanımlanmaktadır. Bu süreç, 20. yüzyılın başında Durkheim tarafından bireyin toplumsal bir varlık haline dönüşmesi olarak ifade edilmiştir (Durkheim, 1922, s.102). Bu dönüşümde eğitimin büyük önemi vardır. Durkheim'a göre eğitim politikası adaletsizlikleri bertaraf edebilecek güce sahip devlet tarafından oluşturulmalıdır. Durkheim için, tüm öznel aidiyetlerden soyutlanmış yurttaşlık kimliğinin inşası, okul sahasının varlık sebebidir. Sembolik anlamda kullanılan okul sahası, çevresel alanlardaki yaşam biçimlerine mesafeli, kendine özgü çalışma kurallarına sahip, diğerlerinden farklı bir sahadır. (Bier v.d., 2010, ss. 17-19) Okul sahasından bahsederken iki anlam akla gelmektedir: Coğrafi, ekonomik, kırsal, kentsel ve sosyal çevresiyle ilişki içerisinde olan okul tarafından kullanılan mekân ve işlevsel alanı eğitim fonksiyonuyla kavramsallaştırılmış bir mekân (Garnier, 2014). Dolayısıyla okul, hem çevresel (bu konuda Pierre Bourdieu'nün eğitim sosyolojisine vermiş olduğu katkı, mekân ve eğitim arasında önemli bağlantılar kurmasıdır. Bourdieu, 1966) hem de birey-devlet ilişkisinde sahip olduğu güç bağlamında yerine getirdiği görevler bakımından işlevsel bir mekân olarak tanımlanmaktadır. Bu işlevsellik, devlet tarafından desteklenen aktif yurttaş yetiştirme projeleri bağlamında daha da önemli hale gelmektedir.

Yurttaşlık eğitiminin kurulumunda dört temel özellik belirleyici olmuştur: İlk olarak yurttaşlık bilgisi, yurttaş yetiştirmeyi amaçlasa da, paradoksal olarak, siyasetten özellikle kaçınılmıştır. İkinci olarak, tartışmanın ve eleştiri ruhunun öğretilmesinden kaçınılmıştır. Diğer bir deyişle, tek tipleştirici bir model söz konusudur. Üçüncü olarak, her şeyden önce, duyguları ve mitleri harekete geçiren entelektüel ve manevi yönü ağır basan bir öğretim söz konusudur. Ve son olarak, daha çok halk tabakasındaki öğrencileri ilgilendirmektedir. Zamanın eğitim sisteminin iki dalı vardır: İlk olarak 13 yaşına kadar (1882), ardından 14 yaşına kadar (1936) ve son olarak 16 yaşına kadar (1959) kısa ve uzun eğitim. Fakat ahlak ve yurttaşlık eğitimi sadece ilkokulu kapsamaktaydı. 1880'den 1940'a kadar olan sürede, diğer eğitim seviyelerine dereceli olarak yayılma göstermiştir. Lise eğitimi alan üst azınlık sınıfa yurttaşlık eğitimi verilmemiştir, verilmesinde de bir fayda olduğu düşünülmemiştir (Bier, 2014, s.12)

Yurttaşlık eğitiminin bütün eğitim sistemine yayılabilmesi için, Charles de Gaulle önderliğinde 1944'te işgalden kurtulan Fransa'nın özgürleşmesini beklemek gerekecekti. İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında lise eğitiminin sadece üst sınıf azınlığının yararlandığı bir eğitim olması durumu devam etmiştir. Eğitimin kitleleşmesi ancak 1960'larda mümkün olmuştur. 1970'lerde ise, yani Jules Ferry tarafından laik, ücretsiz ve zorunlu eğitim getirildiği 1880 yılından neredeyse bir asır sonra, kültürler arası eğitim Fransız okul müfredatına girmiştir. Bu eğitimin amacı, farklı kültürler arasındaki iletişimi ve ilişkinin kurulmasını sağlamaktır (Giraud, 1995, s. 52). Kültürler-arası, farklı kültürlerden gelen bireylerin ve grupların, hatta kurumların birbirleriyle etkileşime geçtiği bir durumdur (Giraud, 1995, s. 54). Fransız Okulu geleneksel olarak asimilasyondur ve ancak çok yakın bir zamanda farklılık hukuku adına azınlık kültürleriyle ilgilenmeye başlamıştır. Bunun asıl amacı ise yoğun göç dalgalarıyla birlikte çok kültürlü bir toplum yapısına dönüşen Fransa'yı birlik ve bütünlük içerisinde tutabilmektir.

1980'lere gelindiğinde, yurttaşlık eğitimi genelde iki bakımdan sorgulanır hale gelmiştir: Katılımcı demokrasi yapısında, geleceğin yurttaşlarını yetiştirme süreci olarak ve öğrencilerin eğitim hayatının yönetimine katılımı vasıtasıyla okulsal yurttaşlığa eşlik edici olarak (Pagoni, 2009, ss 3-8). Bu amaçla eğitim eylem projeleri (PAE) ve kültürler-arası eylemlere dayanan kültürel ve eğitimsel eylem projeleri ortaya konmuştur (PACTE). 1979'da oluşturulan PACTE ikincil eğitimi kapsamaktadır. PAE ise, üç anahtar kavram üzerinde eklenir: Dış partnerlere açılma, mevcut bakanlık organlarıyla uyum içinde olma ve farklı yaklaşımlara açık olma. Bu üç kavramdan hareketle denilebilir ki, okul projeleri oluşturmak için dış katılımcılara çağrı yapılabilir, bu projeler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her yıl belirlenen ve açıklanan program ve talimatlara cevap vermek zorundadır ve bilginin geleneksel üretimine mesafe alarak, yeni pedagojik uygulamalar ortaya konulmalıdır.

Son yıllara gelindiğinde ise, klasik yurttaşlık tanımının ötesine geçilerek, aktif yurttaşlık kavramının kullanımına sıkça rastlanıldığına tanıklık etmekteyiz. Aktif yurttaşlık, bireyin edil-

gen bir biçimde toplumda bulunduğu durumun aksine, aktif bir halde toplumsal hayata katılıp sorumluluk ve bilinç dahilinde hareket eden bireyi vurgulamak için kullanılmıştır. Temeli Avrupa Birliği çerçevesinde tanımlanan ve 2020 yılına kadar geliştirilmesi için projeler düzenlenen aktif yurttaşlık için gerekli olan temel yeterlilikler şu şekilde belirtilmiştir: Toplumdaki sosyal ve siyasal hareketlerin, Avrupa Birliği yapısının ve entegrasyon süreçlerinin temel bilgi ve kavramlarına sahip olunması, toplumsal beceriler edinme, eleştirel düşünme, iletişim becerileri, kamu yaşamına yapıcı bir şekilde katılma ve karar verme isteği ve bu amaçla oy kullanma davranışına belirli bir sorumluluk bilinci yükleme vb. Sonuç olarak bu beceriler, topluma aidiyet duygusu, demokratik değerlere ve çeşitliliğe saygı ve sürdürülebilir kalkınmanın savunulması anlamına gelmektedir (Commission Européenne, Eurydice, 2012, ss.8-9).

Günümüzde yurttaşlık eğitiminin bilhassa gençlere yönelik uygulanmasının temelleri, aktif yurttaşlık için gerekli olan becerilerin kazandırılma çabasında bulunmaktadır. Diğer bir deyişle, gençlere yönelik eğitimin en önemli görevi, *“aktif bir şekilde gelişim araçlarını inşa ederek, gençlerin yeteneklerinin farkında olmasına ve onları geliştirmesine, deneyimlemesine, kendini ifade etmesine olanak tanıyarak gelişimlerine katkıda bulunmaktadır”* (Gençlere yönelik hizmet biriminin yöneticilerine verilen hükümet akreditasyonu hakkındaki 28 Ocak 1999 tarihli Grand-Ducal Yönetmeliği). Demokratik yurttaşlık eğitimi çoğunlukla vatandaşlık ve sivil eğitim dersleri esnasında okullarda öğretilmektedir. Bununla birlikte demokratik yurttaşlık eğitimi resmi öğrenme ile sınırlı değildir. Hem resmi hem de resmi olmayan tüm eğitim biçimlerini ve bireyin okul dışındaki yaşamını da ilgilendirir. Gençlere yönelik verilen eğitimde şu özelliklere sahip yurttaşlar yetiştirilmesi amaçlanmaktadır: Kuralları benimseyen ve davranışlarında sorumluluk duygusunun var olduğu bireyler yetiştirmek (sağlık, yol güvenliği, dayanışma, farklılıklara saygı eğitimi, sürdürülebilir kalkınma için çevre eğitimi vb.), bir konuyu tartışabilme ve farkındalık bilincinin artırılmasını sağlamak, girişimcilik, barış ve savunma eğitimleri yoluyla bireylerde çok-kültürlülük çerçevesinde farklılıklara saygı duyan aktif bireyler yetiştirmektir (Fransa, İskoçya ve İngiltere tarafından hazırlanan ortak çalışma, 2009, s.3).

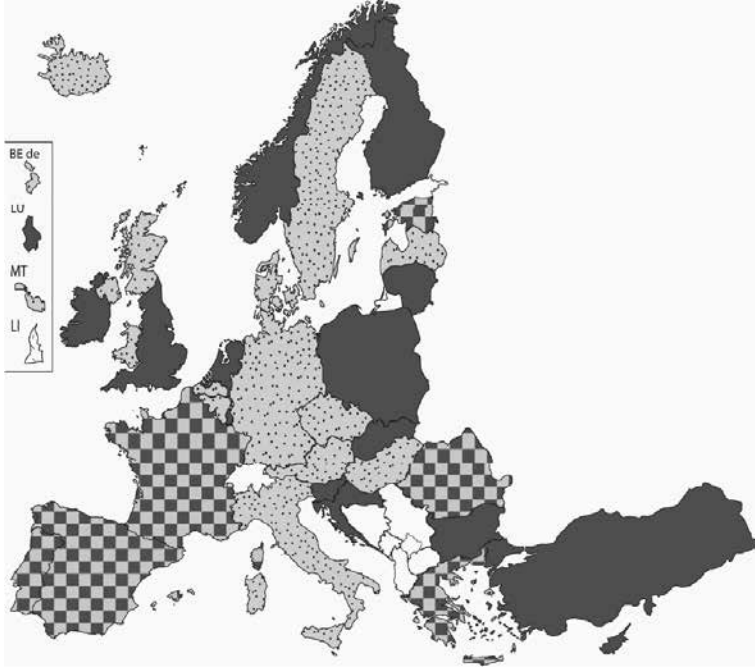
Sonuç olarak, tarihsel süreçten bu yana, ulus-devletin gelişim süreciyle paralel bir şekilde ortaya çıkan ulusal eğitim anlayışı, din olgusundan soyutlanarak, kolektif çıkarlarla sınırlandırılmış bireyciliği oluşturmaya yönelik bir gelişme göstermiştir. Bu bağlamda geleneksel tutum ve davranışlar, eğitim sisteminin çekirdeğini oluşturursa da, güncel gelişmeler karşısında, kendini yineleyen ve gittikçe daha özerk ve daha özgür bireyler yetiştirmeyi hedefleyen aktif yurttaşlık eğitimi ön plana çıkmıştır. Ancak, bu durum, ortak çıkarlar karşısında çatışmacı bir tutum oluşturan bireyler yetiştirildiği anlamına gelmemektedir. Aksine, kendi özgür iradesiyle toplumun ve devletin ortak çıkarlarını önceleyen, toplumun birliği için demokratik ve özgürlükçü değerleri benimseyen ve “ortak fayda” kavramını içselleştiren gençler yetiştirmek, eğitim sisteminin temel amaçlarından olmuştur. Bu eğitim algısında, bireycilik kolektifliğin karşıtı durumunda değil, tamamlayıcısı konumundadır.

Yurttaşlık Eğitiminin İçerikleri

Yurttaşlık eğitiminin temel amacı, her şeyden önce bireyin kendi kapasitesini tanınması, başkalarına saygı göstermesi ve başkalarıyla kurduğu ilişkide belirli farkındalıklara sahip olmasının sağlanmasıdır (Montel, 2003, s.54).

Bütün ülkeler, okul programlarında yurttaşlık eğitimine sahiptir. Ülkelerin çoğunda, bütün okul seviyelerinde bu eğitim mevcuttur: Altta tablodaki gibi, yurttaşlık eğitimi, Türkiye'de ikincil öğretimde ayrı ve zorunlu bir ders olarak verilmektedir. Fransa'da ise hem birincil hem ikincil öğretimde ayrı ve zorunlu ders olarak verilmektedir:

Tablo 1. Ulusal Eğitim Programlarına Göre, Yurttaşlık Eğitiminin Zorunlu ve Ayrı Bir Ders Olarak Verilme Durumu:

Kaynak: Eurydice. (CITE 1, 2 et 3), 2010/2011.

- Birincil eğitimde ayrı bir ders olarak verilen ülkeler
- İkincil eğitimde ayrı bir ders olarak verilen ülkeler
- Ne birincil ne ikincil eğitimde ayrı bir ders olarak verilmeyen ülkeler
- Uygun verinin olmadığı ülkeler

İspanya, Slovenya, Slovakya ve Türkiye’de, yurttaşlık eğitimi programı, öğretmene, öğrencilerin okula ve topluluk hayatına katılımını değerlendirebilecek belirli kriterler sunmaktadır. Türkiye’de, “vatandaşlık ve demokrasi” dersinin verimliliğinin değerlendirilmesi, öğrencilere topluluk hayatına aktif katılımları konusunda kendi becerilerini değerlendirmesi anlamına gelen “kendini-değerlendirme” şeklinde yapılmaktadır. Genelde, okul hayatına demokratik ve aktif katılımın artırılmasını amaçlayan programlar, sadece öğrencilere değil, ailelere ve bazen öğretmenlere de temas etmektedir. Kıbrıs, İsveç ve Türkiye hariç, bütün ülkeler, ailelerin okul yönetimine katılımlarına izin veren düzenlemelere sahiptir. Avrupa’da, ailelerin aktif olarak topluluk hayatına katılması yoluyla, çocuklarına örnek model olmaları teşvik edilmektedir.

J.M.Montel’e göre, yurttaşlık eğitiminde iki unsur birbirini tamamlamaktadır: Bunlardan ilki olan sivil eğitim, gündelik hayatta bireyler arası ilişkileri sürdürme eğitimidir. Yurttaşlık eğitiminden bahsetmek, başkalarına saygıdan, bireysel özgürlükten, çevreye saygıdan vb. bahsetmek demektir. Kısacası, uyum içerisinde toplumda yaşamayı öğrenmektir. İkinci olarak, yurttaşlık eğitimi, ortak çıkarı hizmet eden eğitimidir. Bir toplum, aynı toprak parçasında yaşayan insanların çıkarlarının basit bir biçimde yan yana dizilişi demek değildir. Toplum, aynı zamanda bireysel çıkarların üstünde genel çıkarlara sahip bir gruptur. Bu genel çıkar, topluma ve bireylere yeni bir kolektif boyut katar (Montel, 2003, ss.54-57).

Demokratik yurttaşlık eğitimi (ECD) çerçevesinde, yurttaş, genel olarak verili bir toplumda diğerleriyle yaşayan bireydir. Bu çerçevede, yurttaş ve yurttaşlık kavramları statü ve rol kavramlarını da kapsamaktadır. Yurttaşlık, haklar, zorunluluklar, görevler, aynı zamanda eşitlik, çeşitlilik ve sosyal adalet düşüncesine de temas eder. Dolayısıyla bireylerin bir arada hareket ettiği, kamusal alanda icra ettiği bütün faaliyetleri kapsamaktadır. ECD bütün hayat boyunca devam eden bir öğrenme sürecidir. Amaçları ise, katılım, partnerlik, sosyal birliktelik, erişim, adalet, sorumluluk ve dayanışmanın oluşturulmasıdır.

ECD, sadece okullarda değil, informel alanlarda da sürekli bir eğitimi öngörür. Aktivite ve uygulamaların amacı, haklarını ve sorumluluklarını kullanarak gençlerin demokratik hayata katılımına becerikli kılmaktır. Bu amaca ulaşmak için, insan hakları eğitimi, kolektif değerler eğitimi, yurttaşlık eğitimi, genel eğitim, siyasal eğitim ve barış eğitimine önem verilir.

Yurttaşlık eğitiminde asıl amaç öğretim değil, öğrenimdir. Yurttaşlığın öğrenimi, manevi düzeyde demokratik davranışların ve değerlerin gelişimini, bilişsel düzeyde ise, becerilerin ve bilginin edinimini ifade eder. Bu amaçlara ulaşmakta en iyi yol ise uygulama ve deneyim edinmedir. Bu nedenle, sadece teorik düzeyde kalmadan, uygulamalı faaliyetlerin oluşturulması yoluyla gençlere “iyi yurttaş” olma becerisinin kazandırılması öncelikli eğitim programlarından biri haline gelmiştir.

Yurttaşlık eğitimi üzerine yapılan çalışmalarda, birey ve devlet arasında basit bir hukusal bağın ötesine geçen yeni yaklaşımlar mevcuttur. Bu yaklaşımda, yurttaşların, siyasal,

sosyal ve sivil hayata katılımını ön plana çıkaran değerlendirmeler söz konusudur. Bu yeni yurttaşlık tanımı, bütün demokratik toplumların kalbinde olan ortak değerlere saygıya dayanır ve Avrupa'da değer kazanan « Aktif Yurttaşlık » (Hoskinsv.d, 2009) kavramının içerisinde yer alır. Avrupa'daki yurttaşlık eğitim faaliyetlerinin kapsamı şu şekilde belirtilmiştir: Okul programlarının düzenlenmesi, öğrencilerin ve velilerin okul yönetimine katılımı, okul kültürü oluşturulması ve öğrencilerin topluma katılımı, öğrencilerin edinimlerinin takibi, eğitim sisteminde performans değerlendirmesi, eğitim, formasyon ve okul yöneticilerine ve öğretmenlere destek (Commission Européenne, Eurydice, 2012, s.8).

Fransa'da Cidem (Civisme et démocratie) yurttaşlık eğitim merkezi olarak görev yapmaktadır. Gençlere ifade özgürlüğü vererek toplumsal yaşamı etkileyen konularda, ortak çıkar etrafında, kurumlar ile gençlerin gündelik yaşantısı arasında bağ kuran bir şekilde, aktif katılımının sağlanması amaçlanmaktadır. (Montel, 2003, s.56). Bunun için sınıfta delege seçilmesi usulüyle, gençlerin deneyimsel olarak yurttaşlığı öğrenebilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır. Örneğin içme suyu, atıkların ayrıştırılması, emniyet kemeri takma gibi düzenlemelerle ilgili, yurttaşlığın uygulamalı yönlerinde bilinç kazandırılması amaçlanmıştır.

Uygulamalı yurttaşlık yaklaşımında diğer örnekleri inceleyecek olursak, Luxemburg'da ECD'nin gençlere yönelik önerdiği bazı aktiviteler şunlardır: Siyasal bir partinin üyesi olmak, bir gazeteye mektup yazmak, ekolojik hedefli bir oluşumda yer almak, belediye başkanına şikayette bulunmak, siyasi bir toplantıyı ziyaret etmek, bir gençlik organizasyonu düzenlemek, vb. Bu faaliyetlerde amaç, gençlerin siyasetle olan bağını kuvvetlendirmek, siyasetçilerle tartışma ortamının yaratılmasını cesaretlendirmek, seçimlere ve demokratik katılıma ilişkin bir düşünce ve duruş geliştirilmesini sağlamaktır (Bodeving, 2009, s.17).

Son dönemdeki yurttaşlık eğitimlerinde, Fransa'da kuşaklar arası alışverişi kuvvetlendirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Birkaç yıldır, Pétange'daki gençlik evi, yaşlılar evi ile ortaklaşa faaliyetler gerçekleştirmektedir (cadılar bayramı kutlaması, karnavallar, vb.). İki farklı kuşak arasında hem duygusal alışverişi kuvvetlendirmek hem de bu iki kesimi bir araya getirip etkileşim sağlayabilmek için, ortaklaşa düzenlenen sosyal aktivitelere önem verilmektedir (Noel kutlaması, Paskalya kutlaması, vb.) (Bodeving, 2009,s.51).

Diğer çalışmalardan bahsedecek olursak, vandalist faaliyetlere karşı duyarlılık oluşturmak amaçlı eğitimler düzenlenmektedir. Duyarlılık projeleri, gençlere yönelik önlem faaliyetleri çerçevesinde oluşturulmuştur. Gençler, yaşlıları olan diğer gençlere yönelik, bilgilendirme ve duyarlılık faaliyeti çerçevesinde, kendilerini ilgilendiren sorunlara ilişkin videolar hazırlamışlar (bu faaliyetler tematik olarak, gençlerde alkol ve sigara kullanımının zararları, çevreyi temiz tutma, sağlıklı beslenme, kamu mallarını koruma vb. çeşitlilik gösterebilmektedir.) ve böylece kendilerini, sorumluluk sahibi aktif bir yurttaş rolü oynayan kişiler olarak hissedebilmesinin yolu açılmıştır (Bodeving, 2009, s.53). Son dönem projelerinin asıl odak noktası, gençlere söz hakkı verilmesi olmuştur. Dolayısıyla, ortak çıkarlarla uyumlu bir

şekilde, gençlere kendi düşüncelerini, gereksinimlerini, taleplerini ifade edebilecekleri bir ortam yaratmak temel hedef haline gelmiştir. Bu aynı zamanda, gençlerin kendilerini yakından ilgilendiren konular üzerinde çalışma, düşünme, sorgulama ve öğrenmesine bir fırsat olarak algılanmıştır.

1990'ların ortalarından itibaren, yurttaşlık eğitiminde dört önemli gelişme olmuştur(Bozecz, 2016, s.11).İlk olarak, daha önce ulusal çerçevede kalan yurttaşlık eğitimi, Avrupalı bir boyut kazanmıştır. İkinci olarak, yurttaşlık eğitimi, sadece eski yönetmelik ve uygulamalara bağlı olmaktan çıkmış, bunlar merkezi rol oynasa da, içerik daha da genişlemiş, farklı siyasal ve sosyal problemler üzerine bilgi edinimi kapsam içine girmiştir. Örneğin en son gerçekleştirilen programlarda, öğrenciler özellikle ayrımcılık, laiklik, okulda adalet, ulusal yurttaşlık ve Avrupa yurttaşlığı, oy kullanımının anlamı, bilgi toplumu, bioetik, çevre gibi konulara eğilmişlerdir (Milli Eğitim Bakanlığı eğitim programı, 2015). Üçüncü olarak, eğitimde kullanılan pedagojik yöntemler değişime uğramış, öğrencilerin tartışma gruplarında sorunlar etrafında fikir yürüterek tartışmalarını sağlayabilecek oluşumlar kurulmuştur. Dördüncü olarak, özellikle 2000'li yılların başından beri, öğrencilerin okul içinde ve dışında kolektif hayata katılımlarının ve sorumluluk bilincinin artırılmasına ağırlık verilmiştir(Bozecz, 2016, s.12). « Sorumluluk üstlenme ve yükümlülük duygusu » (Milli Eğitim Bakanlığı eğitim programı, 2015) 2015 programlarının ana temalarından birini oluşturmuştur ve bu sorumluluğun çerçevesi sadece okulla sınırlı kalmamış, okul dışındaki bütün kolektif yaşam alanlarına yayılmıştır.

2015 yılında oluşturulan yeni ahlaki ve yurttaşlık eğitim (EMC) programlarının odak noktasında, sadece iyi yurttaş oluşturma değil, bireyi tüm hayatı boyunca eğitime hedefi yer almaktadır (Bozecz, 2016, s.13).Bu çerçevede, “Yurttaşlık Kariyeri” kavramı ortaya atılmış ve bu süreçte, ilkokuldan liseye kadar, bireye sürekli ve ilerlemeci bir eğitim verilmesi hedeflenmiştir (ahlaki bilinç, duyarlılık, kanunların ve kuralların anlaşılması vb). Dönemin Cumhurbaşkanı François Hollande, 11 Haziran 2016'da yaptığı konuşmasında, bu eğitim süresinin 25 yaşına kadar uzatılacağını belirtmiştir.16 yaşına gelen her gence, o yaşa kadar edinilmiş bütün yurttaşlık deneyimlerini içeren “vatandaş kitapçığı” verileceğini açıklamıştır. “Yurttaşlık Kariyeri” sadece ahlaki ve toplumsal eğitimden elde edilen becerileri ve bilgileri değil, aynı zamanda medya ve bilgi eğitimini, öğrencilerin okul ve çevrelerindeki sosyal hayata katılımını, savunma ve yurttaşlık gününün düzenlenmesini, eğitime yeni başlayanlar için, felsefi tartışma atölyelerinin oluşturulmasıyla, okullarının sosyal hayatına katılımlarının sağlanmasını da içermektedir.

Gençlerin eğitim hayatına aktif katılımı için yapılan bir diğer faaliyet, Ulusal Lise Konseyi'nin kurulmasıdır(CNVL). Bu oluşum, 2000'den itibaren Ulusal Lise Delegatesi (CVL) halini almıştır. Bu delegenin 33 lise öğrencisi üyesi vardır ve aralarından üç tanesi Milli Eğitim Bakanlığı yüksek konseyinde yer alır. Böylece, liselilerin temsili organizasyonları doğrudan kendini ifade edebilecek bir platform bulabilmektedir. CNVL, Milli Eğitim Bakanı başkan-

lığında yılda iki veya üç defa toplanır. Okul çalışma hayatı, okullardaki araç-gereç durumu, sosyal ve sportif aktiviteler vb. konularda bu delegeye danışılır.

2015'ten itibaren, kamu eğitim politikalarının önemli amaçlarından biri, yurttaş olarak gençlerin, hem okulda hem de okul dışında sorumluluk üstlenmesinin sağlanması olmuştur. 2015'te kabul edilen yeni ahlaki ve toplumsal eğitim programlarında sorumluluk üstlenme ve yükümlülük yurttaşlık eğitiminin temel konularından birini oluşturmuştur. Liseler düzeyinde Eylül-Ekim aylarında, yükümlülük (engagement) haftaları düzenlenmekte, bütün liselerde okuldaki hayata ilişkin bireysel yükümlülüklerin öğrencilere keşfettirilebilmesi için, sınıflarda oturumlar düzenlenmektedir.

Bütün bu eğitim programlarına bakıldığında, siyasal hayatın önemli ilkeleri ve demokratik kurumların anlaşılması eğitimin temel noktalarını oluştursa da, eğitimin kapsamı gittikçe genişlemiş ve küreselleşme karşısında uluslararası ve Avrupa düzeyinde sorunlar da (özellikle insan hakları) artık eğitim programının kapsamına girmeye başlamıştır. (Eurydice, 2005, 2012 ; Schissler ve Soysal, 2005; Torney-Purtav.d., 2001). Yurttaşlık eğitimi, gittikçe medyaya bağlı sorunların incelenmesini de içermeye başlamıştır. (Schulzv.d., 2010). Bu çerçeveden bakıldığında, öğretmenler tarafından uluslararası seviyede öne çıkan başlıca amaçlar, beceri ve bilginin öğretimiyle ilgili amaçlardır. Yurttaşlık eğitimindeki geleneksel yaklaşım, öğretmenler tarafından daha az öncelikli olarak tasvir edilmektedir. IEA'nın (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), 2009 yılında öğretmenlere yönelik yaptığı anket çalışmasında, en önem verilen eğitim kazanımı öğretmenlerin %52'sine göre öğrencilerde bağımsız ve eleştirel düşüncenin geliştirilmesidir. Dolayısıyla öğrencinin entelektüel kapasitesinin gelişimi ile ilgili konular öncelikli amaç haline gelmiştir. Eğitim hedefinde öğrencilerin etkili katılımının ilettilmesi ikinci plana düşmüştür (% 35). Okul hayatına katılım (%19), yerel topluluk hayatına katılım (%16) ve öğrencilerin gelecekteki siyasal katılımlarının geliştirilmesi (%7) gittikçe önemsizleşen amaçlar haline gelmiştir (Schulzv.d., 2010).

Yurttaşlık Eğitimindeki Verimliliğin Önündeki Engeller ve Öneriler

2016'da, "Documentation Française" tarafından, yurttaşlık eğitiminin gençler üzerindeki etkisi ve geri dönüşümlerini tespiti için yapılan çalışmada, bu eğitimin etkili olmasının önündeki engeller ortaya konmuştur. Bu engellerin başında, konu üzerine yapılan çalışmaların genelde teorik düzeyde kalması ve ampirik çalışmaların yetersizliği gelmektedir (Bozec, 2016, s.5).

Uygulamalı düzeyde, okullarda yurttaşlık kimliğinin oluşumunun önünde iki engel vardır. Bunlardan birincisi yetişkinlerin ve öğrencilerin beklentilerinin temsilleri arasındaki farktır. Yetişkinler, Kantçı ahlaki ve evrensel bir kavramsallaştırmaya ve temsili demokrasi modeline yakinken, ilkokul, ortaokul ve özellikle liseli öğrenciler, adalet duygusu ve ahlaki algı

açısından Aristocu bir yaklaşıma ve doğrudan demokrasi modeline daha yakındırlar. Diğer bir deyişle, öğrenciler, yurttaş bireyi, fikirlerinin doğrudan alındığı, söyleyecek sözü olan kişi olarak tanımlamaktadırlar. Yurttaş kimliğinin oluşturulmasının önündeki diğer engel ise, söylemek ve yapmak arasındaki farktır. Ataerkil ve otoriter bir yaklaşımla, yetişkinlerin güçlerini, gençler üzerine uyguladığı ve tek taraflı saygı ilişkisi çerçevesinde oluşan bir yapı içerisinde öğrenciler kolektif olarak kendilerinin dikkate alınmadığını ve kendilerine karşı eşit saygının olmadığını düşünmektedirler. Örneğin geç kalan bir öğrenciye ceza veren bir öğretmenin, kendisinin geç kalması durumunda hiçbir özür dahi dilememesi, öğrenciler açısından şikâyet konusu olabilmektedir (Xypas, 2003, s.52). Öğrenci-öğretmen ilişkisinde adaletli bir yargılama sürecinin olmaması, öğrencilerin kuruma olan inancını kaybettiren bir diğer unsurdur. Örneğin, öğrenci-öğretmen arasındaki bir çatışmada, kurumsallaşmış ve adaletli bir arabulucu mekanizmasının olmaması, gençlerin kurumlara karşı olan inancını zedelemektedir (Xypas, 2003, s.53).

Yurttaşlık eğitiminin öğrenciler üzerindeki verimliliğine bakıldığında, diğer bir sorun, eşitlikçi bir perspektifin olmayışıdır. Okulda verilen yurttaşlık eğitiminde, daha çok elverişsiz konumda bulunan sosyal gruplar ve azınlıklara yarar sağlaması amaçlanmış, üst sınıflar bu eğitim programlarında öncelikli hedef kitle olmamıştır. Bununla bağlantılı olarak ortaya çıkan bir diğer sorun ise, eğitim uygulamalarının içeriğinin detaylı bir şekilde anlaşılmasını olanaklı kılacak ve bu eğitimin farklı popülasyonlar üzerindeki verimliliğini ölçebilecek araçların ve makro-sosyolojik yaklaşımların mevcut olmamasıdır.

Bunun dışında, cumhuriyetçi okullarda verilen eğitim kimi zaman kamusal ve tutarlı bir kültürü oluşturma kapasitesi bakımından eleştirilmiştir. Okul, çocukların sosyalleşme sürecinde büyük bir etkiye sahiptir ve devletin, egemenliğini meşruiyet zemininde uygulayabileceği bir sosyalleşme mekanizmasıdır. Bu nedenle, filozoflar, okulları, bireysel özerkliği, toleransı ve vatanseverliği elverişli kılmaya bağlamında değerlendirmişlerdir. Birinci amaçta, otonom bireyler yetiştirilmesi aslında, aileleri tarafından farklı eğitimlerde yetiştirilen çocukların, bu geleneklerden ayrılması ve okulda standart bir kültür etrafında yetiştirilmesi anlamına gelmektedir. İkincisinde ise, tolerans, farklı kültürel ve ahlaki geleneklere sahip olan diğer yurttaşlara saygı gösterme derecesini ifade etmektedir. Ve üçüncüsü olan vatanseverlik, merkezden ayrılan güçlere karşı çıkabilme becerisinin oluşturulması demektir (Weinstock, 2004, s.164).

Yurttaşlık eğitiminde, öğrenci, sorumluluklarını yerine getiren bir aktörden çok, öğrenme aşamasında bir birey olarak tasarlanmıştır. Vatandaşlık eğitimini daha etkin kılabilmek için, ortaya konulan öneriler arasında, siyasal vatandaşlık alanında, örneğin, yönetime katılım mekanizmasının gerçekleştirilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Bu amaçla, gençlere okullarda gerçek sorumluluk yükleyecek ve görece özerk organların oluşturulması yoluyla aktif bireyler olarak hayata katılımlarını sağlayacak yöntemler oluşturma gerekliliği vurgulanmıştır (Xypas, 2003, s.49). Yurttaşlığın hukuksal boyutunda, okullarda işlenen suçlarla ilgili

olarak, yetişkinlere ait kurumsal uygulamaları değil, daha orijinal ve öğrencilerin olgunluk seviyesine ve yaşına daha uygun, esnek ve öğrencilerin oylarıyla düzenlenmiş bir yönetmelik ve bir yapı oluşturmak gerekmektedir (Xypas, 2003, s.50). Yurttaşlığın etik anlamdaki gelişiminde, öğrencilerin yakın çevresiyle kurduğu ilişkilerin öncelikli hale getirilmesi gerekmektedir. Özellikle hassas bölgelerdeki okullarda okuyan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar çerçevesinde bir eğitim verilmesi amaçlanmalıdır (Xypas, 2003, s.51). Yurttaşlığın duygusal boyutunda ise, eğitim kurumunun öğrenciler tarafından bir yaşam alanı olarak benimsenmesine katkıda bulunabilecek bir sisteme odaklanılmalıdır. “La Cité des Lycéens” adlı çalışmada Rayou, liseli gençlerin okulu bir yaşam alanı olarak algıladıkları ve duygusal bağ oluşturup kendini buraya angaje edebilecek seviyede bir ilişki kurmadığını ifade etmiştir (Rayou, 1998).

En son olarak, 2012 yılında, hükümetin yaptığı bir girişimle, okul, vatandaşlık öğretiminin, eşitlik, özgürlük, kardeşlik, laiklik, ayrımcılığın reddi, adalet gibi cumhuriyetçi değerlerin paylaşımının aktarıldığı yer olarak tanımlanmıştır (Bier, 2014, ss. 7-13). “Okulsal Yurttaşlık” ifadesi bugün bazılarında şüpheli bir karşıtlık temelinde kendini göstermektedir. Sorun şuradan kaynaklanmaktadır: Yetişkin statüsü olarak görülen yurttaşlık kullanımını, okul çağındaki öğrenci olma statüsüyle uzlaştırmak nasıl mümkündür? Diğer bir deyişle, yetişkin olmayan birinin, verilen yurttaşlık eğitiminin öğretilerini uygulama kapasitesinde olduğu öne sürülemez. Bu sorun, 1954’lerden itibaren Hannah Arendt’in bir çalışmada ortaya konulmuş olup günümüzde hala sembolik bir öneme sahiptir (Arendt, 1989). Ona göre, çocuklar ve yetişkinler arasında bir sınır oluşturmak gereklidir. Çünkü ancak, böyle bir sınırın varlığı, hem çocukların eğitimini akılcılaştıracak hem de yurttaşların gücünü kullanabilmesini sağlayacaktır. Çocuk, eğitilmelidir, ancak bu süreç boyunca yurttaş olarak kabul edilemez. Yetişkin ise, öğrenmeye devam etse bile eğitilemez: Neyi öğreneceğine karar veren, kendi yolunu çizen, seçimleri vasıtasıyla yönetime doğrudan veya direkt olarak katılan yetişkinin kendisidir (Meirieu, 2003, ss. 9-14).

Sonuç

Fransız yurttaşlık eğitiminin merkezini kent (cité) oluşturur. Fransa’da aynı çevrede bir arada yaşamayı öngören kent yaşamındaki uyum ve birlik, oluşturulan programlar ve yurttaşlık bilgisi yoluyla sağlanabilir. Fransa’da ortak hukuku ve ortak kuralları önceleyen siyasi yurttaşlık, okulda sosyal ilişkilerin düzenlenmesine yönelik, “Cité”(Kent) modeli çerçevesinde ifadesini bulmaktadır (Raveaud, 2006). Yurttaşlık eğitimi aslında siyasal bir projedir. Bu düzlemde istenilen amaç, eğitimsel, kültürel, sportif faaliyetlerin gelişimi, gençlerin meslek, bilgi, hareketlilik aracılığıyla özerklik arayışı, bir arada yaşama ve farklı kimliklere saygı duymak ve yurttaşlık sorumluluğuna katkı sağlamaktır. Bu anlamda François Audigier’nin Avrupa Konseyi’ndeki söylemi önemlidir: Yurttaşlık eğitimi, bireysel ve kolektif olan arasında eklenmeyi öne çıkaran hukuksal bir boyuta sahip olsa da, alt amaçların-

da bireysel haklar, temel özgürlükler gibi bireyin özerk ve özgür oluşum şartlarına da vurgu yaparak demokratik yurttaşlık kavramını topluma yerleştirmek bulunmaktadır. Demokratik bir toplumda, hukuk, bir taraftan kişiler arasındaki, diğer taraftan bireylerle iktidar arasındaki ilişkileri yönetmekle görevli bir alandır.

Birey-devlet ekseninde, özerklik ve kolektiflik arasındaki ilişkide, Fransa'daki yurttaşlık eğitimi, eğitim programının içeriği, ulusal sınırlardan çıkıp, gün geçtikçe daha çok Avrupa ekseninde evrensel boyuta doğru açılrsa da, özellikle ilkokul düzeyinde, ağırlıklı olarak ulusal aidiyetin öğretilmesine dönük olmuştur (Percheron, 1984). Bilhassa, cumhuriyetçi değerler etrafında (eşitlik, özgürlük) manevi olarak Fransa'ya duyulan gönüllü bağlılık, "milli gurur" kavramı temelinde öğrencilere yerleşmiş gözükmektedir.

Sonuç olarak, yurttaşlık eğitimi, yurttaşlığın temel tanımına bağlı olarak haklar ve görevler çerçevesinde sosyal ve siyasal boyutu geliştirmeye çalışmaktan çok, bir topluluğa ait olma ve bu ait olunan topluluğa aktif katılımı öngörmektedir. Dolayısıyla yurttaşlık eğitimi, bireyin düşünme ve davranışını şekillendiren topluluk hayatını, kolektif pratikleri, etkileşimleri, gündelik hayattaki sıradan rutinleri ve kuralları kapsamaktadır (Raveaud, s.2). Fransa bu çerçevede, çeşitliliğe açılarak, fırsat eşitliği ilkesi üzerine kurulu bir ideali hedef edinmiş ve okullardaki eşit muameleyi oluşturabilmek için kişilerin kendine özgü özelliklerini sınıfın dışında tutmayı öngörmüştür. Bununla birlikte, Pierre Bourdieu'nün çalışmalarında da görüleceği gibi, okul ve mahallesi arasında sosyalleşme yaşayan gençler için, eşitlikçi yurttaşlık mekanizmasına erişebilmek o kadar da kolay değildir (Bourdieu, 1966). "Sosyal dışlanma" olgusu ile sonuçlanan banliyö yerleşim yapılarında yaşayan bilhassa göçmen kökenli gençlerin okul hayatlarında aldıkları eğitim karşıt ikililikler yaratmaktan öteye geçemeyebilmektedir (Bourdieu, 1992, s.88). Bu da okulda verilen yurttaşlık eğitimin verimliliği üzerinde şüphe oluşturmaktadır.

Geleceğin yurttaşlarını yetiştirmede en önemli görevi üstlenen okul eğitiminin, fonksiyonel olabilmesi için öncelikli yapılması gereken, merkezinin ulusal çıkarlar olduğu, ancak bireyciliği ön plana çıkaran ve küreselleşme karşısındaki gelişmelere uyum sağlayabilen bir yurttaşlık eğitim müfredatının oluşturulmasıdır. Fransa'nın bu anlamda başarabildiği en önemli şey, ulusal eğitim sistemi içerisinde kiliseyi dışlayarak, sadece devlete bağlılığı ön plana çıkaran Cumhuriyetçi bireyciliği oluşturabilmiş olmasıdır. Ancak bu şekilde farklı kültürel kökenlerden gelen bireyleri, bireyciliğin sağladığı gelişim ve özgürlük alanlarını temin ederek ortak bir ideal etrafında birleştirebilmiştir. Bu, bir taraftan kişisel gelişimin önünü açmış, diğer taraftan kişisel olarak kendini geliştirme imkânı yakalayan gençlerin toplumun ortak çıkarları doğrultusunda aktif olarak hayata katılımını olanaklı kılmıştır. Bu anlamda, yurttaşlık eğitiminin kavramsal ve sistemsel boyutunu oluşturabilmek için, "okulsal yurttaşlık" ve "yurttaşlık kariyeri" eğitimi milli bir müfredat dâhilinde gençlere düzenli olarak verilebilir.

Yurttaşlık eğitiminin verimliliği konusunda yapılması gereken, öncelikli olarak, gençlere yönelik eğitimin geri dönüşümünün alınabileceği ampirik bir tespit çalışması gerçekleştirilmektir. Niteliksel araştırma metodlarının da desteğiyle, toplumsal sınıf ve eğitim arasındaki ilişkileri belirleyip, yurttaşlık eğitimi bakımından, en adapte yöntemin seçilmesi gerekmektedir. Böylece, verilen eğitimin ne kadar anlaşıldığının, gençlerin davranış biçimlerine ne kadar etki ettiğinin ve eğitim sürecinde yurttaşlık eğitiminin nasıl bir etkisi olduğunun tespiti mümkün olacaktır. Ve son olarak, yurttaşlık eğitimi verilirken, sosyo ekonomik ölçütlerin, ne kadar dikkate alındığının tespiti (sınıfın profili, öğretmenlerin sosyo demografik, mesleki ve ideolojik profili, vb.) önemli hale gelmektedir. Çünkü verilen eğitim aynı olsa da, öğrencilere geri dönüşümü bakımından, aynı etkiye sahip değildir. Bütün bu eylem planlarını oluştururken, nihai gayenin, özgür iradesiyle toplumunun ve devletinin ortak çıkarlarına hizmet etmeyi amaç edinmiş bir gençlik yaratmak olduğu unutulmamalıdır.

EXTENDED ABSTRACT

Education for Citizenship and Youth in France

Zeynep Demirci*

Introduction

When we talk about citizenship education, first of all, it's important to emphasize that the concept of citizenship has a complicated and multifaceted expression. In the Council of Europe there is no single definition of citizen (citoyen) and citizenship (citoyenneté) and these concepts remain uncertain (Bodeving, 2009: 4). In its broadest terms, political citizenship expresses the rights and duties of an individual, social citizenship, merit and solidarity within the community, cultural citizenship, cultural heritage awareness, and economic citizenship is related to the business world (Bodeving, 2009: 8). Citizenship, however, is also defined as a social cluster that also expresses the roles and acquisitions that make possible to defend the interests of the group to which individual belongs, in general, in terms of responsibilities and obligations, with civil entrepreneurship (Chanthalangsy et al., 2016: 23). So being a citizen means being a partner in various responsibilities. As it turns out, the civic mechanism provides a way to act with an organized social group, belonging

* Research Assistant, Dumlupınar University Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, Kütahya, zeynep.demirci@dpu.edu.tr

consciousness. From this point of view, citizenship can be seen as the mechanism that combines the individual and the collective in the most rational way.

In the context of individualism and citizenship, republican individualism can be seen as a solution invented by secular moralists to solve the tension of citizenship between the interests of individuals and the political society defended by citizenship and ethics school book. (Déloye, 1994: 33).

Emile Durkheim has an important place in the concept of morality, education and citizenship in the context of state-individual relations. Durkheim invites educators to teach social and adaptive individualism based on the interaction of the person and the group, not the individualism that guarantees human rights based on the individual. Durkheim (1925), a moral education writer, supported that public schools are not satisfied with an ethic based on one's nature, but a moral education based on the historical and social nature of morality is necessary.

Education is the founding element of the French citizenship, and school is the instrument. When the Third Republic (1870-1940) established a free and compulsory primary school, under the authority of the State, this mission of training the citizen was the central objective. The school territory used in symbolic sense is defined by a form of distance with regard to the lifestyle of its surrounding territory (Bier et al., 2010: 17-19). When we say school territory, we refer to two things: the space materially occupied by the school, which is related to its geographical, urban, periurban or rural, economic and social environment; and its functional space, a territory conceptualized by its educational function (Garnier, 2014). Therefore, the school is defined as a functional space both in terms of environmental (in this respect Pierre Bourdieu's (1966) contribution to sociology of education which established that the connections between space and education are important), as well as the tasks it performs in relation to the power of individual-state relations. This functionality is becoming even more important in the context of state who supports active citizenship projects.

Contents of the Education for Citizenship

In the foundation of the citizenship education, four features seem remarkable. First of all, the civic education avoids consideration of politics. Then, we are far from learning the critical esprit and the debate; we are in a normative model. Moreover, it is above teaching, an intellectual and sensitive learning (one mobilizes the emotion, the myths). Finally, it concerns only the pupils of the popular classes (Bier, 2014: 12). It is during the Liberation that "civic education" was introduced in the whole education system;

that is to say in the secondary school which was still in the immediate post-war period reserved for a minority before the massification of school in the 1960s.

When it comes to the 1980s, citizenship education has become generally questioned in two aspects: as part of participatory democracy, as a process of raising the citizens of the future, and accompanied by school citizenship through the participation of the students in the management of the educational life (Pagoni, 2009: 3-8). To achieve this goal, cultural and educational action projects based on educational action projects (PAE) and intercultural actions have been put forward (PACTE). PACTE, which was established in 1979, covers secondary education. PAE is articulated on three key concepts: opening up to external partners, being in harmony with existing ministries and being open to different approaches.

When it comes to recent years, we go beyond the definition of classical citizenship and witness the frequent use of the concept of active citizenship. Active citizenship has been used to emphasize individuals who actively participate in social life and act responsibly and consciously, in contrast to the situation in which the individual is passive in society. The basic qualifications required for active citizenship, defined in the framework of the European Union and organized for development up to 2020, are as follows: social and political movements in society, basic knowledge and concepts of European Union structure and integration processes, social skills, critical thinking, communication skills, the willingness to participate constructively in public life and decision-making, and a certain responsibility for voting behavior for this purpose. As result, these skills mean collective sense of belonging, respect for democratic values and diversity, and defense of sustainable development (Commission Européenne, Eurydice, 2012: 8-9). The core of youth work refers to the learning of some skills necessary for the exercise of active citizenship. In other words, one of the missions of youth services is “to contribute to the development of young people by building with them the means to become aware of their abilities and to develop them, to experiment, to express themselves and to Developing active and responsible critical citizenship” (Grand-Ducal Regulation of 28 January 1999 on the governmental accreditation to be granted to managers of youth services). However, the education for democratic citizenship is not limited to formal learning. It involves all forms of education, both formal and informal, and the life of the individual outside school. It aims to educate the citizens who have the following characteristics: individuals who accept the rules and have a sense of responsibility in their behaviors (health, road safety, solidarity, respect for diversity, environmental education for sustainable development etc.), discussing

a topic and raising awareness, through the training of entrepreneurship, peace and defense, to respect the diversity of individuals in the context of multiculturalism (Collaboration prepared by France, Scotland and England, 2009: 3).

The main purpose of the civic education is, first of all, to ensure that the individual recognizes his own capacity, respects others, and has certain relevant perceptions established in the relation with the others (Montel, 2003: 54).

All countries have citizenship training in school programs. Most of the countries have the education for citizenship at all levels of school. Education for citizenship is given as a separate and compulsory course in secondary education in Turkey. In France, it is given as a separate and compulsory course in both primary and secondary education (Eurydice, 2010/2011). In the framework of the Democratic Citizenship Education (ECD) in France, the citizen is the individual who lives with others, generally in a communal society. In this context, the concepts of citizenship and citizen also include the concepts of status and role. Citizenship means the rights, obligations, duties, as well as equality, diversity and social justice. It therefore includes all activities in which individuals act together, in the public arena. ECD is an ongoing learning process throughout life. Much importance is given to applied citizenship education in European countries. In France, Cidem (Civism and democracy) is a civic education center. It aims to ensure active participation in the issues affecting social life by giving freedom of expression to young people, in a way that links institutions and daily life of young people around common interests (Montel, 2003: 56). For this purpose, the election of delegates of school classes is aimed at opening the way for young people to learn experiential citizenship. For example, it is aimed to raise awareness about the practical aspects of citizenship related to regulations such as drinking water, disposal of wastes, wearing safety belts. Likewise, some of ECD activities recommended for young people in Luxemburg include being a member of a political party, writing a letter to a newspaper, taking part in an ecologically targeted formation, having a chastise with the mayor, visiting a political meeting, organizing a youth organization, etc. In these activities, the aim is to strengthen young people's ties with politics, to encourage the creation of an atmosphere for debate with politicians, and to develop a thought and posture about elections and democratic participation (Bodeving, 2009: 17).

Recently, studies are being carried out on education for citizenship in France on strengthening exchange among generations. For several years, the youth house in Pé-tange has been working in partnership with the elderly house (Bodeving, 2009: 51).

Furthermore, trainings are organized to raise awareness of vandalism activities, as far as other activities are concerned. Sensitivity projects have been created within the framework of youth action measures (harms of alcohol and cigarette use, keeping the environment clean, healthy eating, protecting public goods, etc.) (Bodeving, 2009: 53).

From the mid-1990s there have been four important developments in citizenship education (Bozec, 2016: 11). Firstly, education for citizenship, which had previously been in the national framework, gained a European dimension. Secondly, citizenship education is not based only on old regulations and practices, but also the content has expanded further and has gained information on different political and social problems. Thirdly, the pedagogical methods used in education have changed and formations which enable students to discuss ideas in problem groups in discussion groups have been formed. Fourthly, since the beginning of the 2000s, the emphasis has been placed on increasing the collective moral participation and awareness of responsibility of students in and out of school (Bozec, 2016: 12). With the new ethical and civic education program (EMC) created in 2015, the concept of “citizenship career” was introduced and in this process it was aimed to provide a continuous and progressive education for the individual from elementary school to high school (ethical consciousness, sensitivity, understanding of laws and rules, etc.). Responsibility and engagement constitute one of the main topics of civic education in the new ethical and social education programs adopted in 2015. At high school level, engagement is held weekly, and sessions are organized in classrooms so that individual responsibilities for the life in the school can be discovered by students in all high schools.

Despite the implementations, in 2016, the “Documentation française” put forward the obstacles to the effectiveness of civic education. At the head of these obstacles, the studies on the subject generally remain at the theoretical level and the empirical studies are inadequate (Bozec, 2016: 5). At the practical level, there are some obstacles to the formation of citizenship in schools. The first of these is the difference between the representations of adults and students’ expectations. Students, describe a citizen like a person whose ideas are taken directly. Another problem is that there is no egalitarian perspective. In the education for citizenship given in the school, it is aimed to benefit the social groups and minorities who are in a more unfavorable position and the upper classes have not been the primary target groups in these education programs. Apart from that, the education given in republican schools has sometimes been criticized for its capacity to create a public and coherent culture. The expression

“school citizenship” today is based on a skeptical opposition to some. The question arises from: How is it possible to reconcile the use of citizenship, which is seen as adult status, with the status of being a student in school age? In other words, it cannot be argued that a non-adult is in the capacity to practice the teachings of the given civic education (Arendt, 1989).

Conclusion

In a nutshell, since the historical period, the national education understanding that emerged in parallel with the development process of the nation-state has shown an improvement towards creating individualism restricted by collective interests, abstracted from the phenomenon of religion. In this context, traditional attitudes and behaviors, although constituting the core of the education system, have been the foreground of active citizenship education aimed at raising self-repetition and increasingly autonomous and free individuals in the face of current developments. However, this does not mean that individuals who have a conflicting attitude towards common interests are raised. On the contrary, it has been the basic aim of the education system to educate young people who, by their own consciousness will, to advance the common interests of society and the state, embrace democratic and libertarian values for community’s unity and to internalize the concept of “common benefit”. In this educational sense, individualism is complementary and not opposed to collectivist idea.

On the individual-state axis, the relationship between autonomy and collectivity, the education of citizenship in France has been predominantly directed at the teaching of national affiliation, especially at the elementary level, even though the content of the educational program emerges from the national borders and gradually becomes more universal in the European axis (Percheron, 1984). In particular, the voluntary commitment to France spiritually around republican values (equality, freedom) seems to have settled in students on the basis of the concept of “national pride”. Priority must be given to school education, which assumes the most important role in educating future citizens, in order to be functional, it must be build a collective feeling linked both to the individual will and the national interest by adapting to developments in the face of globalization. The most important thing that France can achieve in this sense is that it can create Republican individualism, which excludes the church in the national education system, and exclusively attaches importance to the state. Only in this way, individuals from different cultural backgrounds can unite around a common ideal, providing the areas of development and freedom provided by individualism. This has

enabled young people who have opened up their personal development from the one side and have the opportunity to develop themselves personally, actively participating in life in line with the common interests of the society. In this sense, “school citizenship” and “citizenship career” education can be regularly given to young people within a national curriculum to create the conceptual and systematic dimension of citizenship education.

The first thing to do about the productivity of citizenship education is to carry out an empirical identification study for seeing the effect of citizenship education on the youth. With the support of qualitative research methods, it is necessary to determine the relation between social class and education, and to choose the most adaptive method in terms of citizenship education. Thus, it will be possible to determine how much given education is understood, how much it affects the behavior of young people, and how citizenship education affects the education process. And finally, when citizenship education is given, the determination of how much socio-economic criteria are taken into account (the profile of the class, the socio-demographic, vocational and ideological profile of the teachers, etc.) becomes important. Because the education given is the same, it does not have the same effect at students. It should not be forgotten that while creating all these action plans, the ultimate goal is to create a free youth who contribute to the common interests of society and the state.

Kaynakça/References

- Arendt, H. (1989). *La crise de la culture*, Paris: Gallimard, « Folio ».
- Bier, B. (2014).Éducation à la citoyenneté, justice, prévention: d’une évidence *institutionnelle* à un *questionnement politique*”. Cahiers de l’action, 42, 7-13.
- Bodeving, C. (2009). *Education à la citoyenneté, actions et projets*, Dossier thématique, Service national de la jeunesse.
- Bourdieu, P. (1966). *L’école conservatrice. Les inégalités devant l’école et devant la culture*, RFS, 7-3, 325-347
- Bozec, G. (2016). *Education à la citoyenneté à l’école, Politiques, pratiques scolaires et effets sur les élèves*. Paris: Documentation française.
- Chanthalangsy, P. & Bourarach, F. (2016). *Education a la citoyenneté et aux droits de l’homme*, Manuel pour les jeunes en Mauritanie, Serie UNESCO, Les jeunes et la participation démocratique.

- Commission Européenne (2012). *L'éducation de la citoyenneté en Europe*, Eurydice, l'Agence exécutive éducation, audiovisuel et culture.
- *Déclaration universelle des droits de l'homme* (1948) from <http://www.un.org/fr/universal-declaration-human-rights/index.html>
- Déloye, Y. (1994). *École et citoyenneté. L'individualisme républicain de Jules Ferry à Vichy: controverses*. Paris: Presses de Sciences Po (P.F.N.S.P.)
- Discours de François Hollande sur l'éducation de citoyenneté (2016) from <http://etudiant.lefigaro.fr/les-news/actu/detail/article/hollande-veut-creer-un-parcours-citoyen-de-l-ecole-elementaire-a-l-age-adulte-18591/>
- Durkheim, E. (1922). *Education et sociologie*. Paris: F. Alcan.
- Durkheim, E. (1925). *Education morale*. Paris: F. Alcan.
- Garnier, B. (2014). Territoires, identités et politiques d'éducation en France. *Carrefours de l'éducation*, 38(2), 127-157.
- Giraud, M. (1995). L'approche interculturelle: faux débats et vrais enjeux. Identités et cultures à l'école, *Migrants formation*, 102, CNDP, 51-73.
- Mascherini, M., Manca, A.R., Hoskins, B. (2009). *The characterization of Active Citizenship in Europe*. JRC Europe Commission: EuropeanCommunities
- Meirieu, P. (2003). "Préface. Entre l'impossible citoyenneté scolaire et la nécessaire éducation à la citoyenneté", in Constantin Xypas, *Les citoyennetés scolaires*, Presses Universitaires de France. Education et formation, 9-14.
- Montel, J.-M. (2003). L'éducation à la citoyenneté. *Revue Projet*, 276, 54-57.
- Pagoni, M., Haeberli, P., Poucet, B. (2009). Participation et éducation à la citoyenneté. *Carrefours de l'éducation*, 28, 3-8.
- Percheron, A. (1984). L'école en porte à faux. Réalités et limites des pouvoirs de l'école dans la socialisation politique. Pouvoirs, *Revue française d'étude constitutionnelles et politiques*, 30, 15-28.
- Rapport sur éducation à la citoyenneté et aux comportements responsables, *Etude comparée en Angleterre, en Écosse et en France* (2009). Ambassade de Grande Bretagne, Institut français d'Écosse, Ambassade de France au Royaume-Uni, British Council.
- *Règlement grand-ducal* du 28 janvier 1999 concernant l'agrément gouvernemental à accorder aux gestionnaires de services pour jeunes from <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/rgd/1999/01/28/n4/jo>
- *Programme d'éducation de 2015* (2015). Ministère de l'Éducation Nationale from http://www.education.gouv.fr/pid285/bulletin_officiel.html?cid_bo=94717
- *Programme d'éducation EMC* (enseignement morale et civique pour l'école élémentaire et le collège (cycles 2, 3 et 4) from <https://www.aphg.fr/IMG/pdf/150717-programme-emc-ecole-college.pdf>
- Rayou, P. (1998). *La Cité des lycéens*, Paris: L'Harmattan.
- Schissler, H., Nuhoglu Soysal, Y. (2005). *The Nation, Europe, and the world: Text books and Curricula in Transition*. Oxford: BerhahnBooks.

- Schulz W., Ainley J., Fraillon J., Kerr D., Losito B. (2010). *ICCS 2009 International Report: Civic knowledge, attitudes and engagement among lower secondary school students in 38 countries*. Amsterdam, The Netherlands: International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA.
- Torney-Purta, J., Lehmann, R., Oswald H., Schulz, W. (2001). *Citizenship and Education in Twenty-eight Countries*, Civic Knowledge and Engagement at Age Fourteen, IEA.
- Weinstock, D. (2004). L'éducation à la citoyenneté dans les sociétés multiculturelles, in *La constellation des appartenances*, Paris: Presses de Sciences Po (P.F.N.S.P) Académique, 153-177.
- Xypas, C. (2003). La construction à l'école d'une identité de citoyen: obstacles et condition, *Le Télémaque*, 23, 47-54.

Copyright © 2017 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Temmuz 2017 • 5(12) • 153-161

ISSN 2147-8473
 Başvuru | 19 Haziran 2017
 Kabul | 29 Haziran 2017

Vaka Temelli Rol Play Etkinliklerine Katılan ve Katılmayan Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeyi

*Aylin Yalçın Irmak**
*Meryem Metinoğlu***

Öz

Araştırma vaka temelli rol play etkinliklerinin hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeyine etkisini belirlemek amacıyla randomize olmayan paralel kontrollü araştırma tipinde yapılmıştır. Drama dersini alan toplam 44 öğrenci araştırmanın girişim grubunu, dersi almayan 165 öğrenci de kontrol grubunu oluşturmuştur. Girişim grubundaki öğrencilere altı hafta drama, empati, iletişim becerileri ve rol play konularında teorik bilgi verilmiş olup kalan sekiz haftasında vaka temelli rol play grup çalışması etkinlikleri uygulanmıştır (toplam 28 saat). Veri, Kişisel Bilgi Formu ve Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ) kullanılarak internet tabanlı olarak toplanmıştır. Veri analizi için yüzdellik, standart sapma, Mann-Whitney U ve Kruskal-wallis tek yönlü varyans testi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %52.2'si 21 yaş ve üzeri, %76.4'ü kadın, %78'i çekirdek aile yapısındadır. Girişim grubu ve kontrol grubu EEÖ puan ortalamaları arasında fark bulunmamıştır ($p=.614$). Tüm öğrencilerin EEÖ puan ortalaması 68.10 ± 6.23 bulunmuştur. Sınıflara göre EEÖ puan ortalamaları: birinci sınıf 68.18 ± 6.32 , ikinci sınıf 68.01 ± 6.15 , üçüncü sınıf 68.05 ± 6.18 , dördüncü sınıf 68.56 ± 7.02 'dir. Sınıf ($p=.996$), yaş ($p=.519$) ve aile yapısı ($p=.851$) tiplerine göre EEÖ puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Kız öğrencilerde 68.50 ± 6.03 , erkeklerde 66.19 ± 6.91 göre ($p=.027$); insanlara yardım etme sebebi ile hemşirelik mesleğini tercih eden öğrencilerde ($p=.008$) diğer öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek empatik eğilim olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeyi orta derecededir; eğitim yılı yükseldikçe bu düzeyde değişim olmamıştır. Vaka temelli rol play etkinliklerinin öğrencilerin empatik eğilim düzeylerine etkisi olmadığı belirlenmiştir. Kız öğrencilerin ve insanlara yardım etmek amacı ile hemşirelik mesleğini tercih eden öğrencilerin empatik eğilimlerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Empati, Hemşirelik, Empatik Eğilim, Empatik Beceri, Rol Play Etkinlikleri.

* Yrd. Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Tekirdağ, ayalcin@nku.edu.tr

** Öğr. Gör., Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Tekirdağ, mmetinoğlu@nku.edu.tr

Abstract

The research was carried out as non-randomized parallel controlled trial in order to determine the effect of case-based role play activities on the level of empathic tendency of nursing students. 44 students taking drama classes constituted the intervention group, whereas 165 students who did not take these classes constituted the control group. Students in the intervention group were given theoretical lectures on drama, empathy, communication skills and role play for six weeks and for the rest eight weeks, they were given disease/case-based role play as group study activities (28 hours in total). Data was collected internet-based using Personal Information Forms and Empathic Tendency Scale (ETS). Percentage, standard deviation, Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis one-way analysis of variance were used for data analysis. 52.2% of students involved in the study were at the age of 21 and above, 76.4% of them were women, and 78% of them were members of nuclear families. There was no difference among the ETS score averages of the intervention group and the control group ($p=.614$). ETS score average of all students was found out to be 68.10 ± 6.23 . ETS score averages according to their years of study was 68.18 ± 6.32 for the first year students, 68.01 ± 6.15 for the second year students, 68.05 ± 6.18 for the third year students, and 68.56 ± 7.02 for the fourth year students. Difference among ETS score averages according to year of study ($p=.996$), age ($p=.519$) and family structure ($p=.851$) was not found out to be significant. The empathic tendency was found out to be statistically significant in female students as 68.50 ± 6.03 compared to male similarly it was determined to be high in students who chose this profession due to the desire for helping people compared to the others. In conclusion, the empathic tendency of nursing students was determined to be at moderate level, and there was no difference as the year of study increased. It was also found out that case-based role play activities and no effect on the empathic tendency level of students. It was found out that the empathic tendency level of female students and also of those who chose the profession of nursing due to the desire for helping others was higher.

Keywords: Empathy, Nursing, Empathic Tendency, Empathic Skill, Role Play Activities

Giriş

İnsan ilişkileri ve iletişimin temel kavramlarından biri olan empati, kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyması, onun kendine özgü dünyasını, duygu ve düşüncelerini tam olarak anlayıp ifade etmesi olarak tanımlanmıştır (Dökmen, 1994, s.134-175). Staub (1987) empatinin bilişsel ve duygusal olmak üzere iki boyutunu vurgulamaktadır. Bilişsel boyut; bir olaydan ya da durumdan karşıdakinin nasıl hissedebileceğini anlamak, bu hislerin farkında olmaktır. Duygusal boyut ise deneyim yaşayan kişinin duygularını hissetmek ve bunu karşı tarafa yansıtmaktır (Staub, 1987, s. 195-217). Dökmen (1994) de çok boyutlu yaklaşımı desteklemiş ve bu kavramın empatik eğilim ve empatik beceri olmak üzere iki yönünden söz etmiştir. Empatik beceri, bireyin empati kurabilme kabiliyetini belirtmektedir. Empatinin duygusal boyutunu oluşturan empatik eğilim ise bireyin empati yapma potansiyelini göstermektedir (Dökmen, 1994, s.134-175; Mete ve Gerçek 2005, s. 11-17). Özetle Staub (1987) insanın doğumundan itibaren bilişsel olarak çevresindekilerin duygularını algılayıp, duygusal olarak tepkiler verdiğini ifade etmektedir (Staub, 1987, s. 195-217)

Empatinin, prososyal ve antisosyal davranışları anlama ve açıklamada önemli bir role sahip olduğu konusunda çok sayıda araştırmacı görüş birliği içerisinde. Kişi kendini karşısındakinin yerine koyduğunda onun duygu ve düşüncelerini, hissettiklerini daha iyi anlamaktadır (Dökmen, 1988, s. 155-190). Bu ruh hali onun karşısındaki kişilerle daha sağlıklı iletişim kurması ve sürdürmesine katkı sağlar. Diğer bir ifade ile sosyal hayatta ikili ilişkilerde çatışmaya girmeyen, yakın ilişki kurabilen ve karşısındaki kişileri daha iyi anlayabilen bireylerin, empati düzeyinin yüksek olduğu söylenebilir (Jolliffe ve Farrington, 2004, s. 441-476; Kağan ve Ciminli, 2016, s.1135-50; Paterson, Reniers ve Vollm, 2009, s. 459-471).

Sağlık bakım sistemi içerisinde çok yönlü sorumluluğu ve rolü olan hemşirelerin uygun sağlık hizmetini verebilmek ve gerekli hemşirelik tanımlarını koyabilmek için sağlık ve hastalık durumundaki kişilerle etkili iletişim kurması gerekmektedir (Dağhan ve Yakıncı, 2015, s. 88-102). Empatik yaklaşımla kurulan iletişim, sağlıklı ve hasta birey tarafından daha kolay kabul edilir. Çünkü birey, hemşire tarafından anlaşıldığını ve önemsendiğini hisseder. Birçok çalışma bulgusu, empati içerikli sağlık bakımının etkinliğini göstermeye çalışmıştır. Reynolds ve Scott (2000, s 226-34), sağlık profesyonellerinin sahip olduğu yüksek empati düzeyi ve olumlu hasta sonuçları (ağrı ile başetme, nabız ve solunum hızı, endişe ve kaygı düzeyinde iyileşme) arasındaki ilişkiyi çalışmada bildirmektedir. Dolayısı ile empati, hemşirelik bakımında olumlu sonuçlara ulaşmada anahtar roldedir. Hemşirelerin mesleklerini başarılı bir şekilde icra edebilmeleri için empatik eğilimlerinin gelişmiş olması ve bu potansiyellerini uygulamalarına etkin bir şekilde yansıtılmaları temel gayelerinden biridir.

Literatürde hemşireler için empatik eğilimin eğitim ile geliştiğini (Sabancıoğulları ve ark. 2007, s. 1-6; Tutuk ve ark. 2002, s. 36-41) ve gelişmediğini gösteren (Arifoğlu ve Razi, 2011, s. 7-11; Mete ve Gerçek 2005, s. 11-17) çalışmalar bulunmaktadır.

Empatik becerilerin geliştirilmesi için birçok eğitim yönteminin kullanıldığı bilinmektedir. Türkçe literatürde yayımlanan çalışmalarda Tutuk ve arkadaşları (2002, s. 36-41) C.Ü Hemşirelik Yüksekokulu'nda yürütülen hemşirelik lisans eğitim programının; Ay (2006, s. 95-105) İ.Ü. Bakırköy Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde yürütülen hemşirelik lisans eğitim programının; Arifoğlu ve Razi (2011, s. 7-11) kendini tanıma ve iletişim yönetimi dersinin; Karaca, Açıkgöz ve Akkuş (2013, s. 118-123) 36 saat süren empatik beceri geliştirme eğitim programının (4 hafta empatinin kuramsal açıklaması ve 9 hafta sosyal yaşam ve klinik örneklerle verilecek empatik yanıtları içeren egzersizler); Ünal ve Öz (2008, s. 52-67) iletişim becerileri eğitiminin; Mete ve Gerçek (2005, s. 11-17) probleme dayalı öğretim yöntemiyle yürütülen hemşirelik lisans eğitiminin empatik eğilim üzerine olan etkisini çalışmalarında ortaya koymuştur.

Türk hemşirelerin empatik eğilimlerini geliştirme programlarında, vaka temelli olayların temsili hareketlerle ortaya konulup canlandırılması, sonrasında duygu ve düşüncelerin tartışılması aşamalarına dayanan rol play etkinliklerini ele alan çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda çalışma, vaka temelli rol play etkinliklerine katılan ve katılmayan hemşirelik bölümü öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerini belirlemek amacıyla randomize olmayan paralel kontrollü araştırma tipinde yürütülmüştür.

Materyal Metod

Araştırma bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümü öğrencileri ile bahar yarıyılında gerçekleştirilmiştir. Hemşirelik bölümünde öğrenim görmekte olan 453 öğrenci araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Drama dersi 2015-2016 eğitim-öğretim yılı hemşirelik birinci sınıf ders müfredatında seçmeli olarak ilk kez yer almıştır. Bu dersi alan toplam 44 öğrenci araştırmanın girişim grubunu, dersi almayan 165 öğrenci de kontrol grubunu oluşturmuştur. Grupların oluşturulmasında randomizasyon sağlanamamış, öğrencilerin bu dersi seçmeleri girişim grubuna atanmaları için belirleyici olmuştur. Çalışmanın başında araştırmanın yürütüldüğü kurumdan izin alınmış ve öğrencilerin katılımında gönüllülük esas alınmıştır.

Vaka Temelli Rol Play Etkinliklerinin Uygulanması

Vaka temelli rol play etkinlikleri drama dersi müfredat programı kapsamında girişim grubu ile 14 hafta (28 saat) süresince yürütülmüştür. Programın ilk altı haftasında öğrencilere drama, empati, iletişim becerileri ve rol play gibi konularda teorik bilgi verilmiştir. Son sekiz hafta;

1. Ateşli bebeklerini acil servise getiren anne-baba (Örnek Ek. 1),
2. Onkoloji servisinde yatan genç bir kız,
3. Doğum servisinde doğumu başlayan gebe,
4. Aile sağlığı merkezine başvuran ve kan tahlili yapılacak olan çocuk ve annesi,
5. İş kazası sonucu parmakları kesilmiş acil servise getirilen işçi ve arkadaşları
6. Çocuk onkolojisinde çalışan palyaço hemşire,
7. Terminal dönemde olan hasta ve yakınları,
8. Böbrek nakli olacak anne ve oğlu gibi vakalarda rol play grup çalışmaları uygulanmıştır.

Rol play etkinlikleri öncesinde öğrencilerin 7-8 kişilik gruplar oluşturması istenerek her hafta bir grubun verilen vaka temelli rol play etkinliğini 20-40 dakikalık süre içerisinde doğaçlama olarak canlandırmaları istenmiştir. Gruplar canlandıracakları rol play etkinliğinin konusu ve alacakları roller hakkında önceden bilgilendirilmeyip, etkinliği yapacakları dersin başında konu hakkında bilgi almışlardır. Ders öncesi canlandırılacak etkinliğe uygun olarak öğrencilere gerekli olabilecek malzemeler (kıyafet, malzeme vb) ve ortamın hazırlığı (hastane, ameliyathane, doğumhane vb) araştırmacılar tarafından temin edilmiştir. Öğrencilerin rol play etkinliklerinin sonunda grup içi ve gruplar arasında duygu ve düşüncelerin ifadesi, değerlendirilmesi ve tartışılması sağlanmıştır. Sınıf içi yürütülen bu etkinlik öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için ayna görevi görmüştür.

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin «Kişisel Bilgi Formu» ve «Empatik Eğilim Ölçeği»ni özgür irade ile isim belirtmeksizin internet ortamında (Google formlar) yanıtlamaları istenmiştir.

Kişisel Bilgi Formu; araştırmacılar tarafından ilgili literatür ışığında geliştirilmiştir. Öğrencilerin sınıfı, yaşı, cinsiyeti, aile tipi ve hemşirelik mesleğini tercih sebebi gibi özelliklerini belirlemeye yönelik toplam 5 sorudan oluşan bir formdur.

Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ); Dökmen (1988) tarafından bireyin olaylar karşısında duygusal duyarlılığını ve günlük yaşamdaki empati kurma potansiyelini ölçmeye yönelik olarak geliştirilmiştir. Ölçek likert tipte olup, 20 sorudan oluşmakta ve “tamamen uygun” dan “tamamen aykırı” ya her soruya 1’den 5’e kadar puan verilerek bireylerin o maddedeki görüşe ne ölçüde katıldıklarını belirtmektedir. EEÖ’nin sekiz maddesi, deneklerin “evet” işaretleme eğilimlerini dengelemek için negatif cümleden (3,6,7,8,11,12,13,15. sorular ters madde) oluşmaktadır. Ölçekten elde edilebilecek en yüksek puan 100, en düşük puan 20 dir. Puanın yüksek olması, empatik eğilimin yüksek olduğunu; düşük olması empatik eğilimin düşük olduğunu göstermektedir. Ölçeğin test tekrar test güvenilirliği .82, yarılama güvenilirliği .86’dir. Eş zamanlı ölçüt geçerliliği .68’dir (Dökmen, 1988, s.155-190).

Değerlendirme

Veri analizinde SPSS for Windows 18 paket programından yararlanılmış, yüzdeler, standart sapma, Mann-Whitney U Testi ve Kruskal-wallis tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Sonuçların yorumlanmasında 0.05 anlamlılık düzeyi benimsenmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan 209 hemşirelik öğrencisinin % 52.2’si (n:57) 21 ve üzeri yaş grubunda, %21.1’i birinci sınıf, %34.9’u ikinci sınıf, %34.4’si üçüncü sınıf ve %9.6 ‘sı dördüncü sınıfta eğitim görmektedir. Büyük çoğunluğu kadın (%76.07; n:159) olan öğrencilerin %78’i (n:163) çekirdek aile yapısına sahiptir. Vaka temelli rol-play etkinliklerine katılan ve katılmayan öğrencilerin EEÖ puan ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur ($p=.614$). Tüm öğrencilerin empatik eğilim puan ortalaması 68.10 ± 6.23 (en çok:100 - en az:20) olarak bulunmuştur. Sınıflara göre empatik eğilim puan ortalamaları birinci sınıf 68.18 ± 6.32 , ikinci sınıf 68.01 ± 6.15 , üçüncü sınıf 68.05 ± 6.18 , dördüncü sınıf 68.56 ± 7.02 olarak belirlenmiş ve sınıflar arasında puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p=.996$). Yaş gruplarına ($p=.519$) ve aile tiplerine ($p=.851$) göre empatik eğilim puan ortalamaları arasında da anlamlı fark yoktur. Empatik eğilim puanları cinsiyet açısından karşılaştırıldığında kızlarda 68.50 ± 6.03 erkeklerde 66.19 ± 6.91 olarak tespit edilmiştir. İki grup arasındaki fark istatistiksel olarak kızlar lehine anlamlı bulunmuştur ($p=.027$). Öğrenciler en fazla mezuniyette kolay iş bulma (% 42.6) ve insanlara yardım etme (% 39.2) nedeniyle hemşirelik mesleğini tercih ettiklerini bildirmişlerdir. İnsanlara yardım etmek yanıtını veren öğrencilerin empatik eğilim puanları diğerlerine göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p=.008$) (Tablo 1.)

Tartışma

Çalışmanın sonuçları, hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeyleri üzerinde vaka temelli rol play etkinliklerinin ve diğer bazı değişkenlerin etkisini ortaya koymuştur. Çalışmamızda tüm öğrencilerin empatik eğilim puanları ortalamanın az üzerindedir

(68.10±6.23 en çok:100-en az:20). Örneklemini hemşirelik öğrencilerinin oluşturduğu ve aynı ölçme aracı kullanılmış diğer bazı çalışmalarda da empatik eğilim puan ortalamalarının orta düzeyde olduğu gösterilmiştir (Arifoğlu ve Razi, 2011, s. 7-11; Tutuk ve ark., 2002, s. 36-41; Uncu ve ark. 2016). Arifoğlu ve Razi (2011, s. 7-11) çalışmasında, empatik eğilim yükseldikçe bireyin iletişim becerilerinin de yükseldiğini tespit etmiştir. Ölçekten en yüksek 100 puan alınabileceği ve hemşirelik bakımında iletişimin önemi göz önünde bulundurularak, öğrencilerin mesleki eğitimleri sırasında empatik eğilimlerini ve becerilerini geliştirmeye yönelik yapılan tüm çabaların çok değerli olduğu söylenebilir. Diğer taraftan bazı çalışmalar eğitim yılı arttıkça empatik eğilim ölçek puan ortalamalarının arttığına dikkat çekmektedir (Cevahir ve ark. 2008, s. 5-13; Tutuk ve ark. 2002, s. 36-41; Uncu ve ark. 2016). Bu çalışmanın bulgularına göre ise sınıflara göre empatik eğilim puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Mete ve Gerçek (2005, s. 11-17) tarafından probleme dayalı öğretim yöntemiyle eğitim gören 192 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüş çalışma sonuçları, bu bulguyu desteklemiş ve sınıflar arasında empatik eğilim puan ortalamaları arasında fark olmadığı belirtilmiştir.

Bu çalışma kapsamında girişim grubu 14 hafta (28 saat) süresince vaka temelli rol play etkinliklerine katılmıştır. Girişim grubundaki öğrencilerin empatik eğilim düzeyi girişim uygulanmayan öğrenciler ile karşılaştırıldığında aradaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur. Konu ile ilgili bazı yayınlar incelendiğinde hemşirelik öğrencilerinin “empatik beceri”lerinin lisans eğitiminde etkili eğitim yöntem ve uygulamalarıyla gelişebileceğini göstermektedir (Arifoğlu ve Razi, 2011, s. 7-11; Ay, 2006, s. 95-105; Mert ve Sezgin, 2011, s. 9-13; Mete ve Gerçek 2005, s. 11-17). Bu araştırmaların bir kısmı “empati eğitimi” bir kısmı da “iletişim becerisi eğitimi” adı altında bu becerinin geliştirilebileceğini savunmaktadır. Araştırmacıların çoğu birbirlerinin yerine de kullanılan bu kavramlardan empatik beceriyi, genellikle genel iletişim becerisinin bir parçası olarak kabul etmektedir (Dökmen, 1988, s. 155-190). Öte yandan literatürde empatik eğilimin eğitim ile geliştiğini (Sabancıoğulları ve ark. 2007, s. 1-6; Tutuk ve ark. 2002, s. 36-41) ve gelişmediğini gösteren (Arifoğlu ve Razi, 2011, s. 7-11; Mete ve Gerçek 2005, s. 11-17) çalışmalar bulunmaktadır. “Eğitim ile empatik beceri ve empatik eğilim geliştirilebilir mi?” sorusuna yanıt arayan Karaca, Açıkgoz ve Akkuş (2013, s. 118-123) empatik beceri geliştirme programı ile hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin empatik becerilerinin önemli oranda arttığını ancak öğrencilerin empatik eğilimlerinde değişiklik olmadığını tespit etmişlerdir. Elde edilen literatür ışığında etkili bazı girişimlerle empatik becerinin geliştirilebileceği fakat duygusal düzeyde değişimi ifade eden empatik eğilim için bu girişimlerin etkisiz kaldığı görülmektedir. Bu araştırma kapsamında da haftada 2 saat olarak yürütülen vaka temelli rol play etkinliklerinin öğrenci hemşirelerin empatik eğilim düzeyleri üzerinde yeterince etkisinin olmadığı bulunmuştur. Bir eğitimin içeriğinin yanı sıra süresi de önemlidir. Bu nedenle empatik eğilim davranışı kazandırma sürecinde rol play etkinliklerinin daha uzun süreye genişletilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Mete ve Gerçek (2005, s. 11-17) çalışmasında bu bulguyu, empatik eğilimin beceri ya da bilişsel gelişimden çok tutum gelişimi ve kişilik değişimi gerektirdiğini, bu özelliğinden dolayı değiştirilmesinin çok güç olduğu ve bunun için daha uzun süreli eğitime ihtiyaç olduğu şeklinde yorumlamıştır. Bu

çalışma kapsamında yürütülen vaka temelli rol play etkinliklerinin lisans müfredatına yaygınlaştırılmış uzun dönem etkileri merak uyandırmaktadır.

Beklenen bir sonuç olarak kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek empatik eğilim gösterdikleri bulgulanmıştır. Alan literatürde incelenen birçok araştırma bulgusu çalışma sonuçlarımızı destekler nitelikte olup, kadınların erkeklere oranla anlamlı derecede empatik becerilerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir (Kırımoğlu ve ark., 2016, s. 5623- 3635). Kadınların empatik becerilerinin daha gelişmiş olması Dökmen (2005, s. 20-22.) tarafından “kadın duyarlılığı” kavramıyla açıklanmaktadır. Bazı toplumlarda statüsü erkekten düşük kabul edilen kadın, kendini koruma içgüdüleriyle dikkatli gözlem yaparak her bir davranışı çok daha iyi analiz etmeye başlar ve bu durum empatik yeteneklerinin gelişmesine neden olur. Diğer bir varsayım da genetik yatkınlık ya da biyolojik bir temelin olmasıdır. Kadınların öğrenip geliştirdikleri bu yeteneklerini başta rol model oldukları kız çocuklarına aktarmaları olası bir durumdur (Dökmen, 2002, s. 53-68). kadın katılımcıların erkek katılımcılardan daha yüksek empatik eğilim göstermeleri, Türk kadınlarının yetiştirilme tarzı, aile hayatındaki yeri, çocuk bakımı ve eğitiminden kaynaklandığı söylenebilir.

Çalışma sonucunda elde edilen önemli bir bulgu da insanlara yardım etmek amacı ile hemşirelik mesleğini tercih eden öğrencilerin empatik eğilimlerinin daha yüksek olmasıdır. Hemşireliğin kurucusu kabul edilen Florence Nightingale kuramında hastanın yaşama güçlerinin korunması, gereksinimlerin karşılanması ve hastalara yardım edilmesini hemşireliğin amacı olarak belirtmiştir. Aynı zamanda mesleği yardımseverlik üzerine inşa etmiştir (Veliöğlu, 1999, s.124-125). Hemşirelik mesleği yıllar içinde eğitim ve bakım temelli uygulama alanlarında birçok değişim ile gelişimini sürdürürken temelde tek değişmeyen yönü insana yardım hizmetidir (Erdal, 1993, s. 1-7). Bu hizmetin kaynağını oluşturan empatik eğilimin içinde, kişinin duygularını anlama ve duygusal yaşantılarından etkilenme ile insana yardım etme isteği vardır. Yardım etme isteği ile mesleğe adım atan öğrencilerin empati düzeylerinin yüksek olması, onların hoşgörü, anlayış, şefkat, fedakarlık ve yardımseverlik gibi kişilik özelliklerine sahip olmalarıyla açıklanabilir. Empatinin doğasında yer alan yardım etme isteği hemşirelik mesleği ile örtüşmektedir. Empatik eğilime sahip olup becerilerini uygulama alanına aktarabilen hemşirelerin; hastalarla iletişimleri, etkileşimleri ve verdikleri bakımın kabulü çok daha kolay olmaktadır. Dahası bakım sonuçlarının olumlu olmasına katkı sağlamaktadır (Reynolds ve Scott, 2000, s. 226-34). İnsanlara yardım etme isteği taşıyan ve yüksek empatik eğilim potansiyeline sahip öğrencilerin becerilerini hemşirelik bakım uygulamalarına aktarabilmeleri için öğretim elemanlarına büyük sorumluluk düşmektedir.

Sonuç olarak; hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeyi orta derecededir ve eğitim yılı yükseldikçe bu düzeyde değişim olmamıştır. Çalışmamızda uyguladığımız vaka temelli rol play etkinlikleri, öğrencilerin empatik eğilim düzeyleri üzerinde etkisiz kalmıştır. Kız öğrencilerin ve insanlara yardım etmek amacı ile hemşirelik mesleğini tercih eden öğrencilerin empatik eğilimlerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar ışığında;

- Vaka temelli rol play etkinliklerinin empati eğilimi üzerindeki etkisini daha güçlü kanıtlarla ortaya koyacak randomize kontrollü çalışmaların yürütülmesi,
- Daha büyük örneklem grubu ve farklı sınıf düzeylerinde girişimlerin tekrarlanması,
- İnsanlara yardım etme amacı ile hemşirelik mesleğini tercih etmek isteyen gençlerin teşvik edilmesi,
- Empatik eğilim potansiyellerini geliştirmeye yönelik daha kapsamlı, uzun ve etkili programların test edilmesi önerilebilir.

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine göre Empatik Eğilim Puanlarının Dağılımı

		n	%	EEÖ Puan Ort.+ss	p
Sınıf	1.sınıf (Girişim grubu)	44	21.1	68.18±6.32	.996
	2.sınıf	73	34.9	68.01±6.15	
	3.sınıf	72	34.4	68.05±6.18	
	4. sınıf	20	9.6	68.56±7.02	
Yaş	17 -18 yaş	16	7.7	67.06±5.43	.519
	19 -20 yaş	84	40.2	68.01±6.04	
	21 yaş ve üzeri	109	52.2	68.33±6.52	
Cinsiyet	Kadın	159	76.07	68.5±6.03	.027*
	Erkek	50	23.9	66.19±6.91	
AileTipi	Geniş aile	37	17.7	67.78±6.05	.851
	Çekirdek aile	163	78	68.25±6.38	
	Parçalanmış aile	9	4.3	66.77±4.20	
Hemşirelik Tercihi	Mezuniyette kolay iş bulma	89	42.6	67.11±6.36	.008**
	Üniversiteye giriş puanı	16	7.7	68.06±5.43	
	İnsanlara yardım etmek	82	39.2	70.60±5.8	
	Aile isteği	22	10.5	66.18±5.54	
Toplam		209	100	68.10±6.23	

* Bağımsız iki grup ortalamaları arasındaki fark Mann Whitney U testi ile analiz edildi

** Gruplar arasında fark Kruskal-Wallis Tek Yönlü Varyans Analizi ile bulguları. Farklılığın hangi gruplar arasında anlamlı olduğunu tespit etmek için empatik eğilim puan ortalamaları Mann Whitney U testi ile karşılaştırıldı.

Ek 1 : Bir Haftalık Program Örneği

Süre	Vaka Temelli Rol Play Etkinliği	Değerlendirme-Tartışma
20-40 dak.	<p>Olay Yeri: Hastanenin çocuk acil bölümü</p> <p>Olay: Çocuk acil bölümü çok kalabalıktır ve yeni gelen başka bir hasta için yeterli yatak ve sağlık personeli yoktur.</p> <p>Oyuncular: Anne, baba, yüksek ateşli 5 yaşındaki çocuk, hasta diğer çocuk ve annesi, doktor, hemşire, hasta bakıcı.</p> <p>Teknik: Her öğrenci kura çekerek belirlediği karakterin özelliklerini tanımlar (kaç yaşında, kişilik özellikleri, mesleği eğitim durumu, o andaki duygu durum özelliği vb). Her karakteri canlandıran kişi etkinliği bağımsız ve doğaçlama olarak gerçekleştirir. Gerekli olan ekipman sınıftaki malzeme bölümünden temin edilir.</p> <p>İletişim Kanalları: Sözlü ve sözsüz iletişim teknikleri</p>	<p>Sen olsaydın ne yapardın?</p> <p>Ne olsaydı daha iyi olurdu?</p>

Copyright © 2017 **Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports**

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Researches • July 2017 • 5(12) • 162-167

ISSN 2147-8473

Received | 05 June 2017

Accepted | 03 June 2017

ANALYSIS / RESEARCH

EXTENDED ABSTRACT

Emphatic Tendency Level of Participating and Non-Participating Nursing Students to Case Based Role Play Activities

Aylin Yalçın Irmak*
Meryem Metinoğlu**

Introduction

Empathy, being the basis of human relations and communication, is the replacement of oneself with another person, understanding the distinctive character, emotions and thought, and expressing them (Dökmen, 1994, p. 134-175). Staub (1987) highlights the two aspects of empathy as cognitive and emotional. Cognitive aspect is to understand how the other person may feel considering an incidence or situation, and being aware of these feelings. Emotional aspect, on the other hand, is feeling the emotions of the other person experiencing an incidence and reflecting this to the person (Staub, 1987, p. 195-217). Dökmen (1994) also supported the multidimensional approach, and mention about two aspects of this term as empathic tendency and empathic skills. Empathic skill states

* Assist. Prof. Dr.; Namık Kemal University School of Health Department of Nursing, Tekirdağ, ayalcin@nku.edu.tr

** Lecturer, Namık Kemal University School of Health Department of Nursing, Tekirdağ, mmetinoğlu@nku.edu.tr

the development skill of empathy. Emphatic tendency, however, builds the emotional aspect, and reveals the potential of a person about showing empathy (Dökmen, 1994, p.134-175; Mete and Gerçek 2005, p. 11-17).

Many study findings tried to reveal the efficiency of empathy thematic healthcare. Reynolds and Scott (2000, p. 226-34) stated in their study the relations between the high empathy level of healthcare professionals, and the positive patient results (coping with headache, pulse and respiration rate, relief in the level of anxiety and worry). Hence, empathy has a key role in reaching positive results in nursing care. There are studies revealing whether empathic tendency improves through education for nurses (Sabancıoğulları et al. 2007, p. 1-6; Tutuk et al. 2002, p. 36-41) or not (Arifoğlu and Razi, 2011, p. 7-11; Mete and Gerçek 2005, p. 11-17).

There have been no studies in Turkish nursing programmes to develop empathic tendencies, in which role-play events based on case-based events are portrayed and animated, and then emotion and thought are discussed. In this context, the study was conducted as non-randomized parallel controlled research in order to determine the emphatic tendency level of nursing students participating and non-participating in case based role play activities.

Material Method

The research was carried out with nursing students of a state university in spring semester. The population of the study consisted of 453 students from the Nursing Department. Drama Course took place in the first grade curriculum in 2015-2016 educational year for the first time as an elective course. 44 students who took this course constituted the study group, whereas 165 not taking this course formed the control group. Randomization could not be provided, do the selection of this course was determinant in the formation of the study group.

The Practice of Case Based Role Play Activities

Case based role play activities were conducted for 14 weeks (28 hours) with the study group within the context of the curriculum of the Drama Course. Students received theoretic lectures about drama, empathy, and communication skills for the first six weeks of the programme, and in the last eight weeks they were given role play activities.

Prior to the role play activities, students were asked to form groups 7-8, and were asked to perform a case based role play activity, one group per week as an improvisation within 20-40 minutes. At the end of the role play activities of students, expression, evaluation, and discussion of emotions and thoughts were provided within and among the groups.

Data Collection Tools

Students were asked to fill in the “Personal Information Form” and “Empathic Tendency Scale” with their free will, without stating their names on the Internet (Google Forms). Empathic Tendency Scale (ETS) was developed by Dökmen (1988) to measure the emotional sensitivity to events of individuals, and the potential to empathise in daily life. The high score revealed that the tendency was high, whereas the score being low showed that the tendency was low.

SPSS for Windows 18 package programme was used for data analysis. Mann-Whitney U Test and Kruskal Wallis One Way Variance Analysis were used for percentage and standard deviation.

Findings

Of the 209 nursing students participating in the study, 52.2% (n=57) were at the age of 21 and above, 21.1% of the students were at the first grade, 34.9% of them were at the second grade, 34.4% of them were at the third grade, and 9.6% of them were at the fourth grade. 78% (n=163) of the students with the majority being female, has a nuclear family structure. There was no significant difference ($p=.614$) between the ETS score average of students participating and non-participating case based role play activities. Empathic tendency score average of all students was found out to be 68.10 ± 6.23 (most: 100 - least: 20). There was no significant difference in score averages among grades ($p=.996$). When empathic tendency scores were compared in terms of gender, it was found out to be 68.50 ± 6.03 for females, and 66.19 ± 6.91 for males. The difference between the two groups was found out to be significant in favour of the females ($p=.027$). It was stated by the students that they preferred nursing as a profession due to its being easy to find a job (42.6%) The empathic tendency scores of the students who gave the answer as helping people was significantly high ($p=.008$) compared to the others.

Discussion

The results of our study revealed the effectiveness of case based role play activities on the empathic tendency level of nursing students. The empathic tendency scores of all students in our study were a little above average (68.10 ± 6.23 most: 100-least: 20). In some other studies with sampling being nursing students and using the same measurement tools it was also revealed that empathic tendency score averages are above moderate level (Arifoğlu and Razi, 2011, p. 7-11; Tutuk et al., 2002, p. 36-41; Uncu et al. 2016). Arifoğlu and Razi (2011, p. 7-11) found out in their study that the higher empathic tendency is, the higher communication skills of the individual becomes.

Within the scope of this study, the study group participated in case based role play activities for 14 weeks (28 hours). When compared to the control group, empathic tendency level of the students in the study group revealed statistically no significant difference.

When some students were analysed, it was found out that empathic skills of nursing students can be improved through efficient methods and practices during Bachelor's Degree Education (Arifoğlu and Razi, 2011, p. 7-11; Ay, 2006, p. 95-105; Mert and Sezgin, 2011, p. 9-13; Mete and Gerçek 2005, p. 11-17). Some of these studies claim that this skill can be improved within the scope of "empathy training", whereas other studies state that it can be improved through "communication skill training". On the other hand, there are some studies revealing that the empathic tendency can be improved through training (Sabancıoğulları et al. 2007, p. 1-6; Tutuk et al. 2002, p. 36-41), and some other studies claim that it cannot be improved through training (Arifoğlu and Razi, 2011, p. 7-11; Mete and Gerçek 2005, p. 11-17). Karaca, Açıkgöz and Akkuş (2013, pp. 118-123), who were looking for the answer of "Can empathic skill and empathic tendency be improved with education?" found out that the empathic skill development program of nursing first-year students significantly increased their empathic skills but did not change the empathic tendency level of the students sufficiently. Within the context of this study, it was found out that the case-based role play activities conducted as 2 hours per week had not enough effect on the empathic tendency levels of the nursing student. Therefore, it was thought that it would be useful to extend role play activities for a longer period in the process of gaining empathic tendency behaviour.

As an expected conclusion, female participants were found out to have a statistically significantly higher empathic tendency than male participants. Many research findings analysed in the literature of this field support our study results and show that women have higher empathic skills at a significantly higher level than men (Kırımoğlu et al., 2016, p. 5623- 3635; Kolayış and Yiğitler, 2010, p.572).

An important finding of the study was that empathic tendency of students who prefer nursing profession to help people were higher. While nursing profession continues to develop with many changes in the fields of education and care based practice over the years, the only unchanging aspect is the service given to people (Erdal, 1993, p. 1-7). It is much easier for nurses who have empathic tendency and transfer their skills to practice to build communication and interaction with patients, and have their care being accepted much easier (Reynolds and Scott, 2000, p. 226-34).

As a result, the empathic tendency of nursing students is at moderate level, and as the education year increases, there has been no change at this level. The case-based role play activities conducted in our study were ineffective on the empathic tendency levels of the students.

- In consideration of these results, it may be advisable to
- conduct randomized controlled trials that will demonstrate the impact of case-based role play activities on empathy orientation with stronger evidence,
- repeat the study with larger sample groups and at different grade levels,
- test longer and more effective programs with a larger scope in order to develop empathic tendency potentials.

Kaynakça/References

- Acar, F. (2002). Duygusal Zekâ ve Liderlik. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12, 53-68.
- Arifoğlu, B., Razi, G.S. (2011). Birinci Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Empati ve İletişim Becerileriyle İletişim Yönetimi Dersi Akademik Başarı Puanı Arasındaki İlişki. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 4(1), 7-11.
- Ay, F. (2006). Lisans Eğitiminin Hemşirelik Öğrencilerinin Empati Beceri Düzeyine Etkisinin Belirlenmesi. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 22(1), 95-105.
- Cevahir, R., Çınar N., Sözeri, C., Şahin, S., Kuşuoğlu, S. (2008). Ebelik Öğrencilerinin Devam Ettikleri Sınıflara Göre Empatik Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 3(7), 5-13.
- Dağhan, Ş., Yakıncı, C. (2015). *Hemşirelik Anıları*. s.iii. Ankara : Akademisyen Tıp.
- Dökmen, Ü. (1988). Empatinin Yeni Bir Modele Dayanarak Ölçülmesi ve Psikodrama İle Geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 21(1-2), 155-190.
- Dökmen, Ü. (1994). İletişim Çatışmaları ve Empati. *Küçük Şeyler*. s.134-175. İstanbul: Sistem
- Dökmen, Ü. (2005). İletişim Çatışmaları ve Empati. *Küçük Şeyler*. s.20-22. İstanbul: Sistem.
- Erdal, E.(1993). *Hemşirelikte Temel İlke ve Uygulamalar*. s.1-7. İzmir: Dağaşan.
- Jolliffe, D., Farrington, D. P. (2004). Empathy And Offending: A Systematic Review And Meta-Analysis. *Aggression And Violent Behaviour*, 9(5), 441-476.
- Kağan, M., Ciminli, A. (2016). Ergenlerde Sanal Zorbalık ve Mağduriyetin Empati İle İlişkisinin İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1135-1150. doi: 10.17556/jef.66842
- Karaca, A., Açıkgöz, F., Akkuş, D. (2013). Eğitim İle Empatik Beceri ve Empatik Eğilim Geliştirilebilir mi?: *Bir Sağlık Yüksekokulu Örneği*. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(3), 118-123.
- Kırmoğlu, H., Gezer, E., Deveci, A., & Gülle, M. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet ve Spor Eğitimi Alma Durumlarına Göre Saldırganlık ve Empatik Eğilim Düzeylerinin İncelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5623-3635. doi:10.14687/jhs.v13i3.3919
- Küçük, L.(2015).Sağlık Bakım Hizmetlerinde İletişim. Akça Ay (Ed.), *Sağlık Uygulamalarında Temel Kavramlar ve Beceriler* (s.88-102).İstanbul: Nobel .
- Mert, H., Sezgin, D. (2011). Geleneksel ve Probleme Dayalı Öğrenim Modeliyle Öğrenim Gören Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 14(1), 9-13.

- Mete, S., Gerçek, E. (2005). PDÖ yöntemiyle eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim ve becerilerinin incelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 9(2), 11-16.
- Paterson, H., Reniers, B., Vollm, B. (2009). Personality Types And Mental Health Experiences Of Those Who Volunteer For Helplines. *British Journal Of Guidance And Counselling*, 37(4), 459-471.(<http://dx.doi.org/10.1080/03069880903161419>).
- Reynolds, W., Scott, B. (2000). Do Nurses And Other Professional Helpers Normally Display Much Empathy? *Journal of Advanced Nursing*, 31(1), 226-234. DOI: 10.1046/j.1365-2648.2000.01242.x
- Sabancıoğulları, S., Kelleci, M., Doğan, S., Gölbaşı, Z. (2007). Entegre Eğitim Programında Öğrenim Gören Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeylerinin Yıllara Göre İncelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 11 (2), 1-6.
- Staub, E. (1987). Commentary On Part I. In Eisenberg, N., Strayer, J. (Eds.), *Empathy And Its Development. Cambridge Studies In Social And Emotional Development* (pp. 195-217). New York: Cambridge University Press.
- Tutuk, A., Al, D., Doğan, S. (2002). Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empati Düzeylerinin Belirlenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 6 (2), 36-41.
- Uncu, F., Açık, Y., Deveci, S.E., Çelebi, E., Oğuzöncül, A.F., Ulaş, B. (2015). Sağlık Yüksekokulunda Öğrenim Gören Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Eğilim ve Empatik Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi. *Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hemşirelik E-Dergisi*,3(3),1-8. (Erişim: http://hdergi.ybu.edu.tr/index.php/e-dergi/article/view/153/pdf_39).
- Ünal, S., Öz, F. (2008). Communication Skills Training Programme To Improve Oncology Nurses Relationships With Patients: An Observational Study. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* , 15(2), 52-67.
- Veliöğlu, P. (1999). *Hemşirelikte Kavram ve Kuramlar*. İstanbul: Alaş.

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Yazarlara Notlar

Gençlik Araştırmaları Dergisi, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın "gençlik" konusunu disiplinler veya disiplinlerarası açıdan ele alan kuramsal ve uygulamalı çalışmaları yayımladığı akademik, resmî yayınıdır.

Bu çerçevede; (i) gençlerin eğitim yönelimlerini ve bilgilenme kaynaklarını ortaya koyan, (ii) gençlerin meslek edinme süreçlerine, iş piyasası içerisindeki konumlanışlarına ve ihtiyaçlarına odaklanan, (iii) gençlere yönelik psikolojik, psikiyatrik, sosyolojik ve antropolojik içerikli sorunları tespit eden, çözüm arayışlarına katkı sunan,

(iv) gençlerin kimlik oluşumlarını, boş zaman tercihlerini, suç yönelimlerini, sosyalleşme pratiklerini ve akran ilişkilerini irdeleyen vb. yazılara yer verilmektedir.

Gençlik Araştırmaları Dergisi'nde;

- Gençlik alanı ile ilgili nicel, nitel araştırmalara, en son literatürü kapsamlı biçimde değerlendiren derlemelere, meta-analiz çalışmalarına, model önerilerine ve benzeri özgün yazılara yer verilir.
- İleri araştırma/istatistik yöntem ve teknikleri kullanılan güncel çalışmalara öncelik tanınır.
- Çalışmaların yöntembilim açısından yetkinlikleri kadar alana orijinal ve yeni katkı sunmaları da temel yayımlanma kriteridir.
- Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir. Yayımlanan yazılar, düşünsel planda Gençlik Araştırmaları Dergisi'ni bağlamaz.
- Yayımlanmış yazıların yayım hakları T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı'na aittir.
- Gençlik Araştırmaları Dergisi ve yazar/ların ismi kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.
- Gençlik Araştırmaları Dergisi'nin yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.

Dergiye gönderilecek yazılar;

- A4 boyutlarındaki kağıda üst, alt, sağ ve sol boşluk 2,5 cm bırakılarak (16 x 24,7 cm'lik alana) 1,5 satır aralıklı, iki yana dayalı, satır sonu tirelemesiz ve 10 punto Times New Roman yazı karakteri kullanılarak yazılmalıdır.
- Gönderilen tablo, şekil, resim, grafik ve benzerlerinin derginin sayfa boyutları dışına taşmaması ve daha kolay kullanılmalrı amacıyla 10 x 17 cm'lik alanı aşmaması gerekir. Bundan dolayı tablo, şekil, resim, grafik vb. unsurlarda daha küçük punto ve tek aralık kullanılabilir.
- İngilizce uzun özet de dâhil olmak üzere çalışmalar 35 sayfayı aşmamalıdır.
- Çalışmanın, MS Word ile yazılmış bir kopyasının dergi e-posta adreslerine ekli dosya olarak gönderilmesi editoryal sürecin başlaması için yeterlidir.
- Çalışma gönderildikten sonra en geç bir hafta içinde alındığını teyit eden bir elektronik posta mesajı gönderilir.

Gönderilen çalışmaların aşağıda koyu yazılan bölümleri içermesi gerekmektedir;

- Türkçe Başlık Sayfası (makale başlığını, yazar/lar/ın tam adlarını ve unvanlarını, çalıştıkları kurumlarını, adres, telefon, faks ve elektronik posta bilgilerini içermelidir)
- Türkçe Öz (150-200 kelime arası)
- Anahtar Kelimeler (5-8 kelime arası)
- Ana Metin (Nicel ve nitel çalışmalar giriş, yöntem, bulgular, tartışma bölümlerini içermelidir)

Yöntem kısmında ise eğer yeni bir model kullanılmışsa model alt bölümü ile mutlaka örneklem/ çalışma grubu, veri toplama araçları ve işlem alt bölümleri bulunmalıdır. Derleme türü çalışmalar ise problemi ortaya koymalı, ilgili literatürü yetkin bir biçimde analiz etmeli, literatürdeki eksiklikler, boşluklar ve çelişkilerin üzerinde durmalı ve çözüm için atılması gereken adımlardan bahsetmelidir. Diğer çalışmalarda ise konunun türüne göre değişiklik yapılabilir, fakat bunun okuyucuyu sıcakak ya da metinden faydalanmasını güçleştirecek detayda alt bölümler şeklinde olmamasına özen gösterilmelidir.

- Tablo, şekil, resim, grafik vb. metin içerisinde yer almalıdır.
- İngilizce Başlık Sayfası (makale başlığını, yazar/lar/ın tam adlarını ve unvanlarını, çalıştıkları kurumlarını, adres, telefon, faks ve elektronik posta bilgilerini içermelidir)
- Abstract (150-200 kelime arası)
- Key Words (5-8 kelime arası)
- İngilizce Ana Metin (En az 2,000 kelimelik çalışma Türkçe metindeki alt bölümlerini ve kaynakçada yer alan her bir referansı içermelidir. İngilizce ana metin çalışma yayıma kabul edildikten sonra gönderilir)

Kaynakça (Hem metin içinde hem de kaynakçada Amerikan Psikologlar Birliği (APA) tarafından yayınlanan Publication Manual of American Psychological Association adlı kitapta belirtilen yazım kuralları uygulanmalıdır).

Yayın Süreci Üzerine Notlar

- Yazar ya da yazarların tamamının ıslak imzasını taşıyan aşağıdaki içeriğe sahip bir mektup yayıncıya posta ile gönderilmelidir: yazının tüm yazarlarca okunduğu, onaylandığı, başka bir dergiye gönderilmemiş olduğu, yazının hazırlanmasının her aşamasında bilimsel etik kodlara uyulduğu, yazı yayımlandığı takdirde tüm yayın haklarının yayıncıya devredildiği.
- Birden çok yazarlı makalelerde editoryal yazışmanın kiminle yapılacağı belirlenmeli ve açık bir şekilde belirtilmelidir.
- Yayınlanan yazıların içeriğinde ya da alıntılarında olabilecek çarpıtma, yanlış, telif hakkı ihlali, intihal vb. hususlardan yazar/yazarlar sorumludur.
- Yayınlanan yazıların içeriğinden yazarları sorumludur. İlgili çalışmada, eğer etik onay alınması gereken durumlar söz konusu ise yazarların etik kurullardan ve kurumlardan onay aldığı var sayılmaktadır. Hem metin içinde hem de kaynakçada TDK Yazım Kılavuzu (Yazım Kılavuzu, 2009, Türk Dil Kurumu, Ankara) veya www.tdk.gov.tr adresindeki online hali yazım kuralları, akademik atf ve gelenekler bağlamında ise Publication Manual of American Psychological Association [6. Baskı] esas alınır.

JOURNAL OF YOUTH RESEARCHES

Notes for Contributors

Journal of Youth Researches, founded in 2012, is the official open-access, double-blind peer-reviewed, international journal of The Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports.

Journal of Youth Researches is a scientific journal for the publication of research and studies covering all aspects of youth and related issues.

The journal's aim is to facilitate both international and interdisciplinary scientific communication, to strengthen the links between scientific research and management policy in Turkey, and to stimulate and enhance the quality of debate.

Representing an interdisciplinary forum for the exchange of recent data and expert opinions, it reflects the importance of a comprehensive approach to resolve the problems of youth in Turkey.

Journal of Youth Researches publishes peer-reviewed research reports on youth, bringing together research conducted within a variety of disciplines. Articles include theoretical, philosophical, and political essays; research papers; case reports; and historical research related to all youth issues. In addition to original research, the journal features articles.

Studies that clearly contribute to the current knowledge of youth issues, social policy are given priority. Scholarly commentaries on topical issues and systematic reviews are also encouraged.

Journal of Youth Researches publishes its research articles unrestricted with open access as early as possible after acceptance of a manuscript.

Contributors submitting their work to Journal of Youth Researches (JYR) Journal should be informed that:

- JYR seeks to publish articles from all areas of youth. Articles should include quantitative, qualitative research, comprehensive literature reviews, meta-analysis, model proposals and original writings of similar quality.
- JYR gives priority to current studies using advanced research and statistical methods and techniques.
- JYR considers original contribution to the field and competency in methodology the main criterion for publication.
- Authors bear responsibility for the content of the published articles.
- Authors are assumed to have conformed to an ethical code of conduct during research. Ethical problems that may arise after publication are binding for authors only.
- Published articles are not intellectually binding on JYR.
- Publishing rights of the manuscripts belong to JYR.
- Articles may not be quoted without citing JYR and the author(s).
- JYR publishes manuscripts in Turkish and English.

The manuscripts that have been submitted to JYR are first assessed by the editorial board in terms of purpose, topic, content, presentation style and mechanics of writing.

As part of the submission process, authors are required to ensure their submission's compliance with all of the following items;

- Manuscripts should be typed on a A4-sized paper, with top, bottom, right and left margins 2.5 cm (16 x 24.7 cm area), 1.5 line spacing, justified, no end of line hyphenation, using Times New Roman font 10.
- Tables, figures, pictures, graphics, and the like should not exceed an area of 10 x 17 cm, and a smaller font and single spacing is recommended.
- Manuscripts must not exceed 25 pages,
- The editorial process starts when a copy of the manuscript is forwarded to the following e-mail address as an attached file written in MS Word: editor@genclikarastirmalari.gsb.gov.tr
- Within one week after the submission of the manuscript an electronic mail message is sent to confirm receipt.
- Submitting authors will be asked to mail, fax or e-mail a letter to the publisher bearing the signatures of all authors, with the following content: This letter should clearly indicate that the manuscript is the product of a collaborative study of the authors; it has not been submitted to another journal; and ethical codes have been complied with at every stage of the study. If there are co-authors, the letter should specify with whom editorial correspondence will be conducted.
- All submissions will be first reviewed and assessed by the Editorial and Advisory Boards in terms of subject matter, contents, suitable presentation and accordance with spelling rules.
- The manuscripts which are found suitable and acceptable by the mentioned boards will be submitted for scientific assessment to referees who are well- known and distinguished by their works in related branches.
- Referees' reports are secret. Authors have to take into consideration the suggestions, criticisms and corrections made by both Referees and Editorial- Advisory Boards.
- Authors are responsible for opinions expressed in the articles.
- Quotation from the articles in the journal is allowed in condition that the journal should be indicated and acknowledged as source.
- Quoting person or institutions are responsible by law for distortions.
- No payment will be made for published articles.

The manuscripts submitted should comply with the sample manuscript format and contain the following sections:

- English Title Page (article title, author(s)' full names and titles, address, phone, fax and electronic mail)
- Abstract (between 150-200 words)
- Key words (between 5-8 words)
- Main Text (quantitative and qualitative studies should include introduction, methodology, findings, and discussion sections. If the study has used a new model, the methodology section must include sample/working group, data collection tools and subdivisions of the procedure. Papers that are based on compilation of other studies should lay down the problem, analyze the relevant literature comprehensively, underline the gaps and contradictions in the field, and discuss the solution to the problem. Other studies may vary the sections depending on the subject, but there should not be too many subsections that will impede fluency. Tables, figures, pictures, graphics and so on should be included within the text.)
- References (for in text citations and references section, APA style (Publication Manual of the American Psychological Association [6th edition] published by the American Psychological Association) must be used.

BU SAYIDA

Aylin Görgün Baran & M.Tuğba Erdem
Gençlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanım Yetenekleri ve
E-Güvenlik Yaklaşımlarına Dair Bir Araştırma

*Research on Information and Communications Technology (ICT) Use Skills and E-Security
Approaches of Youth*

Angela S. Bushati
Rethinking Youth Participation For Social Development and Community Strengthening
*Toplumsal Gelişme ve Toplumun Güçlendirilmesi Konusunda
Genliğin Katılımı zerine Yeniden Dşnmek*

Sıtkı Yıldız & Erdem Yöntem
Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarından Yararlanan Kırıkkale niversitesi
ğrencilerinin Kültürel Etkileşim Bağlamındaki Dşnceleri
*The Thoughts of Kırıkkale University Students in The Context of Cultural Interaction Under The
European Union Education and Youth Programs*

Murat nder & Niyazi Karabulut
A Research About the Youngs' Voting Behavior in Local Elections: The Case of 2009,
Ankara Metropolitan Municipality Election
*Yerel Seçimlerde Gençlerin Oy Verme Davranışlarına Yönelik Bir Araştırma: 2009 Ankara
Bykşehir Belediye Seçimleri rneği*

Abdulaziz Dino Gidreta
Africa's Reductive Images, Contesting the Sources, and New Generations as Passive
Victims: A Reflection on Historical and Global Representational Practices
*Afrika'nın İndirgemeci İmajları, Kaynakları Sorgulamak ve Pasif Bir Kurban Olarak Yeni Kuşaklar:
Tarihi ve Küresel Temsili Pratikler zerinde Bir Değerlendirme*

Mehmet Güzel & Naif Kara
Özel Yetenekli ğrencilerin Yeni Medya Kullanımları ve Akademik Başarılarına Etkisi
The New Media Use of Gifted Students and Its Impact on Academic Achievement

Zeynep Demirci
Fransa'da Yurttaşlık Eğitimi ve Gençlik
Education for Citizenship and Youth in France

Aylin Yalçın İrmak & Meryem Metinoğlu
Vaka Temelli Rol Play Etkinliklerine Katılan ve Katılmayan Hemşirelik ğrencilerinin
Empatik Eğilim Düzeyi
*Empathic Tendency Level of Participating and Non-Participating Nursing Students to Case
Based Role Play Activities*

